

**SAKSDOKUMENT
TIL
REGULERINGSMØTET
8. og 9. NOVEMBER
2017**

DEL 1

Fiskeridirektoratet

REGULERINGSMØTE 8. OG 9. NOVEMBER 2017
SAKSLISTE

Sak 6/2017

Orientering om kvoteforhandlinger med andre land

Sak 7/2017

Regulering av fisket etter torsk nord for 62° N i 2018

Sak 8/2017

Regulering av fisket etter hyse nord for 62° N i 2018

Sak 9/2017

Regulering av fisket etter sei nord for 62° N i 2018

Sak 10/2017

Regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2018

Sak 11/2017

Regulering av fisket etter uer i 2018

- a) Nasjonalt
- b) I Irmingerhavet

Sak 12/2017

Regulering av fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark i 2018

Sak 13/2017

Regulering av fisket etter sei sør for 62 N° i 2018

Sak 14/2017

Regulering av fisket etter torsk sør for 62°N i Nordsjøen og Skagerrak i 2018

Sak 15/2017

Regulering av fisket etter

- a) bunnfisk ved Grønland i 2018
- b) torsk i NAFO-området i 2018

Sak 16/2017

Regulering av dyphavsarter i internasjonale farvann i 2018

Sak 17/2017

Regulering av fisket etter vassild i 2018

Sak 18/2017

Regulering av fisket etter reker i 2018

- a) Ved Grønland
- b) I Nordsjøen og Skagerrak
- c) Nord for 62°N

Sak 19/2017

Regulering av fisket etter leppefisk i 2018

Sak 20/2017

Regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2018

Sak 21/2017

Regulering av fisket etter makrell i 2018

Sak 22/2017

Regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2018

Sak 23/2017

Regulering av fisket etter hestmakrell i 2018

Sak 24/2017

Regulering av fisket etter brisling i 2018

Sak 25/2017

Regulering av fisket etter kolmule i 2018

Sak 26/2017

Regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2018

Sak 27/2017

Orientering om loddefisket ved Grønland, Island og Jan Mayen i 2017/2018

Sak 28/2017

Regulering av fisket etter tobis i 2018

Sak 29/2017

Regulering av fisket etter øyepål i 2018

Sak 30/2017

Regulering av fisket etter makrellstørje i 2018

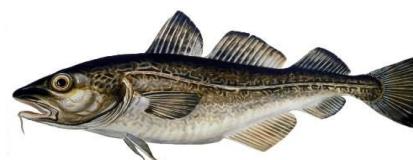
Sak 31/2017

Eventuelt

Sak 7/2017

Regulering av fisket etter torsk nord
for 62° N i 2018

SAK 7/2017

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK NORD FOR 62°N I 2018

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter torsk nord for 62°N og kysttorsk i 2018 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

Fiskerinæringen må belage seg på lavere kvoter på de fleste fiskeslagene til neste år. Ressurssituasjonen er fremdeles god for fiskebestandene, men toppene er passert for flere av nøkkelbestandene. Det bør få oss til å tenke på hvordan vi bør utvikle fiskerinæringen fremover slik at vi til enhver tid utnytter disponible kvoter og får til en god ressursutnyttelse og verdiskaping i alle ledd både på sjø- og landsiden.

Bestanden av torsk ligger fremdeles på et historisk høyt nivå, men kvotene skal ned på et langtidsgjennomsnitt mot ca. 500 000 til 600 000 tonn årlig fremover, ifølge havforskerne. Dette innebærer bortimot en halvering av torskekvotene fra 2013 og 2014. På 47. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon fastsatte partene torskekvoten til 775 000 tonn for 2018, en reduksjon i kvoten på 13 % sammenlignet med inneværende år. Fiskeridirektøren oppfordrer fiskerinæringen til å få til en god utnyttelse og verdiskaping av alle hvitfiskartene i 2018 nå som torskekvoten reduseres.

Fiskeridirektøren viser til at mest mulig stabilitet og forutsigbarhet i fiskerireguleringene er en vesentlig forutsetning for at næringsaktørene skal kunne tilpasse seg best mulig til de biologiske og markedsmessige endringene som til enhver tid må påregnes.

Nærings- og fiskeridepartementet har bestilt en evaluering av ferskfiskordningen og ordningen med levendelagring i fisket etter torsk, og evalueringen er utført av Nofima. Fiskeridirektøren legger opp til en diskusjon av ordningene på bakgrunn av rapporten fra Nofima.

Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at det skal innføres en distriktskvoteordning fra og med 2018. Formålet med ordningen er å bidra til bedre råstofftilførsel utenom hovedsesongen i kommunene Gamvik og Lebesby. Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere hvordan en slik ordning bør utformes på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Nærings- og fiskeridepartementet og Sametinget har utarbeidet en rapport med sikte på å finne en mer målrettet reguleringsmodell for kystfiskekvoten og en eventuell justering av virkeområdet for denne. På bakgrunn av rapporten, har Nærings- og fiskeridepartementet sendt ut en skriftlig høring om regulering av kystfiskekvoten for 2018 med frist 30. november. Fiskeridirektøren foreslår derfor ingen reguleringsmodell i forbindelse med kystfiskekvoten for 2018 til reguleringsmøtet.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Fiskeridirektøren legger til grunn at ordningen med kvotebonus for levendelagring av torsk skal videreføres og foreslår å avsette 4 000 tonn til kvotebonus for levendelagring også i 2018. Avsetningen til kystfiskekvoten på 3 000 tonn videreføres. Fiskeridirektøren foreslår videre å avsette 500 tonn torsk til innblanding i loddefisket, 5 262 tonn til rekrutteringsordningen og 3 000 tonn til en distriktskvoteordning. Behovet for avsetning til forsknings- og forvaltningsformål i 2018 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger er det beste estimatet for avsetning i 2018.

Fiskebåt har anmodet om at begrensningen i å bruke snurrevad ved fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N for konvensjonelle havfiskefartøy med lasterom over 500 m³ oppheves. Fiskeridirektøren ber reguleringsmøte diskutere hvorvidt det bør åpnes for denne redskapsfleksibiliteten i 2018.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2018.

Havfiskeflåten foreslås gitt fartøykvoter uten overregulering. Fiskeridirektøren viser til at det har vært mer ro og forutsigbarhet i lukket gruppes fiske etter torsk i inneværende år og mener en fartøykvoteregulering med lav overregulering er best egnet til å motvirke kappfiske. Fiskeridirektøren foreslår vesentlig lavere kvotenivå i åpen gruppe for å dempe fiskepresset som har vært de siste årene.

For øvrig innebærer reguleringsforslaget i det vesentlige en videreføring av årets opplegg.

Fiskeridirektøren ønsker at reguleringsmøtet blant annet skal diskutere:

- Størrelse på avsetninger
- Regulering av ferskfiskordningen
- Regulering av bonusordning med levendelagring
- Gjennomføring av en distriktskvoteordning
- Overregulering i lukket gruppe
- Overregulering i åpen gruppe
- Redskapsfleksibilitet for konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren ser behovet for forenkling, men erkjenner at det er mange næringspolitiske hensyn som må vektlegges ved regulering av torskefisket. Fiskeridirektøren ønsker synspunkt på om og eventuelt hvordan man skulle grepet an en forenklingsprosess.

2 GENERELT OM TORSK

2.1 FISKET I 2016

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, kvoter justert for kvotefleksibilitet, oppfisket kvantum og førstehandsverdi fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter torsk nord for 62°N i 2016. Vi ser at det ved årsskiftet gjenstod ca. 2 000 tonn torsk, og det vil si ca. 0,5 %. Gjenstående kvantum overføres til 2017, jf. kapittel 2.2.2 for mer detaljer om overføringer av kvoter fra 2016 til 2017. Førstehandsverdien utgjorde ca. 6,3 milliarder kroner.

Tabell 1: Kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2016 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts-kvoter	Justerte kvoter	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	132 928	134 651	133 087	1 564	98,8 %	2 287 573
Gruppekvote torsketrål	132 178	133 901	131 992	1 909	98,6 %	2 268 577
Avsetning seitrål	750	750	1 095	-345	146,0 %	18 996
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	269 883	262 890	263 284	-394	100,1 %	3 923 762
Lukket gruppe ¹ :	209 662	202 583	201 099	1 484	99,3 %	2 866 879
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	53 216	46 984	47 227	-243	100,5 %	687 030
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	51 118	49 961	49 540	421	99,2 %	759 022
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	52 812	55 579	51 864	3 715	93,3 %	849 205
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	35 316	34 747	35 757	-1 010	102,9 %	571 622
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	17 200	15 312	16 711	-1 399	109,1 %	
Konvensjonelle havfiskefartøy	34 572	34 434	33 577	857	97,5 %	637 955
Åpen gruppe:	25 649	25 873	28 608	-2 735	110,6 %	418 928
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	23 549	23 773	26 922	-3 149	113,2 %	418 928
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	2 100	2 100	1 686	414	80,3 %	
Bonus levende lagring	4 000	4 000	3 694	306	92,4 %	49 173
Forskning og undervisning	707	707	488	219	69,0 %	7 354
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000		100,0 %	15 882
Kystfiskekvoten²	3 000	3 000	2 599	401	86,6 %	
Annet⁴						44
Totalt	417 518	412 248	410 152	2 096	99,5 %	6 283 788

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 9. september 2017

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskekvoten spesifiseres det ikke verdital på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 1 176 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Tabell 2 viser estimert fangst av torsk innenfor ferskfiskordningen i 2016 fordelt på fartøygrupper.

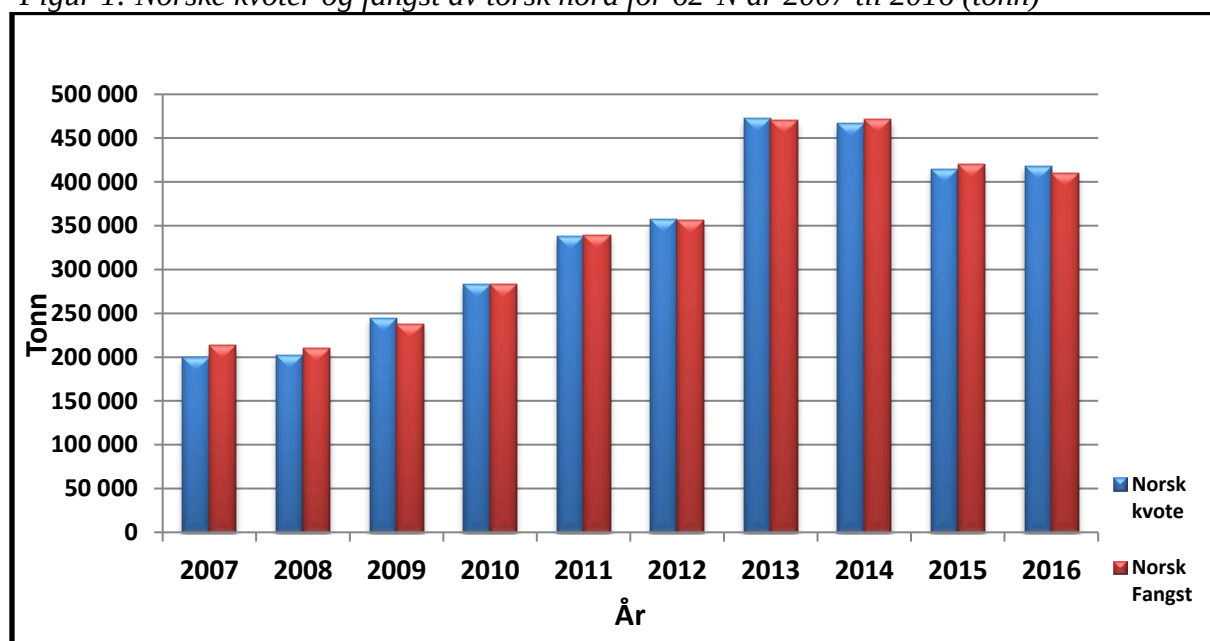
Tabell 2: Estimert fangst i kystfiskeflåten innenfor ferskfiskordningen i 2016 (tonn)

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	3 493
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	4 185
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	6 461
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	2 572
Lukket gruppe:	16 711
Åpen gruppe:	1 686
Totalt	18 397

Kilde: Norges Råfisklag

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av torsk nord for 62°N i årene 2007 til 2016. Kvotene er ikke justert for kvotefleksibilitet.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av torsk nord for 62°N år 2007 til 2016 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 9. september 2017

2.2 KVOTER OG FANGST I 2017

2.2.1 Kvoter i 2017

Norge og Russland ble enige om en totalkvote på 911 000 tonn, inkludert 21 000 tonn «murmanskorsk» og 21 000 tonn kysttorsk. Av totalkvoten er 123 954 tonn avsatt til tredjeland, og det resterende er delt likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6 000 tonn fra Russland til Norge er fordelingen som følger:

Tabell 3: Kvotesituasjonen for 2017 (tonn)

Land	Kvote
Norge	399 523
Russland	387 523
Tredjeland	123 954
Sum	911 000

Det ble allerede ved årsskiftet tilbakeført 12 488 tonn torsk fra kvote avsatt til tredjeland til nasjonal kvote. Den nasjonale kvoten på torsk utgjør nå 412 011 tonn.

Av den norske kvoten er 687 tonn disponert til forskning- og forvaltningsformål. Det er dessuten avsatt 7 000 tonn til ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, 3 000 tonn til kystfiskekvoten, 4 000 tonn til kvotebonus for levende lagring av torsk og 4 020 tonn i forbindelse med rekrutteringsordningen. Den resterende kvoten på 393 304 tonn er fordelt etter den vedtatte «trålstigen» med 129 790 tonn (33 %) til trålere og 263 514 tonn (67 %) til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

Tabell 4 viser kvotefordeling på de ulike gruppene i 2017:

Tabell 4: Gruppekvoter i 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Kvoter
Torsketrål	129 040
Seitrål	750
Sum trål	129 790
Konvensjonelle havfiskefartøy	33 756
Lukket gruppe	187 514
Åpen gruppe	22 944
Avsetning til ferskfiskordning	19 300
Sum konvensjonelle redskaper	263 514

2.2.2 Kvotefleksibilitet

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre inntil 10 % av torskekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vi si at kvotefleksibiliteten også omfatter kysttorsk og murmanskorsk, men at det ikke er

overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre maksimalt 39 424 tonn torsk fra 2016. Det sto igjen 2 096 tonn av totalkvoten ved årsskiftet, og kvantumet overføres til norsk totalkvote for 2017. 2 569 tonn blir overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene (netto), og 473 tonn går til fratrekk fra gruppekvoteene etter etablerte fordelingsnøkler.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2016 på total- og gruppekvote-nivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk & hyse – kvoteoverføringer fra 2016 til 2017*.

I reguleringen av fisket etter torsk er 2017-kvotene justert som følger:

Tabell 5: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2017	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2017
Trål totalt:	129 790	1 564	-156	131 198
Gruppekvote torsketral	129 040	1 564	-156	130 448
Avsetning seitrål	750			750
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	267 534	1 005	-317	268 222
Lukket gruppe:	208 734	2 883	-246	211 371
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	53 480	-243	-68	53 169
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	52 191	421	-65	52 547
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	51 454	3 715	-68	55 101
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	34 409	-1 010	-45	33 354
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe</i>	17 200			17 200
Konvensjonelle havfiskefartøy:	33 756	857	-41	34 572
Åpen gruppe:	25 044	-2 735	-30	22 279
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	22 944	-2 735	-30	20 179
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe</i>	2 100			2 100
Bonus levende lagring	4 000			4 000
Forskning og forvaltning	687			687
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000			7 000
Kystfiskekvoten	3 000			3 000
Totalt	412 011	2 569	-473	414 107

Justert totalkvote eller gruppekvote fremgår ikke av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvote 2016. For at næring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det av Fiskeridirektoratets ukestatistikk hva som er de reelle total- og gruppekvoteene (justerte gruppekvote).

2.2.3 Status i fisket i 2017

Tabell 6 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehandsverdi av torsk nord for 62°N i 2017. Førstehandsverdien hittil i år utgjør ca. 5,6 milliarder kroner. Omtrent 87 % av den justerte kvoten er oppfisket pr. 31. oktober, og det betyr at det gjenstår ca. 55 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var omtrent 85 % av den justerte kvoten oppfisket, og det vil si at det gjensto ca. 62 000 tonn. Det forventes at årets justerte totalkvote blir oppfisket.

Tabell 6: Kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts-kvoter	Justerte kvoter	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	129 790	131 198	95 528	35 670	72,8 %	1 550 512
Gruppekvote torsketrål	129 040	130 448	94 946	35 502	72,8 %	1 540 864
Avsetning seitrål	750	750	582	168	77,6 %	9 648
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	267 534	268 222	249 352	18 870	93,0 %	3 983 636
Lukket gruppe ¹ :	208 734	211 371	199 431	11 940	94,4 %	3 078 205
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	53 480	53 169	47 890	5 279	90,1 %	752 423
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	52 191	52 547	50 557	1 990	96,2 %	828 089
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	51 454	55 101	54 044	1 057	98,1 %	911 686
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	34 409	33 354	34 641	-1 287	103,9 %	586 007
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	17 200	17 200	12 299	4 901	71,5 %	
Konvensjonelle havfiskefartøy	33 756	34 572	23 656	10 916	68,4 %	466 338
Åpen gruppe:	25 044	22 279	26 265	-3 986	117,9 %	439 093
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	22 944	20 179	25 145	-4 966	124,6 %	439 093
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	2 100	2 100	1 120	980	53,3 %	
Bonus levende lagring	4 000	4 000	3 296	704	82,4 %	41 635
Forskning og undervisning	687	687	416	271	60,6 %	6 416
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000		100,0 %	16 957
Kystfiskekvoten²	3 000	3 000	3 509	-509	117,0 %	
Annet⁴			362	-362		
Totalt	412 011	414 107	359 463	54 644	86,8 %	5 599 156

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konesjons- og deltakerregisteret i

Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 31. oktober 2017

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskekvoten spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 1 176 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

For havfiskeflåten (trålere og konvensjonelle havfiskefartøy) gjenstår pr. nå ca. 47 000 tonn mot ca. 48 000 tonn på tilsvarende tidspunkt i 2016. For hele kystgruppen (åpen og lukket

gruppe) gjenstår ca. 8 000 tonn pr. 31. oktober, mens det gjensto ca. 13 000 tonn på tilsvarende tidspunkt i fjor.

Det er også i år avsatt 4 000 tonn til en ordning med kvotebonus for fartøy som leverer levende lagret torsk, og levende lagret torsk kvoteavskrives med 50 % på fartøyets kvote. Hittil er det landet 5 683 tonn torsk gjennom denne ordningen (fartøy i lukket gruppe), og 17 fartøy har deltatt i ordningen. Dette gir en kvotebonus på 3 296 tonn, hvorav 908 tonn fremdeles står i merd og belastes bonusordningen fullt ut frem til det skrives sluttseddel.

En nærmere redegjørelse av utviklingen i fisket i de ulike fartøygruppene blir gjort i kapittel 2.3.

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2017

2.3.1 Trålgruppen

Etter avsetning til seitrålerne tilsvarende 750 tonn torsk, er torsketrålernes gruppekvote på 129 040 tonn torsk. Gruppekvoten justert for kvoteoverføring fra 2016 er på 130 448 tonn.

Torsketrålernes gruppekvote av torsk er fordelt som fartøykvoter uten overregulering. Fartøy med kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande innenfor en fartøykvote på inntil 1 480 tonn torsk. Det er fisket ca. 95 000 tonn i denne fartøygruppen pr. 31. oktober, og det betyr at ca. 36 000 tonn (27 %) av justert kvote gjenstår. På samme tid i fjor gjensto ca. 35 000 tonn, og det vil si 26 % av justert kvote. Det forventes at gruppekvoten blir oppfisket.

Seitrålerne har en avsetning på 750 tonn torsk til dekning av bifangst. Det er fisket 582 tonn på avsetningen hittil i år.

Fartøy med seitråltillatelse kan ha bifangst inntil 15 % torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og landet fangst. På grunn av problemer med innblanding av torsk er bifangstprosenten satt til 30 % i perioden 1. januar til 31. mai.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i 2017 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen gruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 267 534 tonn i 2017. Gruppekvote justert for kvotefleksibilitet er på 268 222 tonn. I tillegg til fartøykvoter og maksimalkvoter har reguleringsgruppene fisket på diverse avsetninger som ferskfiskordning, bonus levende lagring og kystfiskekvote. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Det er avsatt 33 756 tonn til denne fartøygruppen, noe som utgjør 12,81 % av kvoten til den konvensjonelle flåten. Gruppekvoten justert for kvoteoverføring er på 34 572 tonn. Fisket er regulert med fartøykvoter og eventuell bifangst må dekkes innenfor fartøykvotene.

Kvoteenheten er satt til 374 tonn, og det vil si at et fartøy med kvotefaktor 1,0 har fartøykvote på 374 tonn. Kvotene for denne fartøygruppen er satt uten overregulering.

Pr. 31. oktober har konvensjonelle havfiskefartøy landet ca. 24 000 tonn, og det gjenstår dermed ca. 11 000 tonn (32 %) av den justerte gruppekvoten. På samme tid i fjor gjensto ca. 13 000 tonn, og det vil si 38 % av justert kvote. Det forventes at gruppekvoten blir oppfisket.

2.3.2.2 Lukket gruppe

Fartøy i lukket gruppe med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum har i 2017 en samlet gruppekvote på 208 734 tonn. Gruppekvotene justert for kvoteoverføringer er på til sammen 211 371 tonn. Fartøyene er innplassert i Finnmarksmodellen etter hjemmelslengde.

Av gruppekvoten er det avsatt 17 200 tonn torsk for fartøy i lukket gruppe til en ferskfiskordning. Ferskfiskordningen har som formål å stimulere til fiske etter hyse, sei og andre arter i ellers rolige perioder, særlig om høsten. I tillegg er det en målsetting å få kystflåten til å lande torsk etter at det tradisjonelle vinter- og vårfisket er avsluttet. Avsetningen er forbeholdt fartøy som leverer all fangst fersk, og ordningen innebærer at kystfiskefartøy med lasteromskapasitet under 500³ som fisker med konvensjonelle redskaper får et kvotetillegg på torsk. Kvotetillegget gis uavhengig av om fartøyet har torskekvote igjen, og tillegget kan også gis i tilfeller med rene torskefangster bokført delvis på egen kvote og delvis på ferskfiskordningen. Det er videre et vilkår at torskefangsten leveres fersk som rund eller sløyd torsk og registreres med tilhørende produkttilstand og konserveringsmåte på landings- og sluttseddel. Fra og med 1. mai var kvotetillegget 20 % av hele ferske fangster på ukebasis, og kvotetillegget ble økt til 30 % fra 26. juni og til 50 % fra 2. oktober.

Tabell 7 viser estimert fangst av torsk innenfor ferskfiskordningen i 2017 fordelt på fartøygrupper.

Tabell 7: Estimert fangst i kystfiskeflåten innenfor ferskfiskordningen i 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	2 368
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	3 053
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	4 224
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	2 654
Lukket gruppe:	12 299
Åpen gruppe:	1 120
Totalt	13 419

Kilde: Norges Råfisklag pr. 30. oktober 2017

Tabell 8 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket gruppe med lasteromsvolum under 500 m³ ved årets begynnelse og pr. 23. oktober 2017, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 8: Antall deltakeradganger i lukket gruppe fordelt på hjemmelslengde og største lengde pr. 1. januar og pr. 23. oktober 2017

Antall deltakeradganger 1. januar 2017					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	949	212	13	6	1 180
11 - 14,9 m	35	296	26	25	382
15 - 20,9 m	2	13	71	64	150
21 - 27,9 m		1	3	63	67
Totalt	986	522	113	158	1 779
Antall deltakeradganger 23. oktober 2017					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	928	233	12	4	1 177
11 - 14,9 m	30	279	28	25	362
15 - 20,9 m	1	15	56	66	138
21 - 27,9 m		1	4	59	64
Totalt	959	528	100	154	1 741

Kilde: Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 23. oktober 2017

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at det med virkning fra 2017 skulle innføres en ny reguleringsmodell i fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde slik at fartøy med største lengde over 11 meter fikk en mindre andel av overreguleringen i fartøygruppen. Tabell 9 gir en oversikt over overreguleringen for fartøy i lukket gruppe i 2017. Alle fartøygruppene ble regulert med fartøykvoter (garantert kvantum) fra årets begynnelse for å skape ro og forutsigbarhet i fisket. Fiskerinæringen har gitt tilbakemelding om at reguleringsmodellen med garanterte kvoter (fartøykvoter) under 11 meter hjemmelslengde med noe overregulering har vært vellykket sammenlignet med maksimalkvotereguleringen i 2015.

Tabell 9: Overregulering i lukket gruppes fiske etter torsk nord for 62°N i 2017

Hjemmels- lengde	Største lengde	1. januar– 20. april	21. april – 22. oktober	23. oktober – dags dato
Under 11 m	Under 11 m	26 %	26 %	26 %
	11 – 12,9 m	13 %	13 %	13 %
	13 – 14,9 m	6,5 %	6,5 %	6,5 %
	Over 15 m	0 %	0 %	0 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>	Fartøykvoter uten overregulering	<i>Fartøykvoter uten overregulering</i>
	Over 11 m			
15 - 20,9 m	Under 11 m		25 %*	
	Over 11 m		12,5 %*	
21 - 27,9 m	Under 11 m		Fartøykvoter uten overregulering	
	Over 11 m			

*Maksimalkvoter. Øvrig overregulering er gitt som fartøykvoter

Gruppekvotene er beregnet på grunnlag av fartøysammensetningen ved årsskiftet. Utskiftninger som skjer i løpet av året vil derfor ikke medføre at gruppekvotene endres, men vil kunne påvirke graden av overregulering i de enkelte reguleringsgruppene.

Pr. 31. oktober har lukket gruppe samlet landet ca. 200 000 tonn torsk, og av dette utgjør fiske innenfor ferskfiskordningen ca. 13 000 tonn. Det vil si at det gjenstår ca. 12 000 tonn i lukket gruppe. Til sammenligning var det landet ca. 207 000 tonn og ca. 189 000 tonn på tilsvarende tidspunkt henholdsvis i 2015 og 2016.

Fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde under 11 meter er regulert med garanterte fartøykvoter med overregulering, og overreguleringen går fram av tabell 9. Det gjenstår ca. 5 300 tonn av den justerte gruppekvoten i lukket gruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde. Fartøygruppen fisker fremdeles på fartøykvotene i kombinasjon med ferskfiskordningen. Det vil stå igjen en del av gruppekvoten ved årets slutt, men dette kvantumet kan overføres neste kvoteår som fartøykvoter slik at hele fartøygruppen kan ta del i restkvantumet.

Fartøy på og over 11 og under 15 meter hjemmelslengde har ca. 2 000 tonn igjen av årets justerte gruppekvote, og eventuelt restkvantum her overføres til 2018.

I fartøygruppen på og over 15 og under 21 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 1 100 tonn. I samråd med fiskerinæringen ble det gitt en kvoteøkning (maksimalkvotetillegg) for denne fartøygruppen for å legge til rette for at årets gruppekvote kunne tas med virkning fra 21. april. Fisket innenfor maksimalkvotetillegget ble stoppet 23. oktober. Det ble innførte adgang til bifangst av torsk på inntil 15 prosent i de enkelte fangster og ved landing for fartøy i fartøygruppen som ikke deltar i ferskfiskordningen fra 2. november. Dette for å legge til rette for at fartøy som fryser fangstene kan utnytte kvotene på andre hvitfiskarter bedre. Bifangsten vil gå til fratrekk fra fartøygruppens gruppekvote av torsk.

Fiskeridirektoratet har i samarbeid med Norges Råfisklag studert kvoteutnyttelsen og forsøkt å finne ut hvorfor den er uventet lav for fartøy mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde. De aller fleste deltakeradgangene er aktive. Vi kommer ikke i mål med noe enkel forklaring da «kvotebildet» er temmelig uoversiktlig. Flere fartøy i denne gruppen fisker på flere kvotesett i løpet av året. Det er utstrakt bruk av leiefartøy, også fra andre hjemmelslengdegrupper, samt en del dispensasjoner fra kvoteutnyttelsesparagrafen som følge av nybyggsordning. Fartøyene som fisker på to kvotesett, starter gjerne fisket på det andre kvotesettet etter hovedsesongen i mai og da slår ferskfiskordningen inn. Fartøyene får dermed ikke 100 % kvoteutnyttelse som følge av høy ferskfiskprosent om høsten. I 2016 fisket fartøygruppen 39 % av ferskfiskordningen i lukket gruppe, mens andelen er på 34 % hittil i år.

I fartøygruppen på og over 21 meter hjemmelslengde er gruppekvoten overfisket med ca. 1 300 tonn.

2.3.2.3 Lukket gruppe – samfiske

Samfiske innebærer at et fartøy kan fiske hele eller deler av kvoten av torsk, hyse og sei som er tildelt et annet fartøy. Det andre fartøyet har ikke adgang til å drive fiske så lenge samfisket pågår.

Pr. 22. oktober 2016 er 246 samfiskelag påmeldt (492 fartøy).

I likhet med tidligere år kan hvert fartøy kun drive samfiske med ett annet fartøy i 2016. Dersom et fartøy som deltar i et samfiskelag blir skiftet ut, kan det nye fartøyet imidlertid gå inn i samfiskelaget. Dersom fartøy A som deltar i et samfiskelag der samfisket er påbegynt selges og ikke blir erstattet, kan fartøy B i samfiskelaget ikke finne seg et nytt fartøy å samfiske med.

Når det aktive fartøyet i samfiskelaget har største lengde over 11 meter, har også det passive fartøyet kvote med redusert overregulering som om det er over 11 meter. Redusert overregulering for det passive fartøyet kvote gjelder fra oppstart av samfisket og ut kvoteåret. Dette gjelder også etter at samfisket er avsluttet. Den nye reguleringsmodellen har redusert noe av problemstillingen med at store fartøy fisker overreguleringen til mindre fartøy, da overreguleringen trappes ned med fartøyet største lengde, jf. tabell 9.

2.3.2.4 Åpen gruppe

Åpen gruppe har 10,9 % av de konvensjonelle kystfiskefartøyene sin kvoteandel. Årets gruppekvote utgjør 25 044 tonn. Justert for kvoteoverføringer er gruppekvoten på 22 279 tonn torsk, herav er det avsatt 2 100 tonn til fiske innenfor ferskfiskordningen. Jf. beskrivelse av ferskfiskordning i lukket gruppe punkt 2.3.2.2.

Fartøy i åpen gruppe har pr. 31. oktober fisket ca. 26 000 tonn, og den justerte gruppekvoten er overfisket med ca. 4 000 tonn (inklusive ferskfiskordningen). Fartøy i åpen gruppe ble fra årets start regulert med maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Fisket ble stoppet på maksimalkvotetillegg 31. mars, og fisket har etter den tid fortsatt innenfor garanterte kvoter, ferskfiskordning og kystfiskekvote.

Tabell 10 viser garanterte kvoter i åpen gruppe.

Tabell 10: Kvoter i åpen gruppe 2017 (tonn)

Fartøylengde	Maksimalkvoter*	Garanterte kvoter
Under 8 m	18	14
8 – 9,99 m	25	20
Over 10 m	29	22

*Fisket på maksimalkvotene ble stoppet 31. mars

Eiere av fartøy i åpen gruppe i Finnmark, Nord-Troms og øvrige kommuner som er omfattet av det geografiske virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning, kan fiske innenfor kystfiskekvoten. Kystfiskekvoten ble i år gitt som et tillegg på 16 tonn fra årets start i tillegg til de ordinære kvotene i åpen gruppe som fremgår av tabell 10. I samråd med Sametinget besluttet Fiskeridirektoratet å øke kvotetillegget til 26 tonn 21. april i år for å legge til rette for at avsetningen på 3 000 tonn kunne tas. Kvotetillegget ble gitt som maksimalkvote. Fiskedirektoratet stoppet fisket på maksimalkvotetillegget 8. mai da avsetningen var beregnet oppfisket. Det er pr. 31. oktober fisket ca. 3 500 tonn innenfor kystfiskekvoten.

Det har vært mye uro knyttet reguleringen av fisket i åpen gruppe i år, som følge av høy kvoteutnyttelse og noe høyere deltakelse de siste år. Fiskeridirektorat viser til utvidet gjennomgang av diverse statistikk i åpen gruppe i vårens reguleringsmøte, der det ble varslet at reguleringene for 2018 må justeres for å få ned fiskepresset. Det er i tillegg sendt ut forslag til endringer i deltakerreguleringen med formål om å redusere deltakelsen noe.

Fiskeridirektoratet inviterte til et møte med fiskerinæringen 8. oktober i år vedrørende reguleringen i åpen gruppe. Fiskeridirektoratet presenterte diverse statistikk om fisket i åpen gruppe de siste 16 årene. Her kom det frem at det ikke har vært noen påtagelig vekst i antall fartøy i åpen gruppe. Siden tusenårsskiftet har faktisk antall fartøy gått ned. Gjennomsnittsfangsten pr. fartøy har imidlertid økt mer enn økningen i totalkvoten/gruppekvote. Videre ble det vist at det ikke er stor tilstrømning av fiskere fra lukket til åpen gruppe, slik det er gitt uttrykk for i media. Virkningen av slike overganger reduseres også av at det går fiskere andre veien, fra åpen til lukket gruppe. Videre er fisket innenfor maksimalkvotene stoppet de fleste år siden 2011 tidlig på våren.

Presentasjonen som ble gitt i møtet finnes på Fiskeridirektoratets hjemmesider:

<http://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2017/1017/Maa-forvente-endringer-i-reguleringen-av-aapen-gruppe>

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2018

3.1 BESTANDSITUASJONEN

ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*) anser bestanden for å bli høstet bærekraftig og å ha full reproduksjonsevne. Gytebestanden har vært over $MSYB_{trigger}$ (*Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte*) siden 2002. Gytebestanden nådde toppnivået i 2013 og har avtatt noe de siste årene. Fiskedødsraten (F) har blitt redusert fra godt over F_{lim} (*Kritisk fiskedødsrate*) i 1997 til under F_{MSY} (*Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbyttesiden*) i 2008. I de siste årene har fiskedødsraten trolig ligget under F_{MSY} . Det har ikke vært høy rekruttering etter årsklassene 2004 og 2005.

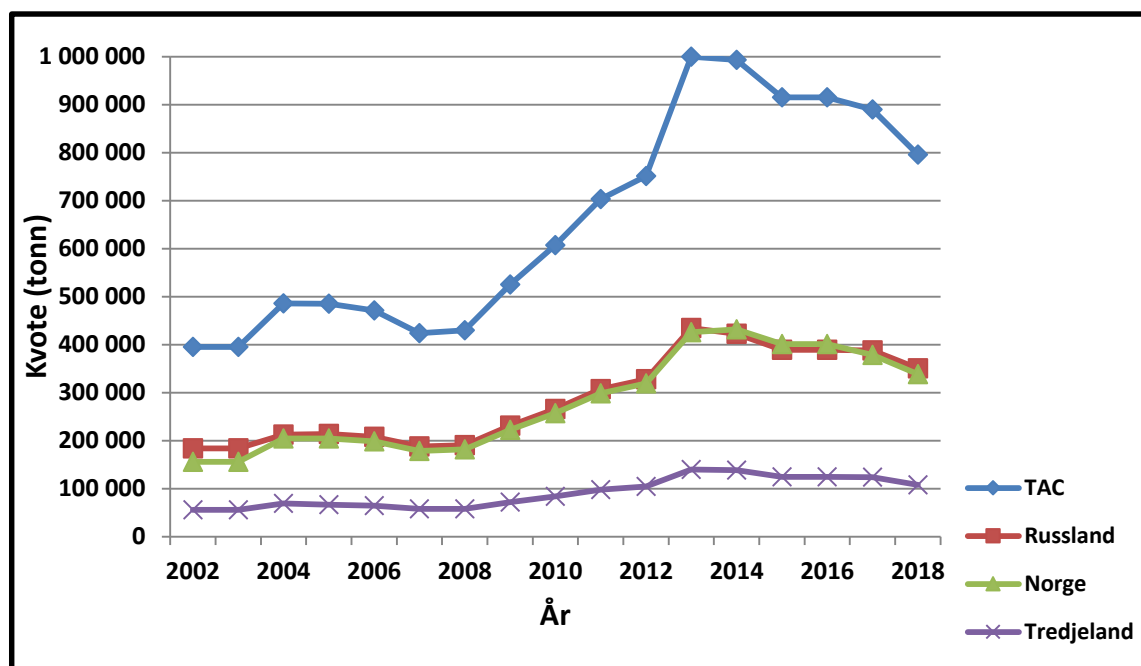
ICES anbefaler en kvote på 712 000 tonn i 2018. Kvoterådet for 2018 er avgrensa av klausulen i forvaltningsplanen om maksimalt 20 % kvoteendring fra år til år. Uten denne klausulen hadde kvoterådet blitt 701 000 tonn. Bestandsmodellen er endret fra i fjor. Dette har ført til en merkbar oppjustering av årsklassene 2007 og tidligere, mens mengden yngre torsk er nedjustert.

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2018 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon vedtok i 2016 en ny forvaltningsregel der fiskedødeligheten økes når gytebestanden er høy. Partene fastsatte en TAC for nordøst-arktisk torsk på 775 000 tonn for 2018, en reduksjon i kvoten på 13 % sammenlignet med inneværende år. På bakgrunn av det stabile kvotenivået som har vært i perioden 2013 til 2017, ble partene enige om en gradvis implementering av stabilitetselementet i den nye forvaltningsregelen som ble vedtatt i 2016. I tillegg kommer 21 000 tonn norsk kysttorsk, og det avsettes 107 682 tonn torsk til tredjeland. De resterende 688 318 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Figur 2 viser utviklingen i TAC og kvoter av torsk nord for 62°N i årene 2002 til 2018.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland av torsk nord for 62°N (eksklusive norsk kysttorsk) i årene 2002 til 2018

Etter en overføring på 6 000 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av torskeknoten i 2018 som følger:

Tabell 11: Kvotesituasjonen for 2018 (tonn)

Land	Kvote i tonn
Norge	350 159
Russland	338 159
Tredjeland	107 682
Sum	796 000

Av dette kan inntil 14 000 tonn, 7 000 tonn til Russland og 7 000 tonn til Norge, disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2018. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter i 2018 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2018. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

I 2017 er det avsatt 687 tonn torsk nord for 62°N til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter, og regneeksempelet i forslaget til reguleringer for 2018

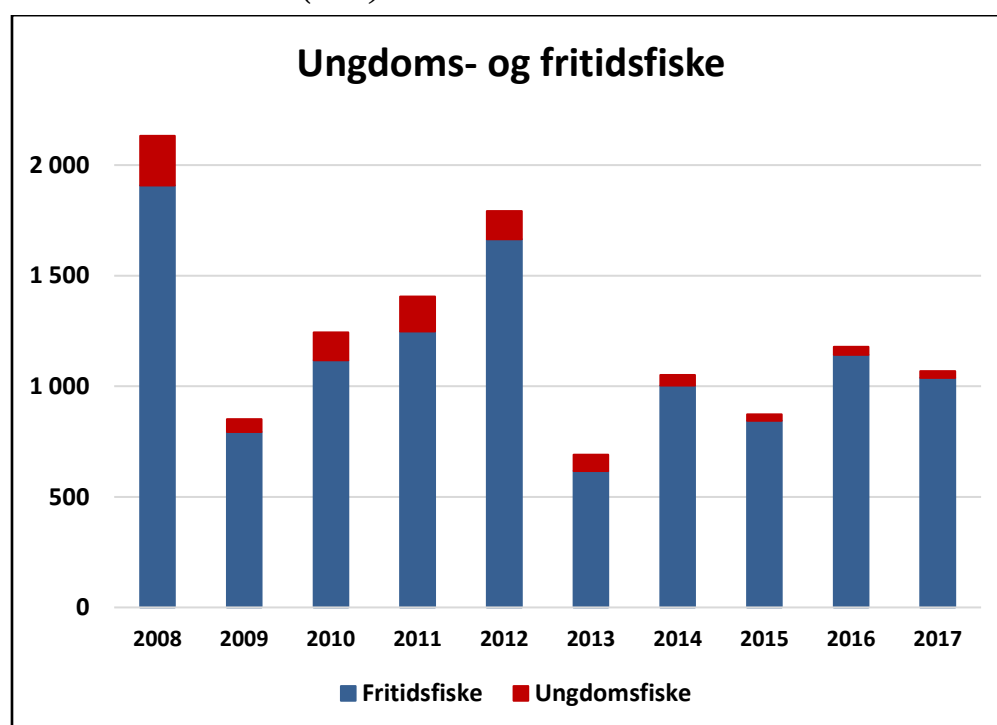
legger dette kvantumet til grunn. Disponibel kvote norsk kvote blir dermed 398 836 tonn i 2018.

3.2.1 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I årene 2010 til 2017 ble det avsatt 7 000 tonn til dekning av både registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningene ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

Figur 3 viser omsatt fritidsfangst og fangst fra ungdomsfiskeordningen de siste årene. Samlet omsatt fangst fra fritids- og ungdomsfiske var vesentlig lavere i 2009 og 2013 sammenlignet med de andre årene som følge av vanskelig markedssituasjon. I gjennomsnitt har det blitt omsatt om lag 1 300 tonn pr. år gjennom disse ordningene de siste 10 årene.

Figur 3: Omsatt fangst av torsk i fritids- og ungdomsfisket i perioden 2008 til 2017 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 23 oktober 2018

Havforskningsinstituttet har kartlagt den kommersielle delen av turistfisket og har estimert at uttaket av torsk nord for 62°N utgjør om lag 1 500 tonn årlig. I tillegg kommer uregistrert fangst fra fritidsfiske og turistfiske som ikke går gjennom kommersielle turistfiskeanlegg, og her har vi foreløpig ingen gode estimat på ressursuttak. Det er rimelig å legge til grunn at hele avsetningen på 7 000 tonn tas.

Vi forventer at torsken blir like tilgjengelig for fangst i kystnære strøk i 2018 som inneværende år, og Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvote.

Fiskeridirektøren foreslår at det også i 2018 avsettes 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

Fiskeridirektoratet har mottatt innspill fra Norges Fritids- og Småfiskerforbund der de ber om at fritidsfiskere får anledning til å omsette 3 tonn torsk årlig, mot 2 tonn i dag. De sier videre at det er mulig å ta hensyn til kysttorskvernet ved å styre fisket inn mot perioden når innsiget av skrei foregår. De foreslår at fritidsfiskere skal få fiske 3 tonn torsk for omsetning i perioden 1. januar til 30. april, mens fritidsfiskere fra 1. mai og ut kalenderåret kan fiske 2 tonn for omsetning. Fiskere som til og med 30. april har omsatt 2 tonn eller mer har brukt opp omsetningskvoten sin for gjeldende kalenderår.

Fiskeridirektoratet viser til at fritidsfiskere kan fiske for omsetning innenfor en grense på kr. 50 000,- pr. år. Det forventes at førstehandsprisen på torsk øker fremover. Pris på over 20 kr. pr. kg., vil gi en fritidsfisker som omsetter 2 tonn torsk opp mot kr. 50 000,- i årlig inntekt på torsken alene. Fiskeridirektøren oppfordrer alle som driver fiske inklusive fritidsfiskere til å utnytte potensialet for verdiskaping ved å orientere seg mot de andre hvitfiskartene, og kan på den bakgrunn ikke støtte innspillet fra Norges Fritids- og Småfiskerforbund.

Fiskeridirektørene anbefaler å videreføre ordningen med inntil 2 tonn torsk årlig for omsetning i fritidsfisket.

3.2.2 Avsetning til kvotebonus for levendelagring av torsk

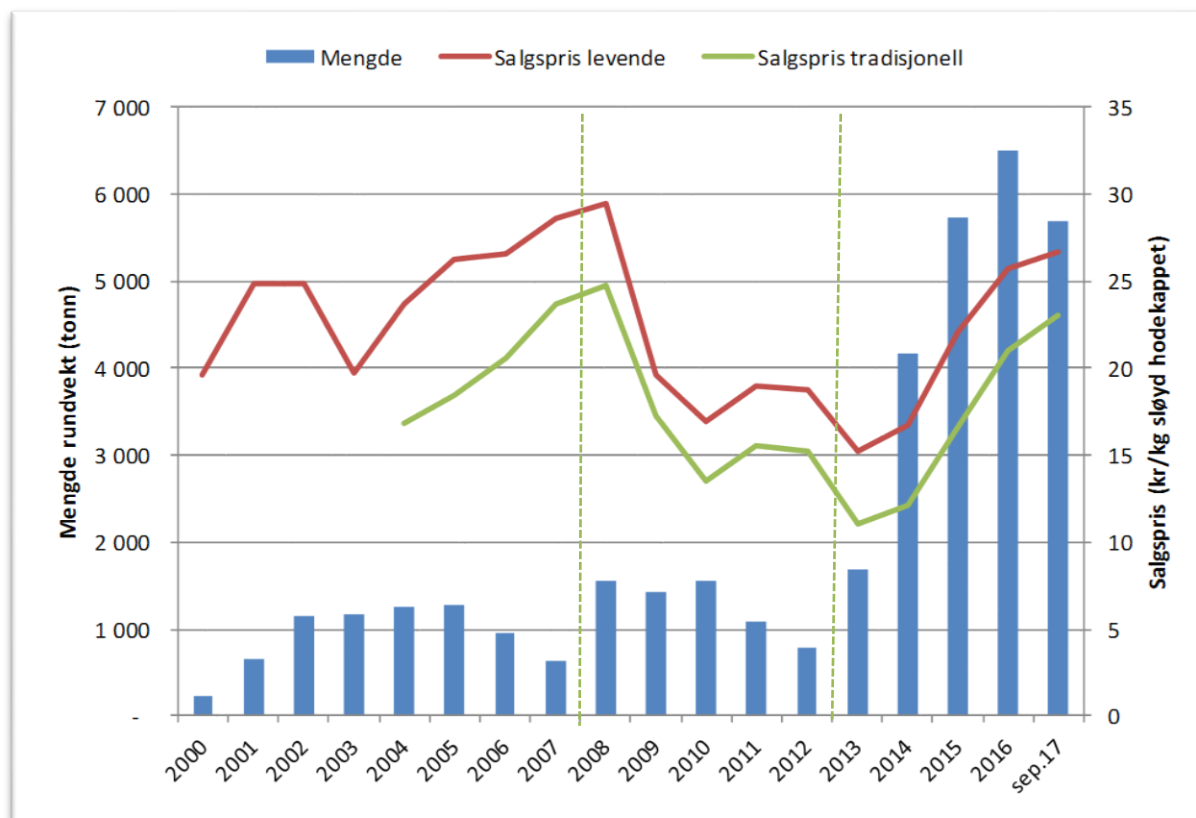
I 2017 ble det avsatt 4 000 tonn til kvotemessig dekning av kvotebonus ved levendelagring. Kvotebonusen utløses ved at fartøyets kvotebelastning for levendelagret torsk settes til 50 % av kvantumet på sluttseddelen. Resten av kvantumet belastes avsetningen.

Nofima har i 2017, på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet, evaluert ordningen med levendelagring av torsk. Rapporten fra denne evalueringen ble ferdigstilt 1. november og kan leses på følgende link:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/evaluering-av-ferskfiskordningen/id2577636/>

Figuren nedenfor viser mengden levendelagret torsk i årene 2000 til 2017. Vi ser at mengden levendelagret torsk øker mye etter bonuselementet på 20 % fra 2008 og ikke minst med 50 % fra 2013.

Figur 4: Mengde levendelagret torsk (tonn) og salgspris i årene 2000 til 2017

Kilde: Nofima, basert på data fra Fiskeridirektoratet og Norges Råfisklag

I rapporten konkluderes det med at ordningen med levendelagring av torsk bidrar til å forskyve leveranse av fersk torsk fra hovedsesongen på våren, til juni og juli, og at bonuselementet spiller en viktig rolle i dette. Aktørene som er intervjuet til undersøkelsen, både fra fartøy- og landindustrien, understreker at man ennå ikke har kommet på et nivå der aktiviteten er selv bærende. De mener det derfor er nødvendig med stabilitet og forutsigbarhet i ordningen. Slik vil det skapes tillit til at et utviklings- og investeringsarbeid i ordningen skal kunne betale seg. En for rask fjerning eller begrensning av bonuselementet vil svekke ordningen på sikt vis at den vil bli mindre benyttet, eller ikke benyttet i det hele tatt. Næringen har gitt uttrykk for at man ikke er klare til å «stå på egne ben» med levendelagring ennå, men behøver 3 – 5 år med videreføring av bonuselementet for å løse tekniske og praktiske utfordringer ved ordningen.

Rapporten peker på enkelte utfordringer for levendelagringen. For det første at Mattilsynet tidvis kan synes å være strenge når de vurderer tillatelser til å etablere lagringsmerder. Til dette foreslår informantene og Nofima at det gjøres en gjennomgang av hvilke vurderinger som skal gjøres ved tildeling. Videre er det pekt på utfordringer med å finne hensiktsmessig fôr til torsken som lagres. Her foregår et utprøvningsarbeid i næringen, med lovende foreløpige resultater. Dette vil kunne representere et betydelig fremskritt og bedre mulighetene for langtidslagring betraktelig.

Rapporten viser at ordningen med levendelagring av torsk bidrar betydelig til markedet for fersk fisk i juni og juli. For å sikre en best mulig etablering av ordningen, er det behov for at bonuselementet videreføres en tid til.

For å øke målrettingen av dette virkemiddelet slik at levendelagret torsk omsettes utenom hovedsesong, vil Fiskeridirektoratet vurdere om kvotebonusen kan varieres gjennom kvoteåret. For å stimulere til levendelagring utenom hovedsesongen, kan man tenke seg en differensiert bonusordning der fartøy oppnår for eksempel 30 % kvotebonus i perioden 1. januar til 30. april og 50 % kvotebonus fra 1. mai og ut året. Fiskeridirektoratet mener også det bør vurderes om det bør stilles vilkår om lagring i merd over et lengre tidsrom enn i dag. I gjeldende regulering må torsken stå minimum en uke i merd for utløse kvotebonus. Videre vil det kunne være aktuelt å redusere bonuselementet over tid, for eksempel slik at 50 % kvotebonus videreføres til og med 2021, men deretter trappes gradvis ned.

Fiskeridirektøren foreslår at det settes av 4 000 tonn til dekning av kvotebonus ved levendelagring i 2018, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

Fiskeridirektøren ber om innspill fra reguleringsmøtet på en differensiering av kvotebonusen ved levendelagring.

Fiskeridirektøren anbefaler å utvide kravet til lagringstid for å oppnå kvotebonus, og ber reguleringsmøtet diskutere hvor lenge torsken bør stå i merd for å utløse kvotebonus.

Fiskeridirektøren foreslår videre at bonuselementet ved levendelagring trappes ned fra 2021 og fases ut etter den tid.

Levendelagring av torsk forlenger tiden mellom høstingsoperasjon og tidspunktet hvor fangsten føres på land. Dette er en utfordring i kontrollsammenheng ettersom en rekke faktorer kan medføre usikkerhet i det endelig registrerte ressursuttaket. Derfor er det behov for et regelverk som gir tilstrekkelige kontrollpunkter gjennom den aktivitetsskjeden som levendelagring av fisk innebærer. Fiskeridirektoratet gjennomførte derfor en høring hvor det ble foreslått regler om ressurs- og kvoteregistrering ved levendelagring av villfanget fisk. Høringen ble sendt ut i oktober 2015. Etter gjennomgang av høringsinnspill og møte med næringen ble forslag til endrede krav til rapportering ved levendelagring av torsk oversendt Nærings- og fiskeridepartementet 17. mars 2017. Forslaget innebærer at det innføres en egen melding om levendelagring i det elektroniske rapporteringssystemet (ERS), at tidspunktet for ressursregistrering og kvoteavregning mot fiskende fartøy skjer på bakgrunn av seddel utfyllt og signert ved førstegangs landing til akklimatiseringsmerd, samt forenklet krav til antall sedler som skal skrives. Nærings- og fiskeridepartementet har ikke tatt stilling til forslagene.

3.2.3 Kystfiskekvoten

I 2017 er det satt av 3 000 tonn til kystfiskekvoten. Kvantumet er tildelt fartøy som fisker i åpen gruppe i Finnmark og Nord-Troms, samt øvrige kommuner i Troms og Nordland som er omfattet av det geografiske virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning. Årets regulering er en videreføring fra tidligere års regulering. Det er fisket ca. 500 tonn mer enn avsatt kvantum innenfor kystfiskekvoten pr. 30. oktober. Tabell 12 viser fangst, restkvoter og

antall fartøy som har deltatt i fisket innenfor kystfiskekvoten i årene 2011 til 2017. Vi ser at kvoteutnyttelse og deltakelse har økt kraftig de to siste årene.

Tabell 12: Fangst, restkvoter og antall fartøy som har deltatt i fisket innenfor kystfiskekvoten i årene 2011 til 2017 (tonn)

År	Avsetning	Fangst	Restkvote	Restkvote	Antall fartøy
2011	3 000	281	2 719	91 %	124
2012	3 000	744	2 256	75 %	209
2013	3 000	178	2 822	94 %	84
2014	3 000	708	2 292	76 %	170
2015	3 000	560	2 440	81 %	59
2016	3 000	2 597	403	13 %	200
2017*	3 000	3 504	-504	- 17 %	263

Kilde: Norges Råfisklag

* Pr. 30. oktober 2017

Nærings- og fiskeridepartementet og Sametinget ble i desember 2015 enige om et samarbeid med sikte på å finne en mer målrettet reguleringsmodell for kystfiskekvoten. På bakgrunn av dette ble det utarbeidet en rapport som nå er sendt på skriftlig høring. I rapporten er det foreslått å utvide virkeområdet for kystfiskekvoten og å innføre en ny reguleringsmodell. Frist for å sende høringssvar er satt til 30. november 2017, jf. pressemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---anvendelse-av-kystfiskekvoten-i-forskefisket-nord-for-62-n/id2576060/>

Fiskeridirektoratet kan ikke komme med konkrete anbefalinger til ny, målrettet reguleringsmodell eller virkeområde for 2018 på høstens reguleringsmøte. Vi har gjort oss kjent med innholdet i rapporten og finner det rimelig å legge til grunn at avsetningen til kystfiskekvoten skal videreføres på samme nivå som i perioden 2011 til 2017.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 3 000 tonn til kystfiskekvoten i 2018, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.4 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skulle belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer til fartøyenes garanterte kvoter. Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til lukket gruppe før fordeling av

kvoter på fartøynivå, og fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Tabell 13 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter torsk nord for 62°N pr. 23. oktober 2018.

Tabell 13: Kvotefaktorer og garantert kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe pr. 1. november 2017

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter
Under 11 m	86,4743	25,7872	2 230
11 - 14,9 m	143,8544	21,0756	3 032
Totalt	230,3287		5 262

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter, foreslår fiskeridirektøren at det settes av 5 262 tonn før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 5 262 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2018, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.5 Innblanding av torsk i loddefisket

For første gang siden 2015 besluttet Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon å åpne for et kommersielt loddefiske i 2018. TAC lodde ble fastsatt til 205 000 tonn for 2018.

I 2015 ble det satt av 500 tonn torsk til innblanding av torsk i loddefisket, og estimert innblanding av torsk utgjorde 370 tonn. Ettersom loddekvoten er høyere i 2018, foreslår Fiskeridirektøren å avsette 500 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2018. Dersom det skulle vise seg at behovet for avsetning blir høyere eller lavere, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 500 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2018, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.6 Distriktskvote

Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at det skal innføres en distriktskvoteordning fra og med 2018. Det skal avsettes 3 000 tonn torsk pr. år som skal tas fra totalkvoten («toppen»). Formålet med ordningen er å bidra til bedre råstofftilførsel utenom hovedsesongen i kommunene Gamvik og Lebesby. Det er varslet at ordningen skal vare i to år i denne omgang.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 3 000 tonn til en distriktskvoteordning, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

Departementet har bedt reguleringsmøtet drøfte detaljer rundt ordningen, og det legges opp til en diskusjon under avsnitt 5.5.

3.2.7 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

Som grunnlag for fordeling av den norske kvoten av torsk, ble følgende stige vedtatt på Norges Fiskarlags Landsmøte i 2001 og anbefalt videreført på Norges Fiskarlags Landsmøte i 2007:

- ved en norsk totalkvote på mindre enn 130 000 tonn får konvensjonelle redskaper 72 % av totalkvoten, mens trålerne får 28 %
- ved en norsk totalkvote på 130 000 tonn og høyere utvikles gruppenes prosentandeler lineært til ved en norsk totalkvote på inntil 330 000 tonn, og fordeles med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trål
- ved en norsk kvote på 330 000 tonn og høyere fordeles gruppenes andeler tilsvarende som ved 330 000 tonn, med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trålerne

I vedtaket er det lagt til grunn at kvoten av norsk kysttorsk skal inngå i beregningsgrunnlaget for fordelingen mellom konvensjonelle fartøy og trål. Den norske kvoten blir 379 074 tonn etter avsetning til ulike formål. Dette betyr at kvoten skal fordeles med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trålerne.

Fiskeridirektøren foreslår at man for 2018 følger Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 om fordelingen av den norske kvoten. Dette innebærer at konvensjonelle redskaper får 67 % og trål 33 %. Dette betyr 253 980 tonn til konvensjonelle redskaper og 125 094 tonn til trål.

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2018

4.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2018, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torsketråltillatelse eller seitråltillatelse for å delta.

4.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2018.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2018

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter torsk fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter torsk samtidig ble innført på gruppekvote nivå i den nasjonale reguleringen.

Fiskeridirektøren mener at det kan være hensiktsmessig å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i flere fartøygrupper i fremtiden. Fiskeridirektøren viser til arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister og fraråder en slik reguleringsmodell i torskefiskeriene før arbeidet med det nye kvoteregisteret er ferdigstilt i Fiskeridirektoratet. Arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister er krevende, og det har vært nødvendig å starte med fiskeri uten så stor kompleksitet som torskefiskeriene. I 2017 har det vært arbeidet med pelagisk fiskeri. Fiskeridirektoratet og fiskealgsalagene er ikke i stand til å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene med virkning fra 2018. Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 prosent av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvoten til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordelles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

I den videre saksfremstillingen legges det til grunn prognoser på hvor mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2017 og 2018, og det fastsettes foreløpige kvoteenheter ved årsskiftet. Endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken ansees for komplett i januar/februar 2018.

5.2 FERSKFISKORDNING

Nærings- og fiskeridepartementet har bestilt en evaluering av ferskfiskordningen, og evalueringen er utført av Nofima. Rapporten kan lastes ned på følgende link:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/evaluering-av-ferskfiskordningen/id2577636/>

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet vurdere endringer i neste års reguleringsopplegg av ferskfiskordningen basert på Nofimas evaluering av ordningen.

Det er politisk besluttet at fangster av torsk skal flyttes fra hovedsesong. Ferskfiskordningen har som målsetting å stimulere fiskeflåten til ferske leveranser av råstoff til landindustrien i ellers rolige perioder i andre halvår. Ferskfiskordningen skal også stimulere til økt uttak av de andre hvitfiskartene, blant annet hyse og sei. Dette skal bidra til økt samlet verdiskaping i sjømatnæringen.

I rapporten fra Nofima kommer det frem at ferskfiskordningen er et målrettet virkemiddel for å stimulere til ferske fangster utenom hovedsesongen for torskefisket, men bare hvis oppstart settes etter 1. mai. Store deler av landindustrien rapporterer at de er fornøyd med ferskfiskordningen slik reguleringen er i dag. Rapporten konkluderer også med at ferskfiskordningen bidrar til økt aktivitet i Øst-Finnmark om høsten. Nofima mener det er umulig å si noe om hvorvidt ferskfiskordningen gir økt samlet netto verdiskaping. Av rapporten fremgår det at innretningen på ferskfiskordningen gir en insentivstruktur som kan bidra til redusert ressurskriminalitet ved å begrense ulovlig utkast av fisk.

Nofima trekker frem økt beskatning av kysttorsk som en av ulempene ved å stimulere til fiske av torsk og annen hvitfisk etter mai måned. Den politiske målsettingen om å strekke torskesesongen står i kontrast til ønsket om å verne kysttorskbestanden.

En annen ulempe med ferskfiskordningen som trekkes frem i rapporten, er at ordningen kan medføre kvalitetsutfordringer og da spesielt med tanke på bulkført rund hyse, tatt med snurrevad ved Bjørnøya. Det fiskeriet skapte stor, negativ oppmerksomhet sommeren 2016. Denne problemstillingen har vært mindre aktuell i 2017, blant annet på grunn av det var mindre hyse ved Bjørnøya i år. Norges Råfisklag og Mattilsynet har også gjennomført hyppigere kontroller av kvaliteten på hysa i dette fiskeriet. I tillegg har vi fått tilbakemelding om at enkelte fiskekjøpere har henstilt båter om ikke å fiske mer enn et døgn for så å bruke et døgn på tur til land for levering av fisk.

Nofima stiller spørsmål om hvorvidt beregningsgrunnlaget for ferskfiskbonusen bør endres. Fangst av arter som for eksempel skater og blåsteinbit bidrar ikke til aktivitet i landindustrien da disse artene går rett til oppmaling. Det har også gått rykter om at for eksempel fangst av skate, danner grunnlag for beregning av ferskfiskbonus.

Basert på Nofimas evaluering av ferskfiskordningen og behovet for stabile rammevilkår for fiskerinæringen, anbefaler Fiskeridirektoratet at ordningen videreføres i 2018 på samme nivå og i all hovedsak med samme vilkår som i inneværende år. Ettersom gruppekvoter fordeles etter etablerte fordelingsnøkler, legges det til grunn at avsetninger til ferskfiskordningen avsettes fra de respektive gruppekvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at nivået på ferskfiskordningen for ferskleveranse av torsk innneværende år videreføres i 2018, samt at gjeldene vilkår videreføres.

Størrelsen på avsetningene til ferskfiskordningen i åpen og lukket gruppe fremgår av tabell 14.

Tabell 14: Avsatt kvantum ferskfiskordningen (tonn)

Ferskfiskordningen	Avsetning
Ferskfiskordning lukket gruppe	17 200
Ferskfiskordning åpen gruppe	2 100
Totalt	19 300

Fiskeridirektøren foreslår at ferskfiskordningen starter opp med en tillatt torskeandel på 20 % på ukesbasis fra og med 7. mai 2018.

Fiskeridirektøren foreslår videre at torskeandelen økes til 30 % på ukesbasis fra og med 25. juni 2018 med adgang til å justere den etter behov utover høsten.

Fiskeridirektoratet ser behovet for å presisere beregningsgrunnlaget for torsketillegget ved ferskfiskordningen. Fangster av andre arter, for eksempel skate, kan ikke danne for beregning av ferskfiskbonus flere ganger. Hvis ikke grunnlaget leveres samtidig med torsketillegget, skal dette rapporteres i melding om havneanløp (POR) og melding om havneavgang (DEP), jf. at det skal angis hva som er om bord og hva som landes eller er igjen om bord. Tilsvarende skal fartøy omfattet av rapportering av Kystfiskeappen i landingsmeldingen angi hva som er om bord og hva som skal landes.

5.3 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålnes gruppekvote av torsk vil utgjøre 125 094 tonn i 2018 etter forslaget i punkt 3.2.5.

Fiskeridirektøren foreslår at det fortsatt avsettes 750 tonn torsk til seitrålerne.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at seitrålerne kan ha inntil 15 % bifangst av torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og av landet fangst. I perioden 1. januar til 31. mai er tillatt bifangst inntil 30 %.

Avsetningen til seitrålerne innebærer at torsketrålnes andel av gruppekvotene i 2018 blir 124 344 tonn torsk.

Torsketrålerne har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvote av torsk, og fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøykvotene fordeles uten overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at trålerne utnytter gruppekvote i 2017, og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2018.

Pr. 24. oktober 2017 er det 87,9265 kvotefaktorer i Konesjons- og deltakerregisteret fordelt på 35 fartøy. Fartøykvoter på 1 414 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 1 414 tonn torsk.

5.4 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKE MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap får en torskekvote på 253 980 tonn i 2018 etter forslaget i punkt 3.2.5.

5.4.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren foreslår å følge Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 hvor det foreslås at andelen av den konvensjonelle gruppekvote for konvensjonelle havfiskefartøy settes til 12,81 %, det vil si 32 535 tonn.

Erfaring tilsier at alle fartøy utnytter sine fartøykvoter, og det er således ikke behov for å legge inn overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at konvensjonelle havfiskefartøy utnytter gruppekvote i 2017 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2018.

Pr. 24. oktober 2017 er det 92,1576 kvotefaktorer i Konesjons- og deltakerregisteret fordelt på 22 fartøy. Fartøykvoter på 353 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy reguleres med fartøykvoter, og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 353 tonn torsk.

5.4.2 Forslag til regulering av lukket gruppe

Gruppekvote for konvensjonelle kystfartøy blir på 221 445 tonn. Fiskeridirektøren foreslår at lukket gruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 197 307 tonn, og det vil si 89,1 %. Etter en avsetning på 17 200 tonn til ferskfiskordning, blir lukket gruppes disponible kvote 180 107 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket kystgruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 197 307 tonn torsk. Herav avsettes 17 200 tonn til en ferskfiskordning.

Fiskeridirektøren foreslår at vi benytter Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 15. Gruppekvoteene følger Norges Fiskarlags vedtak fra 2007.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2018:

Tabell 15: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2018 (tonn)

Lengdegrupper	Gruppekvote	Andel
Under 11 meter hjemmelslengde*	49 800	27,65 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	47 836	26,56 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	49 421	27,44 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	33 050	18,35 %
Totalt	180 107	100,00 %

*Gruppekvoteene påplusses med 2 230 tonn og 3 032 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 3.2.4 og rekrutteringskvoter

Gruppekvoteene må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2017-kvoten. Det er utarbeidet prognoser for forventede overføringer av kvoter, og prognosene går frem av tabell 16.

Tabell 16: Prognose for overføring av kvoter fra 2017 til 2018 (tonn)

Lengdegrupper	Prognose overføring 2017	Prognose gruppekvoter 2018
Under 11 meter hjemmelslengde	4 000	53 800
11 - 14,9 meter hjemmelslengde	1 000	48 836
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	500	49 921
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	- 1 500	31 550
Totalt	4 000	184 107

5.4.2.1 Overregulering

Deltakelse og utnytting av kvotene i kystflåten er avhengig av hvor god tilgjengeligheten av torsk er i fjorder og kystnære strøk. Det forventes like god tilgjengelighet i 2018 som i de siste

årene. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene.

Fartøygruppen på og over 11 meter hjemmelslengde har benyttet seg av strukturkvoteordningen gjennom flere år. I en strukturtilpasset flåte er behovet for overregulering langt mindre sammenlignet med flåtegrupper som ikke har mulighet for strukturering. Fiskeridirektøren mener derfor at fartøygruppene mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde og 21 og 28 meter hjemmelslengde bør reguleres med garanterte kvoter uten overregulering (fartøykvoter). Eventuelle restkvoter kan overføres til neste kvoteår. Erfaringsmessig har fartøygruppen mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde hatt en forholdsvis lav kvoteutnyttelse. For å komme noenlunde i mål med gruppeknoten uten et maksimalkvotetillegg som i 2017, anbefaler fiskeridirektøren å legge inn en overregulering på 5 % fra årets begynnelse i 2018. Kvotene vil fortsatt være garanterte (fartøykvoter).

Når det gjelder fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde, er det fremdeles behov for en del overregulering av flere årsaker blant annet:

- Ingen mulighet for strukturering i fartøygruppen
- Variabel deltakelse og kvoteutnyttelse i fartøygruppen

Samtidig ser vi en tendens mot stadig mer effektive fartøy i den minste fartøygruppen, og i kombinasjon med samfiskeordningen må det påregnes høyere kvoteutnyttelse i årene fremover.

Fiskeridirektøren mener at årets overregulering med fartøykvoter, jf. tabell 9, har gitt ro og forutsigbarhet i fisket for den minste kystflåten og anbefaler å videreføre denne. Gitt prognosene i tabell 16, vil gruppeknoten være om lag på samme nivå i 2018 som inneværende år.

Nærings- og fiskeridepartementet innførte ny modell for overregulering i 2017 (tabell 17), og fiskeridirektøren anbefaler å benytte denne i 2018.

Tabell 17: Modeller for overregulering i lukket gruppe 2018

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	Hel overregulering
	11 - 12,9 m	Halv overregulering
	13 - 14,9 m	Kvart overregulering
	Over 15 m	Ingen overregulering
11 - 14,9 m	Under 11 m	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering
15 - 20,9 m	Under 11 m	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering
21 - 27,9 m	Under 11 m	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket gruppe på og over 11 meter hjemmelslengde reguleres med fartøykvoter, gitt prognose i tabell 16, slik som det fremgår av tabell 18.

Tabell 18: Forslag til fartøykvoter lukket gruppe på eller over 11 meter hjemmelslengde i 2018 (tonn)

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Fartøykvote største lengde under 11 meter	Fartøykvote største lengde over 11 meter
11 - 11,9	3,1501	65,6	65,6
12 - 12,9	3,7369	77,8	77,8
13 - 13,9	4,5296	94,3	94,3
14 - 14,9	5,1575	107,4	107,4
15 - 15,9	6,3041	134,5	128,4
16 - 16,9	7,0175	149,8	143,0
17 - 17,9	7,7417	165,2	157,7
18 - 18,9	8,5510	182,5	174,2
19 - 19,9	9,2751	198,0	189,0
20 - 20,9	9,9140	211,6	202,0
21 - 21,9	9,6909	177,7	177,7
22 - 22,9	10,1151	185,5	185,5
23 - 23,9	10,5175	192,8	192,8
24 - 24,9	10,9199	200,2	200,2
25 - 25,9	11,2462	206,2	206,2
26 - 26,9	11,6704	214,0	214,0
27 - 27,9	11,9858	219,8	219,8

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde reguleres med fartøykvoter, gitt prognose i tabell 16, slik som det fremgår av tabell 19.

Tabell 19: Forslag til fartøyskvoter i lukket gruppe under 11 meter
hjemmelslengde i 2018 (tonn)

Hjemmels- lengde	Kvotefaktor	Fartøyskvote største lengde under 11 m	Fartøyskvote største lengde 11 - 12,9 m	Fartøyskvote største lengde 13 - 14,9 m	Fartøyskvote største lengde over 15 m
under 7 meter	1,2274	33,4	30,0	28,2	26,5
7 - 7,9 m	1,4506	39,5	35,4	33,4	31,3
8 - 8,9 m	1,7244	47,0	42,1	39,7	37,3
9 - 9,9 m	2,1099	57,5	51,5	48,6	45,6
10 - 10,9 m	2,2823	62,1	55,7	52,5	49,3

5.4.3 Samfiske i lukket gruppe

Intensjonen med samfiskeordningen var å legge til rette for å sikre avvikling av fisket og bedre lønnsomhet for de minste fartøyene gjennom økt kvotegrunnlag og bemanning på det enkelte fartøy.

Det har vært en del misnøye med samfiskeordningen i forbindelse med at fartøy med største lengde over 11 meter og stor fangstkapasitet, fisker mye av overreguleringen i fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde ved samfiske med mindre fartøy. Den nye reguleringsmodellen i lukket gruppe har redusert noe av problemstillingen, da overreguleringen trappes ned med fartøyets største lengde, jf. diskusjonen i kapittel 2.3.2.3.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre samfiskeordningen i 2018 i henhold til reguleringen for 2017.

5.4.4 Forslag til regulering av åpen gruppe

Som tidligere skrevet, blir gruppekvoten for konvensjonelle kystfartøy på 221 445 tonn. Fiskeridirektøren foreslår at åpen kystgruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 24 138 tonn, det vil si 10,9 %. Det avsettes 2 100 tonn til en ferskfiskordning, jf. punkt 5.1.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 24 138 tonn torsk. Herav avsettes 2 100 tonn til en ferskfiskordning.

Det ligger an til et overfiske av årets gruppekvote på ca. 4 000 tonn, og overfisket må gå til fratrekk på neste års gruppekvote. Vi viser til tidligere diskusjoner vedrørende fiskepresset i åpen gruppe, jf. kapittel 2.3.2.4.

Fiskeridirektøren anbefaler at neste års overregulering reduseres betraktelig for å unngå en tidlig stopp i fisket på maksimalkvoten og samtidig gi fartøyene mer forutsigbarhet. Gitt en justert forventet gruppekvote på ca. 20 000 tonn i 2018 og en forventet deltakelse på ca. 2 400

fartøy, så kan ikke gjennomsnittsfangsten pr. fartøy overstige 8 tonn i 2018 (inklusive ferskfiskordningen). Dette innebærer en halvering av de garanterte kvotene.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter torsk for fartøy i åpen gruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn på et betydelig lavere nivå sammenlignet med inneværende år fra årets begynnelse. Kvotene fremgår av tabell 20.

Tabell 20: Forslag til kvoter for fartøy i åpen gruppe 2018 (tonn)

Fartøylengde	Kvotefaktor	Maksimalkvoter	Herav garantert
Under 8 m	1,0	12	7
8 – 9,99 m	1,4	17	10
Over 10 m	1,6	19	11

Fiskeridirektøren viser videre til den lave kvoteutnyttelsen av hyse- og seikvotene i åpen gruppe, og oppfordrer fartøy i åpen gruppe om å fiske på andre hvitfiskarter for å få til en bedre samlet verdiskaping i 2018.

5.5 REGULERING AV DISTRIKTSKVOTE

Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at det skal innføres en distriktskvoteordning fra og med 2018. Det avsettes 3 000 tonn til ordningen pr. år. Departementet har bedt reguleringsmøtet drøfte detaljer rundt ordningen, herunder oppstartdato, hvilke fartøy som kan fiske distriktskvoten, påmeldingsordning mv.

Fiskeridirektoratet anbefaler å utarbeide en enklest mulig regulering av distriktskvoteordningen. Siden ordningen i utgangspunktet bare skal vare i to år, bør reguleringen utformes slik at det må investeres minst mulig i nye administrative systemer og IT-systemer.

Fiskeridirektoratet anbefaler en variant av bonuskvoteordningen som ble brukt for havfiskeflåten i årene 2012 og 2013. Dette betinger at det må føres egne landings- og sluttsedler når det fiskes torsk innenfor distriktskvoten. Fangst av andre arter som for eksempel hyse og sei må føres på fartøyets ordinære kvoter. Fordelen ved en slik løsning, er at det vil være enkelt å drive kvotekontroll og oppfølging av fisket innenfor ordningen underveis.

5.5.1 Deltakelse i distriktskvoteordningen

Nærings- og fiskeridepartementet har i utgangspunktet foreslått at bare fartøy i lukket gruppe skal kunne delta i ordningen. Nærings- og fiskeridepartementet har likevel bedt reguleringsmøtet drøfte hvorvidt fartøy i åpen gruppe også bør få delta i ordningen ved siden av fartøy i lukket gruppe. Departementet mener det bør settes en skjæringsdato for hvem i åpen gruppe som kan delta.

Fiskeridirektoratet anbefalte i høringen tidligere i år at åpen gruppe skulle holdes utenfor ordningen. Bakgrunnen for at Fiskeridirektoratet anbefaler at åpen gruppe holdes utenfor ordningen, er at det kan bli vanskelig å håndtere nok et kvoteelement for både regulerings- og kontrollmyndighetene for denne fartøygruppen som allerede fisker torsk innenfor flere kvoteordninger (ordinære kvoter, ferskfiskordning, kystfiskekvote og bonusordning for levende lagring). Dersom det imidlertid innføres krav om egen sluttseddelføring for torskefangster fisket innenfor distriktskvoten, er det mulig å drive kvotekontroll og oppfølging av fisket på ordningen også i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere hvorvidt fartøy fra åpen gruppe skal få delta i en distriktskvoteordning ved siden av fartøy i lukket gruppe.

5.5.2 Påmelding og oppstartdato i distriktskvoteordningen

Fiskeridirektoratet anbefaler en påmeldingsordning for de fartøy som skal delta i distriktskvoteordningen. Dersom fisket innenfor distriktskvoteordningen starter opp etter hovedsesongen for eksempel 1. mai, må fartøyene melde seg på hos Fiskeridirektoratet innen 15. april. Basert på antall fartøy som melder seg på ordningen, fastsetter Fiskeridirektoratet maksimalkvoter på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket innenfor distriktskvoteordningen starter 1. mai 2018.

Fiskeridirektøren anbefaler en påmeldingsordning for fartøy som skal delta, og at påmeldingsfrist settes til 15. april 2018.

Fiskeridirektoratet mener at fisket innenfor ordningen bør stoppes/refordeles dersom fisketakt blir høyere/lavere enn forventet. For å avvikle fisket på en hensiktsmessig måte, bør det innføres en skjæringsdato slik at bare fartøy som har vært aktive i ordningen får delta videre. Fartøy som ikke har fisket på ordningen innen for eksempel 15. september, utestenges ut kvoteåret. Det kan da eventuelt refordeles til gjenstående fartøy, slik at man i størst mulig grad får utnyttet distriktskvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som ikke har fisket på distriktskvoten innen 15. september, mister retten til å delta i distriktskvoteordningen ut kvoteåret.

5.5.3 Krav til foredling og føring av landings- og sluttseddel

Distriktskvoteordningen skal gjelde for fiskeforedlingsbedrifter i Gamvik og Lebesby kommuner. Foredlingsanlegg i de to kommunene som kan benytte seg av distriktskvote, må være godkjent etter Mattilsynets produksjonskoder:

PP – foredling fiskevarer
 PP-ST – foredling tørrfisk
 PP-SA – foredling saltfisk
 PP-KL – foredling klippfisk
 FFPP-P – bearbeiding ferske fiskevarer

Foredlingsanlegg som benytter seg av distriktskvote må drive foredling som bidrar til arbeidsplasser på land. Fisk landet under distriktskvoteordningen kan ikke sendes videre fra mottaker uten videreforedling. Det skal være vilkår om at bedriftene er godkjent av Norges Råfisklag som førstehåndskjøpere.

Fiskeridirektoratet mener at det er en forutsetning at det skrives egne landings-/sluttsedler for fangst som skal fiskes innenfor distriktskvoteordningen dersom kvotekontroll skal kunne gjennomføres.

Fiskeridirektøren tilrår at det stilles som vilkår at kvotetype «distriktskvote» føres på landing-/sluttseddel for at fartøyets fangst skal kunne føres på avsetningen til distriktskvote.

5.5.4 Maksimalkvoter

Fiskeridirektoratet er usikker på hvorvidt vi bør anbefale lik maksimalkvote for alle påmeldte fartøy, eller om maksimalkvotene bør differensieres. Dersom fartøyene skal tildeles ulike maksimalkvoter, anbefales at inndelingen følger etablert reguleringsmodell i lukket gruppe og at det velges en enkel modell. En modell for maksimalkvoter i lukket gruppe kan være:

Tabell 21: Eksempel på maksimalkvoter innenfor distriktskvoteordningen (tonn)

Hjemmels- lengde	Maksimalkvote*	Kvotefaktor
under 11 meter	20 tonn	1,0
11 - 14,9	28 tonn	1,4
15 – 20,9	36 tonn	1,8
21 – 27,9	44 tonn	2,2

*Valget av nivået på maksimalkvotene er for å illustrere modellen og må endelig fastsettes når påmelding til ordningen er klar

Dersom fartøy i åpen gruppe får delta i distriktskvoteordningen, anbefales det at fartøy i åpen gruppe får halvparten av kvoten til fartøy under 11 meter hjemmelslengde i lukket gruppe.

Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere hvorvidt fisket innenfor en distriktskvoteordning bør reguleres med differensierte maksimalkvoter og nivået på disse.

5.5.5 Forholdet til andre kvoteordninger og bonusordninger

Fiskeridirektoratet vurderer det slik at fartøy som skal fiske innenfor distriktskvoteordningen, ikke kan fiske på andre bonusordninger samtidig (ferskfiskordning og bonusordning levende lagring). Det er urimelig med kvotebonus og ekstrakvote for samme fangst. Videre vil kvotekontroll og kvoteavregning på gruppenivå bli nærmest umulig å gjennomføre dersom bonusordninger og distriktskvote anvendes på samme fangst.

Fiskeridirektøren tilrår at fartøy som fisker innenfor distriktskvoteordningen ikke kan fiske innenfor andre bonusordninger eller spesialordninger samtidig.

6 UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Ungdomsfiskeordningen gir ungdom mellom 12 og 25 år adgang til å drive fiske i sommerferien. For 2010 ble ordningen utvidet fra å omfatte fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N til å omfatte hele landet og de fiskerier som omfattes av forskrift av 27. november 2009 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2010. Ordningen ble videreført i årene etter.

I 2017 er det avsatt 7 000 tonn torsk til dekning av ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Tabell 22 viser antall fiskere som har deltatt i ungdomsfiskeordningen og levert fangst til Norges Råfisklag de siste årene.

Tabell 22: Antall deltakere og fangst (tonn) i ungdomsfiskeordningen i årene 2007 til 2017

År	Antall fiskere	Torsk	Hyse	Sei	Annet	Total fangst
2007	221	120	21	57	21	219
2008	292	223	31	50	33	337
2009	80	57	2	24	6	89
2010	144	128	9	54	26	218
2011	168	158	15	37	26	235
2012	181	127	13	71	31	242
2013	132	73	12	34	19	139
2014	84	48	8	19	16	91
2015	83	29	3	33	25	90
2016	99	37	2	20	23	82
2017	108	31	1	38	31	101

Kilde: Norges Råfisklag pr. 26. oktober 2017

Fiskeridirektøren legger til grunn at ungdomsfiskeordningen videreføres i 2018.

7 BIFANGST TIL FARTØY SOM IKKE KAN DELTA I LUKKET ELLER ÅPEN GRUPPE

I utgangspunktet er det et vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N at fartøyet har en største lengde under 11 meter. Fartøy som ikke fyller vilkårene for å delta i åpen gruppe, og som heller ikke kan delta i lukket kystgruppe, kan ved fiske etter andre arter ha inntil 10 % bifangst til sammen av torsk, hyse og sei ved landing. Samlet torskefangst må i løpet av året ikke overstige 2 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av bifangstreguleringen for fartøy som ikke kan delta i åpen eller lukket gruppe.

8 REDSKAPSFLEKSIBILITET KONVENSJONELLE HAVFISKEFARTØY

Fiskebåt har bedt om at begrensningen i å bruke snurrevad ved fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N for konvensjonelle havfiskefartøy med lasterom over 500 m³ oppheves. Dette forutsetter endringer i konsesjonsregelverket.

Havforskningsinstituttet har i uttalelse av 4. september 2017 bemerket at en slik opphevelse vil føre til endret beskatningsmønster for disse artene. Havforskningsinstituttets uttalelse er vedlagt saksdokumentet. For eksempel er gjennomsnittsverdien på sei nord for 62°N cirka 3,6 ganger høyere når fisken fiskes med garn enn når den fiskes med snurrevad. En omlegging fra garn til snurrevad vil lett kunne føre til endret fiskemønster, herunder med større uttak av mindre fisk, lavere rekruttering til gytebestanden, og reduserte kvoter på sikt.

Fiskebåt har foreslått at fisket med snurrevad gjøres med kvadratiske masker for å imøtegå disse problemene. Havforskningsinstituttet har fremholdt at et eventuelt fiske med kvadratiske masker bare bør tillates etter at det er dokumentert at dette ikke fører til økt uttak av umoden fisk.

Etter Fiskeridirektoratets syn er det ikke tungtveiende grunner som taler mot at det tillates fiske med snurrevad etter torsk, hyse og sei for fartøy med lasterom over 500 m³. De tilgjengelige kvotene av disse artene utnyttes imidlertid allerede innenfor gjeldende regulering. Hvis det tillates mer effektive redskap, vil også fangstkapasiteten for enkeltfartøy øke. Dette kan reise fordelingsspørsmål. Overgang til snurrevad vil utfordre utnyttelsen av lange-/brosmeressursene.

Fiskeridirektøren ber om synspunkt på anmodningen fra Fiskebåt.

9 KYSTTORSK

Det er utarbeidet en gjenoppbyggingsplan for kysttorsk nord for 62°N. Det internasjonale råd for havforskning (ICES) har vurdert gjenoppbyggingsplanen til å være i tråd med en føre-var tilnærming, forutsatt at den følges opp med nødvendige tiltak.

Gjenoppbyggingsplanen fastsetter et mål om å gjenoppbygge kysttorskbestandene nord for 62°N til fullt reproduksjonspotensiale, og samtidig oppnå tilfredsstillende vern av lokale bestandskomponenter. Inntil det foreligger en bestandsberegning som aksepteres av ICES og et vitenskapelig råd for hvor stor gytebestand som gir fullt reproduksjonspotensiale, skal bestanden betraktes som gjenoppbygget når toktindeksen for gytebestand i to etterfølgende år ligger over 60 000 tonn. Så lenge toktindeksen for gytebestand ikke øker, skal reguleringene sikte mot å redusere fiskedødeligheten med minst 15 % per år relativt til 2009-nivået.

Gytebestanden av kysttorsk måles ved gjennomføringen av Havforskningsinstituttets høsttokt, og resultatene fra årets tokt vil formodentlig være klare i begynnelsen av desember. Det bør påpekes at de akustiske resultatene fra toktet er fastlagt med en nokså høy grad av usikkerhet.

Gytebestanden etter toktindeksen i 2010 viste en nedgang i forhold til 2009, noe som innebar at reguleringen skulle ta sikte på en nedgang i fiskedødeligheten på 15 % i 2011. Toktet i 2011 viste en høyere gytebestand enn i 2010, og åpnet derfor for en videreføring av tilsiktet dødelighetsnivå for 2011. I 2012 viste toktet igjen en nedgang i gytebestanden i forhold til foregående år, og dette tilsa reduksjon av fiskedødeligheten på 30 % i 2013 sammenlignet 2009-nivået. I 2013 og 2014 viste toktet en økning i gytebestanden, mens en nedgang i 2015 tilsa en reduksjon av fiskedødeligheten i 2016 på 45 %. Toktindeksen gikk opp igjen i 2016. Dersom høsttoktet inneværende år registrerer nedgang, skal fiskedødeligheten i 2018 reduseres med 60 % i forhold til 2009.

Gjenoppbyggingsplanens mål om redusert fiskedødelighet er ikke oppnådd. Estimert samlet kommersiell fangst av kysttorsk i 2015 var høy, nesten 60 % over fangsten i 2009. Dette synes i hovedsak å være en følge av relativt store fangster før skreiinsiget i begynnelsen av året av kysttorsk som beitet på sild utenfor Troms og nordlige Nordland. Samme tendens gjorde seg gjeldende i januar 2016. De kommersielle landingene av kysttorsk er for 2016 estimert til å være 44 610 tonn. Dette er det høyeste nivået siden 1998.

Nærings- og fiskeridepartementet har i år fastsatt en del endringer for fisket innenfor fjordlinjene, slik som redskapsbegrensninger i autolinefisket og justeringer/utvidelser av enkelte fjordlinjer. De nye reglene vil imidlertid ikke bidra noe nevneverdig til å redusere uttaket av kysttorsk. Dersom fiskedødeligheten skal ned på det nivået gjenoppbyggingsplanen forutsetter, vil det kreve atskillig strengere tiltak enn det som følger av gjeldende regulering.

Fiskeridirektoratet
 Postboks 185 Sentrum
 5804 BERGEN
 Norway

Sámediggi
 Árvovárgeaidnu 50
 9730 Kárášjohka

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER
 Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
 inge.arne.eriksen@samediggi.no

MIN ČUJ./VÁR REF.
 17/1425 - 37

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
 30.10.2017

Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

telefonuodna: +47 78 47 40 00
 www.samediggi.no
 samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
 Mandag - Fredag
 08.00-15.30

Reguleringsmøtet Sak 7/2017 - Sametingets innspill til regulering av fisket etter torsk nord for 62 grader N i 2018

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske, samt bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, og gjennom dette legge til rette og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og landindustrien i STN-området. I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre enheter. Sametinget vil gjennom sine forslag til reguleringer i 2016, sikre driftsgrunnlaget til disse fartøyene og gjennom dette få til ordninger som er langsiktige og forutsigbare. I regulering av fiske i 2017 foreslår Sametinget følgende:

Torsk generelt:

- *Revisjon av fordelingsnøkler (eks. trålstigen) som nyttes i forvaltning av torsk, hyse, sei og lignende, slik at man gjennom dette kan styrke driftsgrunnlaget for kyst- og fjordfisket*
- *Forbud mot fiske med fartøy over 15 meter innenfor gjeldende fjordlinjer*
- *Fiskerettighetene som noen trålere har skal overflyttes til kyst- og fjordflåten når de (trålerne) ikke overholder sine forpliktelser*
- *Fiskekvoter / overregulering må baseres på fartøyets faktiske lengde, og ikke hjemmelslengde*
- *Sikre de minste flåtegruppene en tilpasset overregulering*
- *Sikre en tilfredsstillende ungdomsfiske- og rekrutteringsordning*

Kysttorsk spesielt:

- *Kysttorskkvoten skal i sin helhet tildeles og fiskes av den konvensjonelle kyst- og fjordflåten*
- *Forbud mot fiske med trål innenfor 12. n.mil*
- *Forbud mot fiske innenfor 12. n.mil med fartøy som driver innfrysning av fangst*
- *Forbud mot fiske med fartøy over 21 fisker innenfor 4 n. mil*
- *Forbud mot å fiske med fartøy over 15 meter innenfor gjeldende fjordlinjer*

Oppfølging av Kystfiskeutvalget:

- *Det gjøres en avsetning på 3 000 tonn torsk som fiskes som tilleggskvote i åpen gruppe i STN-området. Tilleggskvoten blir på samme nivå i 2017 som i 2016*
- *Inntektene av fiske i åpen og lukket gruppe, skal være like store i STN-områdene*
- *De som selger sine fiskerettigheter (kvote) i lukket gruppe og fortsetter sitt fiske i åpen gruppe, kan først etter 5 år (fra salgsdato) få tildelt tilleggskvote.*

Bakgrunn

Tilleggskvote i åpen gruppe på 3 000 tonn

I oppfølging av Kystfiskeutvalgets arbeid ble det i 2011 gjort en avsetning på 3 000 torsk, som skulle benyttes av fartøy som fisker i åpen gruppe i STN-området.

Mange fiskere ønsker å fiske i åpen gruppe siden kvoten er gratis, men på grunn av liten kvote blir de «presset» til å kjøpe kvote og etablere seg i lukket gruppe. En likestilling av kvoter mellom lukket og åpen gruppe, vil også føre til at fiskere i åpen gruppe vil ta med mannskap da inntekts-grunnlaget blir større, samt at kvoten og inntekten for sesongen blir mer forutsigbar enn dagens ordning er.

Sametingets forslag (se tabell 1):

Inntektene av fiske i åpen og lukket gruppe, skal være like store i STN-områdene. Dette gjøres ved å bruke deler av Kystfiskekvoten til å høyne den satte båtkvoten i åpen gruppe, til samme nivå som i lukket gruppe i STN-området.

Ved likestilling av kvoter i åpen og lukket er det rimelig å anta at mange i lukket gruppe vil selge sine rettigheter/kvoter, for deretter å fortsette sitt fiske i åpen gruppe. Salget vil være økonomisk motivert ettersom de må kjøpe kvoter i lukket gruppe mens kvotene er gratis (kostnadsfrie) i åpen gruppe. Over tid vil en slik overgang medføre at deltakelsen i åpen gruppe øker, og båtkvotene til den enkelte bli redusert.

For å hindre at noen prøver tjene på kvotesalg og samtidig fortsette sitt fiske i åpen gruppe, går Sametinget inn for at de som selger sine kvoter i lukket gruppe – i løpet av de første 5 årene etter salgs år - ikke får tildelt tilleggskvote.

Tabell 1 Eksempel på likestilling i kvotegrunnlaget for et fartøy i lukket og åpen gruppe

Lukket gruppe	Åpen Gruppe
Ordinær torskekvote 70 tonn	Ordinær torskekvote (50 % av lukket gruppe)
	35 tonn
	Tillegg fra Kystfiskekvoten:
	35 tonn
Sum: 70 tonn	Sum: 70 tonn

Trålstigen

Sametinget har merket seg at fordeling av de marine ressursene (torsk, hyse, sei, sild, etc.) skjer etter en fordelingsnøkkel (trålstigen), som stort sett er lik den som ble laget i 1990. Vi vet at forholdene som omhandler bestandssituasjon, flåte, industri, miljøhensyn og samfunnet generelt er totalt annerledes i dag enn hva tilfelle var i 1990. Ettersom mye av utviklingen innen ressursgrunnlaget, flåte, landindustri og demografisk utvikling henger nøye sammen, må fordeling av fiskeressurser også stå i forhold til hva som er gjeldende i dagens samfunn og ikke slik det var i 1990. Sametinget forslår en snarlig revisjon av trålstigen og en diskusjon vedrørende bruk/anvendelse av kvoter og samfunnets behov for aktivitet og arbeidsplasser.

Sametinget går videre inn for at kvoter som tilhører trålere som ikke overholder sine leveringsforpliktelser, blir overført til kyst- og fjordflåten som leverer sine fangster til mottaksanlegg på land.

Flytting av kvoterettigheter

Sametinget støtter ikke ordninger som fører til at kvoterettigheter flyttes fra nord til sør i Norge.

Sametinget støtter heller ikke ordninger som gjør at store fartøy kjøper opp fiskekvoter fra små fartøy. Fiskerettigheter som mange av de store fartøyene i dag fisker på, kommer fra gruppene under, og da helst kvoterettigheter fra små båter under 11 meter. Kvoterettighetene må tilbakeføres til de kvotegruppene hvor rettigheten hører hjemme.

Bruk av båtens lengste lengde vs. hjemmelslengde

For å motvirke at de store båtene fisker opp kvotene til de minste fartøyene har Sametinget i en årrekke gått inn for at båtens lengste lengde skal legges til grunn for kvotefordeling og regulering, og ikke hjemmelslengde. Dette forslaget vil sikre Finnmarksmodellen, og hindre at store båter drar nytte av ordninger som er laget til for å tilrettelegge fisket for de minste fartøyene.

Norsk kysttorsk

Sametinget går inn for at kvoten av kysttorsk i sin helhet skal tildes og fiskes av den konvensjonelle flåten. For å bygge opp bestanden av kysttorsk, samt legge forholdene bedre til rette for fjord- og kystfiske for de minste båtene, går Sametinget inn for at forbud mot fiske innenfor fjordlinjene med fartøy over 15 meter opprettholdes.

Ungdomsfiske

Sametinget anser rekruttering av ungdom og andre som viktig for å videreføre samisk språk, kultur, næring og levesett. Sametinget støtter derfor de innkomne forslagene om avsetning av agn-kvoter til ungdomsfiskeordning.

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Solveig Ballo
fágajodiheadji/fagleider

Inge Arne Eriksen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Hovedmottaker:
Fiskeridirektoratet

Postboks 185
Sentrum

5804

BERGEN

NOTAT

Saksnummer: 16/18101
Dato: 09.09.2017
Side 1 av 13

Fra: Synnøve Liabø
Seksjon: Reguleringsseksjonen

Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk og hyse - kvoteoverføringer fra 2016 til 2017

Det vises til ordningen med kvotefleksibilitet som ble innført på totalkvote- og gruppenivå i fisket etter torsk og hyse nord for 62°N fra og med 2015. Ved fastsettelse av kvoter på fartøynivå ved årets begynnelse ble det tatt høyde for usikkerhet rundt kvoteutnyttelse i 2016. Kvotene ble oppjustert som følge av kvotefleksibiliteten pr. 10. februar. Siden fangststatistikken nå ansees som komplett, er notatet og justeringene fra 10. februar oppdatert i forkant av forhandlingene med Russland og reguleringsmøtet. Kvotejusteringene som foretas her ansees som endelige.

I reguleringsforskriften er kvotefleksibiliteten formulert som følger:

§ 6 Kvotefleksibilitet for torsk, hyse og sei over årsskiftet på gruppenivå

Dersom en gruppekvote overfiskes, kan Fiskeridirektoratet belaste gruppekvoten det påfølgende kvoteåret med et tilsvarende kvantum. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper etter tredje ledd, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 prosent av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Dersom en gruppekvote ikke er oppfisket ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet godskrive inntil 10 % av denne gruppekvoten til det påfølgende kvoteåret.

Dersom det beregnes at det vil gjenstå mer enn 10 % av en gruppekvote ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet innenfor samme kvoteår refordele overskytende kvantum til andre fartøygrupper.

Gruppekvotene angitt i forskriften er ikke justert for eventuelle overføringer av kvantum mellom kvoteår som beskrevet i første og andre ledd.

Dette betyr at total- og gruppekvoter i forskrift ikke blir justert for eventuelt over- eller underfiske, og kvotene som ikke er justert for overføringer mellom kvoteår benevnes som forskriftskvoter. Kvoter på fartøynivå i forskrift er justert for

kvotefleksibilitet ved at kvoteenheterne er justert for overføringer mellom kvoteår. Det fremgår av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvoteene (justerte total- og gruppekvotes), samt restkvoter til enhver tid.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at grupper defineres som følgende i torskefiskeriene:

- Trålgruppen (torske- og seitrål)
- Konvensjonelle havfiskefartøy
- Lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde
- Lukket gruppe mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde
- Lukket gruppe mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde
- Lukket gruppe mellom 21 og 28 meter hjemmelslengde
- Ferskfiskordning; felles for hele lukket gruppe
- Åpen gruppe (inklusive ferskfiskordning)

I. Kvotefleksibilitet torsk nord for 62°N

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre maksimalt 10 % av torskekvote angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vil si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland, men kvotefleksibiliteten gjelder kysttorsk og murmanskorsk. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre inntil 39 424 tonn av 2016-kvote.

Tabell 1 gir en oversikt over Norges overføringer mellom kvoteår på totalkvotenivå siden kvotefleksibilitet ble innført i 2015.

Tabell 1: Justerte totalkvoter, forskriftskvoter, totalfangst og overføringer mellom kvoteår
i fisket etter torsk nord 62°N i perioden 2015 til 2016 (tonn)

TORSK	Kvote
2015	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	394 240
Maksimalt tillatt kvotefleks	39 424
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	13 680
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	414 920
Fangst 2015	420 190
Overført fra 2016	5 270
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	420 190
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2016	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	394 240
Maksimalt tillatt kvotefleks	39 424
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	16 278
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	417 518
Fangst 2016	410 152
Overført til 2016	-5 270
Overført til 2017	-2 096
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	410 152
Utnyttelsesgrad av justert kvote	100 %
2017	
Norsk kvote (inkl. kysttorsk)	392 523
Maksimalt tillatt kvotefleks	39 252
Avsatt forskning	7 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	12 488
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	412 011
Fangst 2017	
Overført fra 2017	2 096
Overført til/fra 2018	
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	414 107
Utnyttelsesgrad av justert kvote	0 %

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og statistikk fra Norges Råfisklag pr. 9. september 2017

Tabell 2 viser forskriftskvoter, justerte kvoter og fangst 2016 pr. 9. september 2017. Vi ser at det står igjen 2 096 tonn av totalkvoten ved årsskiftet. Kvantumet overføres til norsk totalkvote for 2017. Totalkvote justert for kvoteoverføringer i 2017 utgjør da 414 107 tonn torsk.

Tabell 2: Forskriftskvoter, justerte kvoter og fangst torsk år 2016 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter	Fangst	Rest
Trål totalt	132 928	134 651	133 087	1 564
Gruppekvote torsketrål	132 178	133 901	131 992	1 909
Avsetning seitrål	750	750	1 095	-345
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	269 883	262 890	263 284	-394
Lukket gruppe¹:	209 662	202 583	201 099	1 484
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>53 216</i>	<i>46 984</i>	<i>47 227</i>	<i>-243</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>51 118</i>	<i>49 961</i>	<i>49 540</i>	<i>421</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 812</i>	<i>55 579</i>	<i>51 864</i>	<i>3 715</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>35 316</i>	<i>34 747</i>	<i>35 757</i>	<i>-1 010</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe</i>	<i>17 200</i>	<i>15 312</i>	<i>16 711</i>	<i>-1 399</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy:	34 572	34 434	33 577	857
Åpen gruppe:	25 649	25 873	28 608	-2 735
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>23 549</i>	<i>23 773</i>	<i>26 922</i>	<i>-3 149</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe</i>	<i>2 100</i>	<i>2 100</i>	<i>1 686</i>	<i>414</i>
Bonus levende lagring	4 000	4 000	3 694	306
Forskning og forvaltning	707	707	488	219
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	7 000	7 000	7 000	
Kystfiskekvoten	3 000	3 000	2 599	401
Totalt	417 518	412 248	410 152	2 096

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 9. september 2017

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 1 176 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

Kvoteoverføringer på gruppenivå - torsk

1. Trålgruppen

Trålgruppen hadde to kvoteelement i 2016: gruppekvote torsketralere og avsetning seitrålere. Totalt disponibelt kvantum (justert kvote) utgjorde dermed 134 651 tonn for trålerne i 2016, og det gjenstod 1 564 tonn ved årsskiftet som overføres til 2017. Overføringen utgjør 1,2 % av forskriftskvoten.

2. Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy hadde en justert gruppekvote på 34 434 tonn i 2016, og det gjensto 857 tonn ved årsskiftet som overføres til 2017. Overføringen utgjør 2,5 % av forskriftskvoten.

3. Lukket gruppe

Lukket gruppe hadde tre kvoteelement i 2016: gruppekvote, ferskfiskordning og bonusordning levende lagring. Tabell 3 angir kvoter og fangst eksklusive ferskfiskordning, samt kvanta som overføres eller går til fratrekk fra 2016 til 2017:

Tabell 3: Kvoter, fangst, restkvoter 2016 og overføringer til 2017 torsk lukket gruppe (tonn)

Lengdegruppe	Forskrifts-kvote	Justerte gruppe-kvoter	Fangst	Rest	Rest i prosent av forskrifts-kvote	Overføringer til 2017
Under 11 meter hj.l.	53 216	46 984	47 227	-243	-0,5 %	-243
Mellom 11 - 14,9 meter hj.l.	51 118	49 961	49 540	421	0,8 %	421
Mellom 15 - 20,9 meter hj.l.	52 812	55 579	51 864	3 715	7,0 %	3 715
Mellom 21 - 27,9 meter hj.l.	35 316	34 747	35 757	-1 010	-2,9 %	-1 010
Totalt	192 462	187 271	184 388	2 883	1,5 %	2 883

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 9. september 2017

Det overføres netto 2 883 tonn samlet i lukket kystgruppe fra 2016 til 2017, og det vil si 1,5 % av forskriftskvoten. Fordelingen på de ulike lengdegruppene fremgår av tabell 3.

Ferskfiskordningen er overfisket med 1 399 tonn i 2016 og Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at dette overfisket skal trekkes fra «toppen» før fordeling etter etablerte kvotenøkler for 2017.

4. Åpen kystgruppe

Åpen kystgruppe overfisket gruppekvote inklusiv ferskfiskordningen med 2 735 tonn i 2016. Dette kvantumet trekkes fra gruppekvote før avsetning til ferskfiskordning, og det vil si 10,6 % av forskriftskvoten. Det gjensvart 414 tonn på ferskfiskordningen og dette salderes mot overfisket av gruppekvote.

5. Avsetninger

Avsetninger til bonuskvote levende lagring, forskning og forvaltning, ungdoms- og rekreasjonsfisket og kystfiskekvoten er «tatt fra toppen» og eventuell restkvote eller overfiske av avsetninger går til påplussing eller fratrekk på neste års totalkvote.

Kvoteoverføringer på totalkvotenivå – torsk

Det gjensvart 2 096 tonn i 2016. 2 569 tonn blir overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene (netto), og 473 tonn går til fratrekk fra gruppekvotene etter etablerte fordelingsnøkler som følger:

Trålgruppen (33 %)	- 156 tonn	
Konvensjonelle fartøy (67 %) - 317 tonn		
	Konv. havfiskefartøy (12,81 %)	- 41 tonn
	Rest	- 276 tonn
	Lukket kystgruppe (89,1 %)	- 246 tonn
	Under 11 m hj.l. (27,65 %)	- 68 tonn
	11 – 14,9 m hj.l. (26,56 %)	- 65 tonn
	15 – 20,9 m hj.l. (27,44 %)	- 68 tonn
	11 – 27,9 m hj.l. (18,35 %)	- 45 tonn
	Åpen kystgruppe (10,9 %)	- 30 tonn

Oppsummering kvotefleksibilitet torsk fra 2016 til 2017

Tabell 4 angir justert totalkvote og gruppekvote i fisket etter torsk i 2017 etter overføringer på total- og gruppekvotenivå.

Tabell 4: Forskriftskvoter og justerte kvoter torsk i 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter 2017	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvote- nivå	Justerte kvoter 2017
Trål totalt	129 790	1 564	-156	131 198
Gruppekvote torsketrål	129 040	1 564	-156	130 448
Avsetning seitrål	750			750
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	267 534	1 005	-317	268 222
Lukket gruppe:	208 734	2 883	-246	211 371
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>53 480</i>	<i>-243</i>	<i>-68</i>	<i>53 169</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 191</i>	<i>421</i>	<i>-65</i>	<i>52 547</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>51 454</i>	<i>3 715</i>	<i>-68</i>	<i>55 101</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>34 409</i>	<i>-1 010</i>	<i>-45</i>	<i>33 354</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe</i>	<i>17 200</i>			<i>17 200</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy:	33 756	857	-41	34 572
Åpen gruppe:	25 044	-2 735	-30	22 279
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>22 944</i>	<i>-2 735</i>	<i>-30</i>	<i>20 179</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe</i>	<i>2 100</i>			<i>2 100</i>
Bonus levende lagring	4 000			4 000
Forskning og forvaltning	687			687
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000			7 000
Kystfiskekvoten	3 000			3 000
Totalt	412 011	2 569	-473	414 107

II. Kvotefleksibilitet hyse nord for 62°N

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre maksimalt 10 % av hysekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vi si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre 11 470 tonn hyse av 2016-kvoten.

Tabell 5 gir en oversikt over overføringer av hyse mellom kvoteår siden kvotefleksibilitet ble innført i 2015. Norske fartøy har ikke utnyttet kvotene fullt ut de siste årene. Selv med maksimale overføringer av kvoter mellom kvoteår lå kvoteutnyttelsen i 2015 og 2016 på henholdsvis 94 % og 90 %.

Tabell 5: Justerte totalkvoter, forskriftskvoter, totalfangst og overføringer mellom kvoteår i fisket etter hyse nord for 62°N i perioden 2015 til 2016 (tonn)

HYSE	Kvote
2015	
Norsk kvote	104 894
Maksimalt tillatt kvotefleks	10 489
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	3 053
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	111 947
Fangst 2015	95 075
Overført til 2016	-10 489
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	101 458
Utnyttelsesgrad av justert kvote	94 %
2016	
Norsk kvote	114 700
Maksimalt tillatt kvotefleks	11 470
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	3 694
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	122 394
Fangst 2016	108 898
Overført fra 2016	10 489
Overført til 2017	-11 470
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	121 413
Utnyttelsesgrad av justert kvote	90 %
2017	
Norsk kvote	109 564
Maksimalt tillatt kvotefleks	10 956
Avsatt forskning	4 000
Tilbakeføring av ubenyttet tredjelandskvote	3 301
Norsk totalkvote (forskriftskvote)	116 865
Fangst 2017	
Overført fra 2017	11 470
Overført til/fra 2018	
Norsk disponibel totalkvote (justert kvote)	128 335
Utnyttelsesgrad av justert kvote	0 %

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og statistikk fra Norges Råfisklag pr. 9. september 2017

Tabell 6 viser totalkvoter, gruppekvoter og fangst 2016 pr. 9. september 2017. Vi ser at det ved årsskiftet gjestod 23 985 tonn hyse, og dette innebærer at 12 515 tonn ikke kan overføres til 2017. 11 470 tonn overføres og totalkvote justert for kvotefleksibilitet for 2017 utgjør da 128 335 tonn.

Tabell 6: Forskriftskvoter, justerte kvoter og fangst hyse år 2016 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter	Fangst	Rest
Trål totalt	46 254	51 550	45 574	5 976
Torsketrål	45 504	50 800	45 259	5 541
Seitrål	750	750	315	435
Konvensjonelle fartøygrupper totalt	75 467	80 660	62 592	18 068
Lukket kystgruppe ¹ :	55 846	59 868	45 575	14 293
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	14 056	15 631	8 073	7 558
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	12 960	12 985	11 812	1 173
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	14 705	16 353	13 158	3 195
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	8 125	8 899	12 532	-3 633
<i>Bifangstordning lukket kystgruppe²</i>	6 000	6 000		6 000
Konvensjonelle havfiskefartøy	13 584	14 156	14 233	-77
Åpen kystgruppe	6 037	6 636	2 784	3 852
Forskning og forvaltning	373	373	26	347
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	300	300	300	
Annet⁴			406	-406
Totalt	122 394	132 883	108 898	23 985

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 9. september 2017

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Fangst på denne avsetningen føres på fartøygruppene

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 65 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Vi viser til bestemmelsen i § 6 første og tredje ledd om kvotefleksibilitet som sier at det bare skal gjøres fratrekk for maksimalt 10 % av gruppekvote når overfisket skyldes refordeling mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote tas. Dette forutsetter imidlertid at det er kvotemessig dekning innenfor totalkvoten. I tillegg må de fartøygruppene som ikke har utnyttet sine kvoter få sine resterende gruppekvoter overført neste kvoteår, men likevel begrenset oppad til 10 % av gruppekvote inneværende år. I 2016 ble det først refordelt fra små til større kystfiskefartøy, så fra åpen og lukket gruppe til konvensjonelle havfiskefartøy og så

til slutt til torsketrålernes. Kystfiskeflåten hadde kvoter med høy overregulering gjennom hele året og fritt fiske fra og med 20. oktober. Havfiskeflåten hadde fritt fiske fra og med 25. november.

Kvoteoverføringer på gruppenivå - hyse

1. Trålgruppen

Trålgruppen hadde to kvoteelement i 2016: gruppekvote torsketrålere og avsetning seitrålere. Totalt disponibelt kvantum (justert kvote) utgjorde 51 550 tonn for trålerne i 2016, og det gjenstod 5 976 tonn ved årsskiftet. 4 625 tonn (10 % av forskriftskvoten) overføres til 2017.

2. Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy hadde en justert gruppekvote på 14 056 tonn i 2016, og denne ble overfisket med 77 tonn (0,5 % av forskriftskvoten) ved årsskiftet, som blir belastet kvoten i 2017.

3. Lukket gruppe

Lukket gruppe hadde to kvoteelement i 2016: gruppekvoter og bifangstordning. Fangst på bifangstordningen føres på fartøygruppene, og det vil si at bifangstavsetningen tilbakeføres til gruppekvotene etter etablerte fordelingsnøkler. Tabell 7 angir gruppekvoter- og fangst inklusive bifangst, samt kvanta som kan overføres fra 2016 til 2017:

Tabell 7: Kvoter, fangst, restkvoter og overføringer til 2017 hyse lukket gruppe (tonn)

Lengdegruppe	Forskrifts- kvoter	Forskrifts- kvoter inkl. bifangst	Justerte gruppe- kvoter inkl. bifangst	Fangst	Rest	Rest i prosent av forskrifts- kvote	Overføring til 2017
Under 11 meter hj.l.	14 056	15 748	17 323	8 073	9 250	65,8 %	1 575
Mellom 11 - 14,9 meter hj.l.	12 960	14 520	14 545	11 812	2 733	21,1 %	1 452
Mellom 15 - 20,9 meter hj.l.	14 705	16 475	18 123	13 158	4 965	33,8 %	1 648
Mellom 21 - 27,9 meter hj.l.	8 125	9 103	9 877	12 532	-2 655	-32,7 %	-910
Bifangstordning	6 000						
Totalt	55 846	55 846	59 868	45 575	14 293	25,6 %	3 764

Det overføres netto 3 764 tonn samlet i lukket gruppe fra 2016 til 2017, og det vil si 6,7 % av forskriftskvoten. Fordelingen på de ulike lengdegruppene fremgår av tabell 7.

4. Åpen kystgruppe

Åpen kystgruppe fisket innenfor en felles justert gruppekvote på 6 636 tonn i 2016. Kvoteutnyttelsen lå på ca. 42 %. 604 tonn (10 % av forskriftskvote) kan overføres til 2017.

5. Avsetninger

Avsetninger til forskning og forvaltning og ungdoms- og rekreasjonsfisket er «tatt fra toppen» og eventuell restkvote eller overfiske av avsetninger går til påplussing eller fratrekk på neste års totalkvote.

Kvoteoverføringer på totalkvotenivå - hyse

Av de 11 470 tonnene vi kan overføre fra 2016 til 2017, blir 8 917 tonn (netto) overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens 2 553 tonn fordeles på gruppene etter etablerte fordelingsnøkler som følger:

Trålgruppen (38 %)	970 tonn	
Konvensjonelle fartøy (62 %)	1 583 tonn	
	Konv. havfiskefartøy (18 %)	285 tonn
	Lukket kystgruppe (74 %)	1 171 tonn
	Under 11 m hj.l. (28,2 %)	330 tonn
	11 – 14,9 m hj.l. (26,0 %)	304 tonn
	15 – 20,9 m hj.l.(29,5 %)	345 tonn
	21 – 27,9 m hj.l.(16,3 %)	192 tonn
	Åpen kystgruppe (8 %)	127 tonn

Oppsummering kvotefleksibilitet hyse fra 2016 til 2017

Tabell 8 angir justert totalkvote og gruppekvoter i fisket etter hyse i 2017 etter overføringer på total- og gruppekvotenivå.

Tabell 8: Forskriftskvoter og justerte kvoter hyse i 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts-kvoter	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2017
Trål totalt	43 724	4 625	970	49 319
Torsketrål	42 974	4 625	970	48 569
Seitrål	750			750
Konvensjonelle	72 532	4 292	1 583	78 407
Lukket gruppe:	53 984	3 765	1 171	58 920
Fartøy under 11 meter hjemmelslengde	15 417	1 575	330	17 322
Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde	14 389	1 452	304	16 145
Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde	15 573	1 648	345	17 566
Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde	8 605	-910	192	7 887
Konvensjonelle havfiskefartøy	12 841	-77	285	13 049
Åpen gruppe	5 707	604	127	6 438
Forskning og forvaltning	309			309
Rekreasjons- og ungdomsfiske	300			300
Totalt	116 865	8 917	2 553	128 335

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Att: Ida Omenaas Flaageng

Deres ref:

Vår ref: 2017/910
Arkivnr: 323
Løpenr: 37850/2017

Bergen 03.11.2017

ANMODNING OM VURDERING AV FISKEBÅTS FORSLAG OM REDSKAPSFLEKSIBILITET

I e-post datert 12. juli 2017 anmoder Fiskeridirektoratet Havforskningsinstituttet (HI) om å vurdere Fiskebåts forslag om redskapsfleksibilitet. Fiskebåt foreslår at kystfartøy gis adgang til å benytte trål i fisket etter nordsjøsil, samt at konvensjonelle havfiskefartøy gis adgang til å fiske med snurrevad i fisket etter torsk, hyse og sei. Fiskeridirektoratet ber HI om å vurdere forslagene fra Fiskebåt, herunder utfordringer og mulige biologiske konsekvenser. Det bes spesielt om at HI vurdere mulige konsekvenser både innenfor og utenfor 12 nautiske mil av grunnlinjene av å eventuelt gi kystfartøy adgang til å benytte trål i fisket etter nordsjøsil.

Konvensjonelle havfiskefartøy – torsk, hyse, sei - snurrevad

Om konvensjonelle havfiskefartøy gis adgang til å benytte snurrevad i fisket etter torsk, hyse og sei kan en forvente seg en endring i beskatningsmønster på disse bestandene. Som et eksempel viser norske fangstdata fra 2016 på sei nord for 62°N snittvekter (kg) på 1.075, 1.077, 2.291 og 3.878 for henholdsvis snurrevad, not, trål og garn.

Gjennomsnittsvektene er riktig nok ikke bare påvirket av redskap, men også av hvor og når fisket foregår. Eksempelet under viser at spesielt en omlegging fra garn til snurrevad lett vil kunne føre til et dårligere fiskemønster med større uttak av mindre fisk (og dermed høyere F), lavere rekruttering til gytebestanden og kanskje dårligere rekruttering og lavere utbytte på sikt for sei. Om en eventuelt skal tillate omlegging til snurrevad med kvadratmasker må det først dokumenteres at et slikt fiske har et fiskemønster som ikke fører til et økt uttak av umoden fisk av torsk, hyse eller sei.

Kystfartøy – nordsjøsil - trål

I et notkast fanges det enkeltstimer i et begrenset område. Med bruk av ekkolodd og sonar kan en vurdere om det for eksempel er sil eller makrell en observerer og avgjøre om en vil kaste på stimen(e) eller ikke. I et trålfiske vil en i løpet av et trålhal fiske på flere stimer, noe som vil øke sjansen for bifangst av annen fisk enn målarten for fisket.

Utenfor 12 nm

Data fra tokt vi har i Nordsjøen i juni-juli viser at det er vanlig å få bifangst av makrell når en tråler pelagisk etter nordsjøsild. Nærmere bunn kan en også få bifangst av sei og øyepål.

Innenfor 12 nm

Her har vi dessverre svært lite data å støtte oss på, men en økt risiko for bifangst vil være spesielt uheldig i kystområdene da en her kan risikere å få bifangst av lokale bestander. Disse bestandene har en liten kunnskap om, og de vil være mer sårbare overfor beskatning enn de store havbestandene.

Både utenfor og innenfor 12 nm vil tillatelse til å bruke trål kunne medføre økt bifangst. Innenfor 12 nm, og da spesielt i fjordene, mener vi at det er fare for bifangst av sårbare lokale bestander, og føre-var prinsippet bør anvendes.

Svaret på denne anmodningen ble først sendt på e-post til Fiskeridirektoratet 4. september 2017.

Vennlig hilsen,

Cecilie Kvamme
Forsker
Pelagisk fisk

Henning Wehde
Programleder Nordsjøen

Aril Slotte
Forskningsgruppeleder
Pelagisk fisk

Bjarte Bogstad
Forsker
Bunnfisk

Sigbjørn Mehl
Forsker
Bunnfisk

Kopi til:
Ida Omenaas Flaageng
Maja Brix
Synnøve Liabø
Henning Wehde
Bjarte Bogstad
Aril Slotte
Sigbjørn Mehl

Sak 8/2017

Regulering av fisket etter hyse nord
for 62° N i 2018

SAK 8/2017

REGULERING AV FISKET ETTER HYSE NORD FOR 62°N I 2018

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter hyse nord for 62°N i 2018 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

På 47. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble kvoten for 2018 satt til 202 305 tonn, og det vil si 13 % reduksjon fra inneværende års nivå. Fiskeridirektøren viser til at Norge ikke har vært i stand til å utnytte hysekvotene fullt ut i 2015 og 2016 til tross for frie reguleringer i de fleste fartøygrupper. Det gjensto samlet ca. 19 000 tonn av hysekvotene som ikke kunne overføres innenfor ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår. Førstehåndsverdien av dette restkvantumet utgjør ca. 200 millioner kroner.

Det har vært lite hyse tilgjengelig i kystnære områder de senere årene. Dette er en av forklaringene på lav kvoteutnyttelse. Deler av fiskerinæringen har trolig også vært for torskefokusert og gjort seg torskeavhengig etter år med rekordhøye kvoter. Fiskeridirektøren anmoder aktører både på sjø og land om å få til en god ressursutnyttelse og verdiskapning av disponibel hysekvote i 2018. Det forventes en reduksjon i torsk kvotene i årene fremover, og fiskerinæringen bør også utnytte fiskemuligheter på andre hvitfiskarter.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 300 tonn hyse til ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Behovet for avsetning til forsknings- og forvaltningsformål i 2018 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger er det beste estimatet for avsetning i 2018. Avsetning til rekrutteringsordningen foreslås til 1 515 tonn.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2018.

Havfiskeflåten foreslås gitt fartøykvoter uten overregulering, mens det i lukket gruppe tilrås maksimalkvoter med garanterte kvoter uten overregulering i bunn.

For øvrig innebærer reguleringsforslaget i det vesentlige en videreføring av årets opplegg.

Fiskeridirektøren ønsker at reguleringsmøtet blant annet skal diskutere:

- Hvordan reguleringene bør utformes for å legge best mulig til rette for en god ressursutnyttelse og verdiskapning av disponibel hysekvote i 2018
- Størrelse på overregulering i kystgruppens fiske etter hyse i en modell med kvotefleksibilitet på gruppenivå

2 GENERELT OM HYSE

2.1 FISKET I 2016

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, kvoter justert for kvotefleksibilitet, oppfisket kvantum og førstehandsverdi fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter hyse nord for 62°N i 2016. Vi ser at det ved årsskiftet gjenstod nesten 24 000 tonn hyse, og det vil si ca. 18 %. Deler av gjenstående kvantum overføres til 2017, jf. kapittel 2.2.3 for mer detaljer om overføringer av kvoter fra 2016 til 2017. Førstehandsverdien utgjorde vel 1,15 milliarder kroner.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi år 2016 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts-kvoter	Justerte kvoter	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	46 254	51 550	45 574	5 976	88,4 %	497 001
Torsketrål	45 504	50 800	45 259	5 541	89,1 %	493 792
Seitrål	750	750	315	435	42,0 %	3 209
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	75 467	80 660	62 592	18 068	77,6 %	657 476
Lukket gruppe ¹ :	55 846	59 868	45 575	14 293	76,1 %	405 812
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 056</i>	<i>15 631</i>	<i>8 073</i>	<i>7 558</i>	<i>51,6 %</i>	<i>81 947</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>12 960</i>	<i>12 985</i>	<i>11 812</i>	<i>1 173</i>	<i>91,0 %</i>	<i>110 797</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 705</i>	<i>16 353</i>	<i>13 158</i>	<i>3 195</i>	<i>80,5 %</i>	<i>113 372</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>8 125</i>	<i>8 899</i>	<i>12 532</i>	<i>-3 633</i>	<i>140,8 %</i>	<i>99 696</i>
<i>Bifangstordning lukket kystgruppe²</i>	<i>6 000</i>	<i>6 000</i>		<i>6 000</i>	<i>0,0 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	13 584	14 156	14 233	-77	100,5 %	221 430
Åpen gruppe	6 037	6 636	2 784	3 852	42,0 %	30 234
Forskning og undervisning	373	373	26	347	7,0 %	278
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	300	300	300		100,0 %	477
Annet⁴			406	-406		453
Totalt	122 394	132 883	108 898	23 985	82,0 %	1 155 685

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 9. september 2017

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

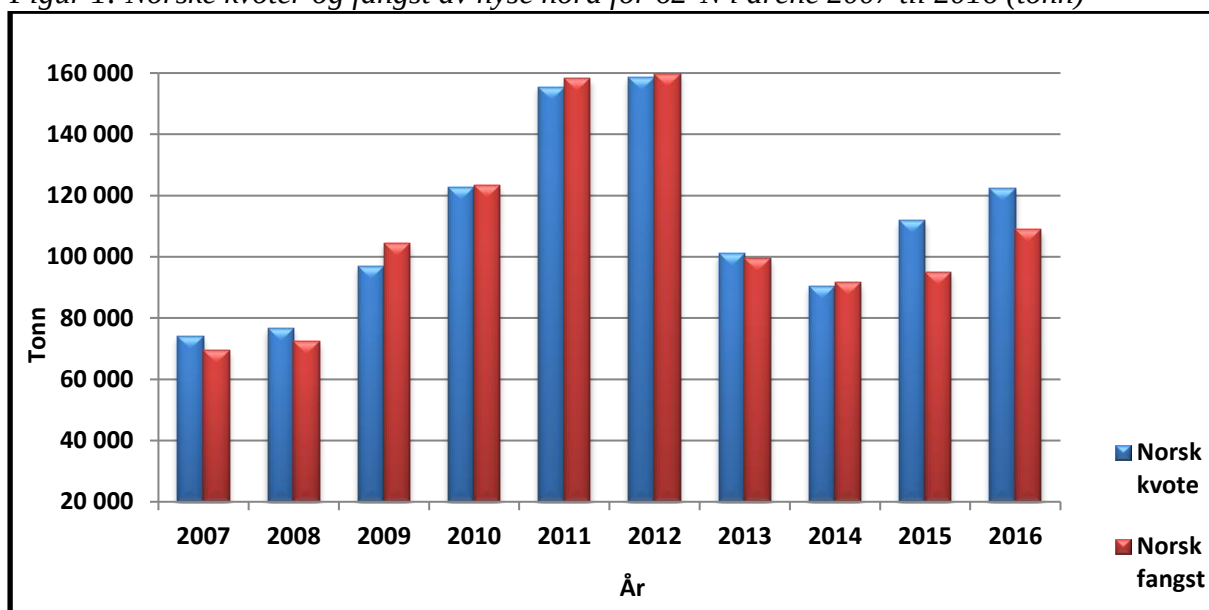
² Fangst på denne avsetningen føres på fartøygruppene

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 65 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av hyse i årene 2007 til 2016. Kvotene er ikke justert for kvotefleksibilitet.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av hyse nord for 62°N i årene 2007 til 2016 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 9. september 2017

2.2 KVOTER OG FANGST I 2017

2.2.1 Kvoter i 2017

På 46. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble det enighet om en totalkvote på 233 000 tonn hyse for 2017. 14 872 tonn ble avsatt til tredjeland, og de resterende 218 128 tonn ble fordelt likt mellom Norge og Russland.

Etter en overføring på 4 500 tonn til Norge fra Russland ble fordelingen av hysekvoten som følger:

Tabell 2: Kvotesituasjonen for 2017 (tonn)

Land	Kvote
Norge	113 564
Russland	104 564
Tredjeland	14 872
Totalt	233 000

Totalkvoten inkluderer 4 000 tonn hyse til hver av partene som kan disponeres til forsknings- og forvaltningsformål. Av den norske kvoten har man valgt å disponere 309 tonn til forsknings- og forvaltningsformål, 300 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske) og 1 194 tonn til

rekrutteringsordningen. Det er fra årsskiftet tilbakeført 3 301 tonn hyse til nasjonal kvote fra ubenyttet kvote avsatt til tredjeland. Dette innebærer en disponibel kvote for norske fiskere på 115 062 tonn. Den norske kvoten er videre fordelt med 43 724 tonn (38 %) til trål og 71 338 tonn (62 %) til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

Tabell 3 viser kvotefordeling på de ulike fartøygruppene i 2017:

Tabell 3: Gruppekvoter i 2017 (tonn)

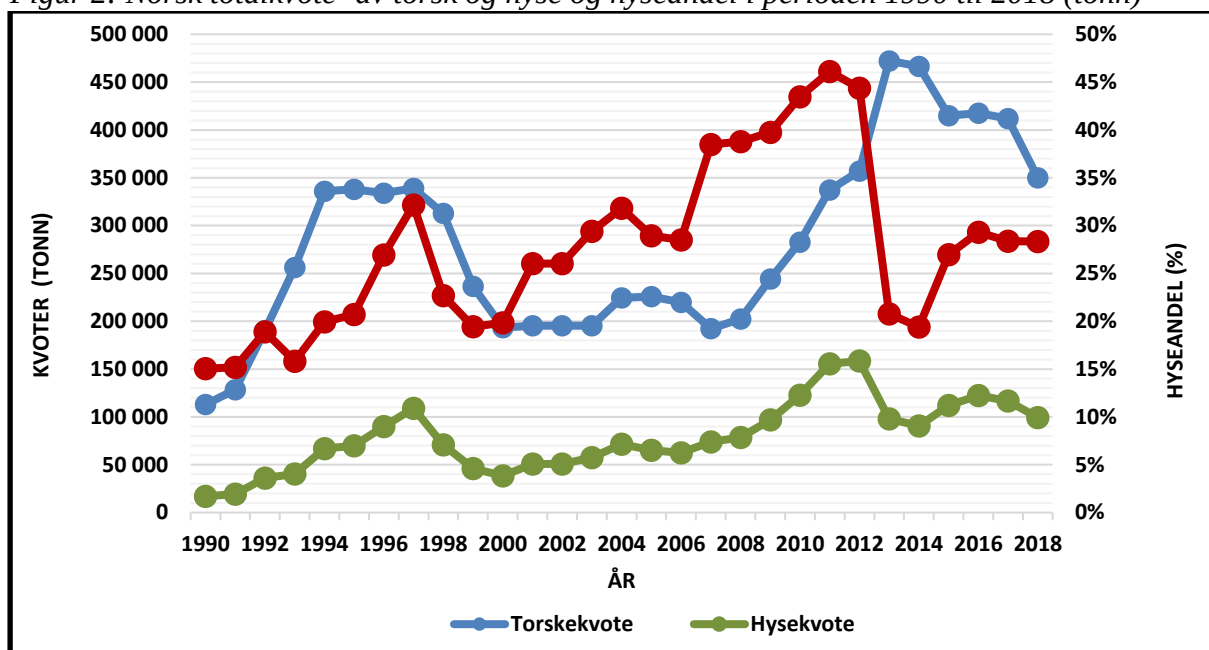
Fartøygrupper	Kvoter
Torsketrål	42 974
Seitrål	750
Sum trål	43 724
Konvensjonelle havfiskefartøy	12 841
Lukket kystgruppe	52 790
Åpen kystgruppe	5 707
Sum konvensjonelle redskaper	71 338

2.2.2 Blandingsforholdet mellom torsk og hyse

Blandingsforholdet mellom torske- og hysekvotene har vært utfordrende med tanke på å få gjennomført torskefisket i enkelte år. I perioder har de kystnære torskefiskeriene vært preget av høy innblanding av hyse til tross for lave hysekvoter. De to siste årene har det kystnære fisket derimot hatt lite hyse i fangstene, og for den miste kystfiskeflåten har det vært vanskelig å utnytte hysekvotene fullt ut.

Figur 2 gir en oversikt over totalkvotene på torsk og hyse og hyseandel av torskekvoten de siste 29 årene. I årene 2008 til 2011 var hysekvoten høy og hyseandelen lå på 40 % og mer. I 2013 ble hysekvoten kraftig redusert og hyseandelen lå på 21 %, og i 2014 utgjorde hyseandelen enda mindre av torskekvoten, ned mot 19 %. Økning i hysekvoten de siste årene i kombinasjon med en reduksjon i torskekvoten, har bidratt til at hyseandelen i 2018 vil utgjøre 28 %. Inneværende års og neste års blandingsforhold mellom torsk og hyse gjør at bifangst av hyse i torskefangster trolig ikke skal by på store utfordringer for fiskeflåten.

Figur 2: Norsk totalkvote¹ av torsk og hyse og hyseandel i perioden 1990 til 2018 (tonn)

¹TAC avtalt i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon justert for kysttorsk, kysthyse og overføring/tilbakeføring tredjelandskvoter

2.2.3 Kvotefleksibilitet

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre inntil 10 % av hysekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vi si at det ikke er overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre maksimalt 11 470 tonn hyse fra 2016. Ved årsskiftet gjenstod 23 985 tonn hyse, og dette innebærer at 12 515 tonn ikke kan overføres til 2017. Til tross for at Fiskeridirektoratet i løpet av 2016 ved en rekke anledninger justerte reguleringene i samråd med fiskerinæringen ved å refordele innad og mellom reguleringsgruppene for å stimulere til at norsk totalkvote kunne tas, ble ikke fiskemulighetene utnyttet fullt ut.

11 470 tonn ble overført til 2017-kvoten. 8 917 tonn (netto) ble overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene, mens 2 553 tonn ble fordelt på gruppene etter etablerte fordelingsnøkler. For mer detaljer rundt overføringene fra 2016 på total- og gruppekvotenivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk & hyse – kvoteoverføringer fra 2016 til 2017*.

I reguleringen av fisket etter hyse er 2017-kvotene justert som følger:

Tabell 4: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2017
Trål totalt	43 724	4 625	970	49 319
Torsketrål	42 974	4 625	970	48 569
Seitrål	750			750
Konvensjonelle	72 532	4 292	1 583	78 407
Lukket gruppe:	53 984	3 765	1 171	58 920
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>15 417</i>	<i>1 575</i>	<i>330</i>	<i>17 322</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>14 389</i>	<i>1 452</i>	<i>304</i>	<i>16 145</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>15 573</i>	<i>1 648</i>	<i>345</i>	<i>17 566</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>8 605</i>	<i>-910</i>	<i>192</i>	<i>7 887</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy	12 841	-77	285	13 049
Åpen gruppe	5 707	604	127	6 438
Forskning og undervisning	309			309
Rekreasjons- og ungdomsfiske	300			300
Totalt	116 865	8 917	2 553	128 335

Justert totalkvote og gruppekvoter fremgår ikke av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvoter 2017. For at fiskerinæring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det avukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvoteene (justerte gruppekvoter).

2.2.4 Status i fisket i 2017

Tabell 5 gir en oversikt over kvoter, fangst og førstehandsverdi av hyse nord for 62°N i 2017 pr. 21. oktober. Førstehandsverdien hittil i år utgjør nesten 1,1 milliarder kroner. Ca. 73 % av den justerte kvoten er oppfisket, og det betyr at det gjenstår ca. 35 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var ca. 70 % av den justerte kvoten er oppfisket, og det vil si at det gjensto ca. 40 000 tonn.

For havfiskeflåten (trålere og konvensjonelle havfiskefartøy) gjenstår ca. 4 300 tonn av årets justerte kvoter mot ca. 17 000 tonn på tilsvarende tidspunkt i 2016. I kystgruppen gjenstår ca. 37 000 tonn av årets justerte kvoter mot ca. 23 000 tonn i på tilsvarende tidspunkt i 2016. Gitt maksimalt tillatte overføringssandel på 10 956 tonn hyse fra 2017 til 2018, bør reguleringene legge til rette for at det landes ca. 24 000 tonn hyse før årsskiftet.

Tabell 5: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi år 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	43 724	49 319	46 846	2 473	95 %	569 732
Torsketrål	42 974	48 569	46 585	1 984	96 %	566 376
Seitrål	750	750	261	489	35 %	3 356
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	72 532	78 407	46 104	32 303	59 %	527 040
Lukket gruppe ¹ :	53 984	58 920	32 958	25 962	56 %	317 830
Fartøy under 11 meter hjemmelslengde	15 417	17 322	5 971	11 351	34 %	59 330
Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde	14 389	16 145	8 407	7 738	52 %	89 225
Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde	15 573	17 566	10 643	6 923	61 %	105 350
Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde	8 605	7 887	7 937	-50	101 %	63 925
Konvensjonelle havfiskefartøy	12 841	13 049	11 258	1 791	86 %	191 342
Åpen gruppe	5 707	6 438	1 888	4 550	29 %	17 868
Forskning og forvaltning	309	309	26	283	8 %	323
Rekreasjons- og ungdomsfiske²	300	300	300	0	100 %	345
Annet³			74	-74		209
Totalt	116 865	128 335	93 350	34 985	73 %	1 097 649

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 21. oktober 2017

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 65 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

³ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2017

2.3.1 Trålgruppen

Etter avsetning til seitrålerne tilsvarende 750 tonn hyse, er torsketrålernes gruppekvote på 42 974 tonn hyse i 2017, 48 569 tonn justert for kvotefleksibilitet. Torsketrålernes er regulert med fartøykvoter uten overregulering med 564 tonn pr. kvotefaktor. For å legge til rette for at 90 % av norsk totalkvote kan tas før årsskiftet, er det i samråd med fiskerinæringen refordelt fra kystfiskeflåten ved to anledninger. Torsketrålernes ble regulert med maksimalkvoter på 632 tonn pr. kvotefaktor fra 17. august, 732 tonn pr. kvotefaktor fra 2. oktober og 1 200 tonn fra 2. november.

Torsketrålernes har landet ca. 47 000 tonn hyse pr. 21. oktober, og det betyr at ca. 2 000 tonn (4 %) av den justerte kvoten gjenstår. På samme tid i fjor gjensto ca. 11 000 tonn, og det vil si 21 % av justert kvote. Det forventes at gruppeknoten blir oppfisket.

Seitrålerne har en avsetning på 750 tonn hyse til dekning av bifangst i seifisket. Fartøy med seitråltillatelse kan ha bifangst inntil 15 % torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og landet fangst. På grunn av problemer med innblanding av torsk er bifangstprosenten satt til 30 % i perioden 1. januar til 31. mai. Pr. 21. oktober er det fisket 261 tonn hyse av fartøy med seitrålkonsesjon.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget i 2017 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen gruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 72 532 tonn i 2017, 78 407 tonn justert for kvotefleksibilitet. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy har 18 % av gruppeknoten til konvensjonelle fartøy, det vil si 12 841 tonn, 13 049 tonn justert for kvotefleksibilitet. Konvensjonelle havfiskefartøy ble fra årets begynnelse regulert med fartøykvoter uten overregulering med 150 tonn pr. kvotefaktor. I samråd med fiskerinæringen besluttet Fiskeridirektøren å refordele hyse fra kystfiskeflåten til konvensjonelle havfiskefartøy for å legge til rette for at minst 90 % av norsk totalkvote blir utnyttet i 2017. Konvensjonelle havfiskefartøy ble regulert med maksimalkvoter på 240 tonn pr. kvotefaktor fra 22. mai i år. Fra og med 2. oktober har konvensjonelle havfiskefartøy hatt fritt fiske.

Pr. 21. oktober er det fisket ca. 11 000 tonn i fartøygruppen, og det gjenstår således ca. 2 000 tonn (14 %) av gruppeknoten. På samme tid i fjor var det fisket ca. 9 000 tonn og det gjensto da ca. 6 000 tonn (39 %) av den justerte gruppeknoten til konvensjonelle havfiskefartøy. Det forventes at gruppeknoten tas.

2.3.2.2 Lukket gruppe

Lukket gruppe har 74 % av gruppeknoten til konvensjonelle fartøy, og det vil si 53 984 tonn i 2017. Justert gruppekvote utgjør 58 920 tonn. Fartøy i lukket gruppe er innplassert i Finnmarksmodellen etter hjemmelslengde, og hver lengdegruppe har egne gruppekvoter. Fartøy i de ulike lengdegruppene er tildelt ulik grad av overregulering. All overregulering er utdelt som maksimalkvoter fra årets begynnelse, og fartøyene har garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Sammenlignet med 2016 er det i år gitt en høyere overregulering fra årets start.

Det ble i samråd med fiskerinæringen innført fritt fiske i lukket gruppe for å legge til rette for at gruppekvoter kan tas før årsskiftet. Det ble innført fritt fiske for fartøy under 11 meter hjemmelslengde 17. mars, og alle kystfartøy har hatt fritt fiske siden 15. mai. Tabell 6 gir en oversikt over refordelingsdatoer og overregulering i de enkelte lengdegruppene så langt i år.

Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter og en største lengde over 11 meter, har halvparten så stor overregulering som fartøy som har både en største lengde og hjemmelslengde under 11 meter. Fartøy med hjemmelslengde over 11 meter og største lengde under 11 meter, har dobbelt så stor overregulering som fartøy som både har hjemmelslengde og største lengde over 11 meter.

Tabell 6: Overregulering i lukket gruppes fiske etter hyse nord for 62°N i 2017

Hjemmelslengde	Største lengde	1. jan – 16. mars	17. mars – 14. mai	15. mai - dags dato
Under 11 m	Under 11 m	2 000 %	<i>Fritt fiske</i>	<i>Fritt fiske</i>
	Over 11 m	1 000 %	Fritt fiske	
11 - 14,9 m	Under 11 m	1 000 %	1 000 %	
	Over 11 m	500 %	500 %	
15 - 20,9 m	Under 11 m	600 %	600 %	
	Over 11 m	300 %	300 %	
21 - 27,9 m	Under 11 m	500 %	500 %	
	Over 11 m	250 %	250 %	

Tabell 7 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket gruppe i fisket etter hyse nord for 62°N med lasteromsvolum under 500 m³ ved årets begynnelse og pr. 23. oktober 2017, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 7: Antall deltakeradganger i lukket gruppe i fisket etter hyse nord for 62°N
fordelt på hjemmelslengde og største lengde pr. 1. januar og pr. 23. oktober 2017

Antall deltakeradganger 1. januar 2017					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	944	205	14	5	1 168
11 - 14,9 m	39	298	23	25	385
15 - 20,9 m	3	16	71	57	147
21 - 27,9 m		3	5	71	79
Totalt	986	522	113	158	1 779
Antall deltakeradganger 23. oktober 2017					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	924	225	12	3	1 164
11 - 14,9 m	34	282	26	24	366
15 - 20,9 m	1	18	56	60	135
21 - 27,9 m		3	6	67	76
Totalt	959	528	100	154	1 741

Kilde: Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 23. oktober 2017

Pr. 21. oktober er det fisket ca. 33 000 tonn hyse i lukket gruppe, og det gjenstår således ca. 26 000 tonn av justert gruppekvote. Til sammenligning var det fisket ca. 35 000 tonn og 41 000 tonn på tilsvarende tidspunkt henholdsvis i 2015 og 2016.

Det står igjen ca. 26 000 tonn (44 %) av justert gruppekvote, og det er usannsynlig at lukket gruppe klarer å utnytte hele hysekvoten innen årsskiftet. Fiskeridirektoratet har i samråd med fiskerinæringen forsøkt å legge til rette for høyere kvoteutnyttelse i lukket gruppe gjennom overregulering og fritt fiske som går frem av tabell 6. 10 % (5 398 tonn) kan overføres til neste år på gruppenivå som følge av kvotefleksibilitetsordningen. Fartøygruppene under 21 meter hjemmelslengde har lav deltakelse og kvoteutnyttelse hittil i år. Fiskeridirektoratet får tilbakemeldinger om at det er dårlig innsig av hyse i kystnære strøk til tross for høye hysekvoter.

For å legge til rette for at minst 90 % av norsk totalkvote kan tas før årsskiftet er det, som tidligere skrevet, refordelt til havfiskeflåten ved en rekke anledninger i løpet av 2017.

2.3.2.3 Åpen gruppe

Åpen gruppe har 8 % av gruppekvoten til konvensjonelle fartøy, det vil si 5 707 tonn i 2017, og justert gruppekvote utgjør 6 438 tonn. Pr. 21. oktober er det fisket ca. 2 000 tonn i fartøygruppen, og det gjenstår således ca. 4 600 tonn av gruppekvoten. Åpen gruppe har fisket uten begrensninger i kvoten hele året, og det forventes ikke at åpen gruppe utnytter årets gruppekvote.

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2018

3.1 BESTANDSITUASJONEN

ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*) klassifiserer hysebestanden til å ha full reproduksjonsevne og bærekraftig beskatning. Gytebestanden har vært over $MSY_{trigger}$ (*Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte*) siden 1989. De uvanlig sterke årsklassene i årene 2004 til 2006 har ført til at gytebestanden har vært rekordhøy de siste årene, men den har minka fra 2016 til 2017. Fiskedødsraten har vært under F_{MSY} (*Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbyttesiden*) siden 2008. Rekrutteringa av treåringer i 2016 var litt under langtidsgjennomsnittet.

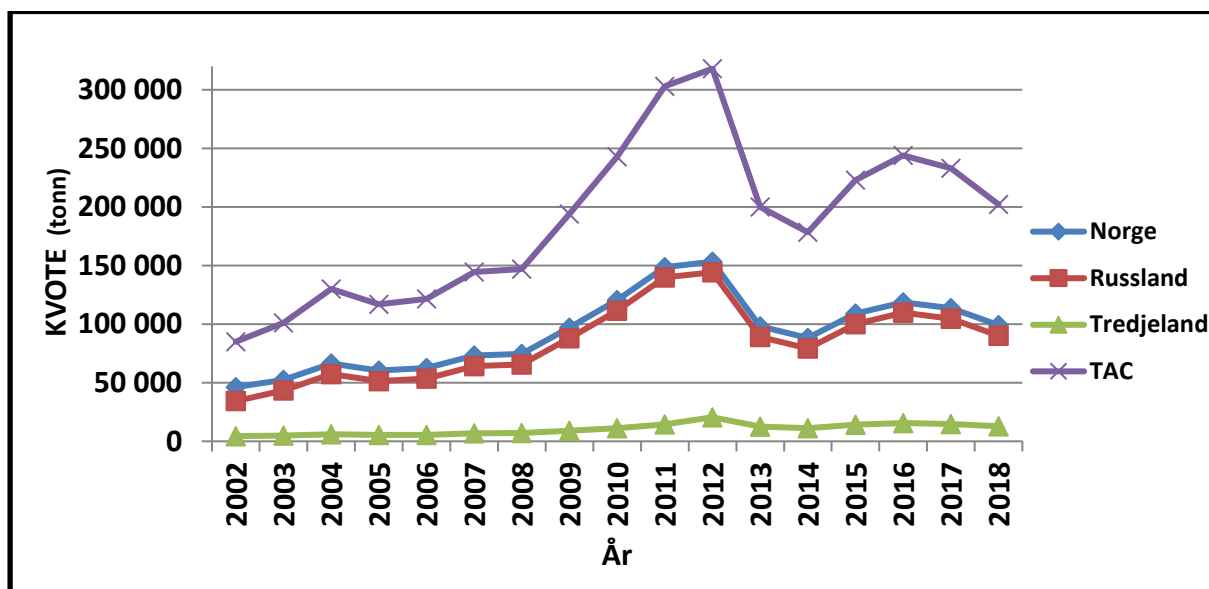
ICES anbefaler å følge den vedtatte høstingsregelen som tilsier en totalfangst på inntil 202 305 tonn for 2018. Dette tilsvarer en fiskedødelighet lik 0,35.

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2018 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

På 47. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble partene enige om å fastsette en totalkvote for 2018 på 202 305 tonn i tråd med rådgivningen fra ICES. Det er avsatt 12 845 tonn til tredjeland, og de resterende 189 460 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Figur 3 viser utviklingen i TAC og kvoter av hyse nord for 62°N i årene 2002 til 2018. Kvotene økte med over 270 % i perioden frem til 2012, og TAC var på 85 000 tonn i 2002.

Figur 3: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland av hyse nord for 62°N i årene 2002 til 2018

Etter en overføring på 4 500 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av hysekvoten i 2018 som følger:

Tabell 8: Kvotesituasjonen for 2018 (tonn)

Land	Kvote
Norge	99 230
Russland	90 230
Tredjeland	12 845
Totalt	202 305

Av dette kan inntil 8 000 tonn, 4 000 til Russland og 4 000 tonn til Norge disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2018. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter i 2018 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at innværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2018. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

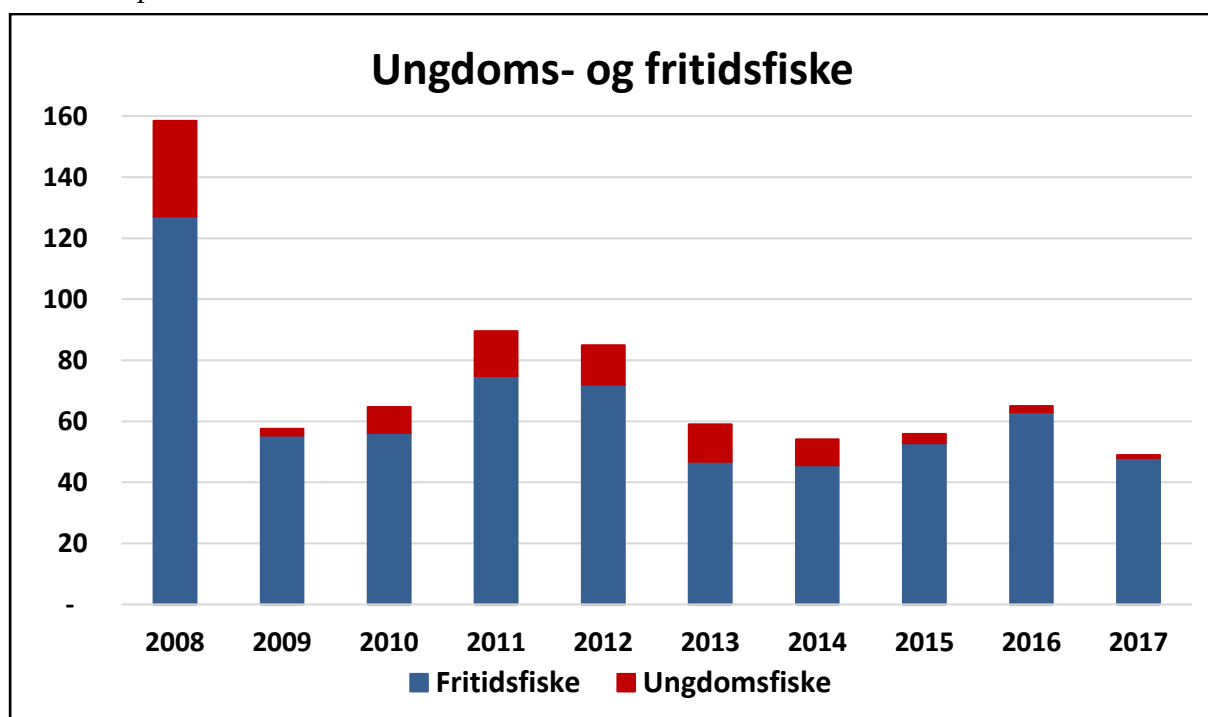
I 2017 er det avsatt 309 tonn hyse nord for 62°N til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter, og regneeksempelet i forslaget til reguleringer for 2018 legger dette kvantumet til grunn. Disponibel kvote eksklusive avsetning til forsknings- og forvaltningsformål blir dermed 98 921 tonn i 2018.

3.2.1 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I 2017 er det avsatt 300 tonn hyse til dekning av registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvote og at det derfor avsettes hyse til dette formålet i også 2018.

Figur 4 viser omsatt fritidsfangst og fangst av hyse fra ungdomsfiskeordningen de siste årene. I gjennomsnitt har det blitt omsatt ca. 70 tonn hyse innenfor disse ordningene de siste 10 årene. I tillegg kommer det uregistrerte uttaket av hyse fra turist- og fritidsfiske.

Figur 4: Omsatt fangst (tonn) av hyse nord for 62°N i fritids- og ungdomsfisket i perioden 2008 til 2017

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 23. oktober 2017

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2018 avsettes 300 tonn hyse til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.2 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skulle belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer til fartøyenes garanterte kvoter. Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå, og fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Tabell 9 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter hyse nord for 62°N pr. 23. oktober 2017.

Tabell 9: Kvotefaktorer og garantert kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe pr. 23. oktober 2017

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter
Under 11 m	89,4831	6,5752	588
11 - 14,9 m	139,8956	6,6234	927
Totalt	229,3787		1 515

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 515 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2018, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

Dette innebærer en disponibel kvote av hyse nord for 62°N for norske fiskere på 97 106 tonn.

3.2.3 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 foreslår en ressursfordeling som gir en trålandel på 38 %. Forslaget vil gi en gruppekvote til trålerne på 36 900 tonn, mens konvensjonelle fartøy kan fiske inntil 60 206 tonn, og det vil si 62 %.

Fiskeridirektøren tilrår at trål får en gruppekvote på 36 900 tonn (38 %), mens konvensjonelle fartøy får en gruppekvote på 60 206 tonn (62 %).

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2018

4.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2018, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torskestråltillatelse eller seistråltillatelse for å delta.

4.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2018.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2018

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter hyse fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter hyse samtidig ble innført på gruppekvote-nivå i den nasjonale reguleringen.

Fiskeridirektøren mener at det kan være hensiktsmessig å innføre kvotefleksibilitet i flere fartøygrupper på fartøynivå i fremtiden. Fiskeridirektøren viser til arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister og fraråder en slik reguleringsmodell i torskefiskeriene før arbeidet med det nye kvoteregisteret er ferdigstilt i Fiskeridirektoratet. Arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister er krevende, og det har vært nødvendig å starte med fiskeri uten så stor kompleksitet som torskefiskeriene. I 2017 har det vært arbeidet med pelagisk fiskeri. Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene er ikke i stand til å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene med virkning fra 2018. Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvote det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 prosent av den gruppekvote som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvote til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordelles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

I den videre saksfremstillingen legges det til grunn prognoser på hvor mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2017 og 2018, og det fastsettes foreløpige kvoteenheter ved årsskiftet. Endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken ansees for komplett i januar/februar 2018.

5.2 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålnes gruppekvote av hyse vil utgjøre 36 900 tonn i 2018 etter forslaget i punkt 3.2.2.

Fiskeridirektøren foreslår at det fortsatt avsettes 750 tonn hyse til seitrålerne.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at seitrålerne kan ha inntil 15 % bifangst av torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og av landet fangst. I perioden 1. januar til 31. mai foreslås tillatt bifangst å være inntil 30 %.

Avsetningen til seitrålerne innebærer at torsketrålnes andel av gruppekvotene i 2018 blir 36 150 tonn hyse.

Torsketrålerne har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvotene av hyse, og Fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøykvotene fordeles uten overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at trålerne utnytter gruppekvoten i 2017 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2018.

Pr. 24. oktober 2017 er det 87,9266 kvotefaktorer i Konsesjons- og deltakerregisteret fordelt på 35 fartøy. Fartøykvoter på 411 tonn hyse pr. kvotefaktor innebærer kvoter uten overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålnes fiske reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 411 tonn hyse.

5.3 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKE MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap får en hysekvote på 60 206 i 2018 etter forslaget i punkt 3.2.2.

5.3.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 foreslår at 18 % av den konvensjonelle kvoten tildeles konvensjonelle havfiskefartøy. Dette er den samme kvoteandelen som denne fartøygruppen har hatt i år.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy blir tildelt en kvote på 10 837 tonn (18 %).

Erfaring tilsier at alle fartøy utnytter sine fartøykvoter, og det er således ikke behov for å legge inn overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at konvensjonelle havfiskefartøy utnytter gruppekvoten i 2017 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2018.

Pr. 24. oktober 2017 er det 88,5292 kvotefaktorer i Konesjons- og deltakerregisteret fordelt på 22 fartøy. Fartøykvoter på 122 tonn hyse pr. kvotefaktor innebærer kvoter uten overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøys fiske reguleres med fartøykvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøykvote på 122 tonn hyse.

5.3.2 Forslag til regulering av lukket gruppe

Fiskeridirektøren legger til grunn at lukket gruppe får samme kvoteandel som i inneværende år, det vil si 74 %, noe som gir en gruppekvote på 44 553 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket gruppe får en gruppekvote på 44 553 tonn.

5.3.2.1 Bifangst i lukket gruppe

De siste årene har kvotesituasjonen vært romslig i lukket gruppe, og det har ikke vært behov for en egen bifangstavsetning. Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre dagens bifangstadgang. Det vil si at fartøy som har fisket maksimalkvoter eller fartøykvoter, kan ha inntil 30 % bifangst av hyse i de enkelte fangster og ved landing. Dersom det skulle vise seg at fisketakten blir høyere enn antatt, bør på overreguleringen reduseres slik at det tas høyde for bifangst innenfor gruppekvotene.

Fiskeridirektøren foreslår å tillate inntil 30 % bifangst i hver enkelt fangst og landing for fartøy som er ferdige med fartøy- eller maksimalkvoter. Tillatt bifangst kan justeres ved behov.

5.3.2.2 Gruppekvoter i lukket gruppe

Det legges opp til å videreføre reguleringen i lukket gruppe med Finnmarksmodellen hvor kystflåten deles inn i fire lengdegrupper etter fartøyenes hjemmelslengde.

Fiskeridirektøren foreslår å benytte Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 10. Gruppekvoteene følger Norges Fiskarlags vedtak fra 2007.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2018:

Tabell 10: Forslag til gruppekvoter i 2018 (tonn)

Lengdegrupper	Andel	Gruppekvoter
Under 11 meter hjemmelslengde*	28,2 %	12 564
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	26,0 %	11 584
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	29,5 %	13 143
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	16,3 %	7 262
Totalt	100,00 %	44 553

*Gruppekvoteene påplusses 588 tonn og 927 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 3.2.2 og rekrutteringskvoter

Det enkelte fartøys kvote beregnes med utgangspunkt i en kvotefaktor som korresponderer med fartøyets hjemmelslengde.

Gruppekvoteene må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2017-kvoten. Det er vanskelig å ha noen kvalifisert formening om hvordan fisketakten etter hyse utvikler seg i tiden frem mot årsskiftet, men det er rimelig å anta at det vil stå igjen mer enn de 10 % som hele lukket gruppe kan overføre til 2018. I dette regneeksempelet legges det derfor opp til 10 % overføring av 2017-kvote til 2018 for fartøy under 21 meter hjemmelslengde. Prognoser for forventede overføringer av kvoter går frem av tabell 11.

Tabell 11: Prognose for overføring av kvoter i lukket gruppe fra 2016 til 2017 (tonn)

Lengdegrupper	Prognose overføring fra 2017 til 2018	Prognose gruppekvote 2018
Under 11 meter hjemmelslengde	1 542	14 694
11 - 14,9 meter hjemmelslengde	1 439	13 950
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	1 557	14 700
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	-861	6 401
Totalt	3 677	49 745

5.3.2.5 Kvoter og overregulering i lukket gruppe

Deltakelse og utnytting av hysekvotene i kystflåten er svært varierende og avhengig av innsiget av hyse i fjorder og kystnære strøk. Fisketakten påvirkes også av hvor omfattende innblanding av hyse er i fisket etter torsk. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene. Det har vært dårlig tilgjengelighet av hyse i kystnære strøk i årene 2016 og 2017. I tillegg har torskekvoten og torskefokusert vært høy i kystfiskeflåten. Dette har ført til lav deltagelse og kvoteutnyttelse i hysefisket.

Disponibel kvote for hele lukket gruppe vil utgjøre 49 745 tonn, gitt prognoser i tabell 11. Disponibel kvote i 2018 vil ligge ca. 10 000 tonn lavere enn justert kvote for inneværende år. Fartøygruppen vil ikke klare å ta årets gruppekvote til tross for høy overregulering og perioder med fritt fiske. Dette betyr at overreguleringen må settes høyt allerede fra årets start i 2018.

Tabell 12: Forslag til overregulering i lukket gruppes fiske etter hyse i 2018

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	2 000 %
	Over 11 m	1 000 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	1 000 %
	Over 11 m	500 %
15 - 20,9 m	Under 11 m	600 %
	Over 11 m	300 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	500 %
	Over 11 m	250 %

Gruppekvote av hyse foreslås utdelt som maksimalkvoter med varierende grad av overregulering fra årets begynnelse, og med garanterte kvoter uten overregulering i bunn. Foreslått overregulering går frem av tabell 12. Det foreslås samme grad av overregulering

som i 2017, men overreguleringen er i realiteten høyere siden disponibelt kvantum er ca. 10 000 tonn lavere.

Gitt overreguleringen i tabell 12, vil kvotene i lukket kystgruppe i 2018 utgjøre:

Tabell 13: Forslag til maksimalkvoter i lukket gruppe i 2018 (tonn)

Hjemmels- lengde	Kvote- faktor	Maksimalkvote største lengde under 11 m	Maksimalkvote største lengde over 11 m	Herav garantert kvote
Under 7 meter	1,2810	147,2	77,1	7,0
7 - 7,9	1,4983	172,2	90,2	8,2
8 - 8,9	1,7842	205,0	107,4	9,8
9 - 9,9	2,2074	253,7	132,9	12,1
10 - 10,9	2,3560	270,7	141,8	12,9
11 - 11,9	3,0622	189,2	103,2	17,2
12 - 12,9	3,6317	224,3	122,4	20,4
13 -13,9	4,4053	272,1	148,4	24,7
14 -14,9	5,0178	309,9	169,1	28,2
15 - 20,9	8,8415	323,8	185,0	46,3
21 - 27,9	8,5049	209,6	122,3	34,9

Fiskeridirektøren tilrår at lukket gruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn i 2018 som vist i tabell 13.

5.3.3 Forslag til regulering av åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får tilsvarende andel av konvensjonell kvote som i inneværende år, det vil si 8 %. Dette utgjør 4 816 tonn.

I år har fartøy i åpen gruppe hatt fritt fiske etter hyse med et garantert kvantum i bunn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis et fritt fiske innenfor gruppeknoten i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår videre å fastsette garanterte kvoter dersom det mot formodning skulle være nødvendig å stoppe fiske. Kvotene fremgår av tabellen nedenfor.

Tabell 14: Forslag til kvoter for fartøy i åpen kystgruppe 2018 (tonn)

Fartøylengde	Kvotefaktor	Maksimalkvoter	Herav garantert
Under 8 m	1,0	Fritt fiske	4
8 – 9,99 m	1,4	Fritt fiske	6
Over 10 m	1,6	Fritt fiske	6

Fiskeridirektoratet
 Postboks 185 Sentrum
 5804 BERGEN
 Norway

Sámediggi
 Ávjovárgeaidnu 50
 9730 Kárášjohka

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER
 Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
 inge.arne.eriksen@samediggi.no

MIN ČUJ./VÁR REF.
 17/1425 - 38

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
 30.10.2017

Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

telefonnumma: +47 78 47 40 00
 www.samediggi.no
 samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
 Mandag - Fredag
 08.00-15.30

Reguleringsmøtet - Sak 8/2017 Sametingets innspill til reguleringer av fisket etter hyse nord for 62°N i 2018

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske, samt bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, og gjennom dette legge til rette og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og landindustrien i STN-området. I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre enheter, Sametinget vil gjennom sine forslag til reguleringer i 2017, sikre driftsgrunnlaget til disse fartøyene og gjennom dette få til ordninger som er langsiktige og forutsigbare. Ut fra dette foreslår Sametinget følgende i punkt 5.3.3:

Forslag til regulering av åpen gruppe:

Fartøyet's største lengde	Maksimalkvote	Garantert kvote
Under 8 meter	Fritt fiske	7,0
8 – 9,99 meter	Fritt fiske	9,0
Over 10 meter	Fritt fiske	12,9

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Solveig Ballo
 fágajodiheddji/fagleder

Inge Arne Eriksen
 seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
 Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Hovedmottaker:
 Fiskeridirektoratet

Postboks 185
 Sentrum

5804

BERGEN

Sak 9/2017

Regulering av fisket etter sei nord
for 62° N i 2018

SAK 9/2017

REGULERING AV FISKET ETTER SEI NORD FOR 62°N I 2018

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter sei nord for 62°N i 2018 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill er vedlagt i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

Seikvoten er fastsatt til 172 500 tonn i 2018. Dette innebærer en oppgang på 22 500 tonn, det vil si 15 % fra inneværende år.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2018.

Reguleringsopplegget fra 2017 foreslås i hovedsak videreført i 2018.

I fisket etter sei med garn for konvensjonelle havfiskefartøy foreslås det maksimalkvoter på 500 tonn, som innebærer en overregulering på ca. 70 %. For trålerne foreslås det fartøykvoter med 10 % overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at lukket kystgruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn. Fiskeridirektøren foreslår å gjeninnføre den samme modellen for overregulering som benyttes i fisket etter torsk og hyse, og at fisket reguleres med en noe høyere overregulering enn i innværende år.

2 FISKET I 2016

Totalkvoten av sei nord for 62°N ble fastsatt til 140 000 tonn hvorav 16 050 tonn ble avsatt til andre lands fiske, 250 tonn til forsknings- og undervisningsformål, 2 000 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske og 350 tonn til agnformål. Dette ga en disponibel kvote på 121 350 tonn til fordeling mellom de ulike fartøygruppene. I 2016 ble det i alt fisket nesten 123 300 tonn sei nord for 62 °N til en førstehandsverdi av ca. 1 082 millioner kroner.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi i 2016

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse	Verdi (1 000 kr)
Trål¹	44 900	44 335	565	99 %	486 182
Torsketrålere	35 920	35 147	773	98 %	386 065
Seitrålere	8 480	8 994	-514	106 %	98 793
Pelagiske trålere	500	194	306	39 %	1 324
Not²	30 337	31 728	-1 391	105 %	168 200
Konvensjonelle	46 113	44 520	1 593	97 %	421 864
Lukket gruppe ³ :	34 585	34 138	447	99 %	318 997
U 11 m hj.l.	9 788	7 846	1 942	80 %	62 910
11 - 14,99 m hj.l.	8 992	8 467	525	94 %	76 193
15 - 20,99 m hj.l.	8 957	9 479	-522	106 %	86 169
21 m og over	6 848	8 346	-1 498	122 %	93 725
Åpen gruppe	6 456	6 470	-14	100 %	52 898
Konvensjonelle havfiskefartøy ⁴	5 072	3 912	1 160	77 %	49 969
Forskning og undervisning	250	104	146	42 %	1 049
Agn	350	170	180	49 %	589
Rekreasjon og ungdomsfiske⁵	2 000	2 000	0	100 %	4 246
Annet⁶		398			566
Totalt	123 950	123 255	695	99 %	1 082 130

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 15. oktober 2017

¹ Det er beregnet 2 117 tonn fisket av torsketrålere på strukturkvote seitrål

² I følge Råfisklaget er det fisket 3 267 tonn sei med konvensjonelle redskap som belastes seinotkvoten

³ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

⁴ Konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn har fisket 3 778 tonn, mens 134 tonn er tatt som bifangst av konvensjonelle havfiskefartøy uten adgang til å delta i det direkte garnfisket

⁵ Registrert rekreasjon- og ungdomsfiske utgjør 530 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁶ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Samtlige fartøygrupper hadde en god kvoteutnyttelse, med unntak av konvensjonelle havfiskefartøy som hadde nesten 1 200 tonn igjen av gruppeknoten ved årets slutt, det vil si 23 %. Dette fisket har sin hovedsesong om våren. Notfartøy overfisket gruppeknoten med nesten 1 400 tonn, det vil si ca. 5 %. Notfisket ble stoppet 19. oktober, men fisket fortsatte innenfor garanterte kvoter. Torsketrålerne fikk en refordeling 20. oktober, og begge trålgruppene en ny økning 8. november. Trålerne utnyttet kvotene sine godt, og det sto nesten 600 tonn igjen av gruppeknoten samlet sett, det vil si 1 %.

Kystfartøy som fisker med konvensjonelle redskap har hatt fritt fiske de foregående årene, men på grunn av mindre romslig kvotesituasjon og god utnyttelse, har det fra 2014 vært nødvendig å innføre maksimalkvoter. I 2016 ble lukket kystgruppe regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn fra årets begynnelse. Tabell 2 viser at særlig fartøy over 11 meter hjemmelslengde har utnyttet gruppeknotene sine. Fra 15. mars ble overreguleringen redusert med 15 – 25 % avhengig av fartøyenes største lengde. Fisketakten forble høy, og fisket på maksimalkvotene ble stoppet 30. april. Fisket fortsatte innenfor garanterte kvoter og bifangstordning. Fartøy med hjemmelslengde under 11 meter fikk fritt fiske fra 8. november. Tabell 2 viser overregulering i de enkelte lengdegruppene i løpet av året. All overregulering ble gitt som maksimalkvotetillegg.

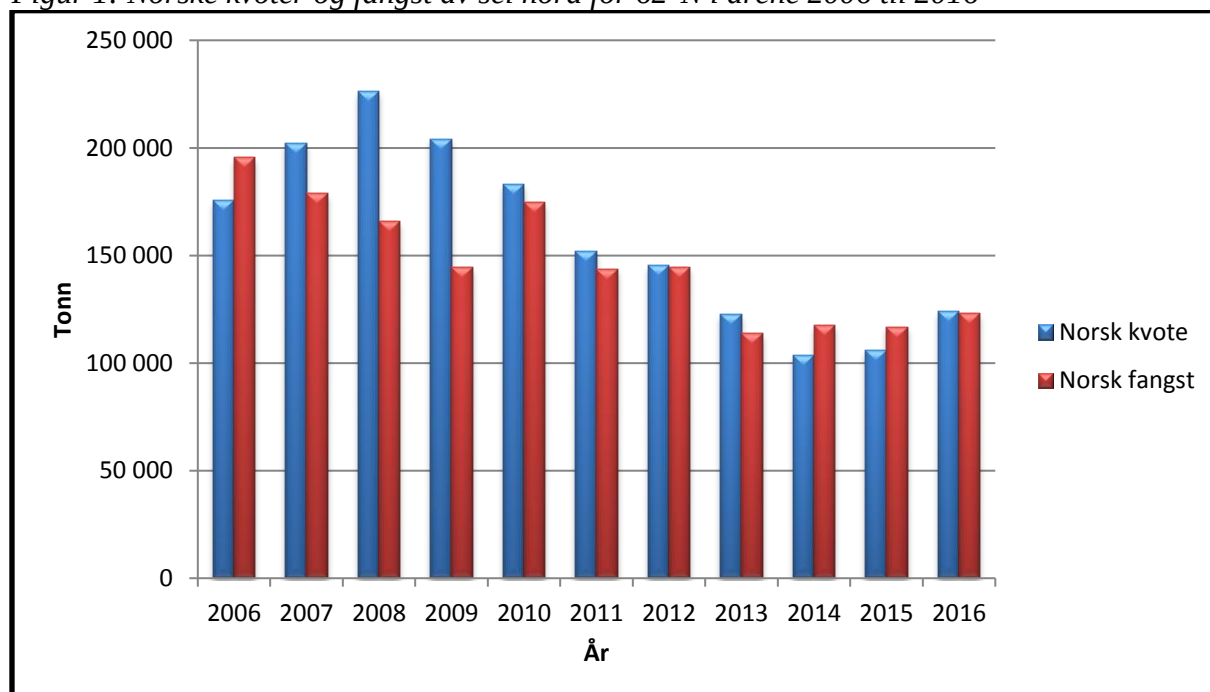
Kystfartøy i åpen gruppe ble regulert med fritt fiske fra årets begynnelse, men gruppekvoten ble beregnet oppfisket og fisket ble stoppet 7. november. Fisket fortsatte innenfor garanterte kvoter.

Tabell 2: Overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N i 2016

Hjemmelslengde	Største lengde	1. jan – 14. mar	15. mar -30. apr	31. apr- 7. nov	8.nov-31. des
Under 11 m	Under 11 m	3 000 %	3 000 %	3 000 %	<i>Fritt fiske</i>
	Over 11 m	1 500 %	1 500 %	1 500 %	Fritt fiske
11 - 14,9 m	Under 11 m	1 000 %	800 %	-	-
	Over 11 m	500 %	400 %	-	-
15 - 20,9 m	Under 11 m	700 %	500 %	-	-
	Over 11 m	350 %	250 %	-	-
21 - 27,9 m	Under 11 m	700 %	500 %	-	-
	Over 11 m	350 %	250 %	-	-

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av sei de siste ti årene. Kvoten ble i 2012 fullt utnyttet for første gang siden 2006. I 2014 er kvoten på sitt laveste i denne perioden, og kvoten ble overfisket med ca. 14 %. Også i 2015 ble kvoten overfisket.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av sei nord for 62°N i årene 2006 til 2016

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 15. oktober 2017

3 GENERELT OM FISKET I 2017

Tabell 3: Kvotesituasjonen i 2017

Land	Kvote
Norge	150 000
Andre land	15 550
Totalt	134 450

Totalkvoten av sei nord for 62°N ble fastsatt til 150 000 tonn hvorav 15 550 tonn ble avsatt til andre lands fiske. Av den norske kvoten på 134 450 tonn er 132 tonn avsatt til forsknings- og undervisningsformål, 2 000 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, 350 tonn til agnformål og 832 tonn til rekrutteringsordningen. Dette ga en disponibel kvote på 131 236 tonn til fordeling mellom de ulike fartøygruppene, se tabell 4.

Tabell 4: Gruppekvote i 2017

Fartøygrupper	Gruppekvote (tonn)
Not	32 809
Konvensjonelle	49 870
Lukket gruppe	37 402
Åpen gruppe	6 982
Havfiskefartøy	5 486
Trål	48 557
Torsketråltilatelse	38 846
Seitråltilatelse	9 211
Pelagiske trålere	500
Totalt	131 236

Det ble innført kvotefleksibilitet for sei over årsskiftet på gruppenivå fra 2016, etter samme modell som for torsk og hyse. Inntil 10 % (12 395 tonn) av ubenyttet kvote kan overføres fra 2016 til 2017. Av de 695 tonnene som ble overført fra 2016 til 2017-kvoten, ble 889 trukket fra de enkelte reguleringsgruppene, mens 1 584 tonn ble overført etter etablerte fordelingsnøkler.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2016 på total- og gruppenivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter sei i 2016*.

I reguleringen av fisket etter sei er 2017-kvotene justert som følger:

Tabell 5: Forskriftskvoter og justerte kvoter (tonn) sei i 2017

Fartøygrupper	Forskrifts-kvote 2017	Overføringer på gruppenivå (tonn)	Overføringer på totalkvotenivå (tonn)	Justert gruppekvote (tonn)
Trål	48 557	525	586	49 668
Torsketrålere	38 846	733	469	40 048
Seitrålere	9 211	-208	117	9 120
Pelagiske trålere	500			500
Not	32 809	-1 391	396	31 814
Konvensjonelle	50 702	-23	602	51 281
Lukket gruppe:	38 234	-516	452	38 170
<i>U 11 m hj.l.</i>	10 943	979	128	12 050
<i>11 - 14,99 m hj.l.</i>	10 198	525	118	10 841
<i>15 - 20,99 m hj.l.</i>	9 687	-522	117	9 282
<i>21 m og over</i>	7 406	-1 498	89	5 997
Åpen gruppe	6 982	-14	84	7 052
Konvensjonelle havfiskefartøy	5 486	507	66	6 059
Forskning og undervisning	132			132
Agn	250			250
Rekreasjon og ungdomsfiske	2 000			2 000
Totalt	134 450	-889	1 584	135 145

Justert totalkvote og gruppekvoter fremgår ikke av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvoter 2017. For at næring og forvaltning skal være i stand til å følge utviklingen i fisket, fremgår det av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvotene (justerte gruppekvoter).

Tabell 6: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi i 2017

Fartøygrupper	Forskrifts- kvote (tonn)	Justert kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse	Verdi (1 000 kr)
Trål¹	48 557	49 668	35 989	13 679	72 %	289 126
Torsketrålere	38 846	40 048	31 669	8 379	79 %	250 981
Seitrålere	9 211	9 120	4 265	4 855	47 %	37 980
Pelagiske trålere	500	500	55	445	11 %	165
Not²	32 809	31 814	32 472	-658	102 %	130 571
Konvensjonelle	50 702	51 281	37 494	13 787	73 %	287 450
Lukket gruppe ³ :	38 234	38 170	28 559	9 611	75 %	211 771
<i>U 11 m hj.l.</i>	10 943	12 050	5 523	6 527	46 %	40 288
<i>11 - 14,99 m hj.l.</i>	10 198	10 841	7 442	3 399	69 %	55 171
<i>15 - 20,99 m hj.l.</i>	9 687	9 282	8 000	1 282	86 %	59 761
<i>21 m og over</i>	7 406	5 997	7 594	-1 597	127 %	56 551
Åpen gruppe	6 982	7 052	5 186	1 866	74 %	37 634
Konvensjonelle havfiskefartøy ⁴	5 486	6 059	3 749	2 310	62 %	38 045
Forskning og undervisning	132	132	6	126	5 %	46
Agn	250	250	221	29	88 %	746
Rekreasjon og ungdomsfiske⁵	2 000	2 000	2 000	0	100 %	2 962
Annet⁶			319			1 491
Totalt	134 450	135 145	108 501	26 644	80 %	712 392

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 22. oktober 2017

¹ Fangst av torsketrålere med strukturkvoter fra seitrål føres på i sin helhet på torsketrål

² I følge Råfisklaget er det fisket 1 035 tonn sei med konvensjonelle redskap som skal belastes seinotkvoten

³ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

⁴ Konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn har fisket 3 749 tonn, mens 63 tonn er registrert som bifangst av konvensjonelle havfiskefartøy uten adgang til å delta i det direkte garnfisket

⁵ Registrert rekreasjon- og ungdomsfiske utgjør 418 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

⁶ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Ifølge Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister og Konesjons- og deltakerregister er det per 22. oktober fisket ca. 108 500 tonn, det vil si at det gjenstår 20 % av totalkvoten.

En nærmere redegjørelse av utviklingen i fisket i de ulike fartøygruppene blir gjort i det følgende.

3.1 NOTFISKET

Deltakelsen i seinotfisket nord for 62°N for kystfartøy med største lengde på 13 meter og over har vært lukket siden 1999. Fartøy med største lengde under 13 meter kan delta i åpen gruppe. Notfisket med fartøy med lasteromsvolum over 500 m³ krever spesiell tillatelse (seinottillatelse, tidligere seinotkonesjon). Det er tre fartøy som har slik tillatelse per 22. oktober 2017. I tillegg er det 104 fartøy med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum som har deltakeradgang i notfisket etter sei nord for 62°N.

Tabell 7: Maksimalkvoter 2017

Hjemmelslengde	Kvote-faktor	Garanterte kvoter	Maksimal-kvoter
Under 15m	1,00	79	118
15 – 20,9	1,50	119	177
21 – 22,9	2,03	160	240
23 – 25,9	2,43	192	287
26 meter og over	2,82	223	333
Seinottillatelse	5,64	446	666

Fartøy i lukket gruppe var fra årets begynnelse regulert med differensierte maksimalkvoter som vist i tabell 7. Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe kan fiske og lande tilsvarende kvote som fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde under 15 meter.

Fra 2013 har det ikke lenger blitt refordelt fra andre redskapsgrupper til notgruppen.

Fisket på maksimalkvotene ble stoppet med virkning fra 6. september. Det sto da igjen i underkant av 2 000 tonn av gruppeknoten. Fartøy som har deltakeradgang i notfisket kan fiske notkvoten med konvensjonelle redskap, og dersom man tar hensyn til dette i kvoteavregningen er notkvoten beregnet oppfisket. Fisket fortsetter innenfor garanterte kvoter.

I åpen gruppe har 17 fartøy med største lengde under 13 meter deltatt, og disse har til sammen fisket 227 tonn. Tre fartøy med seinottillatelse har deltatt, og har fisket til sammen 1 521 tonn.

Dispensasjonen fra 40 cm minstemål i området mellom 66°33'N og 62°N opphører etter vedtak fra Fiskeridirektoratet når de første 3 000 tonn i området er oppfisket, uavhengig av faktisk størrelsessammensetning i fangstene. Minstemålet på 35 cm ble opphevet 11. mai, og dermed gjelder et minstemål på 40 cm i dette området ut året.

I 2013 ble tillatt innblanding av undermåls sei i notfisket redusert fra 30 til 20 %, unntatt i området mellom 62°N og 66°33'N hvor 30 % innblanding videreføres når minstemålet er 40 cm.

3.2 FISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

Reguleringsopplegget i 2017 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen kystgruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper har vært på totalt 50 702 tonn, 51 281 tonn justert for kvotefleksibilitet. Per 22. oktober har denne gruppen samlet sett fisket nesten 37 500 tonn.

Gruppeknoten for konvensjonelle havfiskefartøy ble i 2017 fastsatt til 5 486 tonn, 6 059 justert for kvotefleksibilitet. Av gruppeknoten er 500 tonn avsatt til dekning av bifangst. Gruppeknoten utgjør 11 % av den samlede gruppeknoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper. Det ble fastsatt en maksimalkvote på 420 tonn per kvotefaktor for fartøy som fisker etter sei med garn. Denne maksimalkvoten innebar en overregulering på ca. 70 %, når man legger til grunn at det ved årsskiftet var 22,338 kvotefaktorer i fartøygruppen.

Konvensjonelle havfiskefartøy har fisket vel 3 700 tonn per 22. oktober, hvorav 63 tonn er tatt som bifangst av fartøy som ikke har deltakeradgang i garnfisket etter sei. Det står dermed igjen vel 2 300 tonn av gruppeknoten, det vil si 38 %.

Dersom fisket må stoppes, et det tillatt med inntil 25 % bifangst av sei i de enkelte fangster og av landet fangst.

Kystfartøy i lukket gruppe har per 22. oktober fisket til sammen ca. 28 600 tonn. Det vil si at det gjenstår vel 9 600 tonn (25 %). Som nevnt ovenfor er det fisket et kvantum med konvensjonelle redskap som skal belastes gruppeknoten til notfartøy. Per 22. oktober utgjør dette 1 035 tonn ifølge statistikk fra Råfisklaget, slik at fangsttallene i tabell 6 er justert for dette.

I inneværende år ble lukket kystgruppe regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn fra årets begynnelse. Norges Fiskarlag foreslo i reguleringsmøtet høsten 2016 en ny modell for overregulering for fartøy med hjemmelslengde over 11 meter, som ble innført fra årets begynnelse. I denne modellen får fartøy med største lengde over sin hjemmelslengdegruppe halv overregulering i forhold til fartøy med største lengde under eller lik sin hjemmelslengdegruppe. I tillegg innførte Nærings- og Fiskeridepartementet en ny modell for overregulering for fartøy med hjemmelslengde under 11 meter, der fartøy blir tildelt gradvis lavere overregulering avhengig av største lengde. Den nye modellen for overregulering går fram av tabell 8.

Tabell 8: Overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei nord for 62°N i 2017

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering	1. jan -16. mars	17. mars – 10. sept	11. sept - 22. okt	23. okt – dags dato
Under 11 m	Under 11 m	Hel overregulering	3 000 %	Fritt fiske	Fritt fiske	Fritt fiske
	11 - 14,9 m	Trekvart overregulering	2 250 %	Fritt fiske	Fritt fiske	Fritt fiske
	15 - 20,9 m	Halv overregulering	1 500 %	Fritt fiske	Fritt fiske	Fritt fiske
	Over 21 m	Kvart overregulering	750 %	Fritt fiske	Fritt fiske	Fritt fiske
11 - 14,9 m	Under 15 m	Hel overregulering	400 %	400 %	800 %	1 000 %
	Over 15 m	Halv overregulering	200 %	200 %	400 %	500 %
15 - 20,9 m	Under 21 m	Hel overregulering	400 %	400 %	400 %	700 %
	Over 21 m	Halv overregulering	200 %	200 %	200 %	350 %
21 - 27,9 m		Hel overregulering	210 %	210 %	210 %	365 %

Som det fremgår av tabell 8 er fartøy i lukket kystgruppe regulert med svært høy overregulering fra årets begynnelse. Det ble innført fritt fiske fra 17. mars for fartøy med hjemmelslengde under 11 meter. I gruppen mellom 11-14,9 meter hjemmelslengde ble det refordelt 11. september.

Av tabell 6 fremgår det at det trolig er flere i den konvensjonelle fartøygruppen som ikke vil utnytte sine gruppeknoter fullt ut. For å tilrettelegge for at norsk totalkvote kan utnyttes fullt ut,

ble det refordelt i lukket kystgruppe for fartøy med hjemmelslengde over 11 meter med virkning fra 23. oktober.

3.3 TRÅLFISKET ETTER SEI

Den samlede trålkvoten nord for 62°N er på 48 557 tonn sei, 49 668 justert for kvotefleksibilitet. Denne kvoten ble fordelt med 48 557 tonn til torsketrålerne og 9 211 tonn til seitrålerne. Det ble avsatt et kvantum på 500 tonn til dekning for bifangst av sei i industritrålfisket.

Tabell 9 viser utviklingen for trålfisket etter sei nord for 62°N fordelt på torsketrålere, trålere med seitrålere og trålere med nordsjø-/pelagisk tråltillatelse. Til sammen står det igjen vel 12 400 tonn av gruppekvote til trålerne per 30.oktober.

Ved kvoteavregning på gruppenivå føres fangst på hovedtillatelsen til fartøyet. Torsketrål og seitrål kan strukturere på tvers av gruppene. Når torsketrålere fisker på strukturkvote fra seitrålgruppen, skal gruppekvote til seitrål belastes, og motsatt. Kvoteavregningen i tabell 6 tar ikke hensyn til dette. Per 30. oktober er det beregnet at torsketrålgruppen har fisket 1 692 tonn sei som skal belastes seitrålerne.

Tabell 9: Fangst (tonn) fordelt på de ulike trålgruppene

Fartøygruppe	Gruppekvote	Justert gruppekvote	Fangst	Rest
Torsketrålere	48 557	40 048	31 224	8 824
Seitrålere	9 211	9 120	5 956	3 164
Pelagiske trålere	500	500	55	445
Totalt	48 557	49 668	37 235	12 433

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 30. oktober 2017.
Inkludert overføring av fangst på 1 692 tonn fra torsketrål til seitrålgruppen.

3.3.1 Torsketrålerne

Torsketrålerne justerte gruppekvote på 40 084 tonn ble fordelt med garantert fartøykvote etter følgende kvotefaktorer:

Tabell 10: Torsketrålerne kvotefaktorer og fartøykvoter i 2017

Trålgruppe	Kvotefaktor	Fartøykvoter	Maksimalkvoter 25. okt
Småtrålere	0,58	225	259
Ferskfisk- /rundfrysetrålere	1,00	388	446
Fabrikktrålere	1,32	512	589

Torsketrålerne har tidligere år vært regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn. På bakgrunn av relativt god kvoteutnyttelse og innføring av kvotefleksibilitet på gruppenivå ble torsketrålerne regulert med fartøyskvoter fra årets begynnelse. Fartøyskvotene er gitt med 10 % overregulering.

Per 30. oktober har torsketrålerne fisket nesten 31 200 tonn og det vil si at det gjenstår vel 8 800 (22 %) av gruppekvote. Det ble gitt et maksimalkvotetillegg på 15 % fra 25. oktober.

3.3.2 Seitrålerne

Seitrålernes justerte gruppekvote på 9 120 tonn ble fordelt med garantert fartøyskvote etter følgende kvotefaktorer:

Tabell 11: Seitrålernes kvotefaktorer og fartøyskvoter i 2017

Kvotefaktor	Fartøyskvoter	Maksimalkvoter 25.okt
0,35	256	294
0,75	548	630
0,85	621	714
1,00	730	840

Seitrålerne har, i likhet med torsketrålerne, tidligere år vært regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn. På bakgrunn av relativt god kvoteutnyttelse og innføring av kvotefleksibilitet på gruppenivå ble torsketrålerne regulert med fartøyskvoter fra årets begynnelse. Basert på tidligere års erfaring er det likevel lagt inn en overregulering på 10 % fra årets begynnelse.

Seitrålerne har fisket nesten 6 000 tonn per 30. oktober og det står igjen nesten 3 200 tonn (35 %) av gruppekvote. Det ble gitt et maksimalkvotetillegg på 15 % fra 25. oktober.

På grunn av problemer med innblanding av torsk, ble det i 2012 tillatt en økt bifangstprosent om våren. I årets regulering kan seitrålerne ha 30 % bifangst av torsk og hyse av landet fangst i fra 1. januar til og med 31. mai. Resten av året kan seitrålerne ha 15 % bifangst av torsk og hyse.

3.3.3 Pelagiske trålere

For å dekke bifangst av sei for de pelagiske trålerne, herunder også i fisket etter vassild, nord for 62°N, ble det avsatt et kvantum på 500 tonn. For å unngå overskridelse av avsetningen og for å begrense seifisket med småmasket trål, er det satt et tak på 100 tonn sei per tråler fra årets begynnelse.

I det pelagiske fisket nord for 62°N er det hittil i år registrert til sammen ca. 55 tonn sei av avsetningen på 500 tonn.

4 SEIFISKET NORD FOR 62°N I 2018

4.1 BESTANDSSITUASJONEN

Høstingsregelen for nordøstarktisk sei er:

1. Totalkvoten for nordøstarktisk sei skal baseres på gjennomsnittet av de totalkvoter som en fiskedødelighet lik 0,32 med referansealder 4-7 år vil innebære de neste tre år.
2. Totalkvoten skal likevel ikke endres fra år til år med mer enn 15 %.
3. Dersom gytebestanden faller under føre-var-gytebestandnivå (B_{pa}), skal det legges til grunn en fiskedødelighet som endres lineært fra føre-var-dødelighet (F_{pa}) ved B_{pa} til null ved en gytebestand lik null. Ved slike lave gytebestandsnivå setter en ikke noe grense på variasjonen i totalkvote fra et år til et annet.

Gytebestanden har vært over føre-var nivå siden 1996, minket betydelig fra 2007 til 2011 for så å øke igjen. Fiskedødeligheten har vært under føre-var nivå siden 1997 med unntak av i 2010 og 2011. Rekrutteringen har siden 2005 vært på nivå med langtidsgjennomsnittet.

I henhold til høstingsregelen må fangstene i 2018 ikke overstige 172 500 tonn. Bifangst av kysttorsk og vanlig uer bør holdes så lav som mulig.

Havforskningsinstituttet støtter rådgivningen fra ICES, men understreker at beregningene er usikre på grunn av usikkerhet i både fangst og toktdata. Til tross for en forbedring i biologisk prøvetaking i 2016 har biologisk prøvetaking av kommersielle fangster i de siste årene vært redusert, noe som øker usikkerheten i beregningene.

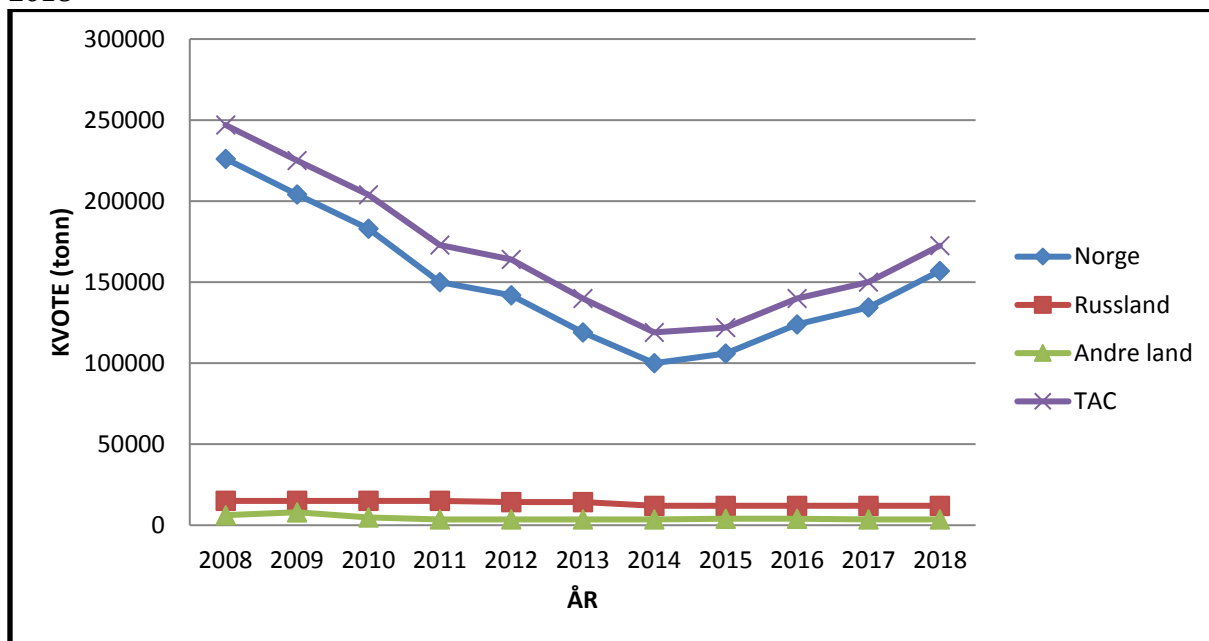
4.2 KVOTESITUASJONEN

Nærings- og fiskerdepartementet har fastsatt TAC i tråd med ICES sin tilrådning på 172 500 tonn sei. Dette innebærer en økning på 15 % fra inneværende år.

Etter en stipulert avsetning på til sammen 15 550 tonn til dekning av kvoter til andre land, vil nasjonal kvote bli 156 950 tonn. Avsetningen til andre land omfatter en kvote til Russland og tradisjonelle avsetninger til EU, Færøyene og Grønland. Hvor mye som faktisk skal avsettes er avhengig av de kommende kvoteforhandlingene med andre land, og kvotestørrelsene kan bli noe endret som følge av dette.

Figur 2 viser utviklingen i TAC og kvoter av sei nord for 62°N i årene 2008 til 2018. Den norske kvoten var på sitt høyeste i 2008 og utgjorde da 226 150 tonn. I 2016 økte TAC til det samme som i 2013, etter to år med litt lavere TAC.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og andre land av sei nord for 62°N i årene 2008-2018

4.2.1 Avsetninger til forskningsformål, undervisningsordningen og lærlingkvoter

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2018. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter i 2018 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2018. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskerier og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

I 2017 er det avsatt 132 tonn sei nord for 62°N til forsknings- og undervisningskvoter, og regneeksempelet i forslaget til reguleringer for 2018 legger dette kvantumet til grunn.

4.2.2 Agn

I 2017 ble det avsatt et kvantum til agnkvoter på henholdsvis 250 tonn sei, 1 200 tonn makrell og 500 tonn norsk vårgytende sild. Kvantumet har vært disponert av S/L Fiskernes Agnforsyning (Agnforsyningen), og har vært trukket fra den norske kvoten før den ble fordelt mellom de ulike fartøygruppene. Avsetningen til agn i 2018 er ikke fastsatt ennå, og det er derfor i dokumentet tatt høyde for 250 tonn i reguleringsforslaget for 2018.

4.2.3 Avsetning til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske)

Havforskningsinstituttet har i en kartlegging av den kommersielle delen av turistfisket estimert et uttak av sei nord for 62°N på over 800 tonn årlig.

I tillegg kommer uregistrert fangst fra fritidsfiske og turistfiske som ikke går gjennom kommersielle turistfiskeanlegg, og her har vi foreløpig ingen gode estimat på ressursuttak. Uttaket antas å være minst like høyt som i den kommersielle delen av turistfisket.

Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvoten og det er i inneværende år avsatt 2 000 tonn til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske.

Per 22. oktober 2017 er det registrert 418 tonn omsatt i fritidsfisket, men man legger til grunn at hele avsetningen tas.

Fiskeridirektøren foreslår at det for 2018 avsettes 2 000 tonn sei til dekning av fangst innenfor ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske).

4.2.4 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skal belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer til fartøyenes garanterte kvoter. Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå, og fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Tabell 12 viser sum kvotefaktorer fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter sei nord for 62°N per 27. oktober 2017.

Tabell 12: Kvotefaktorer og garantert kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe per 27. oktober 2017

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter
Under 11 m	90,0667	4,4693	403
11 - 14,9 m	139,9678	4,3685	611
Totalt	230,0345		1 014

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter, foreslår fiskeridirektøren at det settes av 1 014 tonn sei før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 1 014 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2018, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål, not og konvensjonelle redskap.

4.2.5 Kvotefleksibilitet mellom kvoteår

Etter behandling på reguleringsmøtet 4. juni 2015 ble det innført kvotefleksibilitet i fisket etter sei over årsskiftet på gruppenivå fra 2016, etter samme modell som for torsk og hyse.

Fiskeridirektøren mener at det kan være hensiktsmessig å innføre kvotefleksibilitet i flere fartøygrupper på fartøynivå i fremtiden. Fiskeridirektøren viser til arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister og fraråder en slik reguleringsmodell i torskefiskeriene før arbeidet med det nye kvoteregisteret er ferdigstilt i Fiskeridirektoratet. Arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister er krevende, og det har vært nødvendig å starte med fiskeri uten så stor kompleksitet som torskefiskeriene. I 2017 har det vært arbeidet med pelagisk fiskeri. Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene er ikke i stand til å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene med virkning fra 2018. Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrekk på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 % av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvoten til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordelles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

I den videre saksfremstillingen legges det til grunn prognoser på hvor mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2017 og 2018, og det fastsettes foreløpige kvoteenheter ved årsskiftet. Endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken ansees for komplett i januar/februar 2018.

4.3 MINSTEMÅL

Det alminnelige minstemålet på sei nord for 62°N er 45 cm. I fisket etter sei med not gjelder i utgangspunktet et minstemål på 42 cm nord for Lofotodden, og 40 cm i området sør for Lofotodden til 62°N. I området mellom 66°33'N (polarsirkelen) og 62°N er det dessuten fastsatt et minstemål på 35 cm, dette minstemålet opphører når de første 3 000 tonn sei er oppfisket uavhengig av faktisk størrelsessammensetning i fangstene.

4.4 FORDELING PÅ REGULERINGSGRUPPER

Med utgangspunkt i en disponibel kvote på 153 554 tonn, vil fiskeridirektøren i tråd med landsmøtevedtak 7/01 i Norges Fiskarlag om fordeling av kvoten av sei nord for 62°N på redskapsgrupper og vedtaket om videreføring i landsmøtesak 6/07, foreslå følgende fordeling på de ulike fartøygruppene:

Tabell 13: Gruppekvoter 2018

Redskapsgruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Konvensjonelle redskaper	38	58 351 ¹
Notgruppen	25	38 388
Trålgruppen	37	58 351
Sum	100	153 554

¹I tillegg kommer 1 014 tonn i lukket kystgruppe under 15 meter hjemmelslengde

Reguleringene av de enkelte redskapsgrupper vil bli behandlet enkeltvis i det følgende.

4.5 REGULERINGER I NOTFISKET ETTER SEI

Gruppekvoten for seinotfisket i 2018 på 38 388 tonn innebærer en økning på ca. 17 % sammenliknet med inneværende år.

På fartøynivå har notfisket vært regulert med maksimalkvoter med en relativt høy overregulering av gruppekvoten, der fangstutviklingen i stor grad har vært bestemt av tilgjengelighet og mottakskapasitet. Fiskeridirektøren mener det er hensiktsmessig å regulere notfisket med maksimalkvoter og et garantert kvantum i bunn.

Fiskeridirektøren foreslår at alle fartøy i notfisket etter sei reguleres med maksimalkvoter og et garantert kvantum.

Notfisket foregår i hovedsak på kysten av Møre på vårparten og fortsetter på Finnmarkskysten i sommermånedene. Hvor stor maksimalkvote en setter i utgangspunktet og tidspunktet for eventuelle refordelinger, vil kunne ha betydning for den geografiske fordelingen av fisket. En balansert maksimalkvote kan i utgangspunktet sikre en rimelig geografisk fordeling. For stor overregulering kan imidlertid ved gode fangstforhold føre til et uforutsigbart styrtfiske med stopp i fisket og redusert lønnsomhet som konsekvens for både fangstledd og landside.

Gruppekvoten for notfartøy i 2017 er oppfisket. Det vil antakelig fiskes et mindre kvantum med not ut året, men det vil også fiskes en del på notkvoten med konvensjonelle redskap. Det estimeres at det vil fiskes ca. 1 500 tonn på forskudd av gruppekvoten i 2018.

Det er til sammen 400,2104 kvotefaktorer i den lukkede delen av seinotfisket, dvs. fartøy over 13 meter med deltakeradgang og fartøy med seinottillatelse.

Seinotgruppen har vært regulert med maksimalkvoter med meget høy overregulering. Overreguleringen har blitt redusert hvert år i takt med reduksjon i totalkvoten. Gruppekvoten har blitt overfiske de sju siste årene. Fisket har blitt stoppet på maksimalkvotene relativt tidlig på sommeren, men har fortsatt innenfor garanterte kvoter. De siste årene har det vært særlig god pris etter at fisket er stoppet. I 2016 og 2017 har det vært dårlige priser for notseien, og fisket har gått uvanlig tregt sammenliknet med foregående år.

Ved innføring av kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil det ha fordelingsmessige konsekvenser å overfiske gruppekvoten. Ved høy overregulering er det en mindre andel fartøy som får utnyttet denne, mens alle i gruppen får redusert kvote til neste år. Fiskeridirektøren ønsker ikke en overregulering som legger opp til et overfiske av gruppekvoten. Selv om kvoten øker, bør overreguleringen ikke økes. I inneværende år har maksimalkvotene blitt gitt med 50 % overregulering, og fisket på maksimalkvotene ble stoppet 6. september.

Fiskeridirektøren mener det vil være hensiktsmessig med en overregulering som i inneværende år på ca. 50 %.

Tabell 14: Forslag til kvoter i notfisket

Hjemmelslengde	Kvotestige	Maksimalkvoter	Garanterte kvoter
under 15 meter	1,00	138	92
15 – 20,9 meter	1,50	207	138
21 – 22,9 meter	2,03	280	187
23 – 25,9 meter	2,43	335	224
26 meter og over	2,82	389	259
Seinottillatelse	5,64	778	519

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvotene i notfisket fastsettes som vist i tabell 14.

Fra 1997 til og med 2013 inneholdt seireguleringen nord for 62°N en bestemmelse som innebar at fartøy som fisket med flere redskap samlet ikke kunne fiske utover den høyeste maksimalkvoten som gjaldt for én av de gruppene fartøyet deltok i. Bestemmelsen omtalte dette som kombinasjonsdrift. Bestemmelsen om kombinasjonsdrift må anses å ha supplert bestemmelsen om kvoteutnyttelse, som sier at hvert fartøy bare kan fiske og lande én kvote av de enkelte fiskeslag innenfor kvoteåret. Bestemmelsen regulerte maksimal kvoteutnyttelse hvis et fartøy var tildelt to kvoter på samme fiskeslag i ett og samme år.

Bestemmelsen om kombinasjonsdrift ble tatt ut av seireguleringen med virkning fra 2014 etter innspill fra Norges Fiskarlag. Norges Fiskarlag mente at fartøy som hadde deltakeradgang både for not og konvensjonelle redskap måtte få adgang til å fiske begge disse kvotene. Lukket kystgruppe hadde på dette tidspunkt vært regulert med fritt fiske i mange år, slik at bestemmelsen om kombinasjonsdrift ikke lenger hadde praktisk betydning. Forslaget ble tatt til følge, og bestemmelsen ble tatt ut av reguleringsforskriften for 2014.

De siste årene har fisket ikke lenger vært fritt. Kvoteutnyttelsesparagrafen, og unntaket fra den som ble innført fra 2014 ved fjerningen av bestemmelsen om kombinasjonsdrift, har dermed fått stor betydning både for de fartøy det gjelder og for fordelingen mellom grupper.

Av 105 notfartøy har 90 fartøy også adgang til å fiske sei i lukket gruppe. Et fartøy som for eksempel i 2017 hadde en seinotkvote på 1 300 tonn og en kvote med konvensjonelle redskap på oppunder 700 tonn, vil altså samlet kunne fiske 2 000 tonn sei i stedet for 1 300 tonn. Førstehandsverdien av fartøyets fangst øker da fra ca. 13 millioner kroner til ca. 20 millioner kroner. Det er stor variasjon fartøygruppens strukturering, og bare et mindre antall fartøy vil ha kvoter i slik størrelsesorden. Med det høye antall fartøy som har begge kvoter vil likevel også mindre kvoter samlet sett representere en nokså betydelig omfordeling av tilgjengelig råstoff. En tilsvarende økning i kvote er ikke gitt til andre fartøy i seifisket.

En adgang til å fiske to kvoter er i strid med de hensyn som ligger til grunn både for kvoteutnyttelsesparagrafen og reguleringssystemet generelt, som bygger på at tilgjengelige kvantum fordeles mellom de fartøy som deltar i fisket etter etablerte fordelingsnøkler.

Dersom gjeldende praksis i seireguleringen skal videreføres bør unntaket spesifiseres i bestemmelsen om kvoteutnyttelse.

Fiskeridirektøren ber om reguleringsmøtets syn på saken.

4.6 REGULERINGER AV SEIFISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

4.6.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy skal ha en andel på 11 % av den konvensjonelle kvoten. Dette utgjør 6 419 tonn i 2018.

Tidligere år har et kvantum på 750 tonn av gruppekvoten til konvensjonelle havfiskefartøy vært avsatt til dekning av bifangst. Når det direkte fisket stoppes eller når det enkelte fartøy har fisket sin maksimalkvote, settes bifangstprosenten til 25 %. Som følge av reduksjon i seikvoten ble avsetningen redusert til 500 tonn de fire siste årene.

Fiskeridirektøren foreslår at avsetningen til bifangst settes til 500 tonn i 2018.

Fisket etter sei med garn er deltakerregulert, og har vært regulert med maksimalkvoter med relativt høy overregulering de siste årene. Gruppen består av 13 fartøy med rett til å delta i garnfisket etter sei som disponerer i alt 22,338 kvotefaktorer. I inneværende år har denne gruppen var regulert med maksimalkvoter på 420 tonn som innebærer en overregulering på ca. 70 % fra årets begynnelse.

Kvoteutnyttelsen på fartøynivå er meget forskjellig. Enkelte tar hele kvoten, mens andre deltar ikke i fisket. Ved innføring av kvotefleksibilitet på gruppenivå må det benyttes en hensiktsmessig overregulering som lar de deltakende fartøyene utnytte kvoten, uten at den overfiskes i særlig grad.

Fisket etter sei med garn forgår om våren, slik at det forventes svært lite landinger av sei i denne gruppen resten av året. Det legges til grunn at konvensjonelle havfiskefartøy kan overføre 10 % av gruppeknoten sin, det vil si 549 tonn sei fra 2017 til 2018.

Ettersom det står 62 % igjen av gruppeknoten per 22. oktober, samt at gruppeknoten i 2018 øker med 17 %, kan det være hensiktsmessig å øke maksimalkvotene sammenliknet med inneværende år. Forslaget innebærer en overregulering på nivå med inneværende år.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle havfiskefartøy reguleres med maksimalkvoter på 500 tonn.

4.6.2 Fartøy i lukket kystgruppe

Fiskeridirektøren legger til grunn at lukket kystgruppe får samme kvoteandel som i inneværende år, dvs. 75 %.

Fiskeridirektøren foreslår at gruppeknoten for fartøy i lukket kystgruppe settes til 43 763 tonn.

4.6.2.1 Gruppekvoter i lukket kystgruppe

Det legges opp til å videreføre reguleringen i lukket gruppe med Finnmarksmodellen hvor kystflåten deles inn i fire lengdegrupper etter fartøyenes hjemmelslengde.

Fiskeridirektøren foreslår å benytte Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 15. Gruppekvoteene fastsettes i henhold til etablerte fordelingsnøkler (Norges Fiskarlags landsmøtevedtak fra 2007, justert for flytting av metergrense i Finnmarksmodellen).

Tabell 15: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2018

Lengdegrupper	Andel (tonn)	Gruppekvote
Under 11 meter hjemmelslengde*	12 385	28,3 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	11 378	26,0 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	11 335	25,9 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	8 665	19,8 %
Totalt	43 763	

*Gruppekvoteene påplusses med 403 tonn og 611 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 4.2.4 og rekrutteringskvoter

Det enkelte fartøys kvote beregnes med utgangspunkt i en kvotefaktor som korresponderer med fartøys hjemmelslengde.

Gruppekvoteene må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2017-kvoten. For fartøy under 15 meter hjemmelslengde er det rimelig å anta det vil stå igjen mer enn 10 % av gruppekvoten. Fartøy over 15 meter hjemmelslengde har bedre kvoteutnyttelse, og fisket fortsetter på refordelt kvantum for å tilrettelegge for at norsk totalkvote kan utnyttes fullt ut. Eventuelt overfiske av gruppekvoten vil derfor ikke bli belastet med mer enn inntil 10 % av gruppekvoten.

Tabell 16: Prognose for overføring av kvoter (tonn) fra 2017 til 2018

Lengdegrupper	Prognose overføring 2018	Prognose gruppekvoter 2018
Under 11 meter hjemmelslengde ²	1 094	13 479
11 - 14,9 meter hjemmelslengde ²	1 020	12 398
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	-969	10 366
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	-741	7 924
Totalt	-404	44 167

4.6.2.2 Modell for overregulering i lukket kystgruppe

Nærings- og fiskeridepartementet ba i fjor Fiskeridirektoratet om å legge frem en ny reguleringsmodell for 2017 for fartøy under 11 meter hjemmelslengde i torskefiskeriene der overreguleringen trappes gradvis ned jo større faktisk lengde fartøyene har. Fiskeridirektøren mener det er lite hensiktsmessig å benytte denne reguleringsmodellen for overregulering i fisket etter sei. Fartøy under 11 meter hjemmelslengde har en romslig kvotesituasjon og klarer ikke ta tildelt gruppekvote. Dette innebærer i realiteten fritt fiske store deler av året.

I tillegg ble det innført en ny modell for overregulering for fartøy med hjemmelslengde over 11 meter basert på forslag fra Norges Fiskarlag i reguleringsmøtet høsten 2016. I denne modellen får fartøy med største lengde over sin hjemmelslengdegruppe halv overregulering i forhold til fartøy med største lengde under eller lik sin hjemmelslengdegruppe.

Det er usikkert hvilken effekt den nye modellen for overregulering har hatt. Kystflåten seifiske i inneværende år har blitt avviklet på en hensiktsmessig måte der overreguleringen har vært lavere fra årets start sammenliknet med 2016. Fiskeridirektøren ser i tillegg behovet for forenkling og mener at de ulike reguleringsmodellene gjør reguleringen mer komplisert.

For å forenkle og harmonisere, foreslås det å benytte den opprinnelige modellen for overregulering tilsvarende som i torske- og hysefisket. Denne modellen differensierer på overreguleringen med hel overregulering for fartøy som har en største lengde under 11 meter og halv overregulering for fartøy som har en største lengde på eller over 11 meter.

Fiskeridirektøren foreslår å benytte reguleringsmodell for overregulering i lukket kystgruppe som vist i tabell 17.

4.6.2.3 Kvoter og overregulering i lukket kystgruppe

Kystfartøy som fisker med konvensjonelle redskap har hatt fritt fiske etter sei de foregående årene, men på grunn av mindre romslig kvotesituasjon og god utnyttelse, har det vært nødvendig å innføre maksimalkvoter de fire siste årene. I inneværende år ble lukket kystgruppe regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn fra årets begynnelse. Tabell 5 viser at særlig fartøy over 15 meter hjemmelslengde har utnyttet gruppekvotene sine. Næringen har selv uttrykt at det er viktig å sikre forutsigbarhet og at seifisket kan pågå hele året. Det er uheldig med stopp i fisket for tidlig da det blir lite sei igjen til høstfisket.

Det er svært varierende utnyttelsesgrad for fartøy i kystgruppen, og ulik grad av strukturering. Det er derfor utfordrende å finne en overregulering som treffer godt. Tabell 2 og 8 viser overreguleringen i henholdsvis 2016 og 2017.

Som nevnt ovenfor klarer ikke fartøy under 11 meter hjemmelslengde å utnytte sin gruppekvote. Når kvoten øker, samt med 10 % overføring av 2017-kvoten, mener Fiskeridirektøren at denne fartøygruppen kan ha fritt fiske fra årets begynnelse.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde under 11 meter i lukket kystgruppe gis et fritt fiske av sei innenfor gruppekvoten.

Gruppekvotene av sei for øvrige fartøy med hjemmelslengde over 11 meter foreslås utdelt som maksimalkvoter med varierende grad av overregulering fra årets begynnelse, og med garanterte fartøykvoter uten overregulering i bunn. Foreslått overregulering går frem av tabell 17.

Tabell 17: Forslag til overregulering i lukket kystgruppes fiske etter sei i 2018 i gjeldende reguleringsmodell

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	Fritt fiske
	Over 11 m	Fritt fiske
11 - 14,9 m	Under 11 m	700 %
	Over 11 m	350 %
15 - 20,9 m	Under 11 m	500 %
	Over 11 m	250 %
21 - 27,9 m	Under 11 m	400 %
	Over 11 m	200 %

Gitt tradisjonell reguleringsmodell og overregulering foreslått i tabell 17, så vil kvotene i lukket kystgruppe i 2018 fremgå av tabell 18:

Tabell 18: Forslag til maksimalkvoter i lukket kystgruppe i 2018

Hjemmels- lengde	Kvotefaktor 2018	Maksimalkvote største lengde under 11 meter	Maksimalkvote største lengde over 11 meter	Herav garantert kvote
under 7 meter	1,2893	Ubegrenset	Ubegrenset	5,8
7 - 7,9	1,5080	Ubegrenset	Ubegrenset	6,7
8 - 8,9	1,7958	Ubegrenset	Ubegrenset	8,0
9 - 9,9	2,2217	Ubegrenset	Ubegrenset	9,9
10 - 10,9	2,3714	Ubegrenset	Ubegrenset	10,6
11 - 11,9	3,0669	118,1	66,4	14,8
12 - 12,9	3,6433	140,2	78,9	17,5
13 - 13,9	4,4046	169,5	95,4	21,2
14 - 14,9	5,0136	193,0	108,6	24,1
15 - 15,9	6,3316	142,2	83,0	29,0
16 - 16,9	7,0600	158,6	92,5	32,4
17 - 17,9	7,7884	175,0	102,1	35,7
18 - 18,9	8,5952	193,1	112,6	39,4
19 - 19,9	9,3124	209,2	122,0	42,7
20 - 20,9	9,9624	223,8	130,5	45,7
21 - 21,9	9,2244	178,8	107,3	35,8
22 - 22,9	9,6133	186,3	111,8	37,3
23 - 23,9	10,0021	193,9	116,3	38,8
24 - 24,9	10,3910	201,4	120,8	40,3
25 - 25,9	10,6934	207,3	124,4	41,5
26 - 26,9	11,0823	214,8	128,9	43,0
27 - 27,9	11,3955	220,9	132,5	44,2

Fiskeridirektøren foreslår maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn i lukket kystgruppe i 2018 som fremgår av tabell 18.

4.6.3 Fartøy i åpen gruppe

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får samme kvoteandel som i inneværende år på 14 % av den konvensjonelle kvoten i 2018. Dette gir en gruppekvote på 8 169 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe gis et fritt fiske av sei innenfor gruppekvoten, og en garantert kvote på 5 tonn dersom fisket stoppes.

4.7 REGULERINGER I TRÅLFISKET ETTER SEI

En andel på 37 % av en norsk totalkvote på 153 554 tonn gir en trålkvote på 56 815 tonn i 2018.

4.7.1 Bifangst av sei for pelagiske trålere nord for 62°N

I de foregående årene har det blitt avsatt 1 000 tonn av gruppeknoten til seitrålerne til dekning av bifangst for de pelagiske trålerne i fisket etter vassild, sild og øyepål. I 2012 ble avsetningen redusert til 500 tonn. Per 22. oktober 2017 er det seddelført 55 tonn sei, som det fremgår av tabell 6 foran. I 2016 (2015) utgjorde dette 194 (30) tonn.

Ved fiske med småmasket trål sør for 64° N er det i utgangspunktet tillatt å ha inntil 20 % bifangst av torsk, hyse og sei til sammen i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Ved fiske etter vassild er det nord for 64°N tillatt å ha inntil 10 % bifangst av torsk, hyse og sei til sammen i vekt av de enkelte fangster og ved landing.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller pelagisk tråltillatelse kan tråle etter nordsjøsild, øyepål, tobis m.v sør for 64°N og etter torsk, hyse, hvitting, sei mv. sør for 62°N og øst for 4°V. Tillatelsen gjelder også tråling etter kolmule i de områder og til de tider departementet bestemmer.

Bifangstreglene er et kompromiss mellom hensynet til at fartøyene skal kunne utøve et lovlig trålfiske og hensynet til å begrense bifangstadgangen så mye som mulig for i størst mulig utstrekning unngå bl.a. torsk, hyse og sei i fangstene.

Basert på erfaringene fra de siste år, kan det synes hensiktsmessig å videreføre avsetningen til bifangst på nivå med inneværende år.

Fiskeridirektøren forslår at det avsettes et kvantum på 500 tonn sei til dekning av bifangst i trålfisket nord for 62°N etter vassild, sild og øyepål , og at denne som tidligere trekkes fra seitrålernes gruppekvote.

Fra og med 2014 ble totalt kvantum sei per tråler redusert fra 150 tonn til 100 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan fiske inntil 100 tonn sei som bifangst.

4.7.2 Fordeling mellom trålere med torsketråltillatelse og trålere med seitråltillatelse

Fiskeridirektøren foreslår at kvoten på 56 815 tonn blir fordelt med en andel på 80 % til torsketrålerne og 20 % til trålere med seitråltillatelse.

Når bifangstavsetningen på 500 tonn til industritrålfiske trekkes fra seitrålerne gruppekvote, gir dette seitrålerne en gruppekvote på 10 863 tonn, mens torsketrålerne får en gruppekvote på 45 452 tonn.

4.7.3 Torsketrålerne

Torsketrålerne og seitrålerne har tidligere år vært regulert med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn. Overreguleringen har vært relativt lav fra årets begynnelse, og har blitt justert opp gjennom året ved behov. Ettersom det ble innført kvotefleksibilitet på gruppenivå i fisket etter sei fra 2016, er det mindre behov for maksimalkvoter med overregulering. Trålerne er i inneværende år regulert med garanterte fartøyskvoter fra årets begynnelse som vist i tabell 9 og 10. Begge trålgruppene har 10 % overregulering fra årets begynnelse.

Basert på siste års erfaringer mener Fiskeridirektøren det er hensiktsmessig å regulere trålerne med garanterte fartøyskvoter med 10 % overregulering.

Fiskeridirektøren vil i samråd med næringen forsøke å legge til rette for at gruppekvote tas. Dersom det viser seg at det vil stå igjen kvantum, kan dette enten reforderes eller overføres til neste års gruppekvote.

Det legges til grunn at gruppekvote blir utnyttet i 2017 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med fartøyskvoter med 10 % overregulering som vist i tabell 19.

Tabell 19: Torsketrålerne kvotefaktorer og kvoter 2018

Trålgruppe	Faktor	Fartøyskvote
Småtrålere	0,58	281
Ferskfisk-/rundfrysetrålere	1,00	485
Fabrikktrålere	1,32	640

Torsketrålerne disponerer per ultimo oktober 102,9713 kvotefaktorer.

4.7.4 Fartøy med seitråltillatelse

Som nevnt foran foreslås seitrålerne gruppekvote i 2018 satt til 10 863 tonn.

Fiskeridirektøren vil i samråd med næringen forsøke å legge til rette for at gruppekvote tas. Det legges til grunn at gruppekvote blir utnyttet i 2017 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2018.

Basert på siste års erfaringer mener Fiskeridirektøren det er hensiktsmessig å regulere trålerne med garanterte fartøykvoter med 10 % overregulering. Dersom det viser seg at det vil stå igjen kvantum, kan dette enten reforderes eller overføres til neste års gruppekvote.

Fiskeridirektøren foreslår at seitrålerne reguleres med fartøykvoter med 10 % overregulering som vist i tabell 20.

Tabell 20: Seitrålernes kvotefaktorer og kvoter 2018

Trålgruppe	Faktor	Fartøykvote
Fartøy med kvotefaktor	0,35	334
Fartøy med kvotefaktor	0,75	716
Fartøy med kvotefaktor	0,85	811
Fartøy med kvotefaktor	1,00	954

Per ultimo oktober er det i alt 12,5275 kvotefaktorer i seitrålgruppen. Forslaget innebærer kvoter på samme nivå som de garanterte kvotene i innværende år.

Fiskeridirektoratet har mottatt en henvendelse fra Fiskebåt 7. september 2016 angående endring av bifangstordningen på torsk og hyse for seitrålerne, samt konvertering av strukturkvoter til grunnkvoter i seitrålgruppen. Dette er ment som et første steg mot sammenslåing av torsketral og seitrål til en trålgruppe. Fiskeridirektøren vil håndtere dette i en egen prosess med de berørte parter.

Fiskeridirektoratet
 Postboks 185 Sentrum
 5804 BERGEN
 Norway

Sámediggi
 Ávjoivárgaiddnu 50
 9730 Kárášjohka

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER
 Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
 inge.arne.eriksen@samediggi.no

MIN ČUJ./VÁR REF.
 17/1425 - 39

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
 30.10.2017

Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

telefonnumma: +47 78 47 40 00
 www.samediggi.no
 samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
 Mandag - Fredag
 08.00 - 15.30

Reguleringsmøtet sak 9/ 2017 - Sametingets innspill til regulering av fisket etter sei nord for 62 grader N i 2018

Fiske og omsetning av sei - fanget med not - har lange tradisjoner i Nord Norge og i sjøsamiske områder.

Som et ledd i bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, ønsker Sametinget å styrke næringsgrunnlaget for fiskere og mottaksanleggene i STN-området.

For å sikre arbeidsplasser på sjø og råstoff til industrien i høstmånedene, foreslår Sametinget:

- Pkt. 4.6.3 Fartøy i åpen gruppe

Lengste lengde	Maksimalkvote	Herav garantert kvote (tonn)
Under 8 meter	Fritt fiske innenfor gruppeknoten	8
8 – 10 meter	Fritt fiske innenfor gruppeknoten	10
	Fritt fiske innenfor gruppeknoten	12

- Pkt. 4.5 Regulering i notfiske etter sei
 - o Det gjøres en avsetning av sei i not-gruppen på 3 000 tonn sei, som benyttes ved låssetting. Kvoten skal leveres bløgget eller benyttes til kvotebonus ved låssetting og levering i STN-området.

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Solveig Ballo
 fágajođiheadđji/fagleder

Inge Arne Eriksen
 seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
 Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Hovedmottaker:
 Fiskeridirektoratet

Postboks 185
 Sentrum

5804

BERGEN

Kopijja / Kopi til:
 Guro Gjelsvik

NOTAT

Saksnummer: 16/18101
Dato: 15.10.2017
Side 1 av 6

Fra: Guro Gjelsvik
Seksjon: Reguleringsseksjonen

Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter sei i 2016

Det vises til ordningen med kvotefleksibilitet som ble innført på totalkvote- og gruppenivå i fisket etter torsk og hyse nord for 62°N i 2015, og for sei nord for 62°N i 2016. Ved fastsettelse av kvoter på fartøynivå i gjeldene regulering ble det tatt høyde for usikkerhet rundt kvoteutnyttelse i 2016. Kvotene ble justert som følge av kvotefleksibiliteten per 10. februar. Siden fangststatistikken nå ansees som komplett, er notatet og justeringene fra 10. februar oppdatert i forkant av reguleringsmøtet. Kvotestjusteringene som foretas her ansees som endelige.

I reguleringsforskriften er kvotefleksibiliteten formulert som følger:

§ 6 Kvotefleksibilitet for torsk, hyse og sei over årsskiftet på gruppenivå

Dersom en gruppekvote overfiskes, kan Fiskeridirektoratet belaste gruppekvoten det påfølgende kvoteåret med et tilsvarende kvantum. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper etter tredje ledd, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 prosent av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Dersom en gruppekvote ikke er oppfisket ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet godskrive inntil 10 % av denne gruppekvoten til det påfølgende kvoteåret.

Dersom det beregnes at det vil gjenstå mer enn 10 % av en gruppekvote ved kvoteårets slutt, kan Fiskeridirektoratet innenfor samme kvoteår refordele overskytende kvantum til andre fartøygrupper.

Gruppekvotene angitt i forskriften er ikke justert for eventuelle overføringer av kvantum mellom kvoteår som beskrevet i første og andre ledd.

Dette betyr at total- og gruppekvoter i forskrift ikke blir justert for eventuelt over- eller underfiske, og kvotene som ikke er justert for overføringer mellom kvoteår benevnes som forskriftskvoter. Kvoter på fartøynivå i forskrift er justert for kvotefleksibilitet ved at kvoteenheterne er justert for overføringer mellom kvoteår.

Det fremgår av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvote (justerte total- og gruppekvote), samt restkvoter til enhver tid.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at grupper defineres som følgende i fisket etter sei:

- Torsketral
- Seitral
- Konvensjonelle havfiskefartøy
- Lukket kystgruppe under 11 meter hjemmelslengde
- Lukket kystgruppe mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde
- Lukket kystgruppe mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde
- Lukket kystgruppe over 21 meter hjemmelslengde
- Notgruppe i fisket etter sei
- Åpen kystgruppe

Kvotefleksibilitet sei nord for 62°N

Det vises til diskusjon på reguleringsmøtet 4. juni 2015 og til sak 5/2015. Det ble enighet i reguleringsmøtet om å innføre kvotefleksibilitet over årsskiftet på gruppenivå fra 2016 etter samme modell som for torsk og hyse. Sei nord for 62°N er en eksklusiv norsk bestand, slik at dette framgår av reguleringsforskriften for torsk, hyse og sei. Dette innebærer at vi kan overføre inntil 12 395 tonn sei fra 2016.

Tabell 1 viser totalkvote, gruppekvote og fangst 2016 pr. 15. oktober 2017. Vi ser at det ved årsskiftet gjenstod 695 tonn sei som overføres til 2017. Totalkvote justert for kvotefleksibilitet for 2017 utgjør da 135 145 tonn.

Tabell 1: Totalkvote, gruppekvoter og fangst sei år 2016

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Trål	44 900	44 335	565
Torsketrålere	35 920	35 147	773
Seitrålere	8 480	8 994	-514
Pelagiske trålere	500	194	306
Not	30 337	31 728	-1 391
Konvensjonelle	46 113	44 520	1 593
Lukket gruppe:	34 585	34 138	447
<i>U 11 m hj.l.</i>	9 788	7 846	1 942
<i>11 - 14,99 m hj.l.</i>	8 992	8 467	525
<i>15 - 20,99 m hj.l.</i>	8 957	9 479	-522
<i>21 m og over</i>	6 848	8 346	-1 498
Åpen gruppe	6 456	6 470	-14
Konvensjonelle havfiskefartøy	5 072	3 912	1 160
Forskning og undervisning	250	104	146
Agn	350	170	180
Rekreasjon og ungdomsfiske	2 000	2 000	0
Annet		398	-398
Totalt	123 950	123 255	695

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 15. oktober 2017

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Konvensjonelle havfiskefartøy som har adgang til å delta i fisket etter sei med garn har fisket 3 778 tonn, mens 134 tonn er tatt som bifangst.

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 530 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Kvoteoverføringer på gruppenivå

1. Trålgruppen

Torsketrålerne hadde en gruppekvote på 35 920 tonn sei i 2016, og det gjensto 773 tonn ved årets slutt som overføres til 2017.

Seitrålerne hadde en gruppekvote på 8 480 tonn som ble overfisket med 514 tonn. Avsetningen til pelagiske trålere trekkes fra seitrålerne gruppekvote, slik at restkvoten på 306 tilbakeføres seitrålerne. Dette innebærer at 208 tonn belastes seitrålerne gruppekvote i 2017.

2. Konvensjonelle havfiskefartøy

Konvensjonelle havfiskefartøy hadde en gruppekvote på 5 072 tonn sei i 2016, og det gjensto 1 160 tonn ved årsskiftet. Dette innebærer at det overføres 507 tonn (10 %) til 2017.

3. Notfartøy

Fartøy som fisker sei med not har hatt en gruppekvote på 30 377 tonn i 2016. Det er landet 28 460 tonn av notfartøy. Det er i tillegg beregnet fisket til sammen 3 268 tonn sei med konvensjonelle redskap som skal belastes notkvoten, se tabell 2. Notkvoten ble dermed overfisket med 1 391 tonn som trekkes fra gruppekvoten i 2017.

4. Lukket kystgruppe

Lukket kystgruppe hadde en total gruppekvote på 34 585 tonn i 2016. Tabell 2 angir gruppekvoter- og fangst (inklusive fangst som skal belastes notkvoten), samt kvanta som kan overføres fra 2016 til 2017:

Tabell 2: Gruppekvoter, fangst, restkvoter og overføringer sei fra 2016 i lukket kystgruppe

Lengdegruppe	Gruppekvoter (tonn) 2016	Fangst 2016 (tonn)	Fangst som belastes notkvoten	Rest 2016 (tonn)	Overføring 2017 (tonn)
Fartøy under 11 meter hj.lengde	9 788	7 846		1 942	979
Fartøy 11 - 14,9 meter hj.lengde	8 992	8 832	365	525	525
Fartøy 15 - 20,9 meter hj.lengde	8 957	10 120	641	-522	-522
Fartøy over 21 meter hj.lengde	6 848	10 608	2 262	-1 498	-1 498
Totalt	34 585	37 406	3 268	447	-516

Fartøy med hjemmelslengde over 21 meter har overfisket gruppekvoten med 22 %, og hele overfisket belastes kvoten for 2017. Overfisket skyldes ikke refordelinger mellom fartøygrupper.

Det trekkes netto 517 tonn samlet i lukket kystgruppe fra 2016 til 2017, og fordelingen på de ulike lengdegruppene fremgår av tabell 2.

5. Åpen kystgruppe

Åpen kystgruppe fisket innenfor en gruppekvote på 6 470 tonn i 2016, og det vil si at gruppekvoten ble overfisket med 14 tonn som belastes gruppekvoten i 2017.

Kvoteoverføringer på totalkvotenivå

Av de 695 tonnene vi kan overføre fra 2016 til 2017, blir 889 tonn (netto) trukket fra de enkelte reguleringsgruppene, mens 1 584 tonn fordeles på gruppene etter etablerte fordelingsnøkler som følger:

Trålgruppen (37 %)	586 tonn	(Torsketrål 80 %, seitrål 20 %)	
Notgruppen (25 %)	396 tonn		
Konvensjonelle fartøy (38 %)	602 tonn	Konv. havfiskefartøy (11 %)	66 tonn
		Lukket kystgruppe (75 %)	452 tonn
		Under 11 m hj.l. (28,3 %)	128 tonn
		11 – 14,9 m hj.l (26,0 %)	118 tonn
		15 – 20,9 m hj.l (25,9 %)	117 tonn
		Over 21 m hj.l. (19,8 %)	89 tonn
		Åpen kystgruppe (14 %)	84 tonn

Oppsummering kvotefleksibilitet sei fra 2016 til 2017

Tabell 3 angir justert totalkvote og gruppekvoter i fisket etter sei i 2017 etter overføringer på total- og gruppekvotenivå.

Tabell 3: Forskriftskvoter og justerte kvoter (tonn) sei i 2017

Fartøygrupper	Forskrifts-kvote 2017	Overføringer på gruppenivå (tonn)	Overføringer på totalkvotenivå (tonn)	Justert gruppekvote (tonn)
Trål	48 557	525	586	49 668
Torsketrålere	38 846	733	469	40 048
Seitrålere	9 211	-208	117	9 120
Pelagiske trålere	500			500
Not	32 809	-1 391	396	31 814
Konvensjonelle	50 702	-23	602	51 281
Lukket gruppe:	38 234	-516	452	38 170
<i>U 11 m hj.l.</i>	10 943	979	128	12 050
<i>11 - 14,99 m hj.l.</i>	10 198	525	118	10 841
<i>15 - 20,99 m hj.l.</i>	9 687	-522	117	9 282
<i>21 m og over</i>	7 406	-1 498	89	5 997
Åpen gruppe	6 982	-14	84	7 052
Konvensjonelle havfiskefartøy	5 486	507	66	6 059
Forskning og undervisning	132			132
Agn	250			250
Rekreasjon og ungdomsfiske	2 000			2 000
Totalt	134 450	-889	1 584	135 145

Som tidligere nevnt, fremgår ikke nye totalkvoter eller gruppekvoter av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvoter 2017. For at næring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det av ukestatistikken hva som er de reelle total- og gruppekvote (justerte gruppekvoter).

Sak 10/2017

Regulering av fisket etter blåkveite
nord for 62° N i 2018

SAK 10/2017

REGULERING AV FISKET ETTER BLÅKVEITE NORD FOR 62° N I 2018

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter blåkveite i 2018 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter.

1 SAMMENDRAG

Reguleringsopplegget for fisket etter blåkveite foreslås i hovedsak videreført i 2018. Fiskeridirektøren foreslår at kystflåten direktefiske tillates i to perioder innenfor en gruppekvote på 7 800 tonn og en bifangstavsetning på 294 tonn når direktefiske ikke er tillatt. Inneværende års maksimalkvoter foreslås videreført. Trålere og konvensjonelle havfiskefartøy foreslås regulert innenfor en gruppekvote på 5 396 tonn og med fartøykvoter på 81 tonn.

2 FISKET I 2016

Den norske kvoten av blåkveite var i 2016 på 11 205 tonn, hvorav 80 tonn var avsatt til forskning. Tabell 1 viser fangst av blåkveite fordelt på fartøygrupper i 2016.

Tabell 1: Fangst og førstehandsverdi i 2016

Fartøygruppe	Fangst (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Trålere	2 792	101 547	38
Konvensjonelle havfiskefartøy	1 614	72 483	26
Fartøy under 28 meter største lengde	7 357	214 641	556
Fartøy over 28 meter største lengde	140	5 819	
Forskningsfangst	20	593	
Totalt	11 923	395 083	

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister og Konsesjons- og deltakerregister per 14. oktober 2017

I 2016 utgjorde det norske fisket av blåkveite vel 11 900 tonn. Dette inkluderer også forskningsfangst. Førstehandsverdien var ca. 395 millioner kroner.

Reguleringen av kystflåtens direktefiske i 2016 besto av følgende elementer:

- bare fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap kunne delta i det direkte kystfisket etter blåkveite.
- tillatt med et direkte fiske i to perioder fra mandag 23. mai til periodekvoten var beregnet oppfisket (13. juni) og fra mandag 25. juli til periodekvoten var beregnet oppfisket (8. august).
- to periodekvoter på henholdsvis 4 600 i første periode og 2 000 tonn i andre periode.
- differensierte maksimalkvoter etter fartøylengde.

De to områdene i Nordland som har vært stengt for fiske i flere år på bakgrunn av funn av for høye verdier av fremmedstoffer i blåkveite, ble i 2016 åpnet for fiske i forkant av første periode.

3 REGULERINGEN I 2017

På møtet i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2009 ble partene enige om en fordelingsnøkkel for blåkveite. Denne innebærer at Norge får en andel på 51 %, Russland får 45 %, og 4 % avsettes til tredjeland.

Videre ble partene i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2015 enige om en totalkvote på 24 000 tonn for 2016, hvilket innebærer en kvote til Norge på 12 225 tonn, hvorav inntil 750 tonn kunne avsettes til forskningsformål.

Det ble avsatt 85 tonn til forskningsformål.

Reguleringen av fisket i 2017 besto av følgende elementer:

- bare fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap, kunne delta i det direkte fisket etter blåkveite.
- to periodekvoter på henholdsvis 5 000 i første periode og 2 100 tonn i andre periode.
- tillatt med et direkte fiske i to perioder fra mandag 22. mai til periodekvoten var beregnet oppfisket (15. juni) og fra mandag 31. juli til periodekvoten var beregnet oppfisket (12. august).
- differensierte maksimalkvoter etter fartøylengde. Disse var ved periodeoppstart som følger:

Tabell 2: Maksimalkvoter 2017

Største lengde	Maksimalkvote
0 – 13,9 meter	20 tonn
14 – 19,9 meter	22,5 tonn
20 – 27,9 meter	25 tonn

- fartøy som ikke hadde adgang til å delta i det direkte fisket eller når dette fisket ikke var tillatt, kunne ha inntil 7 % bifangst av blåkveite. Bifangsten for konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde var i tillegg begrenset til 20 tonn.
- trålere og konvensjonelle havfiskefartøy var regulert med en fartøykvote på 71 tonn. Denne kvoten skulle også dekke bifangst av blåkveite i andre fiskerier.

4 UTVIKLINGEN I FISKET I 2017

Tabell 3 gir en oversikt over fangst av blåkveite fordelt på fartøygrupper per 18. oktober i år. Av Norges kvote på 12 225 tonn, står det 845 tonn igjen. Det er registrert 1 tonn forskningsfangst hittil i år. Når det gjelder havfiskeflåten, har 23 konvensjonelle havfiskefartøy og 37 trålere landet fangst av blåkveite så langt i 2017.

Tabell 3: Fangst og førstehandsverdi i 2017

Fartøygruppe	Fangst (tonn)	Verdi (1 000 kr)	Antall fartøy
Trålere	2 250	77 647	37
Konvensjonelle havfiskefartøy	1 387	54 599	23
Fartøy under 28 meter største lengde	7 632	194 182	563
Andre	110	2 925	
Forskningsfangst	1	8	
Totalt	11 380	329 361	

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister og Konsesjons- og deltakerregister per 18. oktober 2017

Tabell 4 viser status over fangst, førstehandsverdi og deltakelse av fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap. Før oppstart av fisket i første periode hadde 95 fartøy fisket til sammen 55 tonn blåkveite som bifangst. Totalt er kvoten på 7 100 tonn i det direkte kystfisket etter blåkveite overfisket med vel 500 tonn.

Tabell 4: Fangst, førstehandsverdi og deltakelse av konvensjonelle fartøy under 28 meter største lengde i 2017

	Fangst (tonn)	Antall fartøy
Bifangst før direktefiske	55	95
Direktefiske 1. periode	5 074	427
Bifangst mellomperiode	95	61
Direktefiske 2. periode	2 316	262
Bifangst etter direktefiske	92	97
Totalt	7 632	563

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 18. oktober 2017

Deltakelsen og fisketakten i første periode var god, og fisket ble stoppet fra og med 15. juni. Også i andre periode var fisketakten relativt høy, slik at fisket ble stoppet fra og med 12. august. Ettersom totalkvoten økte med nesten 9 % sammenliknet med 2016, ble det gitt

høyere maksimalkvoter fra årets begynnelse. Det var ikke nødvendig med refordelinger i kystflåten direktefiske i innværende år.

Som tabell 4 viser, har 563 kystfartøy landet blåkveite så langt i år, mot 556 (432) fartøy i 2016 (2015). Den reelle deltakelsen i direktefisket har vært noe lavere, siden en del fartøy kun har landet blåkveite som bifangst. Når vi ser begge perioder samlet er det 477 fartøy som har deltatt i direktefisket, mens 86 fartøy kun har levert blåkveite som bifangst.

Tabell 5 viser at 187 fartøy har utnyttet sine maksimalkvoter, mens 367 fartøy ikke har utnyttet maksimalkvotene sine fullt.

Tabell 5: Restkvoter i direktefisket etter blåkveite i 2017 fordelt på antall fartøy og lengdegrupper

Lengdegruppe (største lengde)	Antall fartøy overfisket kvote	Antall fartøy ferdig med kvote	Antall fartøy med restkvote på under 50 %	Antall fartøy med restkvote på over 50 %	Totalt antall
0 – 13,99 meter	20	59	94	166	339
14 – 19,99 meter	29	42	59	32	162
20 – 27,99 meter	17	20	13	12	62
Totalt	66	121	121	166	563

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 18. oktober 2017

5 BESTANDSSITUASJONEN

5.1 STATUS

Samlet fangst av blåkveite var fra 2000-2010 i gjennomsnitt 15 500 tonn, men har økt siden til 25 000 tonn i 2016. Rekrutteringen av ettåringer er veldig varierende, og gode årsklasser kan ikke spores etter 2010. Beregnet total biomasse viste en økende trend etter 1992 og fram til 2014, men viser slak nedadgående trend etter det. Fangsttrykk har variert en del med en økende trend de siste åtte årene fra et relativt sett lavt nivå i 2009.

Totalbiomassen er forholdsvis høy, og bestanden vurderes til å ha full reproduktiv kapasitet.

I fravær av både fangstregler og beregnet MSY (maksimalt vedvarende utbytte), baseres rådgivingen på en alternativ tilnærming. Gitt sen rekruttering til fiskeriene klarer modellen å frembringe 5-årig framskriving av fangstbar biomasse (lengde ≥ 45 cm). Rådet baserer seg på å forbli over føre-var biomassen (B_{pa}) i denne 5-års perioden.

Dette er en langlivet, lavproduktiv art som tilsier lavt fangstpress og bestanden er i dag relativt stabil. Det er derfor ikke behov for årlig oppdatering av rådgivingen. I tillegg blir ett av toktene, som spiller nøkkelrolle i beregningene, kun gjennomført hvert andre år. ICES gir råd for en toårs periode.

5.2 FORVALTNINGSRÅD

ICES anbefaler i henhold til føre-var tilnærming at fangstene ikke skal overstige 23 000 tonn i hvert av årene 2018 og 2019. Dette tilsvarer fangstrate på omtrent 0,039.

6 RAMMEVILKÅR I KVOTEAVTALEN MED RUSSLAND FOR 2018

På møtet i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon i 2009 ble partene som nevnt enige om en fordelingsnøkkel for blåveite som gir Norge en andel på 51 %, Russland 45 %, og 4 % avsettes til tredjeland.

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon har fastsatt en totalkvote på 27 000 tonn for 2018, hvilket innebærer en kvote til Norge på 13 755 tonn, hvorav inntil 750 tonn kan avsettes til forskningsformål.

7 REGULERING AV FISKET I 2018

7.1 AVSETNING TIL FORSKNINGSFORMÅL

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2018. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingskvoter i 2018 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2018. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrekk dersom avsetningene er for lave.

7.2 FORDELING AV NORSK KVOTE

Da totalkvoter ble innført i 2009, besluttet Fiskeri- og Kystdepartementet at siste års blåveitefiske skulle videreføres i størst mulig grad. Et direktefiske skulle primært fortsatt forbeholdes kystflåten, og det ble derfor ikke fastsatt noen fordelingsnøkkel. Basert på siste års fiske ble det imidlertid lagt opp til en regulering som innebærer en fordeling på 60 % til kystflåten og 40 % til havgående fiskefartøy. Tidligere hadde havgående fiskefartøy adgang til å ha inntil 40 tonn blåveite som bifangst, men fra 2010 fikk gruppen fartøyskvoter som skal inkludere bifangst.

Etter innføringen av totalkvoter er det behov for gjøre reguleringen mer oversiktlig og transparent. Det foreslås derfor å innføre en gruppekvote for havfiskeflåten og bifangstavsetninger til kystflåten.

For å unngå at totalkvoten overfiskes, er det nødvendig å holde tilbake et begrenset kvantum til uunngåelig bifangst for kystfartøy over 28 meter største lengde.

Fiskeridirektøren foreslår en avsetning til unngåelig bifangst for kystfartøy over 28 meter på 200 tonn.

Fiskeridirektøren legger til grunn en tilsvarende fordeling mellom kystflåten og kystfartøy over 28 meter største lengde, konvensjonelle havfiskefartøy og trålere som tidligere år.

Fiskeridirektøren foreslår en kvote på 7 800 tonn for kystflåtens direktefiske etter blåkveite i 2017, samt en avsetning til bifangst på 294 tonn når direktefiske ikke er tillatt.

Videre forslår Fiskeridirektøren at konvensjonelle havfiskefartøy og trålere reguleres innenfor en samlet gruppekvote på 5 396 tonn blåkveite.

7.3 REGULERING AV DET DIREKTE KYSTFISKET

7.3.1 Fangstperiode

Den gjeldende reguleringsordningen i kystfisket har funnet sin form over tid. Det forhold at Norge og Russland med virkning fra 2010 fastsatte en totalkvote har ikke endret rammene vesentlig for reguleringen av fisket nasjonalt. Fiskeridirektøren finner det derfor hensiktsmessig å videreføre ordningen med å regulere fisket etter blåkveite innenfor avgrensede perioder.

Det direkte fisket var åpent i to perioder på til sammen sju uker i 2005, seks uker i 2006 og sju uker i 2007. Det enkelte fartøy kunne bare delta i en av periodene. I 2008 var fisket i utgangpunktet regulert med en periode på fem uker som senere ble forlenget til seks uker. I 2009, 2011 og 2013 var fisket åpent i to perioder på til sammen åtte uker, og i 2010 (2012) var fisket åpent i to perioder på til sammen ca. tre (fire) uker. Fartøyene kunne delta i begge periodene. I 2014 og 2015 ble fisket ikke stoppet i første periode, slik at fisket var åpent sammenhengende i henholdsvis nesten 14 uker og 12 uker sammenhengende. I 2016 og 2017 var direktefisket åpent i til sammen vel 5 uker.

Tilsvarende som inneværende år vil Fiskeridirektøren foreslå at fisket i 2018 reguleres i to perioder der fisket stoppes når periodekvotene er beregnet oppfisket. For å ta høyde for perioder med vanskelige vær- og fangstforhold gis fartøyene anledning til å delta i begge periodene.

Det planlegges en internajsonal militærøvelse utenfor Andøya i perioden 28. mai til 1. juni. Store deler av øvingsområdene er lagt utenfor kjente fiskefelt, men for å unngå konflikter med fiskeriene, foreslås det at første periode starter når den kritiske delen av den militære aktiviteten er avsluttet.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 28 meter største lengde som fisker med konvensjonelle redskap gis adgang til et direkte fiske etter blåkveite i to perioder. I utgangspunktet foreslår Fiskeridirektøren at fisket avvikles fra og med 1. juni og fra og med 23. juli, og at fisket stoppes når periodekvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår videre at 70 % av kystflåtens kvote kan fiskes i første periode og 30 % i andre periode.

7.3.2 Maksimalkvoter

I årene 2012-2017 har det vært fastsatt følgende maksimalkvoter:

Tabell 6: Maksimalkvoter 2012-2017

Største lengde	Maksimalkvote 2012-2014	Maksimalkvote 2015	Maksimalkvote 2016	Maksimalkvote 2017
0 - 13,9 meter	12,5 tonn	15 tonn	18 tonn	20 tonn
14 – 19,9 meter	15 tonn	17,5 tonn	21 tonn	22,5 tonn
20 – 27,9 meter	17,5 tonn	20 tonn	24 tonn	25 tonn

Ettersom det ikke er innført deltakerbegrensning i fisket etter blåkveite er det potensielt mange fartøy som vil kunne fiske på en forholdsvis liten kvote. Interessen synes å være høyere når kvotene øker. Videre er fisketakten avhengig av vær- og fangstforhold. Disse har vært gode de siste årene. Ved gode fangstforhold og høy deltakelse vil fisket kunne avvikles på svært kort tid. Direktefisket har blitt betegnet som et kappfiske, som er lite forutsigbart. Kappfisket bidrar til en uheldig markedssituasjon, og landindustrien ser helst at fisket strekkes ut over tid. Men også refordelinger bidrar til et uforutsigbart fiske. I 2014 og 2015 ble som nevnt fisket ikke stoppet i første periode, og det deltok færre fartøy enn tidligere. Imidlertid økte både deltakelsen og fisketakten i 2016 og 2017, og fisket ble avviklet på kort tid. Selv om kvoten har økt med 12,7 % sammenliknet med 2017, foreslås det en videreføring av årets maksimalkvoter.

Tabell 7: Forslag til maksimalkvoter i 2018

Største lengde	Maksimalkvote
0 - 13,9 meter	20 tonn
14 – 19,9 meter	22,5 tonn
20 – 27,9 meter	25 tonn

Fiskeridirektøren foreslår maksimalkvoter som gitt i tabell 7.

7.3.3 Bifangst

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre ordningen med at fartøy som ikke har adgang til å delta i det direkte fisket eller når dette fisket ikke lenger er tillatt, kan ha inntil 7 % blåkveite om bord til enhver tid, ved avslutning av fisket og av landet fangst.

Fiskeridirektøren foreslår at ordningen med ukeavregning for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap og som leverer flere ganger pr. uke, videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår at blåkveite tatt som bifangst når det ikke er adgang til direktefiske, går til fradrag i det enkelte fartøys maksimalkvote i det direkte fisket.

Gruppen konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde utgjør 51 fartøy. Dersom disse skal tildeles en kvote som skal kunne tas i et direktefiske, vil det innebære et betydelig kvantum på bekostning av de øvrige gruppene. Etter Fiskeridirektørens oppfatning er det ikke hensiktsmessig med en liberalisering av reguleringen for denne gruppen. Det legges da også til grunn at rederne ved utskiftning til større fartøy gjorde et valg som innebar at de ikke kan delta i et direktefiske etter blåkveite.

Fiskeridirektøren foreslår at konvensjonelle kystfartøy over 28 meter største lengde ikke kan ha mer enn 20 tonn blåkveite som bifangst i løpet av 2018.

7.4 REGULERING AV FISKET FOR TRÅLERE OG KONVENSJONELLE HAVFISKEFARTØY

Inneværende år har trålere og konvensjonelle havfiskefartøy kunnet fiske og lande en fartøykvote på 71 tonn blåkveite. Denne kvoten skal også dekke eventuell bifangst av blåkveite i andre fiskerier.

Deltakelsen til trålere og konvensjonelle havfiskefartøy i foregående år er forutsigbar og ganske stabil. De fleste fartøyene utnytter kvoten godt. I 2014 og 2015 deltok 41 trålere og 22 konvensjonelle havfiskefartøy, og i 2016 har 38 trålere og 26 konvensjonelle havfiskefartøy deltatt. Så langt i 2017 har 37 trålere og 23 konvensjonelle havfiskefartøy landet fangst av blåkveite.

Tatt i betraktning økningen i totalkvoten sammenliknet med inneværende år, synes det å være rom for å øke fartøykvoten neste år.

For 2018 foreslår Fiskeridirektøren at trålerne og konvensjonelle havfiskefartøy tildeles en fartøykvote på 81 tonn blåkveite. Denne kvoten kan fiskes i et direktefiske men må også dekke bifangst i andre fiskerier.

7.5 FREMMEDSTOFFER I BLÅKVEITE

Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) har foretatt en basisundersøkelse for blåkveite som ble gjennomført med prøvetaking i perioden 2006-2008. Det har blitt foretatt oppfølgingsundersøkelser i perioden 2011-2015 og i 2017.

På bakgrunn av resultatene fra basisundersøkelsen og oppfølgingsundersøkelsene ble det bestemt å stenge for fiske etter blåkveite, først et område ved Trænadjupet i 2011, og deretter et område lands Eggakanten utenfor Lofoten i 2012. Disse stengningene ble videreført fram til og med 2015.

Resultatene fra basisundersøkelsen og oppfølgingsundersøkelsene for blåkveite har vist at det er betydelig variasjon i nivåene av dioksiner og dioksinlignende PCB i blåkveite fra år til år i alle områder som er undersøkt. Generelt er det vist at nivåene har vært høyest for prøver av fisk fanget i perioden 2006-2008 og i 2012, mens blåkveite fanget i 2011, 2013 og 2014 har hatt lavere verdier. Analysene fra 2015 viste et stabilt lavere nivå, og Mattilsynet anbefalte derfor at de to områdene kunne åpnes for fiske i 2016. På denne bakgrunn åpnet Fiskeridirektoratet de stengte feltene i forkant av kystflåtens direktefiske i 2016.

Det vil fremdeles være behov for tett overvåkning av nivåene av fremmedstoffer i denne arten, og da særlig dioksiner og dioksinlignende PCB. Det har vært gjennomført prøvetaking i 2017 i et område lengre nord enn tidligere. Prøvetakingen vil bli ferdigstilt tidligst i desember, og resultatene vil være klar i løpet av våren 2018. Det foreligger ingen ny informasjon på det nåværende tidspunkt, slik at det ikke er grunnlag for å foreslå å stenge områder for fiske etter blåkveite i 2018. Fiskeridirektoratet vil følge opp saken i samarbeid med Havforskningsinstituttet/NIFES og Mattilsynet våren 2018.

7.6 RØKTINGSFREKVENS

Røktingsfrekvensen av garn i blåkveitefiske varierer med område, tilgjengelighet, værforhold og andre faktorer. I mange tilfeller bidrar dette til betydelig kortere røktingsfrekvens tidlig i fisket enn hva som er maksimalt tillatt. Dette er gunstig av hensyn til både kvalitet og mer optimal høsting. Fiskeridirektoratet finner det likevel riktig å minne om at blåkveitegarn skal røktes minst annen hver dag. Forsøk har vist at bunndyr, fortrinnsvis lus, kan angripe fisken allerede i en tidlig fase, noe som igjen kan føre til et uakseptabelt utkast.

7.7 TAP AV GARN

Også årets opprenskingstokt etter tapte fiskeredskaper på havbunnen viser at tapte blåkveitegarn er den redskapstypen som representerer den største faren for skjult beskatning (ghost fishing) over tid. Denne redskapstypen har derfor høyest prioritet under opprenskingen. Det er gledelig at vi nå bare unntaksvis finner garnlenker fra blåkveitefisket som ikke er meldt tapt, selv om det fremdeles oppleves i andre garnfiskerier.

Fiskeridirektoratet opplever generelt en positiv dialog med fiskerinæringen om melding av redskapstap, men vi understreker viktigheten av at spesielt tap av blåkveitegarn blir meldt.

Sak 11/2017

Regulering av fisket etter uer i 2018

- a) Nasjonalt
- b) Irmingerhavet

SAK 11/2017

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2018

A) NASJONALT

1 SAMMENDRAG

1.1 FISKET MED STORMASKET TRÅL

Fiskeridirektøren foreslår i det vesentlige å videreføre årets regulering.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre en avsetning på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre fredningstiden fra og med 1. mars til og med 9. mai.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre at et område sør for Bjørnøya holdes stengt i januar og februar.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre inntil 20% bifangst utenfor 12 nautiske mil i fisket med stormasket trål. Innenfor 12 nautiske mil er det tilsvarende tillatt å ha inntil 10 % bifangst.

1.2 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER NORD FOR 62°N

Fiskeridirektøren viser til at det i 2015 ble framlagt en rapport fra arbeidsgruppen som har gjennomgått reguleringen av kystfisket etter uer nord for 62°N og foreslår å videreføre endringene som ble gjort på bakgrunn av denne:

Den generelle bifangstgraden for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året, videreføres.

Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.

Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. Resten av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

2. REGULERING AV TRÅLFISKET ETTER UER NORD FOR 62° N

2.1 DIREKTEFISKE ETTER SNABELUER MED STORMASKET TRÅL

2.1.1 Bakgrunn

En arbeidsgruppe nedsatt av NEAFC gjennomførte i 2009 en sonetilhørighetsundersøkelse av snabeluer i ICES-områdene I og II. Dette resulterte i en rapport som ble utgitt samme år. I 2012 kom Havforskningsinstituttet med et tillegg til denne rapporten hvor det ble tatt hensyn til den nye delelinjen mellom Norge og Russland. Ifølge beregningene i tillegg til rapporten står 73,3 % av snabelueren i norske farvann (norsk økonomisk sone og fiskerisonen ved Jan Mayen).

Basert på ICES' forvaltningsråd for 2014, samt rapporten om sonetilhørighet, åpnet Nærings- og fiskeridepartementet for et direktefiske etter snabeluer for norske fartøy i Norges økonomiske sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen. Trålernes direktefiske etter snabeluer ble begrenset til et område fastsatt med bakgrunn i følgende kriterier:

1. Gi vanlig uer beskyttelse
2. Minst mulig beskatning av småfisk av torsk, hyse, sei og blåkveite
3. Beskytte snabeluer mot beskatning i gytetid og under oppvekst.

I tillegg ble det bestemt at direktefisket etter snabeluer skulle stanses i gyteperioden i mars og april. Kvotene ble fordelt likt på de fartøyene som har adgang til å delta i dette fisket.

2.1.2 Kvotesituasjonen og trålfisket etter snabeluer i 2016

Totalkvoten for 2016 ble fastsatt til 30 000 tonn. Dette var i tråd med ICES' anbefaling. Etter bytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 17 600 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 13 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålernes direktefiske ble derfor på 17 487 tonn.

I et saksnotat til reguleringsmøtet høsten 2014 ble det fra Havforskningsinstituttet vist til at snabeluerens medianlengde i området Sørbakken sør om Bjørnøya var på 30 cm, noe som tilsvarer minstemålet. Med bakgrunn i dette foreslo Fiskeridirektoratet i møtet at Sørbakken sør om Bjørnøya skulle stenges for et direktefiske etter snabeluer. Fiskebåt viste til at dette ikke samsvarte med fiskernes egne observasjoner. Det ble besluttet at det skulle avholdes et evalueringsmøte med representanter fra Fiskeridirektoratet, Norges Fiskarlag og Havforskningsinstituttet i begynnelsen av 2015 for å vurdere fisket i 2014. Havforskningsinstituttet nyanserte senere lengdemålingene for perioden 2005-2013. Gjennomsnittslengden ble beregnet til 29 cm i første kvartal, 35 cm i andre kvartal, 31 cm i tredje kvartal og 36 cm i fjerde kvartal. Med bakgrunn i dette, samt de erfaringene som ble utvekslet i evalueringsmøtet i januar i 2015, har et område sør for Bjørnøya vært stengt i første kvartal. Det har vært åpnet opp etter fredningsperioden, det vil si fra og med 10. mai.

For å unngå å starte fisket for tidlig med hensyn til en balansert høsting av hann- og hunnfisk ble åpningsdatoen, etter tilrådning fra Havforskningsinstituttet, i 2016 satt til 10. mai.

Ved årets start ble trålerne regulert med like fartøykvoter på 460 tonn.

Den 24. juni ble det funnet grunnlag for å øke maksimalkvotene med 100 tonn. Den 9. august ble maksimalkvotene økt med ytterligere 100 tonn. Den 1. november ble det beregnet at trålnes kvote av snabeluer var oppfisket, og direktefisket ble stoppet.

I løpet av 2016 har det blitt fisket 17 845 tonn uer av fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse. 36 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 4 fartøy landet mindre enn 100 tonn uer. Det har kun blitt fisket med bunntrål.

2.1.3 Kvotesituasjonen og trålfisket etter snabeluer i 2017

Også i 2017 ble totalkvoten fastsatt til 30 000 tonn i tråd med ICES' anbefaling. Etter kvotebytter med Russland og EU kunne norske fartøy fiske 17 600 tonn. Av dette ble 100 tonn avsatt til bifangst og 23 tonn til forskningsformål. Den disponible kvoten til trålnes direktefiske ble derfor på 17 477 tonn.

Fredningstiden for fisket med bunntrål i 2017 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk. Et fartøy fikk dispensasjon til å starte fisket før fredningsperiodens utløp. Fartøyet var på et felles norsk-russisk tokt for framskaffe grunnlag for å fastsette omregningsfaktorer.

Ved årets start ble trålerne regulert med like fartøykvoter på 460 tonn.

Den 27. juni ble det funnet grunnlag for å gi et maksimalkvotetillegg på 140 tonn, og 19. september ble det gitt et nytt maksimalkvotetillegg på 360 tonn.

Hittil i år har det blitt fisket 15 504 tonn uer av fartøy med torsketrål- og seitråltillatelse. 34 fartøy har deltatt i fisket, med svært varierende grad av kvoteutnyttelse. Av disse har 3 fartøy landet mindre enn 100 tonn uer. Det har kun blitt fisket med bunntrål.

2.2 REGULERINGEN AV FISKET ETTER SNABELUER I 2018

2.2.1 Biologisk tilrådning

Basert på en analytisk bestandsberegningsmodell klassifiserer ICES totalbestanden til å ha vært relativt stabil de siste ti årene med en høyere andel av gytemoden fisk enn på 1990-tallet. Gytebestanden økte jevnt fra 1992 til 2007, men har avtatt etter 2009 som følge av de svake årsklassene 1996–2003. Etter denne rekrutteringssvikten registreres det igjen høye nivåer av rekruttering.

ICES har konkludert med at følgende elementer bør innarbeides i en fremtidig forvaltningsplan:

- Ved gytebestandsstørrelse på 600 000 tonn skal beskatningsgraden reduseres.
- Det er liten langsiktig gevinst i utbytte hvis F_{target} økes over 0.039.
- Bestanden og rekruttering kan ha nytte av en forsinket eller gradvis innføring av en forvaltningsplan til de nye gode årsklassene har vist seg i den fiskbare bestanden i 2017/2018. Dette kan gjøres ved en gradvis økning av F , eller en lav fast TAC i den første perioden basert på de siste års fangster.

ICES anbefaler at ved føre-var-tilnærming, skal fangst i 2018 ikke overstige 32 658 tonn, og at de tiltak som er på plass for å beskytte yngelen bør opprettholdes.

2.2.2 Kvotesituasjonen

I kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2015 ble partene enige om følgende fordeling av bestanden av snabeluer;

- Norge: 72 %
- Russland: 18 %
- Tredjeland: 10 % (Fiskevernsonen ved Svalbard: 4,1 %, internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området): 5,9 %)

Norge og Russland kan fiske på sine nasjonale kvoter i fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann i Norskehavet (NEAFC-området). Denne fordelingen skal gjelde i 2015, 2016 og 2017 og fornyes automatisk med mindre en av partene ber om reforhandling av fordelingen av andeler. Russland har adgang til å fiske sin andel på 18 % i Norges økonomiske sone.

Partene fastsatte en TAC for snabeluer på 32 658 tonn for 2018. Dette innebærer en kvote på 23 514 tonn til Norge i 2018. I avtalen for 2018 overførte Norge 2 000 tonn snabeluer til Russland. I tillegg gis Russland en kvote på 2 000 tonn uer (*S. norvegicus* og *S. mentella*) til dekning av bifangst i andre fiskerier. I tillegg vil Norge tildele EU en kvote på 1 500 tonn uer, hvorav 1 000 tonn trekkes fra Norges kvote på snabeluer.

2.2.3 Regulering i 2018

For inneværende år er det avsatt 100 tonn snabeluer til bifangst for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske etter snabeluer. Hittil i år har det blitt landet totalt 15 609 tonn snabeluer, hvorav 15 600 tonn er fisket av fartøy med torske- eller seitråltillatelse. Det er dermed registrert 9 tonn snabeluer tatt som bifangst. Det bør likevel fortsatt tas høyde for et høyere bifangstkvantum i fisket med småmasket trål.

Fiskeridirektøren foreslår at det av den norske kvoten avsettes et kvantum på 100 tonn til bifangst av snabeluer for fartøy som ikke har adgang til å delta i et direktefiske i 2018.

Årets erfaring fra fisket viser at det er ulik utnyttelse av kvotene hos de 41 fartøyene som har adgang til å delta i et direktefiske. Fartøykvotene bør derfor fastsettes med en svak overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at en fartøykvote på 475 tonn til fartøy som har adgang til å delta i direktefisket etter snabeluer i 2018.

2.2.4 Områdebegrensning og fredningsperiode

I punkt 2.1.3 ble det vist til at fredningstiden for fisket med bunntrål i 2017 ble satt til perioden 1. mars til og med 9. mai for å legge til rette for en balansert høsting av hann- og hunnfisk. I 2017 har det ikke blitt innsamlet nytt datamateriale fra fiske i fredningsperioden.

Analysene fra tidligere innsamlet materiale viser at fisket ikke kan åpnes tidligere enn 10. mai. Datamaterialet viser at kjønnsfordelingen er skeiv også like etter 10. mai, da 1/3 er hunnfisk og 2/3 er hannfisk i fiskeområdene. Siden det ikke foreligger ny informasjon, foreslår Fiskeridirektøren å videreføre fredningsperioden i 2018.

For å få bedre datagrunnlag om kjønns sammensetning i perioden før åpningsdato, anbefales det at det også i 2018 kan gis dispensasjon til et begrenset antall fartøy i referanseflåten til å starte opp et fiske på en tidligere dato. Vilåret er at de samler inn data og materiale som gjør Havforskningsinstituttet bedre i stand til å fastsette en biologisk tilpasset oppstartdato i dette fisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fredningstiden settes slik at det blir forbudt å fiske uer med bunntål i tidsrommet fra og med 1. mars til og med 9. mai. Det kan gis dispensasjon til at fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte på gitte vilkår kan starte fisket i fredningsperioden.

I punkt 2.1.2 ble det vist til at Havforskningsinstituttet har estimert en gjennomsnittslengde sør for Bjørnøya på 29 cm i første kvartal. Dette er under minstemålet. Med bakgrunn i dette foreslås det at området holdes stengt i januar og februar. Også her har anbefales det at enkelte fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte kan få dispensasjon til å fiske i dette området i januar og februar for å få bedre kunnskap om først og fremst lengde-sammensetningen i dette fisket, men også kjønnsbalansen. Det forutsettes at vilkårene som er nevnt ovenfor oppfylles. Området er gitt ved rette linjer trukket mellom følgende posisjoner:

1. N 73° Ø 17°30'
2. N 73°30' Ø 24°
3. N 74°30' Ø 24°
4. N 74° Ø 17°30'

Fiskeridirektøren foreslår at området sør for Bjørnøya, avgrenset av posisjonene ovenfor, holdes stengt i januar og februar. Det foreslås også at det kan gis dispensasjon for at fartøy fra Havforskningsinstituttets referanseflåte på gitte vilkår kan fiske i dette området i januar og februar.

2.3 BIFANGST AV UER I FISKET ETTER ANDRE ARTER

I henhold til avtale mellom Norge og Russland er det ved fiske med bunntål på andre arter enn uer utenfor det området hvor det er tillatt med direktefiske, tillatt å ha en bifangst på inntil 20 %. Dette kommer frem av utøvelsesforskriftens § 36. Ved fiske med bunntål innenfor 12 nautiske mil ble adgang til å ha inntil 20 % bifangst redusert til 10 % i 2016.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av tillatt bifangst av uer ved fiske med bunntål på andre arter enn uer innenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjen på 10 % av totalvekten i hver enkelt fangst og av landet fangst.

2.4 INNBLANDING AV UER I TRÅLFISKET ETTER REKER

I kvoteforhandlingene mellom Norge og Russland for 2006 ble tillatt innblanding av ueryngel i rekefisket redusert fra 10 til 3 yngel pr. 10 kg reker. Utøvelsesforskriften ble endret i samsvar med dette med virkning fra 1. januar 2006. Dette er videreført i kvoteavtalen for 2018.

3 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER NORD FOR 62°N

3.1 BIOLOGISK TILRÅDNING

En analytisk bestandsberegningsmetode er tatt i bruk. Basert på denne klassifiserer ICES bestanden som lav og minkende.

Gytebestanden har vist en kontinuerlig nedgang siden slutten av 1990-tallet, og er nå på det laveste i tidsserien. Inntil det er dokumentert en rekruttering som bidrar til fiskbar bestand, er ICES ikke i stand til å identifisere fangstnivå som vil, med tilstrekkelig sannsynlighet, gi en økning i bestandsstørrelse. Derfor gis det råd om null fangst. Dette gjelder både det kommersielle fisket og fritidsfisket.

Basert på føre-var-tilnærmingen anbefaler ICES et fiskeforbud for perioden 2017-2019.

3.2 BAKGRUNN FOR DAGENS REGULERING

I reguleringsmøtet høsten 2012 foreslo Fiskeridirektøren at det skulle nedsettes en arbeidsgruppe for å gjennomgå reguleringen av kystfisket etter uer nord for 62°N med sikte på å fremme hensiktsmessige tiltak for å gjenoppbygge bestanden av vanlig uer. Fiskeridirektøren foreslo en videreføring av gjeldende reguleringsopplegg for kystfisket inntil det forelå en rapport fra arbeidsgruppen. En slik arbeidsgruppe ble imidlertid ikke nedsatt i 2013, og reguleringsopplegget ble derfor videreført.

I reguleringsmøtet høsten 2013 ble det vist til at anbefalingen fra ICES og Havforskningsinstituttet tilsa at det var nødvendig å finne frem til reguleringstiltak som reflekterte den alvorlige bestandssituasjonen for vanlig uer. Et fritt fiske i lange perioder av året for hele den konvensjonelle flåten, i kombinasjon med en høy bifangstprosent, var ikke forenlig med ICES' anbefaling. Behovet for en arbeidsgruppe var derfor forsterket. Fiskeridirektøren gjentok forslaget om å sette ned en arbeidsgruppe.

På bakgrunn av en foreløpig tilrådning fra arbeidsgruppen ble det i reguleringsmøtet våren 2014 lagt frem forslag fra Fiskeridirektøren om å erstatte de periodene hvor det tidligere var fritt fiske med en adgang til å fiske inntil 50 % uer på ukesbasis i fisket etter andre arter. I tillegg ble det lagt frem forslag om at også det frie fisket etter uer for fartøy som fisker med juksa skulle stoppes.

Med bakgrunn i Fiskeridirektørens anbefaling og reguleringsmøtets behandling av saken endret Nærings- og fiskeridepartementet den 4. juli 2014 utøvelsesforskriften. Det frie fisket i perioden 1. august – 31. august og 1. oktober – 20. desember ble erstattet med en ordning hvor det ble tillatt å ha inntil 50 % uer i vekt av all fangst beregnet på ukesbasis. Utenom disse periodene er det fortsatt tillatt å ha inntil 25 % bifangst beregnet på ukesbasis.

Den endelige rapporten fra arbeidsgruppen som skulle se på reguleringen av kystfisket etter uer ble oversendt Fiskeridirektøren 4. desember 2014. Arbeidsgrupperapporten ble så sendt ut på høring, med høringsfrist 1. februar 2015. I arbeidsgrupperapporten ble følgende tiltak foreslått:

- Arbeidsgruppen anbefalte å innføre en bifangstadgang, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året
- Arbeidsgruppen var imidlertid av den oppfatning at enkelte grupper likevel må gis en bifangstadgang utover 10 % i deler av året for at disse fartøyene skal ha anledning til å gjennomføre et fiske etter andre arter
- På bakgrunn av punktet ovenfor anbefalte representantene fra Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet at fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember skal ha en bifangstprosent, beregnet på ukesbasis, på 30 %. Representanten fra Norges Fiskarlag foreslo at perioden med høyere bifangstprosent skal utvides til også å inkludere januar og februar.
- Arbeidsgruppen viste til at dersom en velger å videreføre det frie fisket for juksa, så bør det frie fisket begrenses til månedene juni, juli og august. Det anbefales å kun gi en slik adgang for fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.
- Effekten av tiltakene må observeres og reguleringen, herunder bifangstadgang, må justeres dersom det kommer frem at tiltakene ikke har noen effekt.

Høringsinstansene syn sprikte og synliggjorde utfordringen ved å forsøke å begrense fisket etter vanlig uer. På den ene siden tilsier den biologiske tilrådommen at reguleringen bør være langt strengere enn i dag. Samtidig bør nye reguleringstiltak i minst mulig grad hindre fisket etter andre arter. De tiltakene som ble anbefalt i arbeidsgrupperapporten er et steg i retning av å få harmonert reguleringstiltakene med bestandssituasjonen til vanlig uer. Fiskeridirektøren var på reguleringsmøtet høsten 2015 og 2016 av den oppfatning at det i høringsrunden ikke har fremkom ny informasjon som tilsa at man ikke skulle følge arbeidsgruppens forslag.

I rapporten fra arbeidsgruppen ble det vist til behov for ytterligere kunnskap om bestandssituasjonen.

3.3 FISKET ETTER VANLIG UER I 2017

Tabell 1 nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter uer nord for 62°N i perioden 2005 til 2017. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer. Havforskningsinstituttet har for årene frem til og med 2015 laget et estimat over hvor stor del av fangsten som består av vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2005 til 2017

År	Alle redskaper		Trålredskaper		Konvensjonelle redskaper
	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer og snabeluer	Herav vanlig uer ¹	Vanlig uer ²
2005	7 844	6 085	3 865	2 128	3 979
2006	11 015	6 305	7 378	2 642	3 637
2007	8 993	5 784	5 737	2 505	3 256
2008	7 436	5 216	3 632	1 418	3 781
2009	8 128	5 451	3 884	1 303	4 148
2010	8 059	5 994	3 700	1 635	4 359
2011	7 152	4 681	3 471	1 000	3 681
2012	6 362	4 247	3 272	1 158	3 089
2013	5 606	3 771	2 602	767	3 004
2014	16 556	3 053	14 134	631	2 422
2015	22 208	2 488	20 085	369	2 123
2016	22 322	4 606	20 448	2 730 ³	1 874
2017	18 879	3 501	17 299	1 930 ³	1 570

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 17. oktober 2017

¹ Beregnet av Havforskningsinstituttet pr. 25. oktober 2017 frem til og med 2016. For 2017 vil andelen vanlig uer i trål bli estimert senere basert på biologisk prøvetaking, her er det lagt til grunn registrert fangst i Landings- og sluttseddelregisteret.

² Snabeluer blir i svært liten grad beskattet av konvensjonelle redskaper

³ Se kommentaren av 3. november 2017 fra Havforskningsinstituttet under

«Ifølge Havforskningsinstituttet har norske fiskere blitt flinkere til å artsbestemme ueren, men instituttet foretar fremdeles en sjekk på den offiselle sluttseddelstatistikken basert på egne prøver, prøver fra Referanseflåte, Kystvakt og Fiskeridirektoratets Sjøtjeneste, og hvor uerfangsten er tatt (område og dyp). Instituttet er usikker på om økningen av vanlig uer i trålfangstene i 2016-2017 er reell, særlig fordi en liten unøyaktighet i artsidentifiseringen i områdene for direkte fiske etter snabeluer (særlig område 12 og 20) kan slå relativt mye ut for vanlig uer, og siden line og garn ikke har økning av vanlig uer i sine fangster utenfor 12 nautiske mil. Instituttet ønsker derfor å undersøke dette nærmere før eventuelle nye tilrådninger til reguleringen vil bli gitt. Instituttet foretar nå et stort revisjonsarbeid for både vanlig uer og snabeluer ifm ICES sin materiale og metode gjennomgang i begynnelsen av februar 2018. Det kan også nevnes at det ifølge bestandsberegningene til ICES er ventet en viss økning i forekomsten av 30-35 cm vanlig uer pga 2003-årsklassens rekruttering til fisket, men dette har instituttet til nå ikke kunnet dokumentere. Dersom dette er riktig så ventes en slik økning å bli først observert i trålfisket. En bedre prøvetaking og alderslesing av

trålfangstene vil kunne avdekke dette, og hvis det viser seg riktig så må et slikt positivt signal benyttes til bestandsgjenoppbygging og ikke til økt fiske.»

Fiskeridirektøren vil følge dette opp sammen med Havforskningsinstituttet før fisket starter.

Fiskeridirektøren viser til at det er gitt prosjektstøtte til «vanlig uer - kunnskapsinnhenting for gjenoppbygging av bestanden» over ordningen med fiskeforsøk og utviklingstiltak. Prosjektet vil kartlegge lokale og regionale ynglefelt og listeføres basert på intervju med fiskere. Videre vil prosjektet samle inn ueryngel fra de kommersielle rekefeltene i Barentshavet og ved Svalbard for artsidentifisere yngelen sikkert med genetiske metoder.

Tabell 2 viser fangstene av vanlig uer for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned.

Tabell 2: Fangst av uer med konvensjonelle redskap fordelt på fangstmåned nord for 62°N (ICES I & II) i årene 2013 til 2017

2013	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	43	25	20	72	144	169	56	427	171	398	226	46	1 798
Juksa	4	1	0	5	13	16	10	16	27	4	1	-	97
Annen line	9	11	4	14	41	88	34	39	32	30	37	11	351
Autoline	43	40	85	76	77	62	136	97	50	40	17	20	742
Annet	4	1	0	2	1	2	0	4	2	3	5	1	25
Totalt	103	79	110	168	276	335	237	582	283	475	286	78	3 013
2014	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	34	23	23	96	208	143	50	348	190	275	161	25	1 576
Juksa	1	1	1	7	13	9	15	13	15	8	9	0	93
Annen line	13	9	5	8	17	40	27	47	15	25	29	12	249
Autoline	23	19	33	25	82	83	52	73	20	25	14	36	485
Annet	2	7	3	2	1	1	0	1	2	2	5	1	27
Totalt	74	58	65	140	320	275	145	483	242	334	219	75	2430
2015	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	35	17	21	73	195	132	78	228	92	134	101	20	1 125
Juksa	0	0	0	1	9	13	11	17	21	4	4	0	81
Annen line	10	3	4	8	41	68	39	33	20	22	32	11	291
Autoline	20	26	31	59	49	36	93	108	68	15	41	32	580
Annet	6	6	3	1	3	7	1	6	5	9	4	0	52
Totalt	72	53	58	143	298	256	222	392	205	183	182	64	2 129
2016	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	41	35	48	66	103	100	20	123	114	110	55	16	831
Juksa	1	1	0	2	5	9	9	12	9	10	2	0	60
Annen line	15	11	3	14	33	39	15	17	17	23	41	13	241
Autoline	48	64	46	81	102	48	110	52	50	16	22	17	656
Annet	8	11	5	2	7	4	5	18	10	25	4	0	99
Totalt	113	122	102	165	250	200	159	222	200	184	124	46	1 887
2017	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Tot
Garn	18	23	37	53	130	98	20	128	180	74	0	0	761
Juksa	0	1	0	2	4	9	7	10	21	5	0	0	59
Annen line	7	8	9	5	35	50	40	40	36	18	0	0	248
Autoline	21	38	31	40	58	51	54	65	42	15	0	0	415
Annet	5	9	20	7	10	7	6	9	8	4	0	0	85
Totalt	51	79	97	107	237	215	127	252	287	116	0	0	1 568

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 13. oktober 2017

3.4 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER VANLIG UER I 2018

Fiskeridirektøren viser til at det ikke er framkommet ny informasjon som tilsier at man bør endre på reguleringstiltakene innført med virkning fra inneværende år. Fangststatistikken i tabellene ovenfor viser at reguleringstiltakene har hatt effekt i samsvar med målsetningen om å redusere uttaket av vanlig uer. Fiskeridirektøren forslår derfor å videreføre gjeldende reguleringstiltak for konvensjonelle fartøy:

- En generell bifangstadgang for konvensjonelle fartøy, beregnet på ukesbasis, på 10 % hele året.
- Fartøy med største lengde under 21 meter som fisker med konvensjonelle redskap i perioden fra og med 1. august til og med 31. desember kan likevel ha en bifangstprosent i denne perioden, beregnet på ukesbasis, på 30 %.
- Det åpne fisket for fartøy som fisker med juksa begrenses til månedene juni, juli og august. En slik adgang gis kun til fartøy med største lengde under 15 meter. I de andre delene av året følger fartøy som fisker med juksa de samme reguleringene som andre konvensjonelle fartøy i den relevante lengdegruppen.

Fiskeridirektoratet
 Postboks 185 Sentrum
 5804 BERGEN
 Norway

Sámediggi
 Ávjoŋvargeaiddnu 50
 9730 Kárašjohka

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER
 Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
 inge.arne.eriksen@samediggi.no

MIN ČUJ./VÁR REF.
 17/1425 - 40

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
 30.10.2017

Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse

telefonnumma: +47 78 47 40 00
 www.samediggi.no
 samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
 Mandag - Fredag
 08.00-15.30

Reguleringsmøtet sak 11/ 2017 - Sametingets innspill til regulering av fisket etter uer i 2018

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske og bevaring av det materielle grunnlaget for det samiske folk, gjennom å tilrettelegge og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene i STN-området.

For å sikre råstoff til industrien, arbeidsplasser på sjø og land foreslår Sametinget at:

- *Den generelle bifangsten av uer for konvensjonelle fartøy, begrenset på ukebasis, settes til 40 % hele året.*

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Solveig Ballo
 fágajođiheadji/fagleder

Inge Arne Eriksen
 seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláicállaga haga./
 Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Hovedmottaker:
 Fiskeridirektoratet

Postboks 185
 Sentrum

5804

BERGEN

Kopijja / Kopi til:
 Guro Gjelsvik

SAK 11/2017

B) REGULERING AV FISKE ETTER SNABELUER (*Sebastes mentella*) I IRMINGERHAVET I 2018

1 SAMMENDRAG

ICES viser til at det i Irmingerhavet er to bestander av pelagisk snabeluer (*Sebastes mentella*), hhv dypere (deep pelagic stock) og grunnere (shallow pelagic stock) enn 500 meter. Det anbefales 0-kvote for begge bestandene.

Tilsvarende anbefaling ble gitt for inneværende år, men TAC ble av NEAFC satt til 7 500 tonn for den dypeste bestanden.

Russland deler ikke ICES' bekymring for bestanden og har de senere årene fastsatt unilaterale kvoter, som er vesentlig høyere enn de øvrige partenes samlede kvoter.

Den norske andelen av TAC er regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren vil fastsette regulering av fisket etter snabeluer i Irmingerhavet i 2018 i tråd med det som blir vedtatt i årsmøtet i NEAFC.

2 GENERELT

Norske fartøy har adgang til å fiske pelagisk snabeluer på fastsatte kvoter i ICES 12 og 14 (NEAFC-område) og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt farvann). I tillegg har Norge gjennom de bilaterale kvoteavtalene med EU og Grønland tradisjonelt blitt tildelt kvoter av snabeluer i grønlandsk farvann, men i 2016 og 2017 har Norge kun byttet til seg snabeluer fra EU. Snabeluer tildelt via disse bilaterale kvoteavtalene tillates også fisket i internasjonalt farvann (NEAFC-området).

3 FISKET I PERIODEN 2007 - 2017

Tabellen nedenfor viser norske kvoter og oppfisket kvantum fra 2007 – 2017. Fisket har vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvotene.

Tabell 1: Norske kvoter og oppfisket kvantum (tonn) i perioden 2007 – 2017

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Område - kvote	NEAFC	1 645	1 691	1 691	1 691	1 463	1 232	1 001	770	366	327	289
	Grønland ¹	442	700	600	300	300	1 500	1 800	750	0	0	0
	EU ¹	1 750	1 750	3 000	1 500	0	1 500	800	800	800	800	740
Sum kvoter		3 837	4 141	5 291	3 491	1 763	4 232	3 601	2 320	1 166	1 127	1 089
Fangst²		4 346	486	-	4 312	1 931	3 361	2 979	1 965	1 547	1 396	971
Rest-/ overfiske		-509	3 655	5 291	-1 073	- 168	871	622	355	-381	-269	118

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 11. oktober 2017

¹ Kvoter tildelt Norge av EU og Grønland i Grønlands økonomiske sone kan fiskes i internasjonalt farvann (NEAFC-området).

² I fisket etter snabeluer i NEAFC-områder har partene bestemt at omregningsfaktoren 1,7 skal benyttes ved fangstrapportering til NEAFC-sekretariatet. Det er også dette som danner Fiskeridirektoratets stoppgrunnlag. I tabellen ovenfor er imidlertid de offisielle norske omregningsfaktorene benyttet. Omregningsfaktoren på japankuttet uer er på 1,95, noe som gjør at de offisielle norske tallene er noe høyere enn det som ligger til grunn for fangstrapportene til NEAFC-sekretariatet.

I 2014, 2015 og 2016 deltok henholdsvis 6, 3 og 2 norske fartøy i fisket. I innværende år deltok ett fartøy. På grunn av kvotefleksibilitet over år, utgjorde stoppgrunnlaget for norske fartøy 975 tonn i inneværende år.

Tabell 2: Fordeling av fangst av snabeluer i Irmingerhavet 2009-2017

År/kyststat	Færøyene	Grønland	EU	Island	Norge	Russland	Totalt
2009	3 282	1 523	5 056	15 529	0	24 130	49 520
2010	3 834	1 993	13 381	14 774	4 312	23 396	61 690
2011	2 190	0	8 560	12 067	1 931	22 366	47 114
2012	1 291	0	5 475	5 910	3 361	21 522	37 559
2013	1 862	0	5 008	8 626	2 979	26 475	44 950
2014	721	0	4 086	2 433	1 965	20 543	29 748
2015	725	0	2 771	2 128	1 349	25 661	32 634
2016	567	0	2 322	2 832	1 217	23 289	30 227
2017	566	0	1 246	2 002	798 ¹	24 194	28 806

Kilde: Årlig fangststatistikk fra NEAFC, utdelt fangststatistikk ifm kyststatsforhandlinger i 2010 og 2017.

¹ Fangst rapportert via elektronisk fangstdagbok per 11.10.17

4 FISKET I 2018

ICES viser til at bestanden av uer i Irmingerhavet fortsatt er fallende. Til og med 2009 ble tilrådingen gitt som fellesanbefaling for hele området, men er nå gitt for to bestander i to nærmere definerte områder. De norske fartøyenes fiske har foregått i det nordøstlige forvaltningsområdet på den såkalte «dype pelagiske bestanden».

ICES har for 2018 gjentatt tilrådingen om 0-kvote på den «grunne pelagiske bestanden» , og tilrår som for 2017 også 0-kvote også på den «dype pelagiske bestanden».

Forvaltningstiltak for fisket etter snabeluer i Irmingerhavet ventes å bli vedtatt på årsmøtet i NEAFC 13.–17. november.

Fiskeridirektøren vil fastsette regulering av fisket etter snabeluer i Irmingerhavet i 2018 i tråd med det som blir vedtatt i årsmøtet i NEAFC.

Sak 12/2017

Regulering av fisket etter rognkjeks
i Nordland, Troms og Finnmark i
2018

SAK 12/2017

REGULERING AV FISKET ETTER ROGNKJEKS I NORDLAND, TROMS OG FINNMARK I 2018

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark i 2018 for Sametinget, som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter.

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre maksimalkvoten på 4 000 kg utilvirket rognkjeksrogn i 2017.

Som følge av en økning i henvendelser knyttet til uttak av rognkjeks til bruk enten til oppdrett eller som rensefisk i oppdrettsanlegg har Fiskeridirektoratet kontaktet Havforskningsinstituttet for å undersøke om dette medfører en slik belastning på rognkjeksbestanden at reguleringen bør endres. Fiskeridirektoratet ba også Havforskningsinstituttet om å se på behovet for å utvide reguleringen til å gjelde hele landet, og til også å omfatte rognkall. Tilbakemeldingen fra Havforskningsinstituttet tilsier at det pr. i dag ikke er behov for endringer av reguleringen. Fiskeridirektøren foreslår derfor en videreføring av reguleringsopplegget fra 2017 til 2018.

Fiskeridirektøren ber om innspill fra reguleringsmøtet på om det som en prøveordning skal innføres en dispensasjonsadgang i forskrift om regulering av rognkjeks i 2018 fra maskestørrelsesbestemmelsen i utøvelsesforskriften § 23.

2 FISKET ETTER ROGNKJEKS I 2017

2.1 OPPSUMMERING AV FISKET

Fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark var i 2017 regulert med maksimalkvoter på inntil 4 000 kg utilvirket rognkjeksrogn. Deltakervilkårene fra 2016 ble videreført for åpen og lukket gruppe i 2017.

Tabell 1 viser utviklingen i fangst og deltakelse i perioden 2008-2017. Tabellen tar kun for seg fangst omsatt gjennom Norges Råfisklag. Fangst av levende rognkjeks er holdt utenfor.

Tabell 1: Utviklingen i fangst og deltagelse i fisket etter rognkjeks i årene fra 2007 til 2017

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Tilvirket rogn (t)	53	39	73	46	38	27	0	6	0	1
Utilvirket rogn (t)	625	377	288	123	117	113	14	45	65	99
Totalt fersk rårogn (t) ¹	690	425	378	180	163	147	14	52	65	100
Rund vekt (t) ²	4 625	2 844	2 536	1 205	1 035	982	92	349	434	637
Antall fartøy	368	343	296	174	133	77	10	32	28	55

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, konsesjons- og deltagerregister per 26.09.17.

De siste årene har deltagelsen i fisket etter rognkjeks vært sterkt nedadgående, i 2014 var det kun 10 fartøy som deltok. En vesentlig grunn til lav deltagelse har vært at kjøperne ikke ville kjøpe rogn på grunn av importørenes krav om miljømerking. I 2017 har det deltatt 55 fartøy, dvs. en nesten dobling fra året før. Dette skyldes nok i hovedsak økt etterspørsel fra kjøpere som følge av signaler tidlig i sesongen om en snarlig MSC-sertifisering med tilbakevirkende kraft. Ifølge Norges Råfisklag har det i 2017 vært 12 kjøpere av rårogn, mot fem året før. Det har videre vært 4 kjøpere som har kjøpt levende rognkjeks og rognkall til oppdrett. Disse har vært lokalisert på Nordmøre, Nord-Trøndelag, Troms og Finnmark. Råfisklaget melder om at det har vært varierende tilgjengelighet på feltene. Det har vært brukbart fiske i Lofoten, Vesterålen, Senja og Vannøya, mens det har vært dårlig fiske i Loppa.

Noen aktører har de siste årene prøvd å eksportere biprodukt av rognkjeks til Kina. Dette krever at rognkjeks sløyes på samme måte som annen fisk, blir frosset inn og eksportert til Kina. Det er ikke eksportert biprodukter til Kina i 2017, men råfisklaget melder om at det er aktuelt å prøve til neste år.

Ifølge Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 26. september har et fartøy levert tilvirket rogn i 2017, fartøyet leverte 7 tonn med rogn. Tabell 2 viser minstepriser og gjennomsnittspriser for rogn for årene 2008-2017.

Tabell 2: Minstepriser og gjennomsnittspriser for rogn for årene 2007-2017

	Minstepriser (kr)		Gjennomsnittspriser (kr)	
	Utilvirket rogn kg ³	Tilvirket rogn tønne	Utilvirket rogn kg ³	Tilvirket rogn tønne
2008	26,75	3 750	27,01	4 319
2009	28,75	4 100	28,79	4 896
2010	35,50	5 000	36,36	7 055
2011	39,00	5 600	39,96	8 985
2012	41,00	7 000	43,25	7 727
2013	30,00	4 500	30,00	4 465
2014	31,50	4 700	32,54	Ingen salg
2015	31,50	4 700	31,50	4 700
2016	31,50	4 700	31,50	Ingen salg
2017	34,00	4 700	34,95	4 700

Kilde: Norges Råfisklag per 11.10.17.

¹ Summen av utilvirket rogn (rårogn) = tilvirket rogn omregnet til utilvirket rogn (omregningsfaktor 130/105) + utilvirket rogn.

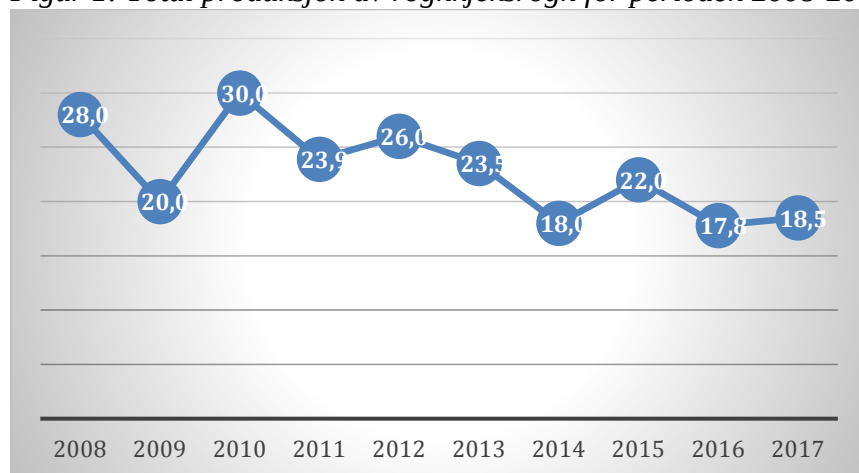
² Tonn rundvekt inkluderer også fangst av rognkall. Omregningsfaktoren fra utilvirket rognkjeksrogn til rundvekt er 6,7

³ Minsteprisen og gjennomsnittspris for utilvirket rogn er oppgitt i liter i 2001-2005. Etter 2005 er prisen oppgitt i kg.

Minsteprisen på utilvirket rogn økte i 2017 med 2,50 kr. Minsteprisen på tilvirket rogn per tønne har vært uendret fra og med 2014. I 2015 og 2016 var gjennomsnittsprisen på utilvirket rogn per kg lik minstepris.

Figur 1 viser den samlede produksjonen av rognkjeksrogn for Island, Grønland, New Foundland, Danmark og Norge i perioden 2008-2017.

Figur 1: Total produksjon av rognkjeksrogn for perioden 2008-2017 (1000 tonn)

Kilde: Norges Råfisklag

Ifølge Norges Råfisklag har markedet de siste årene hatt en årlig etterspørsel på ca. 20 000 tonn. Island har hatt en reduksjon i antall tonn, fra 12 152 tonn i 2015 til ca. 8 700 tonn i 2017. Grønland sin produksjon har økt i 2017. I 2015 lå produksjonen på ca. 7 400 tonn, i 2016 på ca. 6 000 tonn og i 2017 på ca. 8 500 tonn. Den norske produksjonen økte fra 375 tonn i 2015 til 460 tonn i 2016 og til 650 tonn i 2017. New Foundland, Sverige og Danmark har hatt en lav produksjon de siste årene.

Tabell 3 viser fangst fordelt på fartøylengde i perioden 2012-2017.

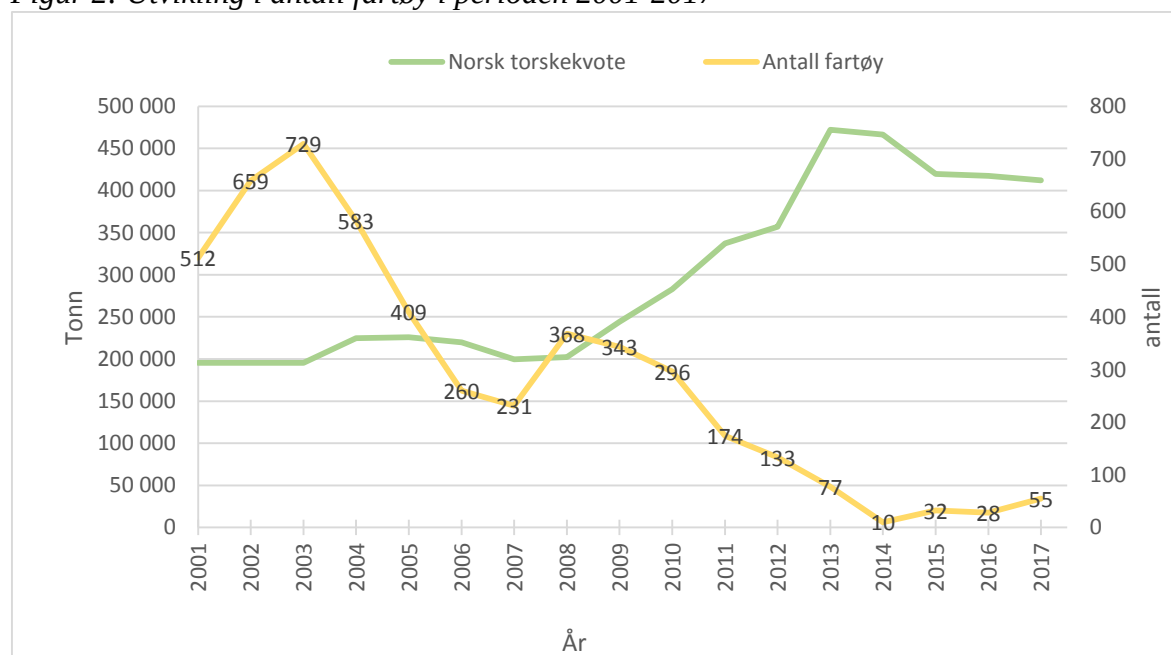
Tabell 3: Fangst fordelt på fartøy (lengdefordeling) i perioden 2012 – 2017

	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)	Ant.	Fangst rund vekt (t)
Under 7 m	33	250	21	269	1	3	9	118	3	52	11	139
07- 9,9 m	33	213	25	327	5	50	9	115	7	124	16	171
10-12,9 m	60	492	27	341	4	39	10	73	17	258	25	281
13-19,9 m	5	76	2	40	0	0	3	42	0	0	2	43
Over 20 m	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Ikke oppg.	2	4	1	5	0	0	1	1	0	0	1	4
Sum	133	1035	77	982	10	92	32	349	28	434	55	637

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, konsesjons- og deltagerregister per 06.10.17.

Figur 2 er en grafisk fremstilling over utviklingen i antall deltakende fartøy i perioden 2001-2017, samt svingninger i norsk torskekvote.

Figur 2: Utvikling i antall fartøy i perioden 2001-2017

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister, konsesjons- og deltagerregister per 26.09.17.

I 2003 hadde deltakelsen en topp med hele 729 fartøy som fisket rognkjeks. Siden da har aktiviteten sunket med unntak av en liten økning i 2008 og en marginal økning i 2015. I 2008 deltok det flere fartøy på grunn av høyere maksimalkvoter, større etterspørsel etter rognkjeksrogn, samt at mange fartøy var ferdige med torskekvoten da rognkjeksfisket startet. Selv om stor etterspørsel i 2010 og 2011 førte til at minsteprisen på slutten av sesongene nærmest ble doblet per tønne tilvirket rogn, var det kraftig nedgang i deltagelsen og levert kvantum. Årsaken til dette knyttes til dårlig vær, dårlig tilgjengelighet, samt at deler av flåten prioriterte å fiske torsk fremfor rognkjeks. I 2012 var minsteprisene høyere enn på mange år, likevel fortsatte nedgangen. I 2013 gikk deltagelsen ytterligere ned, blant annet på grunn av høye torskekvoter og erfaringen med usikkerhet i markedet og prispress på slutten av sesongen i 2012. Fisket var variabelt, men det var godt fiske på to av de viktigste områdene. Siden 2014 har det vært interesse blant fiskerne men kjøperne ville ikke kjøpe rogn på grunn av importørenes krav om miljømerking. Prosessen med MSC-sertifiseringen (se kapittel 2.2) det siste året har nok ført til økt etterspørsel og dermed flere deltagende fartøy i 2017.

2.2 MSC-SERTIFISERING

De siste årene har det vært et stort krav fra det europeiske markedet om miljøsertifisering av rogn fra rognkjeks, da spesielt fra det svenske markedet som også er det største. Som tidligere nevnt har dette fått store konsekvenser for det norske rognkjeksfisket.

Det er veldig kostnadskrevende å sertifisere en så marginal bestand som rognkjeks. Norges Råfisklag anslo tidlig i prosessen at kostnaden ville ligge i størrelsesorden en halv til en million kroner. Vanligvis går Norges Sjømatråd, salgslag og næringsorganisasjoner sammen

om å finansiere søknaden for de fiskeriene dette gjelder, men siden dette fiskeriet er så marginalt har dette skapt en del utfordringer. MSC-sertifisering av rognkjeks ble vurdert i fellesgruppen for miljødokumentasjon, en gruppe opprettet av fiskerinæringen. Fellesgruppen bestod av representanter fra Sjømat Norge, Norges Sjømatråd, Norges Råfisklag, Norges Sildesalgslag, Norges Fiskarlag, Fiskebåt og Fiskekjøpernes Forening.

Det ble så gjennomført en anbudsrunde blant akkrediterte sertifiseringsbyrå som utfører sertifiseringen med spørsmål om en forenklet ordning. Dette var imidlertid ikke mulig, rognkjeks måtte dermed gjennom samme sertifiseringsprosess og kostnad som de store fiskeslagene. For å gjøre arbeidet mer kostnadseffektivt ble det bestemt å sertifisere rognkjeks sammen med lange og brosme.

Norges Råfisklag sa seg villig til å dekke en tredjedel av kostnadene og finansieringen kom på plass sommeren 2016 med hjelp av Norges Sjømatråd, Troms Fylkeskommune og Sametinget. Sertifiseringsarbeidet ble startet høsten 2016.

I mars 2017 ble det formidlet fra Marine Stewardship Council at rogn fisket etter 1. mars 2017 kunne lagres for så omsettes med miljøsertifikat når sertifiseringen var ferdig i løpet av sommeren/tidlig høst 2017.

Rognkjeks, brosme og lange ble MSC-godkjent 9. oktober då. med tilbakevirkende kraft som innebærer at fangst fra og med 1. mars i år nå kan selges som MSC-godkjent. Ifølge Norges Råfisklag har MSC endret standarden til å inneholde flere krav til utøvelsen av fisket. Rognkjeks, lange og brosme er de første fiskeriene som er blitt godkjent iht. ny standard.

3 BRUK AV ROGNKJEKS INNENFOR HAVBRUK

Fiskeridirektoratet har de siste årene, som følge av bruk av rognkjeks (kjeks og kall) til å bekjempe lakselus, sett et større uttak av rognkjeks og rognkall over hele landet. Bakgrunnen for interessen for bruk av rognkjeks til å bekjempe lakselus, er at berggylt og bergnebb er svært temperaturfølsomme og derfor mindre egnet til bruk i Nord-Norge. Disse to artene blir derfor i hovedsak brukt fra Trøndelag og sørover. Forsøk viser at rognkjeks aktivt beiter på lus i temperaturer ned mot 4 grader.

Stadig flere oppdrettsanlegg har tatt i bruk rognkjeks for å bekjempe lakselus. Oppdrettsanleggene bruker rognkjeksengel på ca. 7 cm. For å produsere yngel bruker man villfanget kjeks og kall som stamfisk. Oppdrettere av rognkjeks ønsker å levere yngel hele året. Det er da behov for tilgang på stamfisk hele året, noe som har ført til at Fiskeridirektoratet har mottatt flere søknader om fangst av rognkjeks utenom fangstperioden. Direktoratet har også mottatt søknad om dispensasjon fra bestemmelsen om maskestørrelse i rognkjeksgarn, se kapittel 6.

Tabell 4 viser fangst av levende kall og kjeks (kg) til bruk i oppdrett fordelt på salgslag for de tre siste årene.

Tabell 4: Fangst av levende kall og kjeks (kg) til bruk i oppdrett fordelt på salgslag for årene 2015–2017

	Salgslag	2015		2016		2017	
Rognkall	Norges Råfisklag	550	65,0 %	484	10,3 %	697	32,6 %
	Skagerakfisk S/L	296	35,0 %	4 204	89,7 %	1 442	67,4 %
Totalt rognkall		846	100,0 %	4 688	100,0 %	2 139	100,0 %
Rognkjeks	Norges Råfisklag	1 222	76,4 %	2 714	50,4 %	2 994	73,9 %
	Skagerakfisk S/L	318	19,9 %	2 666	49,6 %	1 060	26,1 %
	Vest-Norges Fiskesalslag	59	3,7 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Totalt rognkjeks		1 599	100 %	5 380	100 %	4 054	100 %
Totalsum		2 445		10 068		6 193	

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, konsesjons- og deltagerregister per 06.10.17

Tabellen viser at det meste av kjekskvantumet blir omsatt gjennom Norges Råfisklag, men at man ser en endring når det gjelder rognkall der Skagerrakfisk nå står for en større andel enn i 2015. Man vil imidlertid forvente en ytterligere økning av kvantum i 2017 da dette fiskeriet ennå ikke er ferdig.

Ifølge Fiskeridirektoratets Akvakulturregister var det den 13. oktober 2017 registrert totalt 41 aktører (kommersielle tillatelser) som tilsammen har 72 tillatelser til å drive oppdrett av rognkjeks (stamfisk, settefisk og matfisk). Ifølge statistikk for akvakultur solgte 10 selskap i 2013 totalt 1,9 millioner rognkjeks til en verdi av 27,7 millioner kroner, mens totalt 11 selskap i 2014 solgte ca. 3,5 millioner rognkjeks til en verdi av 52,9 millioner kroner. Totalt 17 selskap solgte 13,4 millioner rognkjeks til en verdi av 237,5 millioner kroner i 2015. I 2016 ble det solgt 15,2 millioner rognkjeks til en verdi av kr 275,4 millioner kroner av totalt 17 selskap. Tall for 2016 er foreløpige. Fiskeridirektoratet har ikke opplysninger for 2017.

Økning i henvendelser knyttet til uttak av rognkjeks (kjeks og kall) til bruk i oppdrett har medført at Fiskeridirektoratet høsten 2017 kontaktet Havforskningsinstituttet for å undersøke om dette medfører en slik belastning på rognkjeksbestanden at reguleringen bør endres. Fiskeridirektoratet ba Havforskningsinstituttet om å se på behovet for å utvide reguleringen til å gjelde hele landet, og til også å omfatte rognkall.

Fiskeridirektoratet ba videre om en betraktning vedrørende mulige konsekvenser av å åpne for dispensasjon fra bestemmelsene om maskestørrelse i rognkjeksgarn i forskrift 22. desember 2204 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen § 23. Sentrale spørsmål er om det vil bli økt risiko for bifangst av rognkjeks og andre arter og hvor stort vil dette problemet i så fall være. Dette er drøftet i eget punkt, kapittel 6.

4 BESTANDSUTVIKLING

Ifølge Havforskningsinstituttet har rognkjeksbestanden økt siden 2010. Antall rognkjeks i Norskehavet har vært stabilt siden 2010 og fiskepresset er fremdeles lavt.

På den bakgrunn er Havforskningsinstituttet sin anbefaling som tidligere år at man ikke skal overskride et samlet uttak på ca. 400 tonn rå rogn. Så lenge man holder seg innenfor dette

kvantumet forventes det en fortsatt høy bestand i årene fremover, for ytterligere informasjon se vedlagte notat fra Havforskningsinstituttet.

5 REGULERINGSTILTAK I 2018

Fiskeridirektoratet viser til kapittel 3 om bruk av rognkjeks innenfor havbruk, og kapittel 4 om bestandssituasjonen til rognkjeksbestanden.

5.1 EN EVENTUELL UTVIDING AV NÅVÆRENDE REGULERING AV FISKET ETTER ROGNKJEKS I NORDLAND, TROMS OG FINNMARK

Som beskrevet i kapittel 3 har det vært et større uttak av rognkjeks og rognkall over hele landet som følge av bruk av rognkjeks (kjeks og kall) til å bekjempe lakselus i oppdrettsnæringen.

Tabellen under viser fangst av rognkall og rognkjeks i årene 2015-2017.

Tabell 5: Fangst i rund vekt (kg) fordelt på rognkall og rognkjeks, salgslag og produkttilstand for årene 2015–2017

Fisk	Salgslag	Produkttilstand	År		
			2015	2016	2017
Rognkall	Norges Råfisklag	Levende	550	484	697
	Skagerakfisk S/L	Levende	296	4 204	1 442
		Rund	1 244	23	-
	Vest-Norges Fiskesalslag	Rund	37	11	1
		sløyd m/hode	9	-	-
			2 136	4 722	2 140
Rognkjeks	Norges Råfisklag	levende	1 222	2 714	2 994
		Rogn	349 293	433 631	630 777
		Rund	-	285	-
		sløyd m/hode	-	-	6 237
	Norges Sildesalgslag	Rund	-	7 867	7 597
	Rogaland Fiskesalgslag S/L	Rogn	-	-	20
		sløyd m/hode	10	75	29
	Skagerakfisk S/L	levende	318	2 666	1 060
		Rogn	440	402	47
		Rund	960	294	59
		sløyd m/hode	-	15	8
	Vest-Norges Fiskesalslag	levende	59	-	-
		Rund	-	19	1
			352 302	447 967	648 829
	Totalsum		354 438	452 690	650 969

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, konsesjons- og deltagerregister per 06.10.17

Havforskningsinstituttet mener at fravær av indikasjoner på genetisk strukturering langs norskekysten innebærer at man kan bruke bestandsestimat fra Norskehavet for å vurdere bestanden i den sørlig delen av Norge. Dette er basert på siste og muligens eneste studie av

genetisk av rognkjeks i Norge. Tidsserien fra Norskehavet går ikke så langt tilbake i tid som tidsserien fra Barentshavet, men den viser et høyt estimat for antall rognkjeks som har vært ganske stabilt siden 2012. Fiskepresset er for tiden under 1 %, noe som er svært lavt.

Det nye fiskeriet som pågår sør for Nordland gir ifølge Havforskningsinstituttet ingen grunn til å endre nåværende anbefaling av et uttak på maksimalt 400 tonn rå rogn. Ved bruk av omregningsfaktoren fra utilvirket rognkjeksrogn til rundvekt på 6,7 vil dette utgjør et totalt uttak på ca. 2 700 tonn rognkjeks (rund vekt). Instituttet ser videre ingen grunn til å anbefale endringer i reguleringen i 2018 i forhold til innværende år.

Når det gjelder rognkall er det manglende kunnskap om kjønnsfordeling, men data fra det forrige forskningsfisket viser at kaller representerer ca. 10 % av fangsten. Havforskningsinstituttet mener at man bør begrense samlet kvantum rognkall. Det bør ikke overskride ca. 178 tonn fisk. Ifølge Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 6. oktober, se tabell 5, er det de siste tre årene tatt ut hhv. 2,1 tonn, 4,7 tonn og 2,1 tonn rognkall totalt.

Basert på dette ser Fiskeridirektoratet ikke grunn til å endre nåværende regulering av rognkjeks.

5.2 DELTAKELSESKRITERIER

Det ble i 1998 innført deltagerbegrensning for fartøy på eller over 13 meter største lengde i fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark.

Kriteriene for å delta i fisket i åpen og lukket gruppe fremgår av den årlige forskrift om deltagelse i kystfartøygruppens fiske (deltakerforskriften).

I 2017 oppfylte 2 fartøy aktivitetskravet for å delta i lukket gruppe, dvs. fartøyet måtte være på eller over 13 meter største lengde og ha deltatt i et av de tre siste årene dvs. 2014, 2015 og 2016. Disse to deltok i fisket i 2017.

Dersom gjeldende deltakervilkår videreføres i 2018 oppfyller disse to fartøyene kriteriene for å delta i lukket gruppe i 2018.

5.3 MAKSIMALKVOTE

Siden 2006 har maksimalkvoten vært angitt i kilo utilvirket rognkjeksrogn. Tabell 6 viser maksimalkvotens størrelse, antall fartøy totalt og antall fartøy som har fisket maksimalkvoten i årene 2008–2017.

Tabell 6: Størrelse på fastsatt maksimalkvote, antall fartøy totalt, antall fartøy som har fisket hele maksimalkvoten og hvor stor prosentandel dette utgjør i årene 2008- 2017

År	Maksimalkvote	Totalt antall fartøy	Ant. fartøy ferdige med maksimalkvoten	Prosent
2008	2 500 kg	368	146	39,7
2009	2 000 kg	343	74	21,6
2010	2 500 kg	296	39	13,2
2011	2 500 kg	174	17	9,8
2012	2 500 kg	133	18	13,5
2013	3 000 kg	77	24	30,4
2014	3 500 kg	10	0	0,0
2015	3 500 kg	32	0	0,0
2016	4 000 kg	28	3	10,7
2017	4 000 kg	55	5	9,1

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 04.10.17.

5 fartøy fisket hele kvoten på 4 000 kg rognkjeksrogn i 2017, til sammenligning fisket 3 fartøy over 4 000 kg rogn i 2016. Til sammen 10 av totalt 55 fartøy fisket over 3 000 kg rognkjeksrogn.

Som tidligere år anbefaler Havforskningsinstituttet for 2018 et maksimalt uttak på 400 tonn rårogn, noe som utgjør en firedobling av årets uttak. Torskeknoten for 2018 er noe mindre enn i 2017 men fremdeles høy. Siden rognkjeks er blitt MSC-godkjent vil vi nok se en betraktelig høyere etterspørsel etter rogn i 2018, noe som mest sannsynlig vil føre til økt deltagelse. Sannsynligheten for at man i 2018 kommer opp mot 2009-nivå der det deltok i underkant av 350 fartøy og levert 425 tonn rårogn (tabell 1) vurderer Fiskeridirektoratet imidlertid ikke som særlig stor.

Fiskeridirektøren kan på bakgrunn av erfaringen med fiskeriet og utsiktene fremover ikke se noe risiko med å videreføre maksimalkvoten på 4 000 kg i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten fastsettes til 4 000 kg utilvirket rognkjeksrogn i 2018.

5.4 FANGSTPERIODE

I 2006 ble det innført stoppdato i fisket etter rognkjeks. Det ble da satt en felles stoppdato for alle områdene den 20. juni. På bakgrunn av variasjon i tidspunkt for gyteinnsig og fangstsesong langs kysten av Nord-Norge innførte Fiskeri- og kystdepartementet i 2007 i tillegg en særskilt stoppdato for fisket etter rognkjeks i Finnmark øst for 26°Ø, datoen ble satt til 5. juli.

Fiskeridirektøren foreslår at stoppdatoene fra 2017 blir videreført til 2018.

Fiskeridirektøren vil tilrå at fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark vest for 26°Ø stoppes 20. juni 2018

Fiskeridirektøren tilrår videre at fisket etter rognkjeks i Finnmark øst for 26°Ø stoppes 5. juli 2018.

6 DISPENSASJON FRA BESTEMMELSENE OM MASKESTØRRELSE I ROGNKJEKSGARN

Fiskeridirektoratet har mottatt henvendelse fra næringen der næringen ønsker å fiske med garn med mindre maskestørrelse enn hva forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) tillater for å kunne få rognkall til bruk ved oppdrett av rognkjeks. Per i dag finnes det ikke dispensasjonsadgang fra bestemmelsene om maskestørrelse i rognkjeksgarn i utøvelsesforskriften § 23.

Fiskeridirektoratet har, som nevnt i kapittel 3, bedt Havforskningsinstituttet om en betraktning knyttet til mulige konsekvenser av å innføre en slik dispensasjonsadgang fra maskestørrelsebestemmelsen for rognkjeks. Basert på tilbakemeldingen fra Havforskningsinstituttet oppfatter direktoratet det slik at det pr. i dag ikke foreligger særlig informasjon knyttet til denne problemstillingen. Noe av grunnen kan være at fiske etter rognkall til oppdrett er en relativt ny problemstilling.

Rognkall er mellom 23 og 43 cm, omtrent 10 cm mindre enn kjekser. Havforskningsinstituttet viser til at selv om det foreligger rapporter om at rognkjeks også gyter om høsten og at disse individene har en mindre størrelse enn de som gyter om våren, så har instituttet ingen data på dette.

Når det gjelder økt bifangst som følge av mindre maskestørrelse har Havforskningsinstituttet heller ingen data vedr. denne problemstillingen.

Fiskeridirektøren viser til at bestanden av rognkall er i god forfatning, samtidig som uttaket av rognkjeks og rognkall er relativt lavt. Det er dermed ikke faktorer knyttet til rognkjeksbestanden som tilsier at man bør være forsiktig med å øke uttaket. Imidlertid vil en reduksjon av maskestørrelsen i rognkjeksgarn kunne medføre økt bifangst. Fiskeridirektøren legger imidlertid til grunn at det som et prøveordning i 2018 kan være aktuelt å åpne for adgang til å gi dispensasjon fra maskestørrelsen for å sikre jevn tilgang til rognkall året rundt i forbindelse med oppdrett. Dersom bifangsten blir av et slikt omfang at det anses som problematisk vil adgangen til å gi dispensasjon vurdert tatt bort igjen.

Fiskeridirektøren ber derfor om innspill fra reguleringsmøtet på om det som en prøveordning skal innføres en dispensasjonsadgang i forskrift om regulering av rognkjeks i 2018 fra maskestørrelsesbestemmelsen i utøvelsesforskriften § 23.

Fiskeridirektøren ber om innspill på om det som en prøveordning skal innføres en dispensasjonsadgang i forskrift om regulering av rognkjeks i 2018 fra maskestørrelsesbestemmelsen i utøvelsesforskriften § 23.

7 UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Etter innføring av stoppdatoer 20. juni og 5. juli, ble ungdomsfiskeordningen avviklet i 2007. Etter anmodning fra Sametinget ble ungdomsfiskeordningen for rognkjeksfiske gjeninnført i 2010. Ordningen er etter dette videreført.

Tabellen 7 viser hvor mange ungdommer som har benyttet seg av ungdomsfiskeordningen for rognkjeks siden den ble gjeninnført i 2010.

Tabell 7: Antall ungdommer og total fangst (kg) i ungdomsfiskeordningen i perioden 2010-2017

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antall ungdommer	3	3	0	1	0	1	0	2
Kvantum (kg)	1008	187,5	0	209	0	209	0	530

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 26.09.17.

Som tabellen viser har det vært lite interesse for å delta i denne ordningen i fisket etter rognkjeks.

Ungdomsfiskeordningen gjelder i 2017 i perioden 19. juni til og med 11. august. Til forskjell fra de andre artene som omfattes av denne ordningen, er fiskeperioden for rognkjeks satt til perioden 12. mai til og med 20. juni vest for 26°Ø, og perioden 12. mai til og med 5. juli i Finnmark øst for 26°Ø.

Innenfor ungdomsfiskeordningen kan det per fartøy og per person fiskes og landes et kvantum som tilsvarer inntil 600 kg utilvirket rognkjeksrogn. Videre må fartøyet være under 6 meter største lengde.

Dersom ungdomsfiskeordningen blir videreført i 2018 forutsettes det at den også inkluderer rognkjeks.

BESTANDSINFORMASJON OM ROGNKJEKS OG ROGNKALL (2017)

Notatet er laget av

Caroline Durif

Austevoll forskningsstasjon, 5392 Storebø

Caroline.durif@imr.no

Bidragsyttere

Anne Berit Skiftesvik (Austevoll forskningsstasjon, 5392 Storebø)

Elena Eriksen (Havforskningsinstituttet, Bergen)

Øyvind Tang (Havforskningsinstituttet, Bergen)

Leif Nøttestad (Havforskningsinstituttet, Bergen)

1 Innledning

1.1 Biologi

Rognkjeks, *Cyclopterus lumpus*, er en semipelagisk art som lever i de øvre 50-60 m i oseaniske farvann der den lever av større dyreplankton utenom gyteperioden (Blacker 1983, Daborn & Gregory 1983). I gyteperioden finnes den i grunne områder langs kysten på begge sider av Nord- Atlanteren. I Øst - Atlanteren finnes den fra Svalbard i nord til Portugal i sør (Almacá 1965). I likhet med anadrome fiskeslag ser det ut til at arten søker tilbake til de områdene den selv ble klekket ut i (Blackwood 1983). Dette

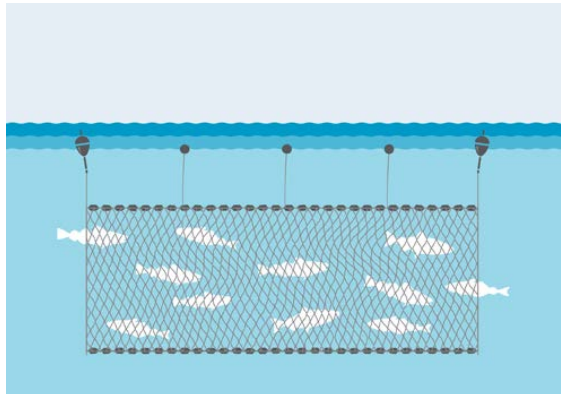
indikerer at det kan finnes flere bestander av denne arten langs norskekysten (Sundet 1995). Men, en nylig publisert studie viser ingen indikasjon på genetisk strukturering langs norskekysten, fra Mandal til Hekkingen (Jonsdottir et al, 2017).

Rognkjeksens blir kjønnsmoden etter 5-6 år og rognkallen noe før. De eldste kjeksene som er funnet er 12 år mens kaller ikke ser ut til å bli eldre enn 9 år (Thorsteinssen 1983). Innsiget av rognkall skjer ca. to uker før rognkjeksens og rognkallen etablerer territorier. Etter befruktning klebes eggklumpen til bunnen. Rognkallen forsvaret eggklumpen

til eggene klekkes, mens rognkjeksens forlater gyteområdet. Det er ukjent om de kan gyte flere ganger eller om de vandrer tilbake til åpent hav. Etter klekking lever yngelen pelagisk og ernærer seg av dyreplankton, og det er mye som tyder på at den ikke forlater kystområdene før den når en størrelse på 5-6 cm etter ca. ett år (Myrseth 1971, Mooring 1990). I Hardangerfjord har vi fanget yngel opptil 17 cm, men de fleste ligger rundt 5-6 cm (upubliserte data, Caroline Durif).

1.2 Historisk oversikt over fisket (fra Sunnanå og Albert, 2003)

Fisket etter rognkjeks (*Cyclopterus lumpus*) har vært drevet siden 1950-tallet. Før 1990 foregikk det i hovedsak fra mindre, åpne fartøy langs kysten fra Vestfjorden til Varanger. Fisket er et sesongfiskeri som foregår om våren når rognkjeks kommer inn til kysten for å gyte. I de norske fiskeriene er det kun rogn som tas vare på. Den saltes og nyttes til produksjon av kaviar. Det er også en del bifangst av rognkall, men da denne fisken ikke er ansett som egnet matfisk, blir disse sluppet ut igjen.

Det beste fisket foregår på svært grunne områder, 5-40 m, og ofte i de ytre delene av kysten som er eksponert for det åpne havet. Fiskeriet er dermed svært væravhengig, spesielt siden fisken på de grunneste områdene nødvendigvis gjør bruk av små fartøy.

Rognkjeksfisket ble i de tidligste årene hovedsakelig drevet av fiskere som ikke deltok i de store sesongfiskeriene i Lofoten og i Finnmark om våren. Etter de strenge reguleringsene i torskefiskeriene fra 1990 og fremover, har også en del større fartøy deltatt i fisket.

1.3 Bruk av rognkjeks som rensefisk

De siste årene er oppdrettet rognkjeks blitt tatt i bruk som rensefisk i laksmerdene. Det gjelder kun små individer, altså yngel (ca. 7 cm) før de vandrer ut til åpent hav. De slutter å spise lakselus når de nærmer seg 400 g. Til produksjonen av yngel benyttes villfanget stamfisk. Fisket etter kjønnsmodne fisk foregår om våren og forsommeren (mai-juni). Det har også blitt rapportert noen kjønnsmodne individer om høsten. Ifølge fiskerne er disse mindre enn de som gyter i vårsesongen, men det er aldri blitt dokumentert.

1.4 Forespørsel fra Fiskeridirektoratet, saks nr 17/764, Fiskeridirektoratet

En forespørsel fra Fiskeridirektoratet ble sendt til Havforskningsinstituttet den 24. august 2017. I forbindelse med regulering av fisket etter rognkjeks er det behov for en større gjennomgang som også inkluderer rognkall, og som går nærmere inn på bestandens tilstand sør for Nordland. Bakgrunnen for dette behovet er blant annet:

- Økt etterspørsel etter rognkjeks og rognkall til avlusning av laksefisk i oppdrettsmerder
- Flere søknader om fangst av rognkjeks og rognkall i forbindelse med oppdrett av rognkjeks til avlusning av fisk i oppdrettsmerd

Fiskeridirektoratet har behov for bistand fra Havforskningsinstituttet og ønsker å se nærmere på konsekvensene av- og behovene for -følgende endringer:

- Utvide reguleringsforskriften til å omfatte rognkall
- Utvide reguleringsforskriften til å omfatte hele landet

- Innføre mulighet til å gi dispensasjon fra bestemmelsen om maskestørrelse i rognkjeksgarn
- Forbud mot at rognkjeks/rognkall i et område flyttes til et annet område (jf. risiko for smitte/spredning av sykdommer).

2 Metoder

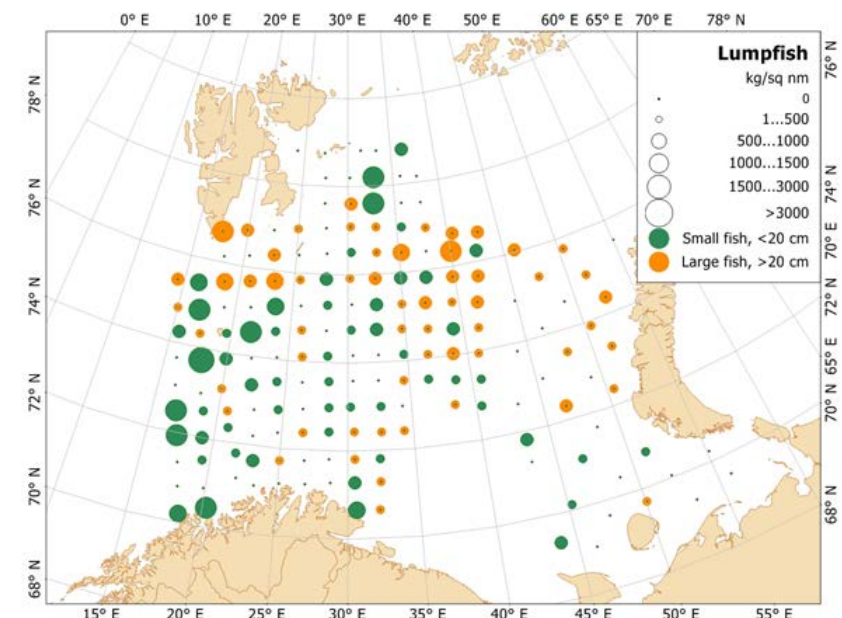
Herfra blir «rognkjeks» brukt til å referere til arten (alle kjønn), hunnfisk vil bli kalt «-kjeks» og hannfisk «-kall».

2.1 Bestands- og fiskedødelighet estimater

For å analysere svingningene i rognkjeksbestanden bruker vi data fra to tokt, et i Barentshavet og et i Norskehavet. Fiskedødelighet (Fproxy) er estimert som prosentander av rognkjeksindivider som er fisket ut i Barentshavet.

2.1.1 Barentshavet

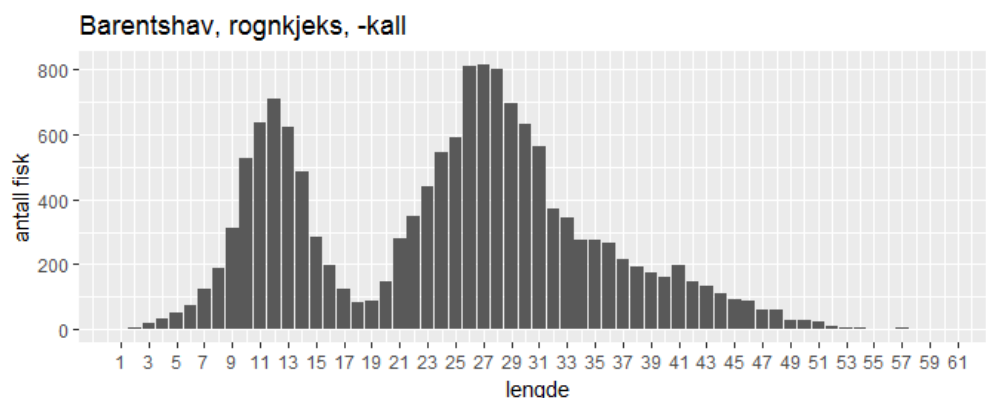
Innsamling av 0-gruppe fisk i Barentshavet har vært gjennomført siden 1965, og standardisert siden 1980. Målet er å estimere bestanden av 0-gruppe fisk. Mellom 196 og 425 stasjoner blir samplet hvert år (figur 1, fra toktrapport), og bifangstdata av rognkjeks registres i løpet av denne undersøkelsen. Disse data har blitt brukt til antall- og biomasseberegning av rognkjeks i Barentshavet siden 2012. Det brukes en «stratified swept-area index». Detaljer om beregningsmetoder finnes i Eriksen *et al.* (2014). Alle individer er lengdemålet.

Figur 1: Tetthet av rognkjeks basert på toktdata fra Barentshavet (august-oktober 2015).

2.1.2 Fproxy

Når vi antar at 1) all fisken over 20 cm tilsvarende gytemoden fisk (figur 2), 2) at rogn utgjør 25% av en voksen -kjeks og 3) at prosent -kjeks (i forhold til -kall) i vår vitenskapelige fangst var 80%, kan vi gi et grovt estimat på hvor mye rogn som høstes i fiskeriet. Det er store usikkerheter på grunn av manglende kunnskap om kjønnsfordeling i dataene og andel fisk som blir kjønnsmodne året etter.

Figur 2. Data fra 0-gruppe tokt i Barentshavet (dvs. at alle størrelser er fanget). Det ser ut at rognkall er minst 19 cm.

2.1.3 IESSNS undersøkelse i Norskehavet

Rognkjeksbestanden er også vurdert basert på data som er samlet inn under IESSNS undersøkelsene i Norskehavet. Målet med denne undersøkelsen er å samle data om antall, utbredelse, aggregering, migrasjon og økologi av makrell og andre pelagiske arter. Rognkjeks er blant de mest utbredte arter fanget i IESSNS undersøkelsene.

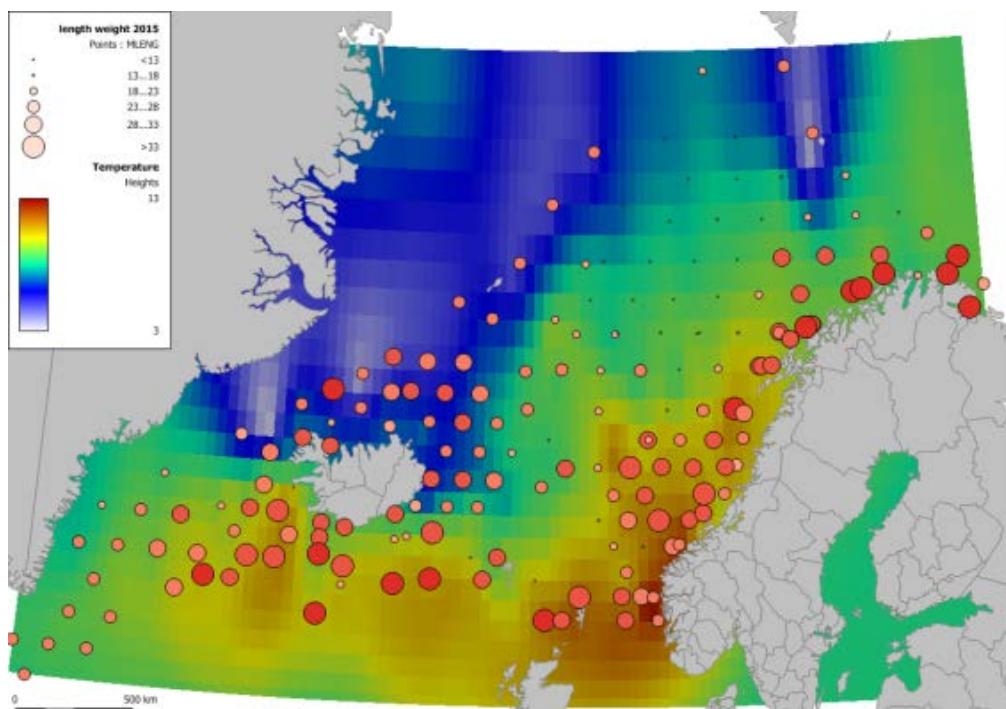
Undersøkelsen ble initiert av Norge på 1990-tallet. Island og Færøyene begynte i 2009. Dataene er samlet inn i løpet av 5 til 7 uker fra 1. juli til 10. august. Bare dataene fra 2010 er brukt her.

Toktet dekker 30 millioner km², ca 200 stasjoner (figur 3). To forskningsfartøyer og to innleide kommersielle fiskefartøyer (trålere / snurpere) fra Norge, Færøyene og Island deltok.

De islandske og færøyske fartøyene bruker Mutlpelt 832 trål. Den ble utviklet for å standardisere prøvetakingstrålen. Norske fartøyer bruker en annen type trål. Gjennomsnittlig horisontal åpning er henholdsvis 60, 45, og 70 m for de islandske, færøyske og norske trålene. Mer informasjon om trålegenskaper er tilgjengelige i toktrapporten (Nøttestad et al. 2011).

IESSNS bruker standardiserte «swept-area» undersøkelser (se detaljer i Nøttestad et al. 2016). Samplingsrammen tilsvarende ikke-overlappende 1° x 2° rektangler. Det sikrer en mer ensartet fordeling av stasjoner i hele serien sammenlignet med tilfeldig sampling.

Antall- og biomasseestimatene er beregnet ved StoX, et program som er utviklet av Havforskningsinstituttet (StoX, 2015).

Figur 3. Kart som viser stasjoner trålet under IESSNS undersøkelsen (juli - august 2015). De røde sirklene indikerer hvor rognkjeks ble fanget. Størrelsen på sirklene er proporsjonal med gjennomsnittlig fiskelengde på hver stasjon. Temperaturer er plottet som en overflate. De store fiskene befinner seg i de varme områdene.

2.2 Forskningsfiske 1996-2009

Mellom 1996- og 2009 ble bestanden av rognkjeks kartlagt ved hjelp av innsamlede data fra lokale fiskere (19 lokale fiskere i Lofoten, Senja, Loppa, Nordkapp og Varanger.) En av fiskerne fra hvert område ble bedt om å registrere lengdefordelinger for hvert av kjønnene (en fangst per uke). For lengdemålingene ble det registrert kjønn og lengde (i cm fra snutespiss til gaffel på halefinnen). Lengde ble ikke målt etter 2007.

Ved hjelp av en enkel biomassemodell (SHOT) basert på data for innsats og fangst per enhet innsats (CPUE) innsamlet fra fiskerne, ble det gjort beregninger av mulig utvikling av rognkjeksbestanden.

Innsatsen ble målt som antall garndøgn, dvs antall garn multiplisert med antall døgn i sjøen. Fangstmengden ble registrert som antall rognkjeks og rognkall separat. Registreringene ble gjort for hvert sjøvær eller for hver setting dersom ståtiden varierte mellom settingene. En detaljert beskrivelse av dataene som samles inn er gitt i tidligere rapporter til OFV¹ (Sundet, 1995, Rasmussen og Sunnanå, 1996, Sunnanå og Rasmussen, 1997 og Rasmussen og Albert, 1998).

2.3 Postsmolttråling i Hardangerfjord (mai-juni)

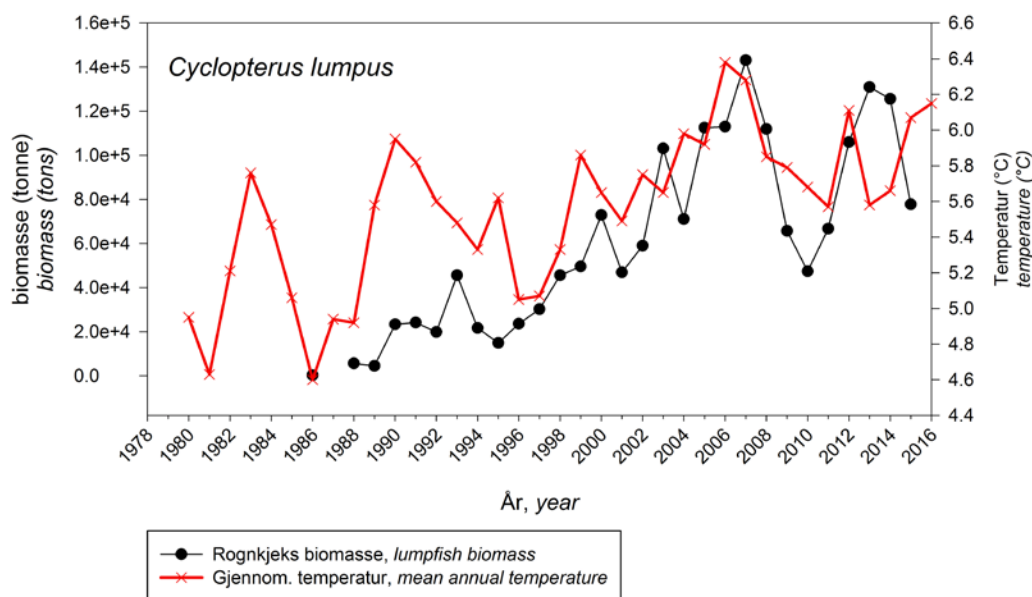
I 2015 og 2016 ble rognkjeks samlet inn fra Hardangerfjord i overvåkningsprogrammet for lakselus. Alle individer ble lengdemålt, veid, og kjønn ble identifisert ved disseksjon.

¹ Fiskeridirektoratet ved "Ordningen for fiskeforsøk og veiledningstjeneste"

3 Resultater

3.1 Trend i bestanden

Biomasse av rognkjeks i Barentshavet følger svingninger i temperatur (figur 4). Både temperatur og biomasse har økt siden 1980-tallet. Biomasse ligger fremdeles ganske høyt i 2016. Beregningen for 2016 viser at biomassen av gytemoden rognkjeks i Barentshavet er maksimalt 73 364 tonn, noe som tilsvarer 14 673 tonn rå rogn. Siden kvoten ble redusert fra 6,5 tonn rogn per fartøy til 3 tonn, nådde denne andelen sin høyeste verdi (71%) i 2002, og har siden sunket betydelig. Under dette scenarioet, og med 4 tonn kvote, forblir andelen fangst for det meste under 1%.

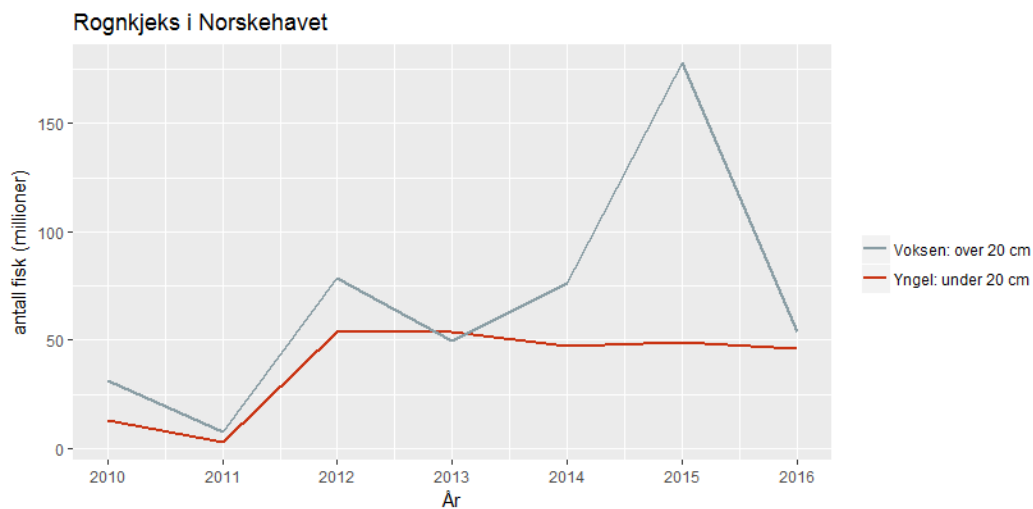

Figur 4: Biomasse av rognkjeks fanget i løpet av 0-gruppe undersøkelsene mellom 1980 og 2015, og årlig gjennomsnittstemperatur i Barentshavet (gjennomsnittstemperatur fra 50-200 meter i Fugløya-Bjørnøya snittet inntil 2014).

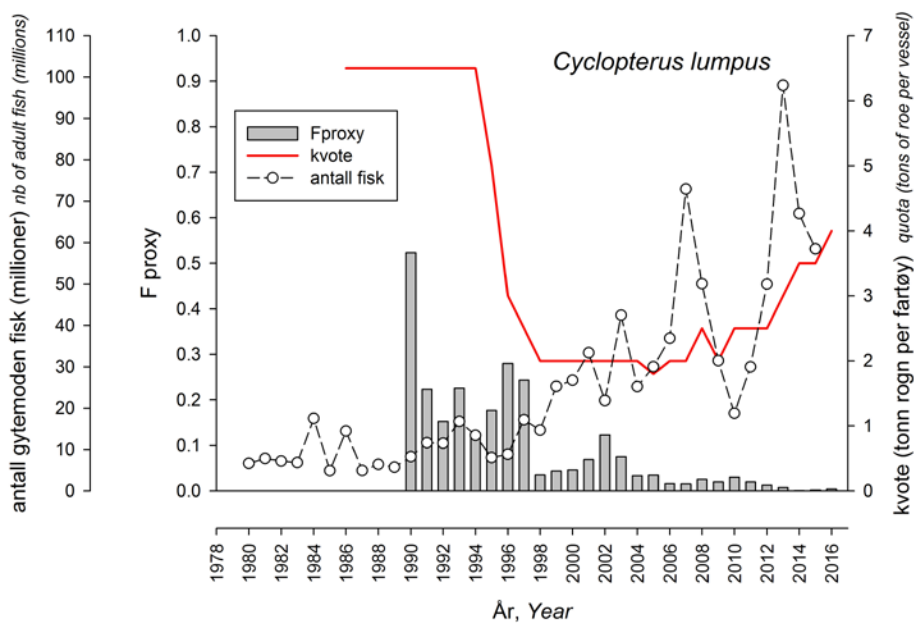
Rognkjeks av alle størrelser ble fanget i den øvre 30 m i løpet av juli 2016 i Norskehavet. De ble funnet overalt innenfor hele det undersøkte området (80% av trålstasjonene). Det var forekomst av rognkjeks (-kall) hele veien fra vest for Cape Farwell i Grønland i sørvest og til det sentrale Barentshavet i den nordøstlige delen av området som ble dekket. Antallet var høyere på stasjoner nord for 66°N, mens det var lavere sør for 65°N, sør for Island, i færøske farvann og den nordlige delen av det britiske farvannet. Generelt var gjennomsnittlig lengde og gjennomsnittlig vekt høyest i kystvannet og langs hyllen i sørvest, vest og nordvest, og lavest i det sentrale Norskehavet.

Til tross for en nedgang i 2011, viser biomasseindeksen ($\text{kg}\cdot\text{m}^{-2}$) at rognkjeks bestanden har økt siden 2010. Estimater av antall rognkjeks i Norskehavet har vært stabilt siden 2010 (figur 5). I 2015 ble det fanget enorme mengder voksne rognkjeks på enkelte stasjoner, og det kan forklare det høye estimatet dette året.

Fiskepresset (fra fisket etter rogn) er fortsatt lavt, med en Fproxy (fiskedødelighet estimat) som ligger under 1% (figur 6).

Figur 5. Bestandsestimat av rognkjeks i Norskehavet. Se teksten for beregninger. – Population estimate for the Norwegian Sea. See text for calculations.

Figur 6. Dødelighetsestimater fra det norske fiskeriet (Fproxy), kvote, og antall rognkjeks i Barentshavet mellom 1980 og 2016. Se teksten for beregninger.

3.2 Lengdefordeling av -kjekser og -kaller

Forskjellen mellom -kjekser og kaller er veldig synlig når de er kjønnsmodne (-kjekser er blå, mens -kaller er røde). Utenom gyteperioden, finnes det ingen ytre tegn for å skille mellom kjønnene.

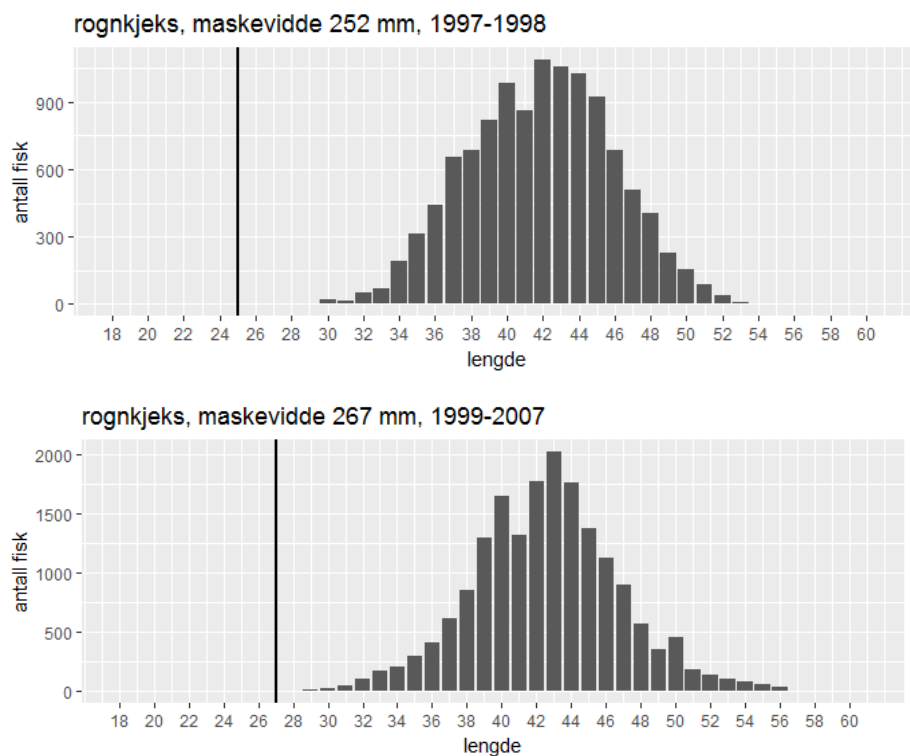
Rognkaller er mindre enn -kjekser. Figurene 7-8 viser lengdefordeling rapportert i forskningsfiske i Nord-Norge. Rognkaller er mellom 23 og 43 cm, mens -kjekser er 10 cm større (dvs. 33-53 cm). I 1999, ble maskevidden økt fra 252 mm til 267 mm, men effekten på lengdefordeling var minimal (figur 8). I Hardangerfjord, fant vi rognkaller som var mindre (figur 9), men de var ikke kjønnsmodne. De minste kjønnsmodne -kaller var 24 cm, og er det samme minstemålet som ble observert i data fra forskningsfiske (figur 8).

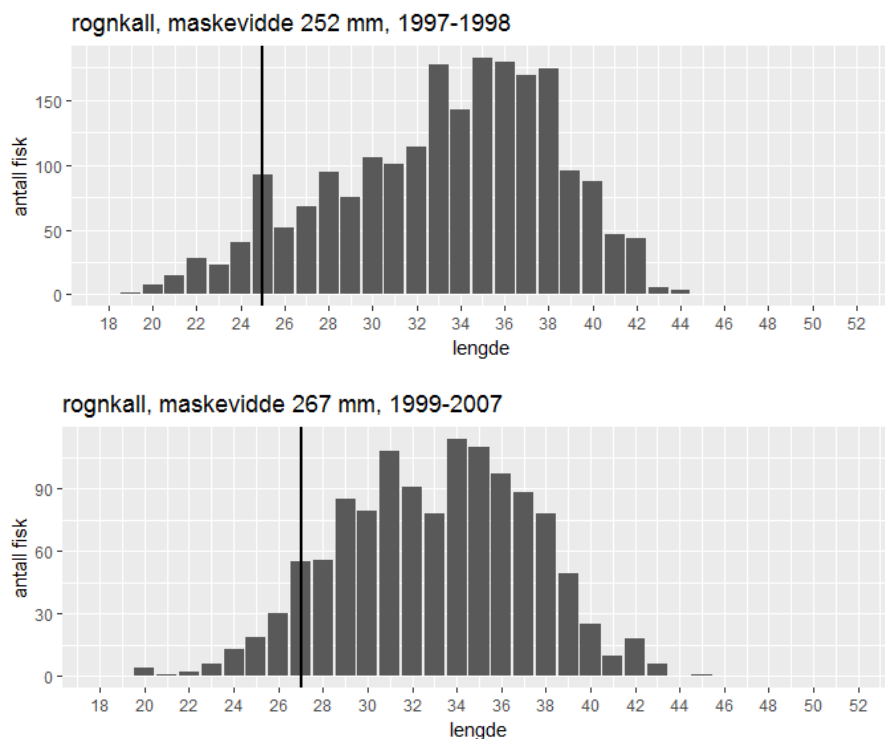
Lengdemålingene av rognkaller som ble fisket til stamfisk (Bjørnar Sørvik Gundersen (Skjerneset fisk AS) høsten 2016, ligger vel over 267 mm, og er i samme lengdeområde vi observerte om våren (figur 11).

I forskningsfisket ble antall -kaller høyere enn antall -kjekser (10% av -kaller). Om det reflekterer den virkelige kjønnsfordeling i naturen er heler usikkert. Vi har dissekert fisk fra Hardangerfjorden og funnet 42% -kaller (dette inkluderer yngel -kaller. I Norskehavet fant vi 22% -kaller basert på fargen av fisken (figur 10).

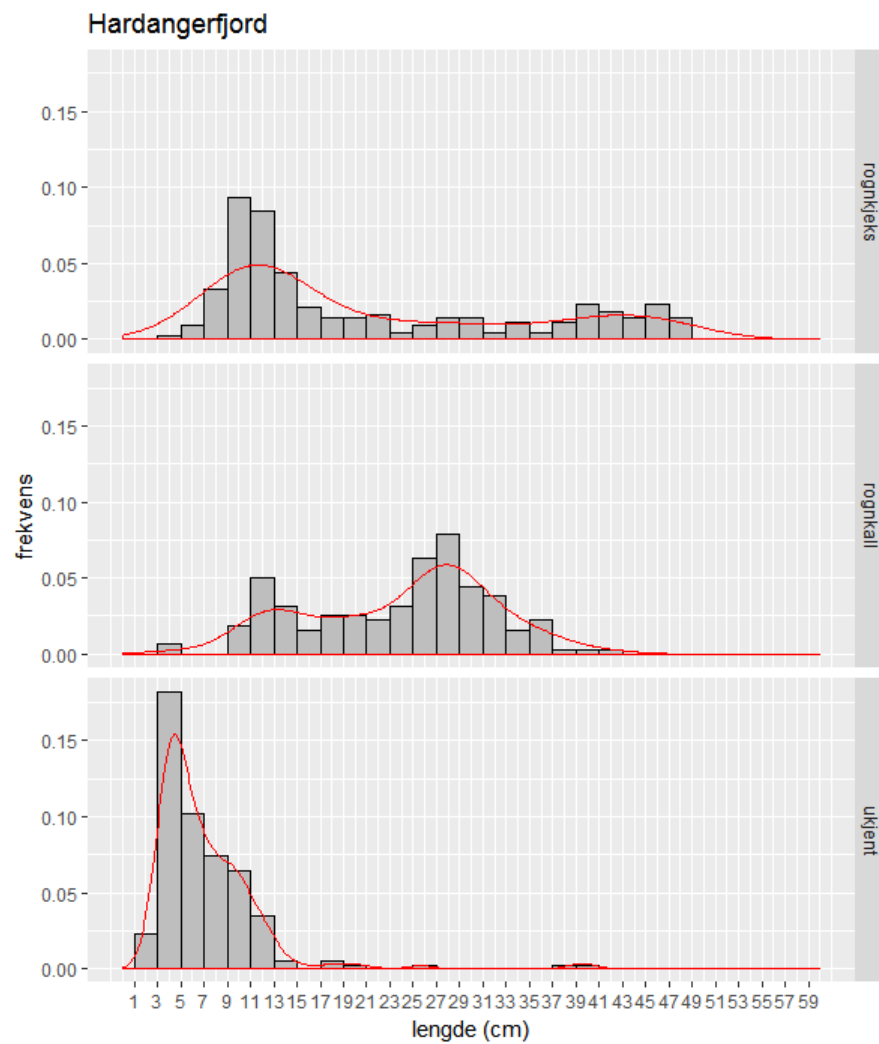
I Newfoundland har Hoenig & Hewitt (2005) undersøkt endringer i rognkjeksens kjønnsfordelingen mellom 1979-1994 som en konsekvens av høyt fiskepress. De har funnet at prosentandelen av -kaller har variert fra 12% i 1979 til 39% i 1994 da fiskepresset (fisket etter rogn) var høyest.

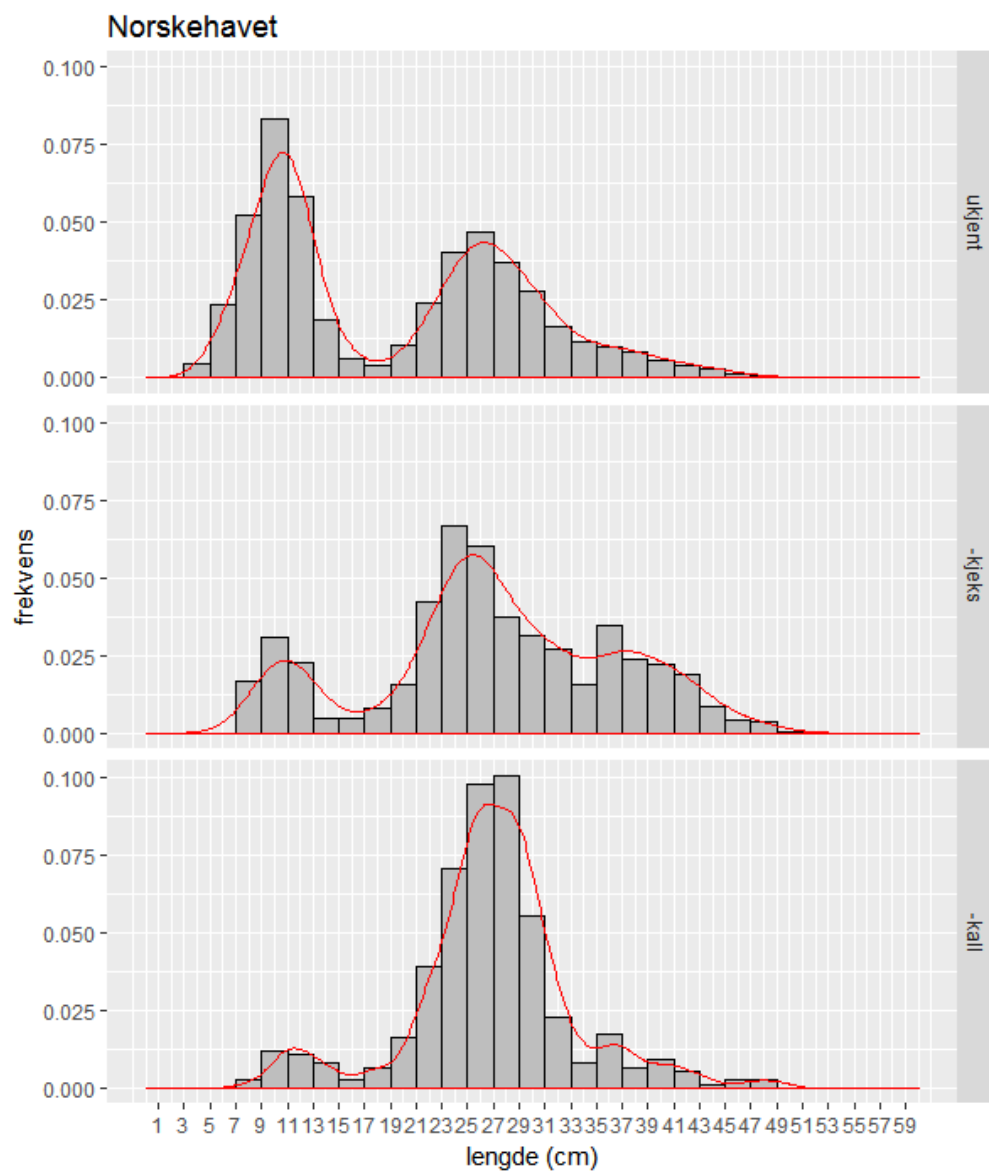
Figur 7. Rognkjeks (hunnfisk) lengdefordeling fra data fra forskningsfiske 1997-2007. Det er ingen forskjell i fordeling før eller etter endring i forskriften om maskevidde.

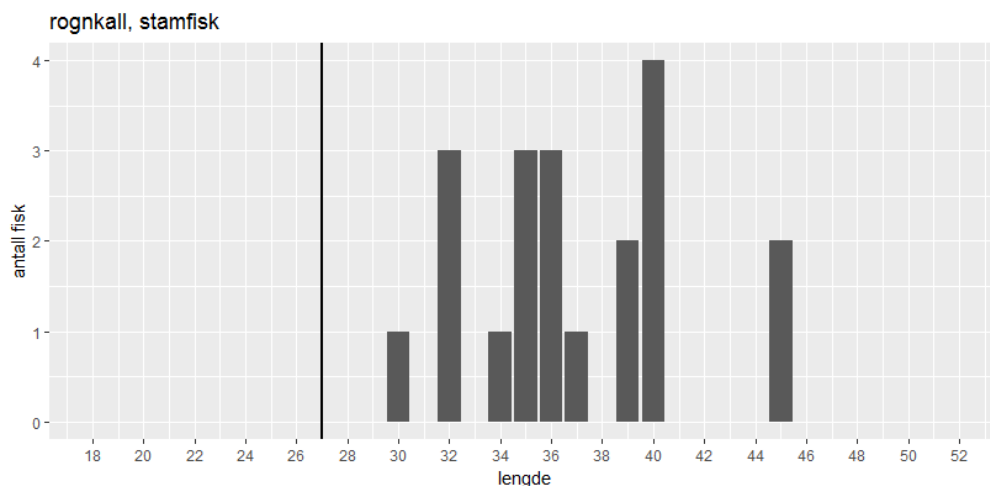
Figur. 8. Lengdefordeling av rognkall som ble fisket i forskningsfiske. Rognkallens (hannfisk) lengdefordeling fra data fra forskningsfiske 1997-2007. Det ser ut som endring i forskriften har hatt en liten effekt på lengdefordeling: det er litt mindre fisk under 24 cm etter 1999.

Figur 9. Lengdefordeling av rognkjeks fanget i forbindelse med lakselusovervåknings tokt i Hardangerfjorden (mai-juni). Data er fra 2015 og 2016. Kjønn ble vurdert ved undersøkelse av gonadene.

Figur 10. Lengdefordeling av rognkjeks fanget på IESSNS tokt i Norskehavet. Kjønn er undersøkt basert på farge.

Figur. 11. Lengdefordeling av rognkall som ble fisket høsten 2016 (sendt av Bjørnar Sørvik Gundersen; Skjerneset fisk AS).

3.3 Bifangst

Vi vet veldig lite om bifangst i fisket etter rognkjeks. Ifølge Acoura Marine², som hentet informasjon fra FAO, utgjør rognkjeks 95% av fangsten. Acoura Marine har konkludert at bifangsten er lavt siden det er ingen arter som er over 5%. De konkludere også at selektivitet av garn er høyt på grunn av maskestørrelsen. Det kan imidlertid være lokale variasjoner i andel bifangst og hva denne bifangsten består av.

En rapport indikerer at bifangst av kongekrabbe i rognkjeksfisket med garn er et alvorlig og økende problem (Furevik et al. 2007).

Data fra Island viser at bifangst gjelder hovedsakelig fugler og sel.

Vi har ikke data på hvordan bifangsten vil endre seg med mindre maskestørrelse, men en kan anta at flere arter kan utgjøre bifangsten, og da er det nærliggende å anta at bifangsten også kan øke..

² MSC sustainable fisheries certification Preliminary Draft Report. NFA Ling, tusk and lumpfish fishery.

4 Konklusjon

4.1 Bestandsinformasjon om rognkjeks og rognkall i hele landet og råd fra Havforskningsinstituttet

I følge siste (og eneste?) studien om genetisk av rognkjeks i Norge, finnes det ingen indikasjon på genetisk strukturering langs norskekysten, fra Mandal til Hekkingen (på kart: lokaliteter 1 til 6: Jonsdottir et al, 2017)³. Det vil si at bestandsestimat fra Norskehavet kan brukes til å vurdere bestanden i sørlig delen av Norge. Tidsserien vi har fra Norskehavet går ikke så langt tilbake i tid som den fra Barentshavet, men den viser et høyt estimat for antall rognkjeks, og som har vært ganske stabilt siden 2012. Fiskepresset (fisket etter rogn) er for tiden svært lavt, det vil si under 1%.

Om det tradisjonelle fiskeriet, råd fra Havforskningsinstituttet er at reguleringsstiltak for rognkjeks skal sikre at antall deltagende fartøy ikke overskrider 300 og at samlet kvantum utgjør ca. 400 tonn rå rogn. Det forventes ut fra dette en fortsatt høy bestand i årene fremover så lenge forvaltningen resulterer i en slik moderat beskatning. Havforskningsinstituttet finner derfor ikke at det er grunn til å endre reguleringene i 2017 i forhold til inneværende år. I forhold til det nye fiskeriet som foregår sør for Nordland, ser vi ingen grunn til å endre nåværende anbefalingen.

Det er manglende kunnskap i forhold til kjønnsfordeling, men dataene vi har fra forrige forskningsfisket viser at kaller representerer 10% av fangst. **Det vil si at reguleringsstiltak for rognkall skal sikre at samlet kvantum ikke overskrider ca. 178 tonn fisk.**

4.2 Risiko for spredning av sykdom ved flytting av rognkjeks

I dag, har vi ingen data om sykdom i vill rognkjeks, og kan derfor ikke svare på hvor stor risiko det er å flytte rognkjeks. Imidlertid vet vi at sykdommer er et stort problem i oppdrett og bruk av rognkjeks som luseplukker. Oppdrettet rognkjeks er utsatt for en rekke sykdommer, og ved utsett i laksemerder i sommerhalvåret på Vestlandet og Sørlandet, er dødeligheten på grunn av sykdom svært stor i løpet av kort tid.

I følge, Jonsdottir et al, 2017 er det ingen genetisk forskjell mellom lokaliteter i figuren, det vil si at det er allerede en del blanding i populasjonen. Vi vet ikke hva dette vil ha å si for sykdomsstatus i populasjonen.

³ Pampoulie et al. (2014) viste betydelig genetisk forskjell på stor geografisk skala i Nord-Atlanteren. Tre genetisk distinkte populasjoner ble funnet: Maine-Canada-Grønland (Nordvest), Island-Norge (Nordøst) og Østersjøen.

4.3 Endring av maskestørrelse i rognkjeksgarn

Basert på våre data ser vi ingen grunn til å redusere maskevidden i rognkjeksgarn. Data fra forskningsfiske viser at kjønnsmoden -kaller blir fanget med den nåværende maskevidden.

Det blitt rapportert at rognkjeks også gyter om høsten og at disse individene har en mindre størrelse enn de som gyter på våren, men det foreligger ingen data på dette. Vi har ikke egne data om rognjeksgyting i høstperioden.

Hannene, rognkallen, er på Island betraktet som en svært god matfisk og fanges der til innenlands forbruk (Sigurdsson 1985). Rognkall blir fanget med samme maskestørrelse som er brukt i Norge: 267 mm eller 292 mm.

I tillegg kan vi nevne at rognjeksfiskeriet er under MSC sertifisering. Etter samråd med Acoura Marine som er ansvarlig for sertifiseringen, fikk vi beskjed om at eventuelle endringer i maskestørrelsen ville skade denne prosessen.

4.4 Kunnskapsbehov

- Vekst, rekruttering og naturlig dødelighet.
- Bifangst
- Utvikle en metode for å bestemme kjønn: vevsprøve (biopsi) i gonader for eksempel
- Merkeforsøk med rognkjeks som blir fanget under begge toktene: det ville gi informasjon om gytebestanden, vandringsmønstre, og populasjonsstrukturen.
- Sykdomsstatus
- Gytesesong
 - o Forskjeller i gyteperiode langs kysten
 - o Eventuell gyting om høsten

Vi anbefaler å starte en slags forskningsfiske med registrering av fangst og bifangst både i det tradisjonelt fisket og i det nye fisket etter stamfisk. I Island er hver båt pålagt å sende inn en loggbok på slutten av sesongen med antall og lengde på nett, total fangst og eventuell bifangst inkludert fugler og sjøpattedyr.

Rognkjeks blir samlet inn i tre forskjellige tokt ved Havforskningsinstituttet, men prøvetaking er ikke optimal. I Hardangerfjorden er fisken vanligvis bare telt. I Norskehavet er vurderingen av kjønnsfordeling ganske usikker, og i Barentshavet er fisk bare målt (kun lengde). Det kan bestilles en bedre prøvetaking om bord.

5 Referanser

Almaca, C. (1965). Second capture of the fish, *Trachypterus arcticus* (Brunnich 1788) and *Cyclopterus lumpus*, Linne 1758, in Portugal. *Arq. Mus. Bocage* 1,2.

Blacker, R.W. (1983). Pelagic records of the lumpsucker, *Cyclopterus lumpus* L. *J. Fish Biol.* 23, 405-417.

Blackwood, G. (1983). Lumpfish roe fishery development in Newfoundland and Labrador. Dep. of Fisheries, Industry Support Services, Development Report, St. John's, Newfoundland. 31. 20 pp.

Daborn, G.R., and Gregory, R.S. (1983). Occurrence, distribution, and feeding habits of juvenile lumpfish, *Cyclopterus lumpus* in the bay of Fundy. *Can. J. Zool.-Rev. Can. Zool.* 61, 797-801.

Eriksen, E., Durif, C.M.F., and Prozorkevich, D. (2014). Lumpfish (*Cyclopterus lumpus*) in the Barents Sea: development of biomass and abundance indices, and spatial distribution. *ICES Journal of Marine Science: Journal du Conseil* 71, 2398-2402.

Furevik, D.M., Saltskår, J., Løkkeborg, S., Tysseland, A.-B.S., Stiansen, S., Jørgensen, T., and Langedal, G. (2007). Reduksjon i bifangst av kongekrabbe i rognkjeksfisket Varangerfjorden Våren 2007- Atferdsstudier og komparative fiskeforsøk med garn

påmontert et panel med finmasket notlin

og standard rognkjeksgarn. R.f. Havforskningen, ed., p. 15.

Hoenig, J.M., and Hewitt, D.A. (2005). What can we learn about mortality from sex ratio data? A look at lumpfish in Newfoundland. *T. Am. Fish. Soc.* 134, 754-761.

Jónsdóttir, O.D.B., Schregel, J., Hagen, S.B., Tobiassen, C., Aarnes, S.G., Imsland, A.K.D., (in press). Population genetic structure of lumpfish along the Norwegian coast: aquaculture implications. *Aquaculture International*.

Lampart-Kaluzniacka, M., and Heese, T. (2000). Morphological characteristics of South Baltic lumpfish, *Cyclopterus lumpus* L., 1758. *Acta Ichthyologica et Piscatoria* 30, 99-110.

Mooring, J.R. (1990). Seasonal absence of fishes in the tidepools of a boreal environment (Maine, USA). *Hydrobiologia* 194, 163-168.

Myrseth, B. (1971). Fekunditet, vekst, levevis og ernæring hos *Cyclopterus lumpus* L. Thesis. (University of Bergen), p. 113.

Nøttestad, L., Oskarsson, G.J., Jacobsen, J.A., and al., e. (2011). Cruise report from the coordinated ecosystem survey (IESSNS) with M/V "Libas, M/V "Finnur Fridi" and R/V "Arni Frdriksson" in the Norwegian Sea and surrounding waters 18. July – 31 August 2011. Working document to working group on Northeast Atlantic Pelagic Ecosystem Surveys (WGNAPES) ICES HQ, Copenhagen. p. 31.

Pampoulie, C., Skirnisdottir, S., Olafsdottir, G., Helyar, S.J., Thorsteinsson, V., Jónsson, S.P., Fréchet, A., Durif, C.M.F., Sherman, S., Lampart-Kałużniacka, M., et al. (2014). Genetic structure of the lumpfish *Cyclopterus lumpus* across the North Atlantic. *ICES Journal of Marine Science: Journal du Conseil*.

StoX (2015) StoX: An open source approach to acoustic and swept area survey calculations. Institute of Marine Research, Bergen, Norway. URL: <http://www.imr.no/stox>

Sundet, J. (1995). Bestandsgrunnlag for rognkjeks (*Cyclopterus lumpus*) i nordnorske farvann. Oppdrag fra ordningen med fiskeforsøk og veiledningstjeneste. Fiskeriforskning rapp. nr. 27/1995.

Sunnanå, K., and Albert, O.T. (2002). Taksering av bestand av rognkjeks nord for 62°N og rådgiving for fisket i 2003. 19/2002, Fiskeriforskning, p. 12.

Thorsteinsson, V. (1983). Some aspects of the biology and the fisheries of the lumpfish (*Cyclopterus lumpus*) M.A. Thesis, State University of New York at Stony Brook. 65 pp.

Sak 13/2017

Regulering av fisket etter sei sør for
62 N° i 2018

SAK 13/2017

REGULERING AV FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2018

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak en videreføring av årets reguleringsopplegg.

2 FISKET ETTER SEI I 2016

Norge og EU ble under kvoteforhandlingene for 2016 enige om en TAC på sei i Nordsjøen og Skagerrak på 65 696 tonn, hvorav Norge hadde en andel på 33 532 tonn sei etter kvotebytte og avsetning til tredjeland. Av dette ble det avsatt 10 tonn til forsknings- og undervisningsformål. Disponibel kvote av sei i Nordsjøen og Skagerrak for norske fiskere, etter avsetning til forskning og undervisning, var med det på 33 522 tonn.

I tillegg til dette ble det klart at norske fartøy kunne fiske inntil 500 tonn sei i EU-sonen i ICES statistikkområde 6a nord for 56°30' N. Dette ble ikke fordelt mellom fartøygruppene. Den 25. april var den norske kvoten på 500 tonn sei i ICES-statistikkområde 6a beregnet oppfisket. Fisket ble stoppet samme dag.

Tabell 1: Gruppekvoter, fangst og førstehåndsverdi i 2016

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	20 022	24 667	-4 645	123 %	276 838
Torsketrål ¹	10 966	11 927	-961	109 %	153 639
Seitrål	2 854	5 270	-2 416	185 %	49 926
Avgrenset nordsjøtrål	1 426	2 838	-1 412	199 %	30 106
Pelagisk-/nordsjøtrål	4 776	4 632	144	97 %	42 933
Bifangst pelagisk-/nordsjøtrål ²	100	100	0	100 %	234
Not	5 500	2 342	3 158	43 %	10 852
Konvensjonelle totalt	8 000	4 501	3 499	56 %	48 695
Konvensjonelle havfiskefartøy		1 121			14 273
Andre konvensjonelle fartøy		3 303			34 422
Forskning og undervisning	10	2	8	16 %	18
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)		49			115
Totalt	33 532	31 561	1 971	94 %	662 051

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 15. februar 2017

¹ Enkelte torsketrålere har strukturkvoter fra seitrålgruppen og følgelig skal noe av kvantumet fra torsketrålerne belastes seitrålernes gruppekvote. Dette er hensyntatt i tabellen ovenfor, men blir ikke utført i Fiskeridirektorats ukestatistikk.

² Det ble foretatt en skjønsmessig avkorting av gruppekvoten til pelagisk-/nordsjøtrål på basert på estimater av mengden uregistrert sei som gikk til oppmaling i industritrålfisket året før.

3 FISKET ETTER SEI I 2017

Norge og EU ble i kvoteforhandlingene for 2017 enige om en TAC på 106 332 tonn i ICES statistikkområde 3a, 4 og 6. Som utgangspunkt gir dette en kvote på 96 337 tonn i Nordsjøen og Skagerrak, hvorav Norge har en andel på 52 %. Som følge av at EU fra 1. januar 2016 innførte ilandføringsplikt for en rekke fartøygrupper som fisker etter sei, ble TAC oppjustert med 4,1 % slik at endelig TAC ble fastsatt til 100 287 tonn.

Norges andel av avtalt TAC er som nevnt 52 %, hvilket gir en kvote på 52 149 tonn. Norge byttet til seg 250 tonn sei fra EU, og 880 tonn sei ble avsatt til Sverige i henhold til «Sverigeavtalen» for 2017. Norsk totalkvote for 2017 ble dermed på 51 509 tonn, hvorav 10 tonn er avsatt til forskning. Dette er en økning på nesten 54 % sammenlignet med året før.

I 2016 gjensto det 1 971 tonn av kvoten ved årets slutt. I henhold til avtalen med EU kan inntil 10 % ubenyttet kvantum overføres til neste år; denne muligheten ble benyttet i overgangen fra 2016 til 2017. De 1 971 tonnene ble fordelt i henhold til gjeldende fordelingsnøkler.

I tillegg til dette ble det klart at norske fartøy kan fiske inntil 500 tonn sei i EU-sonen i ICES statistikkområde 4.a nord for 56°30' N. I likhet med 2015 ble ikke dette fordelt mellom fartøygruppene. Den 27. mars 2017 var den norske kvoten på 500 tonn sei i ICES-statistikkområde 4.a beregnet oppfisket. Fisket ble stoppet samme dag.

Tabell 2: Gruppekvoter i 2017

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justert kvoter
Not	5 500	5 500
Konvensjonelle	8 000	8 000
Trål	38 009	39 980
Torsketrål	24 097	25 535
Seitrål	6 272	6 646
Avgrenset nordsjøtrål	1 758	1 794
Pelagisk-/nordsjøtrål	5 883	5 905
Totalt	51 509	53 480

Estimert fangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket i 2017 belastes gruppeknoten til pelagisk- og nordsjøtrål i 2018.

Tabell 3: Gruppekvoter, fangst og førstehandsverdi i 2017 – foreløpige tall

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter (tonn)	Justerte kvoter (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse (%)	Verdi (1000 kr)
Trål totalt	38 009	39 980	38 974	1 006	97 %	286 761
Torsketrål ¹	24 097	25 535	28 423	-2 888	111 %	209 314
Seitrål	6 272	6 646	4 944	1 702	74 %	36 405
Avgrenset nordsjøtrål	1 758	1 794	1 699	95	95 %	14 834
Pelagisk-/nordsjøtrål	5 783	5 805	3 808	1 997	66 %	25 537
Bifangst pelagisk-/nordsjøtrål ²	100	100	100	0	100 %	671
Not	5 500	5 500	2 606	2 894	47 %	12 368
Konvensjonelle totalt	8 000	8 000	4 504	3 496	56 %	41 864
Konvensjonelle havfiskefartøy			1 661			16 897
Andre konvensjonelle fartøy			2 843			24 967
Forskning og undervisning	10	10	14	-4	140 %	135
Annet (inkl. agn og fritidsfiske)			47	-47		347
Totalt	51 509	53 480	46 145	7 335	86 %	340 654

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 4. oktober 2017

¹ Enkelte torsketrålere har strukturkvoter fra seitrålgruppen og følgelig skal noe av kvantumet fra torsketrålerne belastes seitrålernes gruppekvote. Dette er hensyntatt i tabellen ovenfor, men blir ikke utført i Fiskeridirektorats ukestatistikk.

² Det ble foretatt en skjønsmessig avkortning av gruppekvoten til pelagisk-/nordsjøtrål på basert på estimater av mengden uregistrert sei som gikk til oppmaling i industritrålfisket året før.

3.1 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED TRÅL

3.1.1 Fartøy med torsketråltiltattelse

Fartøy med torsketråltiltattelse er regulert med maksimalkvoter. For fartøy med torsketråltiltattelse som er registrert som fabrikktrålere ble maksimalkvoten satt til 1 260 tonn ved årets start. For øvrige torsketrålere ble maksimalkvoten satt til 900 tonn.

Så langt i 2017 har 29 torsketrålere fisket på 31 tillatelser i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Det er like mange fartøy som fisket i 2016, men på to ekstra tillatelser. Denne gruppen har per 4. oktober fisket omtrent 28 423 tonn sei, 2 888 tonn over gruppekvoten.

Fiskeridirektoratet har anledning til å overføre ubenyttet kvanta fra en gruppe til en annen. Basert på fiskemønsteret fra tidligere år har Fiskeridirektoratet beregnet med stor sikkerhet at det i år – som i foregående år – vil gjenstå et betydelig kvantum fra andre grupper. Deler av dette kvantumet har blitt overført til torsketrål for å sørge for en hensiktsmessig avvikling av fisket.

3.1.2 Fartøy med seitråltiltattelse

Fartøy med seitråltiltattelse med kvotefaktor 1,00 var fra årets begynnelse regulert med en maksimalkvote på 550 tonn. Den 14. september ble det funnet grunnlag for å øke seitrålernes maksimalkvote til 800 tonn.

Det er bare fire aktive seitråltillatelser i 2017. Per 4. oktober hadde seitrål fisket omtrent 4 944 tonn sei, hvorav om lag halvparten er fisket av torsketrålere med strukturkvoter fra seitrål.

3.1.3 Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse fikk justerte gruppekvoter på 5 905 i inneværende år, hvorav 100 tonn ble trukket fra for å dekke fjorårets estimerte uregistrerte oppmaling av sei i industritrålfisket. I begynnelsen av 2017 kunne disse fiske og lande maksimalt 400 tonn. Den 16. august ble maksimalkvoten økt til 600 tonn da det ble klart at gruppekvoten antagelig ikke vill nås ellers.

Per 4. oktober har gruppen fisket 3 808 tonn sei, slik at det gjenstår 1 997 tonn av den justerte gruppekvoten.

3.1.4 Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse har i 2017 en justert gruppekvote på 1 794 tonn sei.

Fra og med 19. januar 2017 ble det innført et forbud mot direktefiske etter sei for fartøy med avgrenset nordsjøtrål; i stedet ble det gitt tillatelse til å ha inntil 30 % innblanding av sei i et blandingsfiske. Den 10. mars ble denne bifangstprosenten økt til 40 % da det viste seg vanskelig å drive et hensiktsmessig fiske med bare 30 % bifangst, samt at det ble beregnet at fisketakten ville holde seg på et forsvarlig nivå med tanke på utnyttelse av gruppekvoten.

Bakgrunnen for innføringen av bifangstregimet var at presset på gruppekvoten har økt i de siste år. Dette er beskrevet nærmere i reguleringsmøtedokumentet for sei i Nordsjøen og Skagerrak våren 2017 (sak 4.10).

Per 4. oktober har gruppen fisket 1 699 tonn sei. Det beregnes at gruppekvoten til avgrenset nordsjøtrål vil overfiskes noe, men betraktelig mindre enn tidligere år og innenfor dekningen av det som vil kunne overføres fra andre grupper i henhold til tradisjonelle fordelingsnøkler.

Basert på analyse av gruppens sluttседler konkluderer Fiskeridirektoratet med at det som hovedregel er mulig å drive et hensiktsmessig fiske under ordningen. I tillegg bidrar den til å begrense fiskepresset slik at fisket kan foregå gjennom hele året, og det er sannsynlig at den bidrar til økte fangster av andre, ikke-kvoteregulerte arter.

Fiskeridirektoratet har ikke analysert i detalj hvordan bifangstordningen påvirker fartøyenes totale driftsgrunnlag. Vi viser til at næringen i all hovedsak støtter ordningen.

3.2 FARTØY SOM FISKE ETTER SEI MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap ble fra årets start regulert med en maksimalkvote på 800 tonn.

Gruppen har per 4. oktober fisket 4 504 tonn av kvoten på 8 000 tonn. Konvensjonelle havfiskefartøy og andre fartøy som fisker med konvensjonelle redskap har fisket hhv. 1 661 2 843 tonn.

Fisket etter sei med konvensjonelle redskaper foregår hovedsakelig i februar og etter en rolig periode på vår og tidlig sommer tar det seg opp på sensommer og om høsten.

3.3 FARTØY SOM FISKER ETTER SEI MED NOT

Fartøy som fisker etter sei med not er regulert med en gruppekvote på 5 500 tonn. Per 4. oktober er det fisket 2 606 tonn, det vil si at det gjenstår 2 894 tonn av gruppekvoten. Notgruppen har fanget mer sei enn i foregående år, med unntak av 2015 da fangsten var over 4 000 tonn på samme tid.

Det fiskes sjelden betydelig mengder sei med not etter sommeren.

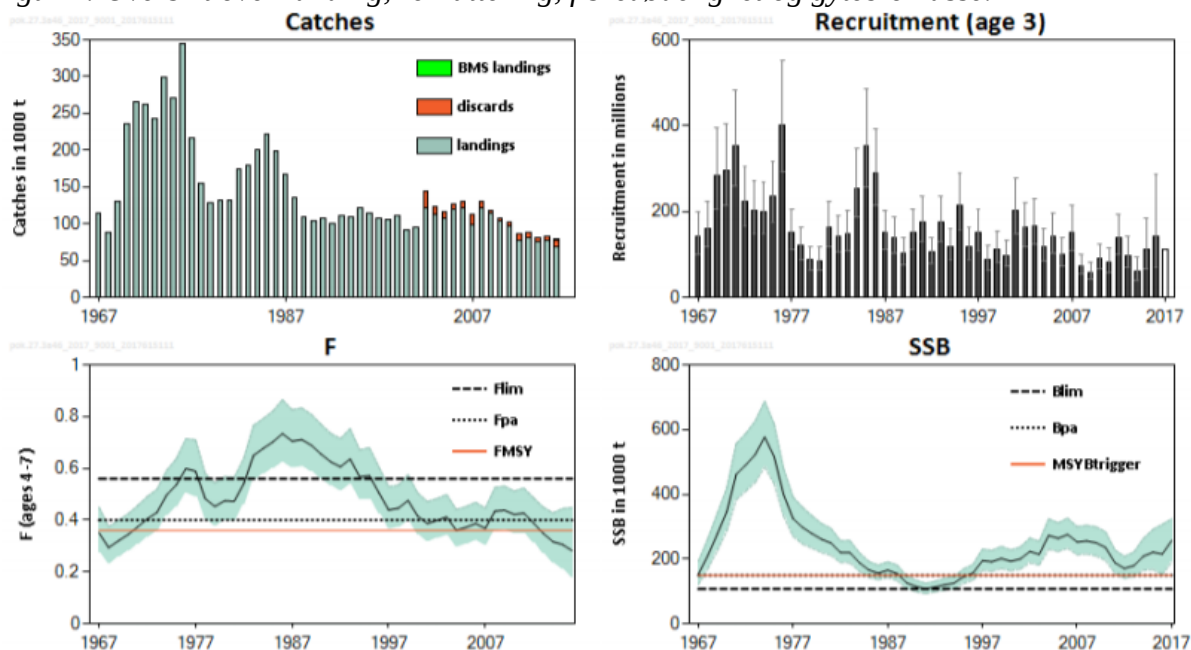
4 BESTANDSSITUASJONEN FOR 2018

ICES gir samlet råd for fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak (ICES statistikkområde 3a og 4) og havområdene vest av 4°V (ICES statistikkområde 6).

Norge og EU har siden 2002 vært enige om en forvaltningsplan for sei i Nordsjøen og Skagerrak. Hensikten med forvaltningsplanen er å sikre et bærekraftig fiske og høyt utbytte av bestanden. I 2012 evaluerte ICES forvaltningsplanen og vurderte den til å være i henhold til før-var-prinsippet på kort sikt (< 4 år). EU og Norge ble på bakgrunn av denne anbefalingen i februar 2013 enige om ikke å endre forvaltningsplanen.

Rekrutteringen har i stor grad vært under langtidsgjennomsnittet siden 2003. Gytebestanden har variert uten noen klar trend på et nivå over $MSY B_{trigger}$ siden 1996. Fiskedødeligheten har vært under F_{MSY} siden 2013.

Figur 1: Oversikt over landing, rekruttering, fiskedødelighet og gytebiomasse.

Kilde: ICES-råd, juni 2017

ICES gjennomførte i løpet av 2016 en metoderevisjon knyttet til bestandsberegningene. Som følge av metoderevisjonen ble det også laget nye referansepunkt. Siden bestandsberegningene og referansepunktene er endret er det nødvendig å evaluere høstingsregelen for å vurdere om den fremdeles er i trål med en føre-var tilnærming. Dette arbeidet pågår fremdeles, og gjør at ICES for 2018, som i 2017, gir et råd med utgangspunkt i F_{MSY} .

En fiskedødelighet på F_{MSY} i 2018 vil ifølge ICES gi en totalkvote på 118 460. I sitt råd for 2017 skiller ICES mellom landet kvantum og fangstkvantum. Differansen mellom disse er utkast av uønsket bifangst. Anbefalingen knyttet til landet kvantum ved å følge MSY-tilnærmingen i 2018 er på 103 731 tonn, av dette er anbefalt kvote i ICES 3a og 4 på 93 980 tonn.

5 FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER SEI I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2018

De bilaterale forhandlingene mellom Norge og EU for 2018 er ennå ikke påbegynt. Forslag til regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2018 tar utgangspunkt i at Norge og EU blir enige om å følge MSY-tilnærmingen og at kvotene baseres på ICES-rådgivningen knyttet til *landet* kvantum. I kapittel 3 gikk det frem at TAC ble oppjustert med 4,1 % som følge av at EU fra 1. januar 2016 innførte ilandføringsplikt for en rekke fartøygrupper som fisker etter sei. Det kan også tenkes at partene blir enige om en lignende tilnærming også for 2018. Beregningene i dette dokumentet tar imidlertid ikke hensyn til en slik oppjustering.

Dersom Norge og EU blir enige om TAC i ICES 3a og 4 på 93 980 tonn, vil Norge, som har en andel på 52 %, få en kvote på 48 870 tonn i 2018. Fiskeridirektoratet legger til grunn at avsetning til tredjeland og kvotebytte vil ligge på samme nivå som inneværende år. Videre legges det til grunn at det også for 2018 avsettes 10 tonn til forskning. Fiskeridirektoratet vil i det videre beregne gruppekvote med utgangspunkt i en norsk kvote på 48 230 tonn.

5.1 NOTFISKET

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvote til not for 2018 fastsettes til 5 500 tonn. Dette er i tråd med tidligere fastsatt gruppekvote.

Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy som har adgang til å fiske sei med not også kan fiske seinotkvoten med konvensjonelle redskaper.

5.2 FISKET MED KONVENSJONELLE REDSKAPER

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvoten for fisket etter sei med konvensjonelle redskaper også i 2018 settes til 8 000 tonn.

For å sikre et kvantum for kystfisket, foreslår Fiskeridirektøren at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy kan stoppes når det gjenstår 1 400 tonn av gruppekvoten.

Fiskeridirektøren vil foreslå at fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper reguleres med en generell maksimalkvote på 800 tonn.

5.3 TRÅLFISKET

Fiskeridirektøren foreslår at den resterende del av den norske seikvoten i Nordsjøen og Skagerrak, det vil si 34 730 tonn, tildeles fartøy som fisker etter sei med trål.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av fordelingen av trålnes gruppekvote, gitt ved tabell 4 nedenfor.

Tabell 4: Fordeling av gruppekvoten for trål i 2018

Gruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Gruppekvote trål		34 730
Nordsjøtrålere fast andel		5 000
Til fordeling		29 730
Herav:		
Torsketrålere	73,0	21 703
Seitrålere	19,0	5 649
Nordsjøtrålere	8,0	2 378
Sum nordsjøtrålere		7 378

5.3.1 Torsketrålere

Torsketrålernes gruppekvote er omtrent 10 % lavere i 2018 enn i 2017. Dette taler isolert sett for en noe lavere overregulering.

Overreguleringen per 1. januar 2017 var på 55 %. Maksimalkvoten var da satt til 900 tonn per kvotefaktor. I løpet av sommeren i år var det beregnet at torsketrålernes gruppekvote var oppfisket. Fisket fikk imidlertid fortsette innenfor de gjeldende maksimalkvoter siden det var svært sannsynlig at enkelte andre grupper ikke ville fiske opp sine kvoter. Den samme vurderingen og konklusjonen har holdt seg til nå.

Dersom en i 2018 ønsker tilsvarende overregulering som i 2017, blir maksimalkvoten 800 tonn per kvotefaktor; dette gir en overregulering på 53 %. En maksimalkvote på 750 innebærer en overregulering på 43 %.

Ettersom endringen i gruppekvoten for torsketrål antas å bli liten er det rimelig å anta at fisket i 2018 vil avvikles omtrent som i 2017. Under forutsetning om at det ikke gjenstår kvote i 2017 finner Fiskeridirektoratet det hensiktsmessig å redusere overreguleringen noe fra årets start sammenlignet med 2017.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålerne reguleres med følgende maksimalkvoter i 2018:

Tabell 5: Maksimalkvoter for torsketrålere i 2018

Gruppe	Kvotefaktor	Maksimalkvote
Fabrikktrålere	1,4	1 050
Andre torsketrålere	1,0	750

5.3.2 Seitrålere

Under samme forutsetninger som over vil seitrålerne få en gruppekvote på 5 649 tonn i Nordsjøen og Skagerrak i 2018.

I 2017 var seitrålernes maksimalkvote overregulert med 20 %. Per 4. oktober gjenstår omtrent 1 700 tonn av seitrålernes gruppekvote, så det kan virke som om denne overreguleringen var litt lav. En tilsvarende overregulering for 2018 ville gitt en maksimalkvote på 500 tonn. En maksimalkvote på 550 tonn gir en overregulering på 34 %.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten for fartøy med seitråltillatelse med kvotefaktor 1,0 settes til 550 tonn.

5.3.3 Nordsjøtrålere (samlebetegnelse)

Nordsjøtrålere er en samlebetegnelse for tre ulike grupper av trålere som alle har sitt viktigste fiskeområde i Nordsjøen og delvis i Skagerrak. Denne gruppen omfatter fartøy med nordsjøtråltillatelse, pelagisk tråltillatelse og avgrenset nordsjøtråltillatelse. Regneeksemplet basert på ICES' rådgivning vil gi en gruppekvote til nordsjøtrålerne på 7 378 tonn i 2018.

5.3.3.1 Estimert fangst av sei som går til oppmaling i industritrålfisket

I henhold til utøvelsesforskriften § 49 er det som hovedregel ikke tillatt å fiske eller lande enkelte arter, som blant annet sei til oppmaling.

I fisket med småmasket trål etter arter som øyepål og kolmule er det knyttet stor usikkerhet i fangstregistreringen ved mottak av fisk til industriformål. Fiskeridirektoratet har over tid prøvd å løse dette problemet gjennom prøvetaking ved landing. Det har imidlertid ikke lyktes

å etablere et troverdig faktum i form av estimat av de kvanta bifangst som går uregistrert til oppmaling med denne tilnærmingen.

Plikten til å registrere fangst korrekt hviler på fisker og mottager. Det er i strid med kravene i forskrift 6. mai 2014 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) når fisker og mottaker ikke foretar artssortering og dermed unnlater å føre sluttseddel på lovpålagt måte. Det er også en kompliserende faktor at norske landanlegg gjennomgående ikke oppfyller kravene til vekt og veiesystemer som forutsatt i landingsforskriften. Det er også utfordrende at kontrollgjennomføring ofte vanskeliggjøres som følge av HMS problemstillinger i det fysiske arbeidsmiljøet på bedriftene.

På grunnlag av det som er beskrevet og de erfaringer som er gjort over år er Fiskeridirektoratet kommet til at også denne delen av næringen i større grad må forventes å selv løse de oppgaver lovgiver har pålagt dem.

Dette innebærer at avregning av kvantum sei medgått til oppmaling etter 2018-sesongen vil bli gjennomført etter beste skjønn og med moderate kvanta, tilsvarende de foregående år.

Fiskeridirektøren foreslår at medgått bifangst fra fartøy med pelagisk trål- eller nordsjøtråltillatelse i 2018 avregnes gruppeknoten i 2019.

5.3.3.2 Fordeling av kvoter på fartøynivå

Fra og med 2011 ble det innført en fordeling av gruppeknoten som ga 77 % til fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, mens fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse fikk 23 %.

Denne fordelingen gir kvoter på henholdsvis 5 681 tonn til fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse og 1 698 tonn til fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse. Fordelingen fremgår nedenfor.

Tabell 6: Fordeling av gruppeknoten for nordsjøtrålere i 2018

Gruppe	Andel (%)	Gruppekvote (tonn)
Nordsjøtrålere		7 378
<i>Pelagisk- og nordsjøtrål</i>	77 %	5 681
<i>Avgrenset nordsjøtrål</i>	23 %	1 698

5.3.3.2.1 Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

I perioden 2006-2012 var det en sterk nedgang i totalfangsten for denne gruppen. Fra og med 2013 har imidlertid denne gruppen hatt en markant økning i fangsten; i 2016 hadde gruppen en kvoteutnyttelse på 97 %. Fisketakten i år har vært omtrent som i 2016. Dersom årsresultatet også er likt betyr det at det vil gjenstå om lag 1 300 tonn av gruppeknoten. Dette må ses i lys av at årets gruppekvote er unormalt høy.

I forkant av 2016-sesongen ble det sagt at flere fartøy skulle legge om til et direktefiske etter sei i 2016. Tall fra Fiskeridirektoratets registre over elektroniske fangst- og aktivitetsdata støtter imidlertid ikke en slik sammenheng. Siden 2013 er det bare i fjerde kvartal at vi kan se en relativ stor andel sei tatt i direktefiske. Unntakene er tredje kvartal i 2015 da 24 % av seien i tredje kvartal ble tatt i direktefiske, og andre kvartal i 2017, der 17 % av seien til nå er tatt i direktefiske. Det aller meste av seien tas fremdeles som bifangst i industritrålfisket.

Maksimalkvoten for 2017 ble satt til 400 tonn – en overregulering på 97 % - for så å bli økt til 600 tonn den 16. august. Fartøy med pelagisk- og nordsjøtråltillatelse ser ut til å fange omtrent like mye sei i 2017 som i 2016 da vi så det sterkeste fiskepresset i de siste årene. At fisketakten ikke har økt i takt med at totalkvoten gikk opp i 2017 kan skyldes at maksimalkvotene var for lave fra årets start eller at gruppen – i hvertfall ikke på kort sikt – kunne omstille seg til å utnytte den økte gruppekvote. I begge tilfeller taler dette for å øke maksimalkvotene til neste år, da gruppekvote er omtrent den samme. En maksimalkvote på 500 tonn gir en overregulering på 155 % i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår å gi fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse en maksimalkvote på 500 tonn.

5.3.3.2.2 Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse

Fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse får ut ifra beregningene i tabell 6, 1 698 tonn i gruppekvote i 2018, omtrent det samme som i 2017.

I 2017 ble fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse underlagt et bifangstregime: fartøyene kunne ikke fiske direkte etter sei, men ble gitt en adgang til å ha inntil 30 % sei i enkelte hal og ved landing. Denne bifangstprosenten ble senere økt til 40 %. I tillegg til bifangstbegrensingen ble fartøyene regulert med en maksimalkvote som fra årets start var på 300 tonn per kvotefaktor. Denne ble økt til 500 tonn den 6. september. Dette var mulig da det var svært sannsynlig at inndekning for et begrenset overfiske kunne dekkes inn fra andre grupper.

Det anbefales ikke at bifangstprosenten endres. En reduksjon vil begrense fiskepresset, men vil samtidig føre til at en relativt stor del av seien som landes blir «ulovlig». Det motsatte vil være tilfellet ved en økning av bifangstprosenten. Ettersom årets gruppekvote ligger an til å bli overfisket anbefales det ikke å øke bifangstprosenten.

Med maksimalkvoter på 300 tonn ble det beregnet at gruppekvote omtrent ville bli tatt. Denne anbefales derfor videreført i 2018. På grunn av en noe lavere gruppekvote medfører dette en svak økning i overreguleringen av gruppen.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse ikke kan fiske direkte etter sei i Nordsjøen og Skagerrak, men kan ha inntil 40 % innblanding av sei i de enkelte hal og ved landing.

Fiskeridirektøren foreslår å gi de fartøy som har fisket mer enn 325 tonn sei i ett av årene 2006, 2007 eller 2008 en maksimalkvote på 300 tonn. Andre fartøy med avgrenset nordsjøtråltillatelse gis en maksimalkvote på 150 tonn.

5.4 KVOTEFLEKSIBILITET

Ordningen med kvotefleksibilitet på Norges totale kvote av sei i Nordsjøen og Skagerrak foreslås videreført.

På grunn av svært ulik kvoteutnyttelse mellom gruppene anbefales det ikke å utvide ordningen til gruppenivå, ei heller fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at overfiske i 2018 skal belastes totalkvoten i 2019.

Fiskeridirektøren foreslår at ufisket kvantum på inntil 10 % av Norges kvote i 2018, før eventuelle overføringer og kvotebytter, kan godskrives totalkvoten i 2019.

Det er svært ulik kvoteutnyttelse blant gruppene i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Enkelte grupper har lav grad av kvoteutnyttelse og har de siste årene et gjenstående kvantum som overstiger 10 %. Andre grupper har fisket innpå førstnevnte gruppes kvote og har i enkelte år fisket utover 10 % av sine gruppekvotes. For å fortsatt ha denne fleksibiliteten bør det tas høyde for at enkelte fartøygrupper kan ha gjenstående mer enn 10 % av gruppekvotes, og at et slikt kvantum kan reforderes til andre grupper.

Fiskeridirektøren foreslår at dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, kan den overskytende kvoten reforderes til de andre fartøygruppene innen samme kvoteår.

5.5 PARTRÅLING

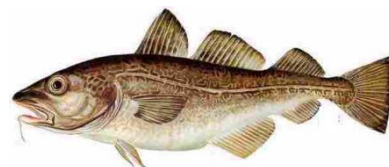
I reguleringsåret 2014 ble driftsformen partråling positivt tillatt i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak. Som vilkår for å drive partråling i seifisket ble det blant annet stilt krav om registrering mv. Forut for 2014 var det ikke tillatt å drive med partråling etter sei i Nordsjøen og Skagerrak da bestemmelsene om kvoteutnyttelse i reguleringsforskriften var til hinder for dette.

Partråling som driftsform har vært i vekst de siste årene. Foruten et direkte fiske etter sei driver partrållag også fiske etter annen bunnfisk i Nordsjøen, herunder særlig ikke-kvoteregulerte arter som lysing, hyse og hvitting. Partrållaktiviteten har også medført at fangster av torsk tatt som bifangst har vært økende. I reguleringsåret 2017 har derfor fartøy med avgrenset nordsjøtrål- eller nordsjøtrållatelse vært begrenset til å ta maksimalt 50 tonn torsk som bifangst (se også sak 14 om torsk sør for 62°N). På denne bakgrunn har det i 2017 blitt fastsatt et rammeverk for alt partrållfiske etter bunnfisk med stormasket trål sør for 62°N. Rammene for aktiviteten er fastsatt i utøvelsesforskriften.

Sak 14/2017

Regulering av fisket etter torsk sør
for 62°N i Nordsjøen og Skagerrak i
2018

SAK 14/2017

REGULERING AV FISKE ETTER TORSK I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2018

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak en videreføring av reguleringene for torsk i Nordsjøen og Skagerrak. Sammenlignet med årets start i 2017, under forutsetning av at totalkvoten i 2018 blir på samme nivå som rådgivningen fra ICES, foreslår Fiskeridirektoratet likevel å øke maksimalkvotene samt å øke tillatt bifangst for enkelte fartøygrupper som ikke har adgang til å fiske direkte etter torsk. For fartøy som er regulert med en positiv angitt begrensning på tillatt bifangst foreslås det å knytte kvantumsbegrensningen utelukkende til fiske med stormasket trål.

2 FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2016

Etter overføringer og tillegg av såkalt CCTV-kvote var Norges kvote 6 025 tonn i Nordsjøen i 2016. I Skagerrak var Norges kvote utenfor grunnlinjene 175 tonn. I Nordsjøen ble det totalt tatt 5 627 tonn torsk. I Skagerrak ble totalfangsten 551 tonn, hvorav 149 tonn ble tatt utenfor grunnlinjene.

3 FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN I 2017

3.1 REGULERINGER

De siste års reguleringer har hatt som mål å bevare og gjenoppbygge bestanden ved å redusere det totale uttaket. Samtidig har det vært en målsetting ikke å legge for store hindringer i veien for fiske etter andre arter i samme område. Tilnærmingen har derfor vært først å avsette et kvantum som dekker behovet for bifangst av torsk i andre fiskerier. Dersom norsk kvote i tillegg gir rom for et direkte fiske etter torsk, skal dette være forbeholdt fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

I de bilaterale forhandlingene med EU som ble avsluttet 2. desember 2016 ble det totale uttaket av torsk i Nordsjøen i 2017 fastsatt til 39 220 tonn. Norges andel er 6 667 tonn. Etter avsetning til tredjeland er Norges kvote 6 285 tonn.

Fordelingen av kvoten i 2017 fremgår av tabell 1.

Tabell 1: Forutsetning for regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen i 2017

Norsk TAC i 2017	6 667 tonn
Avsetning til andre land	382 tonn
Avsetning til bifangst i trålfiske	1 100 tonn
Avsetning til bifangst, konvensjonelle fartøy	400 tonn
Avsetning til forskningsfangst	50 tonn
Gjenstående kvantum til et direkte torskefiske	4 735 tonn

Tabell 2: Garanterte kvoter og maksimalkvoter i lukket og åpen gruppe i 2017

	Garanterte kvoter (tonn)	Maksimalkvoter (tonn)	Maksimalkvoter (tonn)
Lukket gruppe (fartøyets hjemmelslengde):		Fra 1. januar	Fra 11. september
0 - 14,99 meter	5	73	112,5
15,00 - 20,99 meter	10	146	225
på eller over 21,00 meter	20	291	450
Åpen gruppe (fartøyets største lengde):			
0 – 9,99 meter	4	7,5	12
10,00 – 20,99 meter	4	15	24
på eller over 21 meter	4	22	36

På sensommeren ble det klart at fangstene var lavere enn på samme tid i 2016, selv som kvotene i 2017 er større enn i 2016. Som følge av utviklingen i fisket ble derfor maksimalkvotene oppjustert med 50 % den 11. september.

Tabell 3: Antall aktive fartøy i lukket gruppe i 2017¹

Fartøygruppe hjemmelslengde	Antall fartøy
Fartøy under 15 meter	26
Fartøy 15-21 meter	2
Fartøy 21-28 meter	8
Fartøy over 28 meter	13
Totalt lukket gruppe	49

¹Fiskeridirektoratets deltaker og merkeregister 28. september 2017.

Fartøy uten adgang til å fiske direkte etter torsk har i 2017 vært regulert med bifangstregler. Fartøy som fisker med stormasket trål hadde ved starten av reguleringsåret adgang til å ha inntil 5 % bifangst av torsk. Fra og med 11. september ble bifangstprosenten fastsatt til 10 %.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse som fisker med stormasket trål med en minste maskevidde på 120 mm hadde ved reguleringsårets start adgang til å ha inntil 20 % bifangst av torsk i Nordsjøen, med en kvantumsbegrensning på 50 tonn. Tillatt bifangst ble 11. september fastsatt til 25 %, med en kvantumsbegrensning på 75 tonn.

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap, andre enn snurrevad, hadde ved reguleringsårets start adgang til å ha inntil 25 % bifangst av torsk. I perioden 1. juni til 30. september kunne de ha inntil 35 % bifangst av torsk. Tillatt bifangst av torsk ble 11. september fastsatt til 35 % ut året.

Tillatt bifangst for fartøy som fisker med snurrevad i Nordsjøen ble ved reguleringsårets start fastsatt til 25 %. Bifangstprosenten ble 11. september økt til 35 %.

Fartøy som fisker med rekestrål har i hele 2017 hatt adgang til å ha inntil 10 % bifangst av torsk. Basert på fangststatistikk har direktoratet ikke ansett det som nødvendig å øke tillatt bifangst for denne gruppen. Det understrekes at bifangstprosenten for fartøy som fisker med rekestrål allerede ble økt fra 5 % til 10 % etter reguleringsmøtet 2. juni 2016, og at gjennomsnittet av torsk i landingene på dette tidspunktet viste 4,9 % i Skagerrak og 3,8 % i Nordsjøen.

Fartøy som fisker med småmasket trål, unntatt rekestrål, har vært regulert med inntil 2,5 % bifangst av torsk.

3.2 FANGST

Tabell 4 viser norsk fiske etter torsk i Nordsjøen fordelt på konvensjonelle redskaper og trål.

Sammenlignet med samme tid i fjor er trålfangstene om lag 300 tonn lavere i år. Det konvensjonelle fisket er omtrent på tilsvarende nivå.

Tabell 4: Norsk fiske etter torsk i Nordsjøen (tonn)¹. Kvoter etter overføringer til tredje land.

År	Kvote	Trål	Konvensjonell	Totalt	Utnyttelse
2008	3 384	1 183	2 945	4 129	122 %
2009	4 514	1 176	3 079	4 255	94 %
2010	5 607	724	3 772	4 495	80 %
2011	5 111	734	4 015	4 758	93 %
2012	4 659	648	3 952	4 600	99 %
2013	4 659	834	3 251	4 085	88 %
2014	4 911	1 406	3 193	4 598	94 %
2015	5 175	1 423	3 923	5 346	104 %
2016	6 025	1 321	4 306	5 627	94 %
2017	6 285	897	3 696	4 593	

¹ Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 16. oktober 2017. Etter overføringer til tredje land og inkl. CCTV-kvotetillegg.

Tabell 5 gir en oversikt over fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen fordelt på redskapsgrupper. Garnfisket utgjør omtrent 65 % av det konvensjonelle fisket.

Tabell 5: Konvensjonelt fiske etter nordsjøtorsk (tonn)¹

År	Autoline	Annen line	Garn	Snurrevad	Annet	Totalt
2008	727	66	1 881	158	113	2 945
2009	813	99	1 972	128	67	3 079
2010	947	126	2 459	140	100	3 772
2011	1 217	104	2 401	217	76	4 015
2012	872	110	2 625	248	95	3 952
2013	728	131	2 103	211	78	3 251
2014	798	144	1 938	215	98	3 193
2015	958	206	2 536	156	67	3 923
2016	874	185	2 919	250	78	4 306
2017	712	128	2 536	268	52	3 696

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 16. oktober 2017.

Tabell 6 viser hvor mye torsk som er tatt i Nordsjøen av fartøy i lukket gruppe i kystflåten og havfiskefartøy med adgang til å delta i det direkte fisket med konvensjonelt redskap.

Tabell 6: Fangst av torsk (tonn) i Nordsjøen tatt av fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe¹

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lukket gruppe < 500 m³	1 649	1 901	2 376	2 248	2 474	1984	2 210	2 515	3 132	2 721
Havfiskefartøy med adgang til å delta	466	525	730	857	437	463	359	434	405	333
Totalt	2 115	2 426	3 106	3 105	2 911	2 447	2 569	2 949	3 537	3 054

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 16. oktober 2017

3.3 PARTRÅLING

I 2014 startet et partrålfiske i Nordsjøen. Et økende antall partrållag medførte at bifangstene av torsk økte betydelig. I 2015 ble det tatt over 900 tonn torsk fra partrålere, tilsvarende om lag hele avsetningen av torsk til bifangst i trålfisket. Som følge av utsikter til videre ekspansjon ble det forut for reguleringsåret 2016 foreslått å begrense uttaket av torsk fra denne gruppen. Dette medførte at fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse ble begrenset til å ha maksimalt 50 tonn torsk som bifangst i 2016. Reguleringen er videreført i 2017. (Økt til 75 tonn 11. september)

Det var etter Fiskeridirektoratets oppfatning også nødvendig å klargjøre og presisere rammene for alt partrålfiske etter bunnfisk i Nordsjøen. Fra og med 1. januar 2017 ble det derfor stilt krav til registrering mv. for alle fartøy som driver med partråling etter bunnfisk sør for 62°N, jf. forskrift 22. desember 2004 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) § 14a.

Reguleringene ser ut til å ha fungert etter hensikten da uttaket av torsk fra denne gruppen har gått ned. Det er også klart at partråleraktiviteten generelt sett har vært lavere i 2017 enn i de foregående årene med kun to registrerte partrålerlag.

4 FISKET ETTER TORSK UTENFOR GRUNNLINJEN I SKAGERRAK I 2017

4.1 REGULERINGER

Norge og EU er enige om en totalkvote for torsk i Skagerrak på 5 744 tonn i 2017. Dette innebærer at Norges kvote utenfor grunnlinjene i 2017 er på 186 tonn. Av dette ble 116 tonn satt av til konvensjonelt fiske.

I utgangspunktet er direkte fiske etter torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjene forbudt, med unntak av en gruppe fartøy som siden 2005 har hatt dispensasjon fra dette forbudet. Maksimalkvoten for denne gruppen er 10 tonn. I tillegg kan fartøy med største lengde under 11 meter fiske inntil 5 tonn torsk med juksa i perioden 1. april til 30. juni, dersom eier/hovedsmann er registrert på blad B i fiskermanntallet og fartøyet ikke har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen.

Fartøy som fisker med stormasket trål hadde ved starten av reguleringsåret adgang til å ha inntil 5 % bifangst av torsk. Fra og med 11. september ble bifangstprosenten fastsatt til 10 %.

Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse har ved fiske i Skagerrak adgang til å ha 10 % bifangst ved fiske med stormasket trål med en minste maskevidde på 120 mm, og ved bruk av seleksjonspanel med maskevidde ned til 90 mm eller med maskevidde ned til 70 mm hvis det benyttes kvadratmasker i fiskeposen.

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap, andre enn snurrevad, hadde ved reguleringsårets start adgang til å ha inntil 25 % bifangst av torsk. I perioden 1. juni til 30. september kunne de ha inntil 35 % bifangst av torsk. Tillatt bifangst av torsk ble 11. september fastsatt til 35 % ut året.

Tillatt bifangst for fartøy som fisker med snurrevad i Skagerrak ble ved reguleringsårets start fastsatt til 5 %. Bifangstprosenten ble 11. september økt til 15 %.

Fartøy som fisker med reketral har adgang til 10 % bifangst av torsk, mens andre fartøy som fisker med småmasket trål har adgang til 2,5 % bifangst.

4.2 FANGST

Tabell 7 gir en oversikt over norsk fiske etter torsk i Skagerrak. Fangstene er fordelt på trålere og konvensjonelle fartøy. Fangsten er dessuten fordelt som fisket innenfor eller utenfor grunnlinjene. I henhold til «Skagerrakavtalen» som er inngått mellom Norge og EU er det kun fangst av torsk utenfor grunnlinjene som er kvoteregulert. Tabell 8 viser blant annet at det har vært en sterk reduksjon i snurrevadfisket utenfor grunnlinjene de senere årene som følge av streng bifangstregulering.

Tabell 7: Norsk torskefiske i Skagerrak (tonn)¹

Redskaps-gruppe	Konvensjonell				Trål				Total			
Fangstområde/År	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Innenfor grunnlinjene	121	142	117	86	276	255	282	141	397	396	398	227
Utenfor grunnlinjene	71	48	74	90	65	53	75	59	136	101	149	149
Totalt	192	190	191	176	341	308	357	200	533	497	547	375

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 16.oktober 2017.

Tabell 8: Norsk torskefiske utenfor grunnlinjer i Skagerrak (tonn)¹ etter redskapstyper

	2013	2014	2015	2016	2017
Garn	17	10	6	1	-
Line	3	-	2	28	60
Juksa	18	37	32	34	20
Bunntrål	38	16	16	29	5
Reketrål	47	49	37	46	54
Snurrevad	74	23	8	11	9

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 16.oktober 2017.

5 BESTANDSSITUASJONEN FOR TORSK I NORDSJØEN OG SKAGERRAK

Norge og EU forvalter torsk i Nordsjøen i fellesskap. Partene har vært enige om en forvaltningsplan som skulle danne grunnlaget for forvaltningen av torsk i Nordsjøen og Skagerrak. Forvaltningsplanen skulle ha vært revurdert i 2015, men Norge og EU har ikke blitt enige om ny plan. ICES har revurdert referansepunktene for bestanden, og vurderer nå at forvaltningsplanen ikke lenger kan anses å være bærekraftig. Årets råd fra ICES er derfor basert på en MSY-tilnærming.

Fiskeridirektoratet mener at torskeforvaltningen ikke har vært vellykket, blant annet fordi forvaltningsplanen har vært fraveket de siste årene. EU har heller ikke implementert nødvendige tiltak som ICES forutsatte når planen ble antatt å være i tråd med føre-var-tilnærmingen. I årene umiddelbart før årtusenskiftet var både anbefalingene fra ICES og kvotene i Nordsjøen på et høyt nivå - opp mot 150.000 tonn. Etter år 2000 har bestanden imidlertid blitt kraftig redusert, og fra og med 2001 til 2007 var anbefalingen fra ICES at det ikke burde fiskes torsk. En vesentlig årsak til at bestanden ikke er gjenoppbygget er dårlig rekruttering siden 2000. En viktig grunn til at gytebestanden ikke bygges opp er EUs utkastpolitikk som har ført til at store mengder fisk, både over og under minstemålet, kastes på havet. I henhold til ICES er det i årene fra 2007 til 2009 blitt kastet ut omtrent like mye torsk som det kvantum som ble landet. Utkastet er noe redusert de siste årene, men vurderes til fremdeles å ligge på et høyt nivå, om lag 30 % av totalfangsten i 2016.

I henhold til ICES har gytebestanden av torsk i Nordsjøen og Skagerrak økt jevnt siden 2006, og vurderes nå til å være over MSY_{Btrigger}. Fiskepresset har gått ned, men er estimert til fortsatt å være over F_{msy}. ICES viser også til at rekrutteringen har vært dårlig siden 1998, men at det er

indikasjoner på bedre rekruttering i 2017. ICES påpeker videre at det er indikasjoner på at forskjellige underpopulasjoner av torsk holder seg i forskjellige områder i Nordsjøen, og at bestanden bygger seg sent opp i de områdene der tilstanden er verst. Generelt er rekrutteringen lav, men mye tyder på at den er bedre i de nordlige områdene.

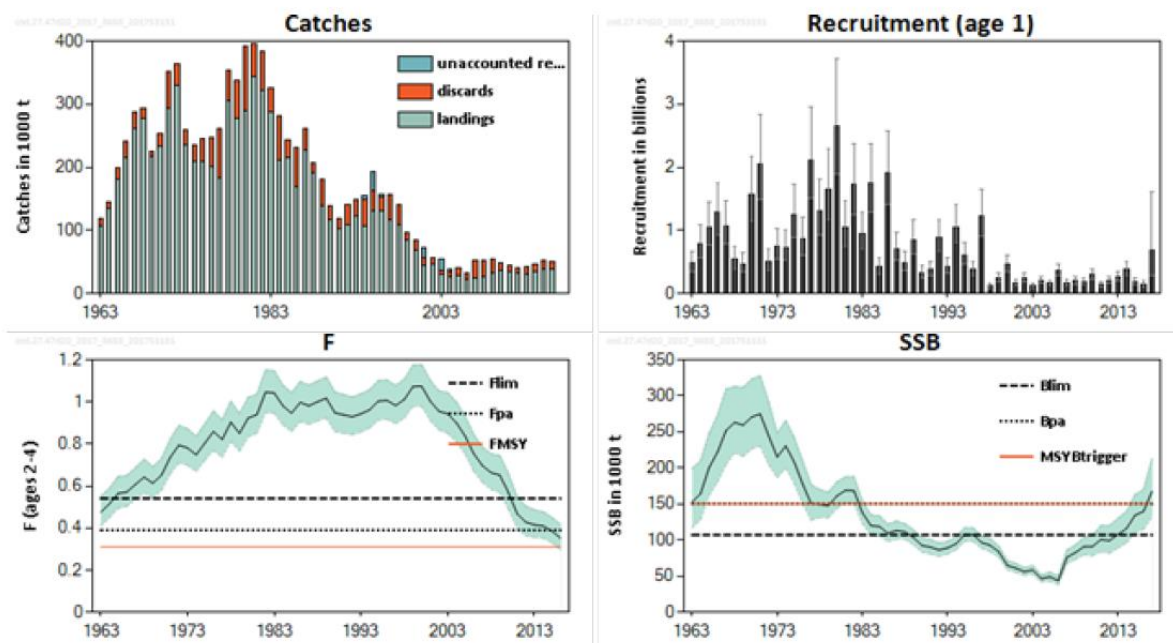

Figure 1 Cod in Subarea 4, Division 7.d, and Subdivision 20. Summary of the stock assessment. Catches are assessment estimates. Shaded areas (F, SSB) and error bars (R) indicate point-wise 95% confidence intervals.

I henhold til MSY-tilnærmingen tilrår ICES en TAC på 59 888 tonn av totalbestanden (Skagerrak, Nordsjøen og Kanalen) i 2018. Dersom utkast blir på samme nivå som i 2016, regner ICES med at landet fangst blir 41 309 tonn. I Nordsjøen vil dette vil føre til en TAC mellom 49 860 tonn og 39 220 tonn, eller fra en økning på 27 % til reduksjon på 12 % i forhold til årets TAC. Ifølge rådet fra ICES er det tegn som tyder på forbedret rekruttering i 2017. I rådet refereres det til at det var indikasjoner på en betydelig økning i rekrutteringen under IBTS (internasjonalt bunnfisk survey) i januar-februar. Dette ble lagt til grunn i bestandsestimatet, fremfor en antakelse om fortsatt lav rekruttering. Rekrutteringen må bekreftes i ny IBTS i juli-august. Dersom resultatet fra dette toktet avviker fra toktet i januar-februar, vil ICES revidere rådet. I så tilfelle vil det reviderte rådet bli lagt frem 14. november.

Tabell 9: Torsk i Nordsjøen og Skagerrak, avtalt TAC og fangst (tonn)¹

År	Avtalt TAC		Offisiell fangst	
	Nordsjøen	Skagerrak	Nordsjøen	Skagerrak
2007	19 957	2 851	19 930	2 936
2008	22 152	3 165	19 192	2 590
2009	28 798	4 114	27 013	3 672
2010 ²	33 552 ³	4 793 ⁴	31 020	3 901
2011 ²	26 842 ⁵	3 835 ⁶	23 040	3 776
2012	26 475 ⁷	3 783 ⁸	21 011	3 928
2013	26 475 ⁷	3 783 ⁸	20 299	3 879
2014	27 799 ⁹	3 972 ¹⁰	22 623	4 220
2015	29 189 ¹¹	4 171 ¹²	23 503	4 132
2016	33 651 ¹³	4 807 ¹⁴	21 559 ¹⁵	3 642 ¹⁵
2017	39 220	5744		

¹Sammenlagt for Norge og EU. Dokumenter lagt frem under forhandlinger.

²I henhold til forvaltningsplan.

³I tillegg kommer en kvote på 1 677 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

⁴I tillegg kommer en kvote på 240 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

⁵I tillegg kommer en kvote på 3 221 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

⁶I tillegg kommer en kvote på 460 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

⁷I tillegg kommer en kvote på 3 177 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

⁸I tillegg kommer en kvote på 454 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

⁹I tillegg kommer en kvote på 3 336 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

¹⁰I tillegg kommer en kvote på 477 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

¹¹I tillegg kommer en kvote på 3 503 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

¹²I tillegg kommer en kvote på 501 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

¹³I tillegg kommer en kvote på 4 038 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

¹⁴I tillegg kommer en kvote på 576 tonn for å utvikle kontrolltiltak.

¹⁵Lagt frem under forhandlingene for 2017, status per 31.10.16.

6 REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NORDSJØEN I 2018

6.1 REGULERINGSBEHOV

Det er usikkert hvilken kvote Norge vil disponere i 2018. Dette vil avgjøres i forbindelse med de årlige bilaterale forhandlingene mellom Norge og EU som avholdes i slutten av november. EU er i ferd med å innføre ilandføringsplikt i alle EUs fiskerier. Dette skjer gradvis og skal være fullt implementert i 2019. Det antas at ilandføringsplikten vil gjelde for torsk fra og med 2018. I fjor ble partene enige om å innføre en ekstra kvote («top up») i tillegg til rådgivningen fra ICES. Dette ble innført for å kompensere fartøyene som måtte lande fisk de tidligere kunne kaste på sjøen. Dette gjaldt først og fremst småfisk som har lav verdi i EU. En tilsvarende ordning vil finne sted i år også, men det forventes at tilleggene vil bli relativt små siden alle de store fiskeriene nå omfattes av ilandføringspåbudet. Resultatet av forhandlingene vil avhenge av de to partenes syn på rådgivningen fra ICES og en vurdering av effekten av tiltakene som er innført for å redusere utkast.

Fiskeridirektøren legger til grunn at det fortsatt bør være en prioritert målsetting å legge til rette for et tradisjonelt fiske med konvensjonelle redskap. Med utgangspunkt i at totalkvoten i 2018 blir på omtrent samme nivå som i 2017, foreslår Fiskeridirektøren i hovedsak en videreføring av reguleringene som ble fastsatt 11. september 2017. Dersom totalkvoten blir høyere eller lavere enn forutsatt i dette dokumentet vil dette kunne medføre endringer i reguleringene.

6.2 BIFANGST

Tabell 1 viser at det i år ble satt av 1 100 tonn for å dekke bifangst i trålfisket, og 400 tonn for å dekke bifangst i konvensjonelt fiske. Det vurderes som sannsynlig at økt tillatt bifangst for enkelte fartøygrupper vil føre til at det blir tatt mer torsk av trålfartøy, og at det derfor er nødvendig å øke avsetningen i 2018. Fangststatistikken viser at avsetningen som skal dekke bifangst i konvensjonelt fiske er for lav. På denne bakgrunn foreslås det at avsetningen til fartøy som fisker med trål settes til 1 600 tonn i 2018. Videre foreslås det å avsette 500 tonn til konvensjonelle fartøy som ikke har adgang til å utøve direktefiske etter torsk.

I inneværende reguleringsår økte Fiskeridirektoratet bifangstprosentene for flere fartøygrupper den 11. september. Dersom den norske kvoten blir som forutsatt i avsnitt 6.1. mener direktoratet at disse bifangstbestemmelsene kan videreføres i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med snurrevad i Nordsjøen videreføres på 35 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med stormasket trål i Nordsjøen videreføres på 10 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med småmasket trål, unntatt reketrål, i Nordsjøen videreføres på 2,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med reketrål i Nordsjøen videreføres på 10 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap, andre enn snurrevad, i Nordsjøen videreføres på 35 %.

Som beskrevet i punkt 3.3. var det i årene 2014-2016 en sterk vekst i antall partrållag. For å begrense uttaket av torsk ble det i 2016-reguleringen fastsatt en kvantumsbegrensning på 50 tonn bifangst av torsk for fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse. Reguleringen ble videreført i 2017 hvor det samtidig ble presisert at fartøyene var bundet av begrensningen også når det ble byttet til konvensjonelle redskap (eksempelvis snurrevad). Den 11. september i år fant Fiskeridirektoratet grunnlag for å øke kvantumsbegrensningen til 75 tonn.

Mange av fartøyene med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse har blandingsfiske som driftsform. Som følge av dette har tillatt bifangst de siste årene vært høyere for denne gruppen enn for andre fartøy som fisker med stormasket trål i Nordsjøen og som driver et mer utpreget direktefiske. Dersom totalkvoten i 2018 blir på omtrent samme nivå som i 2017 mener Fiskeridirektoratet at det er rom for å videreføre gjeldende reguleringer for fartøy

med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse. Det vurderes likevel som hensiktsmessig å knytte kvantumsbegrensningen utelukkende til et fiske med stormasket trål. Dersom disse fartøyene skifter til konvensjonelle redskap reguleres tillatt bifangst av andre bestemmelser og uten en positiv angitt begrensning. Det presiseres for ordens skyld at kvantumsbegrensningen gjelder uavhengig av om fisket med stormasket trål utøves i Nordsjøen eller Skagerrak.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse settes til 25 % ved fiske i Nordsjøen med stormasket trål med minste maskevidde på 120 mm. Dersom fartøyets fangst av torsk tatt med stormasket trål i Nordsjøen og Skagerrak overstiger 75 tonn er det ikke tillatt å ha torsk som bifangst.

For å sikre at uttaket av torsk fra trålfartøy ikke eskalerer ut over avsetningen er det et spørsmål om en kvantumsbegrensning bør gjelde for alle fartøy som fisker med trål, ikke bare fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse. Det påpekes at en positiv angitt øvre begrensning på tillatt bifangst vil kunne påvirke fartøyenes muligheter til å lande fangst i utlandet, jf. NEAFC sitt havnestatsregime. På den annen side er andre trålfartøy generelt regulert med en lavere bifangstprosent enn fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse, og driver således uansett ikke et utpreget blandingsfiskeri. Dersom et øvre tak settes til 75 tonn for alle trålfartøy er det derfor lite trolig at disse fartøyene vil fiske ut over kvantumsbegrensningen.

Fiskeridirektøren ber om innspill på om alle fartøy som fisker med trål skal reguleres med samme øvre begrensning på tillatt bifangst.

Fiskeridirektoratet vil understreke at forslagene til ovenfor er fremlagt under forutsetning av at totalkvoten i 2018 blir på omtrent samme nivå som i 2017. Dersom Norge og EU fastsetter en kvote som avviker fra forutsetningene i dette dokumentet kan Fiskeridirektoratet revurdere de foreslåtte avsetningene og bifangstreguleringene.

6.3 REGULERING AV FISKE MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre hovedprinsippene fra årets regulering. Vilkår for deltagelse i det konvensjonelle fisket fastsettes i egen forskrift.

Fiskeridirektøren foreslår at det åpnes for et direktefiske etter torsk med konvensjonelle redskap innenfor tilgjengelig "restkvote" etter at det er gjort nødvendige avsetninger for bifangst. Fiskeridirektøren foreslår å videreføre følgende fordeling av norsk konvensjonell kvote i 2017, der 73 % fordeles til fartøy i lukket gruppe og 27 % til fartøy i åpen gruppe.

Deltakelse i lukket gruppe er meget uforutsigbar, og den største delen av kvoten tas av 15 til 20 fartøy. Det har ført til at ved fastsetting av maksimalkvoter har det vært betydelig overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår å sette maksimalkvotene i lukket gruppe fra årets begynnelse i 2018 på samme nivå som kvotene per dags dato, dvs. på grunnlag av en kvoteenhet på 112,5. Det foreslås også en videreføring av differensierte garanterte kvoter for fartøy i lukket gruppe. Dersom den endelige kvoten som Norge disponerer avviker betydelig fra 2017-kvoten, vil Fiskeridirektøren vurdere å øke eller redusere de individuelle kvotene.

Tabell 10: Forslag til garanterte kvoter og maksimalkvoter i åpen gruppe

Fartøygruppe største lengde	Garantert kvote	Maksimalkvote
Fartøy under 10 meter	4	12
Fartøy 10 – 21 meter	4	24
Fartøy på eller over 21 meter	4	36

I utgangspunktet foreslår Fiskeridirektøren videreføring av reguleringen for fartøy i åpen gruppe. Det foreslås også en videreføring av garantert kvantum til åpen gruppe. Vesentlige endringer i forhold til 2017-kvotene vil kunne føre til endringer i maksimalkvotene og bifangstregler.

Fiskeridirektøren foreslår en adgang til å øke kvotene for konvensjonelle fartøy i det direkte fisket dersom det viser seg at det estimerte kvantumet til andre land og avsetning til bifangst for trålerne ikke blir utnyttet.

Fiskeridirektøren foreslår at det direkte konvensjonelle torskefisket i Nordsjøen kan stoppes når samlet fangst av alle konvensjonelle fartøy utgjør summen av kvoten i det direkte fisket og bifangstavsetningen på 500 tonn.

Ved eventuelt stopp i fisket kan fartøyene fortsette fisket innenfor garantert kvote.

7 REGULERING AV FISKET ETTER TORSK UTENFOR GRUNNLINJEN I SKAGERRAK I 2018

Vi vet ikke hvilken torskekvote Norge vil disponere i 2018 før Norge og EU har sluttforhandlet Skagerrakavtalen for 2018. Siden torsken utenfor grunnlinjen i Skagerrak antas å være en del av samme bestand som nordsjøtorsken, er beslutning om TAC i Skagerrak en del av beslutningen om TAC i Nordsjøen.

På bakgrunn av at kvoten i Skagerrak forutsettes å bli relativt lav, foreslår Fiskeridirektøren at fisket etter torsk reguleres strengt.

I det følgende legges det til grunn at den norske torskekvoten utenfor grunnlinjene i Skagerrak i 2018 blir på samme nivå som i 2017. Dette en kvote på et så lavt nivå at det vil være vanskelig å gjennomføre et regulert direktefiske. For å kunne begrense det norske fisket i Skagerrak vil det være nødvendig med strenge bifangstregler i alt fiske etter bunnfisk utenfor grunnlinjene.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med snurrevad i Skagerrak videreføres på 15 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med stormasket trål i Skagerrak settes til 5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med reketrål i Skagerrak videreføres på 10 %.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som fisker med småmasket trål, unntatt reketrål, i Skagerrak videreføres på 2,5 %.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse kan ha inntil 10 % bifangst ved fiske med stormasket trål i Skagerrak. Dersom fartøyets fangst av torsk tatt med stormasket trål i Nordsjøen og Skagerrak overstiger 75 tonn er det ikke tillatt å ha torsk som bifangst.

Fiskeridirektøren foreslår at tillatt bifangst for fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper, andre enn snurrevad, i Skagerrak videreføres på 35 %.

Fiskeridirektøren mener at det generelle forbudet mot et direkte torskefiske utenfor grunnlinjene i Skagerrak bør videreføres i 2018. En ytterligere reduksjon i kvotene fra dagens nivå, kan medføre at kvoten i Skagerrak i sin helhet må reserveres bifangst i ulike fiskerier etter andre arter. Under denne forutsetning vil det ikke være grunnlag for et direkte fiske i Skagerrak for fartøy som på grunn av særlig avhengighet av dette fiskeriet har fått unntak fra forbudet mot å fiske torsk i Skagerrak. Dersom kvoten gir rom for det bør imidlertid dispensasjonsordningen for disse få konvensjonelle fartøyene kunne videreføres.

Fiskeridirektøren foreslår i utgangspunktet at det ikke åpnes for et direkte torskefiske utenfor grunnlinjene i Skagerrak i 2018.

Dersom det er rom innenfor disponibel kvote etter nødvendige avsetninger for dekning av bifangst, foreslår Fiskeridirektøren å videreføre den etablerte unntaksordningen fra 2004 for fartøy som oppfyllte vilkårene for dispensasjon fra fiskeforbudet i Skagerrak. Det foreslås også å videreføre ordningen som ble implementert i 2015 om at fartøy under 11 meter største lengde på gitte vilkår kan fiske innenfor en maksimalkvote på 5 tonn.

Under denne forutsetningen foreslår Fiskeridirektøren en maksimalkvote på 10 tonn for båter som har fått dispensasjon fra forbudet mot direktefiske etter torsk i Skagerrak, og at fartøy med største lengde under 11 meter kan fiske inntil 5 tonn torsk med juksa i perioden 1. april til 30. juni, dersom eier/hovedsmann er registrert på blad B i fiskermanntallet og fartøyet ikke har adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen.

8 INNSTILLING FRA ARBEIDSGRUPPE I NORGES FISKARLAG OM TORSK MV.

En arbeidsgruppe nedsatt av Norges Fiskarlag la 12. oktober 2016 frem en rapport med tittelen: «*Innstilling fra arbeidsgruppe som har behandlet spørsmål om kvotefordeling og regulering av fiske etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak, samt regulerings- og deltakerspørsmål i andre fiskerier etter bunnfisk i Nordsjøen*». Fiskarlaget sendte 25. januar en uttalelse til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Fiskeridirektoratet som støtter opp under forslagene fra arbeidsgruppen, med enkelte presiseringer.

På bakgrunn av innstillingen fra Norges Fiskarlag har NFD bedt Fiskeridirektoratet om å legge til rette for at følgende anbefalinger fra arbeidsgruppen blir drøftet på reguleringsmøtet:

- **Foreta en gjennomgang av bifangstreguleringene.**

Fiskeridirektoratets forslag til bifangstreguleringer er gjennomgått tidligere i dokumentet. For ordens skyld bemerkes det at arbeidsgruppens forslag knyttet til regler om tillatt bifangst ble drøftet på et tidspunkt da bestandssituasjonen var dårligere enn den er nå. Fiskeridirektoratet har derfor i løpet av 2017 allerede fastsatt bifangstreguleringer som samsvarer med eller går lengre enn forslaget fra arbeidsgruppen. Dersom totalkvoten i 2018 blir 15-20 % høyere enn årets kvote kan liberaliserte bifangstreguleringer fastsettes allerede fra starten av reguleringsåret for enkelte fartøygrupper.

- **Begrense bruken av snurrevad i åpen gruppe (sei og torsk) for fartøy over 15 m**

Arbeidsgruppen foreslår at det etableres begrensninger i å kunne benytte snurrevad for fartøy over 15 meter i åpen gruppe i fisket etter torsk og sei sør for 62°N. Konkret foreslås det å nekte fartøy over 15 meter i åpen gruppe å fiske med snurrevad. En slik begrensning tilrådes tatt inn i forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske (deltakerforskriften) §§ 15 og 26. Arbeidsgruppen er urolig for det betydelige kapasitetspotensialet innenfor flere flåtegrupper, og vurderer særlig snurrevad som et svært effektivt redskap i fisket etter hvitfisk. Arbeidsgruppen tilrår på dette grunnlag at bruken av redskapet begrenses i åpen gruppe.

Fiskeridirektoratet viser til tabell 11 og oversikten over hvor mye torsk som er høstet av alle fartøy som fisker med snurrevad i Nordsjøen i perioden 2008-2017. Tabellen viser at

fangstene har vært rimelig stabile over 10 år, men med noe økning de to siste årene. I tabellen er det ikke gjort forskjell på fartøy som fisker i lukket og åpen gruppe. Det er imidlertid klart av tallgrunnlaget at nesten alle fangstene av torsk med snurrevad blir tatt av fartøy i lukket gruppe. Fangstene fra fartøy som fisker med snurrevad i åpen gruppe er så langt i 2017 på rundt 10 tonn.

Tabell 11: Fangster av torsk fra fartøy som fisker med snurrevad i Nordsjøen¹

Redskap	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Snurrevad	158	128	140	217	248	211	215	156	250	268

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 16. oktober 2017.

I tabell 12 vises fangstene av torsk tatt med snurrevad fra fartøy som fisker i Skagerrak. Ettersom det i utgangspunktet er forbudt å fiske direkte etter torsk i dette området, er det tale om bifangst.

Tabell 12: Fangster av torsk fra fartøy som fisker med snurrevad i Skagerrak¹

Redskap	2013	2014	2015	2016	2017
Snurrevad	74	23	8	11	9

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 16. oktober 2017.

Tabell 13 gir fangster av sei fra fartøy som fisker med snurrevad i Nordsjøen og Skagerrak de tre siste årene. Tallene viser at det har vært en økning i fangstene. Nær all fangst er imidlertid tatt fra fartøy som deltar i lukket gruppe. Tallmaterialet viser at fangstene av sei av fartøy om fisker med snurrevad i åpen gruppe ligger på mellom 0-10 tonn i 2017. Fartøyene som fisker med snurrevad fisker under en konvensjonell kvote på 8 000 tonn. Tabell 14 viser at denne kvoten er langt fra å bli utnyttet fullt ut.

Tabell 13: Fangster av sei fra fartøy som fisker med snurrevad i Nordsjøen og Skagerrak¹

Redskap	2015	2016	2017
Snurrevad	32	290	591

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 16. oktober 2017.

Tabell 14: Gruppekvote og fangst av konvensjonelle fartøy i fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2016

Fartøygruppe	Kvote 2016 og 2017	Fangst 2016	Utnyttelse 2016	Fangst 2017	Utnyttelse 2017
Konvensjonelle totalt	8 000	4501	56 %	4504	56 %

¹Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister 4. oktober 2017.

Fiskeridirektoratet deler arbeidsgruppens oppfatning av at snurrevad er et effektivt redskap med et stort kapasitetspotensiale. På den annen side er det særlig to forhold som gjør forslaget fra arbeidsgruppen problematisk:

- Forvaltningen har allerede reguleringsverktøy som sikrer mot problemstillingen arbeidsgruppen skisserer. I gjeldende reguleringer i fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak er det allerede fastsatt maksimalkvoter i åpen gruppe samt bifangstreguleringer for fartøy som fisker med snurrevad. Ved en eventuell vekst i fangstene kan fisket stoppes. I reguleringen av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak har forvaltningen samme reguleringsverktøy.
- Fangststatistikken viser at fangstene av torsk og sei fra fartøy som fisker med snurrevad i åpen gruppe er meget lave. Videre viser tallene at den konvensjonelle kvoten i seifisket er dårlig utnyttet. Basert på tallmaterialet synes det derfor ikke nødvendig å innføre en begrensning i bruk av snurrevad for fartøy som fisker i åpen gruppe.

Fiskeridirektoratet ber om innspill fra reguleringsmøtet på det ovenstående.

- **Begrense adgangen til å drive med partråling etter bunnfisk i Nordsjøen**

Arbeidsgruppen foreslår å begrense mulighetene for partråling etter bunnfisk i Nordsjøen. Fra arbeidsgrupperapporten side 22 første avsnitt hitsettes: *«Arbeidsgruppen anser også behov for å begrense bruken av partråling, men finner det riktig at de fartøyene som har drevet denne type fiske etter sei siden 2014 må kunne videreføre sitt fiske med partrål. Bruk av partrål i fiske etter andre hvitfiskarter enn sei må også få tilsvarende begrensninger.»*

Fiskeridirektoratet viser til avsnitt 3.3. som redegjør for partrålhistorikken og reguleringstiltakene som har blitt implementert for å begrense uttaket av torsk fra denne gruppen. Direktoratet anser at det er et stort kapasitetspotensial i driftsformen. Kapasitetsvekst kan være utfordrende å håndtere særlig ettersom det er begrenset med kvoter på en rekke av fiskeslagene som høstes i et blandingsfiskeri med partrål (hvitting, torsk, sei). Tiltakene som ble implementert foran reguleringsåret 2016 har likevel vist at dette kan håndteres uten å måtte regulere deltakelsen.

Fiskeridirektoratet vil bemerke at forslaget fra arbeidsgruppen har flere utfordringer:

- Hovedregelen i reguleringen av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak er at hvert fartøy bare kan fiske og lande én kvote. Partråling er et unntak fra denne hovedregelen. Dersom driftsformen partråling medfører uønsket kapasitetsvekst ville det være naturlig å falle tilbake til hovedregelen om at hvert fartøy kun kan fiske og lande én kvote fremfor å forskjellsbehandle fartøyenes driftsmuligheter.
- Skal en begrensning i hvem som får anledning til å partråle kun gjelde fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse, eller skal det gjelde alle fartøy som driver fiske med stormasket trål?
- Er det riktig å forskjellsbehandle driftsmulighetene til fartøy som har samme konsesjon?
- Hvordan skal en partrålbegrensning administreres?

Fiskeridirektoratet ber om innspill fra reguleringsmøtet på det ovenstående.

Sak 15/2017

Regulering av fisket etter

a) bunnfisk ved Grønland i 2018

b) torsk i NAFO-området i 2018

SAK 15/2017

A) REGULERING AV FISKE ETTER BUNNFISK VED GRØNLAND I 2018

1 SAMMENDRAG

Forutsatt at Norge etter kvoteforhandlingene med EU og Grønland får tildelt kvoter av bunnfisk ved Grønland, vil Fiskeridirektøren tilrå at reguleringsopplegget utformes i samarbeid med Norges Fiskarlag. Det vil særlig bli lagt vekt på at reguleringsopplegget i størst mulig grad skal ivareta mulighetene for å utnytte de disponible kvotene ved Grønland.

For å legge til rette for størst mulig lønnsomhet i fisket og utnyttelse av de norske kvotene ved Grønland, er deltakelsen i fisket i stor grad regulert ved ulike rulleringsordninger. Disse er organisert og administrert av Fiskebåt og basert på enighet i næringen.

2 GENERELT

De norske kvotene i Grønlands økonomiske sone er tildelt gjennom to separate kvoteavtaler. Tradisjonelt har Norge i årlige avtaler med EU fått tildelt kvoter av kveite og blåkveite for fiske i grønlandske farvann. Siden 1991 har Norge i tillegg hatt separate kvoteavtaler med Grønland. Kvotene har vært forbeholdt line- og trålfartøy.

3 FISKET I 2016

Etter forhandlingene mellom henholdsvis Norge/Grønland og Norge/ EU hadde norske fartøy i 2016 til disposisjon kvoter slik de fremgår av *Tabell 1*.

Tabell 1: Norske kvoter og fangst i 2016 fordelt på Øst- og Vest-Grønland

Fiskeslag	Område	Kvote Grønland	Kvote EU	Sum kvote	Fangst	Restkvote
Torsk	Øst- og Vest-Grønland	1 200		1 200	984	216
Kveite	Øst-Grønland	100		100	6	94
Blåkveite	Øst-Grønland	400	575	975	983	-8
	Vest-Grønland	900	575	1 475	1 451	24
Uer ¹	Øst-Grønland		800	800	1 217	- 90
Uer ²	Øst-Grønland	800		800	869	-69
Brosme	Øst-Grønland	200		200	179	21

Kilde: Innmeldte fangster til Fiskeridirektoratets kvotekontroll per 11. oktober 2017

¹ Pelagisk uer kan fiskes i internasjonalt farvann slik at kvoten har blitt fisket i Irmingerhavet. I tillegg kommer norsk andel av kvote fra NEAFC på 327 tonn.

² Kan fiskes med bunntål eller line

4 FISKET I 2017

Etter kvoteforhandlingene mellom henholdsvis Norge/Grønland og Norge/EU har norske fartøy også inneværende år hatt til disposisjon kvoter i samme størrelsesorden som tidligere.

Kvoter og foreløpig fangst fremgår av *Tabell 2* nedenfor.

Tabell 2: Norske kvoter og fangst i 2017 fordelt på Øst- og Vest-Grønland

Fiskeslag	Område	Kvote Grønland	Kvote EU	Sum kvote	Fangst	Restkvote
Torsk	Øst- og Vest-Grønland	1 200		1 200	1 216	-16
Kveite	Øst-Grønland	10		10	3	7
Blåkveite	Øst-Grønland	400	575	975	976	-1
	Vest-Grønland	900	575	1 475	1 492	-17
Uer ¹	Øst-Grønland		740	740	798	-3
Uer ²	Øst-Grønland	800		800	801	-1
Brosme	Øst-Grønland	340		340	138	202

Kilde: Innmeldte fangster til Fiskeridirektoratets kvotekontroll per 22. oktober 2017

¹ Pelagisk uer kan fiskes i internasjonalt farvann i Irmingerhavet (NEAFC område). I tillegg kommer norsk andel av kvote fra NEAFC på 289 tonn. På grunn av negativ balanse fra 2016 utgjorde stoppgrunnlaget for norske fartøy 795 tonn.

² Kan fiskes med bunntål eller line.

4.1 DELTAKELSE I FISKET

4.1.1 Linefartøy

Tidligere år har det vært liten interesse for å delta i linefisket ved Grønland og fartøyene har tradisjonelt ikke utnyttet de disponible kvotene. Det er fra grønlandsk side ikke satt begrensinger på antall deltakende fartøy. For å legge forholdene til rette for en best mulig kvoteutnyttelse, har det de siste årene i samråd med næringen vært gjennomført et meget fleksibelt reguleringsopplegg, hvor fartøyene fortløpende søkes lisensiert ved ønsket deltakelse i fisket. De tre siste årene har interessen for å delta i linefisket økt, og linefartøyene har utnyttet kvotene av torsk og blåkveite godt. Kveitekvoten har blitt redusert som følge av lav utnyttelse i flere år.

Fra 2016 har Fiskebåt etablert en rulleringsordning for linefartøy som deltar i fisket etter torsk og brosme. Tre fartøy har deltatt i torskefisket i år, og i tillegg har to fartøy deltatt i fisket etter blåkveite og brosme.

4.1.2 Trålere

I henhold til kvoteavtalen med Grønland kan seks trålere delta i fisket etter blåkveite ved Vest-Grønland. Av hensyn til en rasjonell utnyttelse av kvoten og i samsvar med tilrådning fra Fiskebåt har likevel deltakelsen de siste årene vært begrenset til tre fartøy.

Med virkning fra 2007 har Fiskebåt etablert en felles rulleringsordning for trålfiske etter blåkveite, som omfatter alle trålere som er egnet og utrustet for deltakelse. Ordningen

omfatter 31 fartøy. Eventuelle andre trålfartøy som ikke er omfattet av denne ordningen kan også melde seg på, og vil ikke omfattes av rulleringsordningen. Det er imidlertid ikke mottatt påmelding fra andre fartøy enn de som er omfattet av rulleringsordningen, som administreres av Fiskebåt. Alle tre fartøyene deltok i fisket og utnyttet sine kvoter.

I tillegg har Fiskebåt organisert og administrert en rulleringsordning for øvrige trålfartøy som har fisket ved Grønland i 2017. To trålere har deltatt i rulleringsordning for fisket etter blåkveite på Øst-Grønland, bunnlevende uer og bifangst av torsk.

5 UTVIKLINGEN I FISKET

5.1 TORSK

Norske fartøy i en årrekke hatt adgang til å fiske torsk i Grønlands økonomiske sone. Fisket har tradisjonelt vært forbeholdt linefartøy, og regulert med fartøykvoter. Kvotene har de siste årene blitt godt utnyttet, se *Tabell 3*.

Inneværende år ble norske fartøy tildelt en kvote på 1 200 tonn torsk i den bilaterale avtalen mellom Norge og Grønland. De siste årene har grønlandske myndigheter satt særlige vilkår ved tildeling av denne kvoten. Vilkårene er akseptert i forståelse med den norske næringen, og formålet har vært å få innsamlet informasjon om den biologiske utbredelsen av torskebestandene på hhv Øst- og Vest-Grønland. Fisket var underlagt tids- og områdereguleringer.

I samsvar med tilrådning fra Norges Fiskarlag ble en kvote på 1 100 tonn torsk fordelt til line og regulert med fartøykvoter til de tre deltakende fartøyene. Det ble avsatt 100 tonn torsk til bifangst for trålfartøy som fisket blåkveite og uer ved Øst-Grønland.

Tre fartøy har deltatt i linefisket etter torsk i år i henhold til rulleringsordningen, og kvoten er utnyttet.

Tabell 3: Kvote og fangst av torsk fordelt på redskap

År	Redskap	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Restkvote (tonn)	Utnyttelse
2007	Line	625	626	-1	100 %
	Trål	0	0		
2008	Line	750	770	-20	103 %
	Trål	0	0		
2009	Line	750	739	11	99 %
	Trål	500	263	237	53 %
2010	Line	750	289	461	39 %
	Trål	0	21	-21	
2011	Line	500	502	-2	100 %
	Trål	250	298	-48	119 %
2012	Line	750	757	-7	101 %
	Trål	0	36	-36	
2013	Line	1 229	1 240	-11	101 %
	Trål	21	21	21	
2014	Line	1 150	1 216	-66	107 %
	Trål	50	73	-23	
2015	Line	1 100	1 154	-54	106 %
	Trål	100	120	-20	
2016	Line	1 100	887	213	82 %
	Trål	100	97	3	
2017	Line	1 100	1 119	-19	101 %
	Trål	100	97	3	

Kilde: Innmeldte fangster til Fiskeridirektoratets kvotekontroll per 22. oktober 2017

5.2 KVEITE

Kveitekvoten er i henhold til kvoteavtalen forbeholdt lineflåten. Kvoten har som nevnt blitt redusert på grunn av lav utnyttelse og er nå bare disponibel ved Øst-Grønland. Fisket er regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten.

Av kvoten på 10 tonn kveite er det per 22. oktober fisket 3 tonn.

5.3 BLÅKVEITE

Tabell 4: Kvote og fangst av blåkveite i 2017 fordelt på redskap

Område	Redskap	Kvote	Fangst	Restkvote
Vest-Grønland	Trål	1 475	1 281	194
Øst-Grønland	Trål	437,5	438	-0,5
	Line	537,5	538	-0,5
	Sum	975,0	976	-1

Kilde: Fiskeridirektoratets kvotekontroll meldt inn via elektronisk fangst dagbok per 22. oktober 2017

5.3.1 Øst-Grønland

Den totale kvoten av blåkveite ved Øst-Grønland er på 975 tonn. Kvoten er fordelt med 437,5 tonn til trålerne og 537,5 tonn til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap. Kvoten til trålerne ble gitt som fartøykvoter til to fartøy som deltok i rulleringsordningen administrert av Fiskebåt.

Lineflåten ble regulert med maksimalkvoter på 200 tonn innenfor kvoten på 537,5 tonn. Fire fartøy deltok i fisket inneværende år.

Det var ved etableringen av reguleringsopplegget forutsatt at det kunne bli aktuelt å refordele lineflåtens blåkveitekvoter ved Øst-Grønland mellom line- og trålgruppene på et tidlig tidspunkt, dersom utviklingen i fisket tilsa dette. Dette ville eventuelt kunne bidra til legge til rette for en bedre utnyttelse av det totale kvotegrunnlaget ved Grønland. De respektive gruppene fisket imidlertid sine kvoter som opprinnelig fastsatt, se *Tabell 4*.

5.3.2 Vest-Grønland

Gruppekvoten på 1 475 tonn blåkveite til trål ble fordelt med fartøykvoter til tre fartøy. Dette ga en kvote på 491,67 tonn blåkveite per fartøy. Alle trålerne deltok i fisket etter blåkveite på Vest-Grønland og utnyttet kvotene sine.

Fiske etter blåkveite med trål ved Vest-Grønland kan foregå sør for 64°30'N.

5.4 UER

Inneværende år har norske fartøy hatt adgang til å fiske inntil 740 tonn pelagisk uer og 800 tonn bunnlevende uer ved Øst-Grønland. Trålerne kvoter på bunnlevende uer, blåkveite og bifangst av torsk er en del av en rulleringsordning etablert og administrert av Fiskebåt. Denne ordningen er videreført fra 2016, og har avhjulpet problemene med innblanding av uer i fangstene av blåkveite.

Det ble åpnet for et fritt fiske med pelagisk trål innenfor kvoten på 740 tonn pelagisk uer. I kvoteavtalen med Grønland ble det imidlertid avtalt fleksibilitet på kvoten av uer. Dette har gitt fartøyene mulighet til å kunne fiske uer i de områdene hvor den har vært tilgjengelig, enten dette har vært i Grønlands jurisdiksjonsområde eller i internasjonalt farvann (NEAFC-område).

To trålfartøy har drevet et direktefiske etter bunnlevende uer og kvoten er utnyttet. Inneværende år er det også registrert 71 tonn bunnlevende uer tatt i linefisket. Det pelagiske fisket etter uer foregår primært i internasjonalt område, jf fleksibilitetsadgangen omtalt ovenfor.

5.5 BROSME

Fra 2016 fikk norske fartøy adgang til å fiske brosme i Grønlands økonomiske sone. I inneværende år utgjorde den norske kvoten 340 tonn brosme, og er forbeholdt lineflåten.

Fra årets begynnelse ble fisket regulert med maksimalkvoter på 60 tonn, men disse ble opphevet 17. mars og det ble åpnet for fritt fiske innenfor totalkvoten.

Per 22. oktober har fem fartøy deltatt i fisket etter brosme, og det står 202 tonn igjen av kvoten, det vil si 60%.

6 REGULERING AV FISKET I 2018

De årlige kvoteforhandlingene mellom Norge og Grønland vil bli holdt 12. og 13. desember. Forhandlingene med EU er heller ikke avsluttet, slik at det ikke er avklart hvilke kvoter norske fartøy vil få ved Grønland til neste år.

Det må likevel kunne påregnes at kvotene vil bli i samme størrelsesorden som inneværende år, og at gjeldende redskapsbegrensinger vil bli videreført. Dette innebærer blant annet at det ikke vil være adgang til å fiske med garn i grønlandske farvann.

Fiskeridirektøren vil understreke nødvendigheten av at fisket ved Grønland reguleres på en måte som muliggjør en lønnsom utnyttelse av de disponible kvotene, og vil foreslå følgende:

Fiskeridirektøren vil i samråd med Norges Fiskarlag utforme reguleringsopplegget for norske fartøys fiske ved Grønland i 2018, herunder spørsmålet om en hensiktsmessig deltakerregulering.

SAK 15/2017**B) REGULERING AV FISKET ETTER TORSK I NAFO-OMRÅDET I 2018****1 SAMMENDRAG**

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av gjeldende regulering der adgangen til å fiske torsk i NAFO-området 3M deles slik at trålere og linefartøy får adgang annethvert år. Antall fartøy bestemmes ut fra størrelsen på kvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at to konvensjonelle havfiskefartøy får adgang til å delta i fisket etter torsk i underområde 3M i 2018.

2 FISKET I 2017

På årsmøtet i NAFO i september 2016 ble man enige om en totalkvote på 13 931 tonn torsk i 3M. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjorde da den norske kvoten 1 289 tonn torsk; det samme som i 2016.

Fisket i NAFO-området 3M var lenge preget av et «olympisk fiske». På bakgrunn av økt interesse for fisket i området foreslo Norges Fiskarlag at fisket i 2016 skulle reguleres ved en rulleringsordning og loddtrekning. Denne ordningen ble innført da, og videreført i 2017. Ettersom tre konvensjonelle havfiskefartøy fikk anledning til å dra i 2016 var det trålernes tur i 2017; to trålere fikk adgang til å fiske i NAFO 3M.

I 2017 ble det fisket 1 249 tonn torsk, fra 8. til 30. mars. Det gjensto altså 40 tonn av årets kvote.

Tabell 1: Fangst og deltakelse i fisket etter torsk i 3M i årene 2011-2017

År	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Antall fartøy
2011	925	1 117	2
2012	859	826	1
2013	1 305	1 320	1
2014	1 343	1 348	2
2015	1 276	1 281	4
2016	1 289	1 318	3
2017	1 289	1 249	2

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 26. september 2017

3) REGULERING AV FISKET I 2018

På årsmøtet i NAFO i september 2017 ble det fastsatt en totalkvote på 11 145 tonn torsk i 3M i 2017. Med en andel på 9,25 % av TAC til Norge utgjør den norske kvoten 1 031 tonn torsk, et fall i kvoten på 258 tonn fra 2017.

Fiskeridirektøren viser til diskusjonen i forkant av reguleringsmøtet høsten 2015, og foreslår at fisket etter torsk i NAFO-området i 2018 begrenses til konvensjonelle havfiskefartøy. For å sikre at kvoten i NAFO-området blir fisket foreslår Fiskeridirektøren at det settes en siste frist for utseiling. Utseilingsfristen foreslås satt til 15. mars 2018.

Fartøy som skal delta i fisket i NAFO-området må ha observatør om bord når fisket begynner. Fiskeridirektoratet har som tidligere engasjert det kanadiske firmaet Sea Watch til å stille observatører til disposisjon om bord på norske fartøy. Kostnadene belastes det enkelte fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår at to konvensjonelle havfiskefartøy gis adgang til å delta i fisket etter torsk i NAFO-området i 2018. Fiskeridirektøren foreslår videre at siste frist for utseiling settes til 15. mars 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at hvert fartøy kan fiske en fartøykvote på 515 tonn torsk.

Sak 16/2017

Regulering av dyphavsarter i
internasjonale farvann i 2018

SAK 16/2017

REGULERING AV FISKET ETTER DYPHAVSARTER I INTERNASJONALE FARVANN I NEAFC REGULERINGSOMRÅDE I DET NORDØSTLIGE ATLANTERHAVET I 2018

1 SAMMENDRAG

Reguleringer om fiske etter dyphavsarter i internasjonalt farvann i det nordøstlige Atlanterhavet fastsettes av den regionale fiskeriforvaltningsorganisasjonen NEAFC (North East Atlantic Fisheries Commission). Dette er i NEAFCs reguleringsområde og omfatter ICES statistikkområdene 1a, 2a1, 2b1, 5b1a, 6b1, 7c1, 7k1, 8c1, 9b1, 10b, 10a1, 12a2, 12a1, 12c og 14b1. Årsmøtet i NEAFC avholdes 13-17. november, slik at reguleringene ikke vil foreligge før reguleringsmøtet.

Fiskeridirektøren forutsetter at norsk regulering blir i samsvar med NEAFC sitt vedtak på årsmøtet.

2 INNSATSREGULERING

NEAFC vedtok på årsmøtet i november 2002 at innsatsen i fisket etter dyphavsarter i NEAFC reguleringsområde skulle ”fryses”. De ulike partene skulle således begrense sitt fiske til det høyeste nivået en hadde hatt i løpet av de to siste årene. Den norske innsatsen i dette fisket har vært regulert i samsvar med vedtakene i NEAFC. Til grunn for reguleringene ligger antall fartøy og antall fiskedøgn, som er enkle og målbare reguleringstiltak. Den største norske aktiviteten var i 2001.

NEAFC vedtok med virkning fra 2007 å begrense innsatsen i fisket ytterligere. Rammen for den norske innsatsen var i utgangspunktet satt til 782 døgn. Den ble redusert med 30 % i 2006 og med 35 % i 2007. Norske fartøy hadde således i 2007 til disposisjon 508 fiskedøgn i internasjonalt farvann. Fortsatt kunne 17 norske fartøy delta i fisket. Denne innsatsreguleringen har blitt videreført til og med 2017.

På årsmøtet i NEAFC høsten 2016 fastsatte Kommisjonen ny prinsipper for bevaring og forvaltning av dyphavsarter i NEAFC reguleringsområde. Formålet er å få mer målrettet og bedre reguleringer av fiske etter dyphavsarter i internasjonale farvann. De nye prinsippene består blant annet av fire kategorier av dyphavsarter hvor det er tilknyttet ulike forvaltningstiltak. De fire kategoriene er:

1) **Artspesifikke reguleringer**

Dette er for bestander hvor ICES gir artspesifikke kvoteråd og fangsten i sin helhet eller i betydelig grad er fisket i NEAFCs reguleringsområde

2) **Reguleringer som forbyr direktefiske og bifangst skal minimeres**

Dette er forvaltningstiltak for bestander hvor ICES tilrår at det ikke foregår et direkte fiske og bifangst minimeres, samt det ikke foreligger et kvoteråd.

3) **Forvaltningstiltak for nye fiskeri etter dyphavsarter hvor fiske foregår i NEAFC reguleringsområde**

Dette gjelder tiltak relatert til nye fiskeri rettet mot arter som tidligere ikke har vært utnyttet. Formålet er å forhindre uregulert utnytting av slike dyphavsarter før informasjon har blitt samlet og ICES har et tilstrekkelig datagrunnlag å kunne anbefale reguleringsstiltak å. I påvente av råd fra ICES skal slike fiskeri bli regulert med en føre-var kvotebegrensning.

4) **Forvaltningstiltak for fiskeri som primært finner sted innenfor de nasjonale soner**
NEAFC forvaltningstiltak kan i slike tilfeller være et tillegg til forvaltningstiltak fastsatt av en kyststat.

Det har de senere årene blitt fastsatt flere artsspesifikke kvotebegrensninger (se avsnitt 3) samt reguleringer som forbyr direktefiske (se avsnitt 4) i NEAFC reguleringsområde. Det foregår et arbeid i NEAFC med å utvikle nye reguleringer i henhold til prinsippene angitt ovenfor. Disse kan erstatte den gjeldende generelle innsatsreguleringen av dyphavsarter i internasjonalt farvann.

3 KVOTEBEGRENSNING PÅ ARTSSPESIFIKKE DYPHAVSARTER

Når det gjelder skolest (*Coryphaenoides rupestris*) er fisket i 2017, tillegg til begrensningen i antall fiskedøgn, begrenset av følgende områdekvoter:

- a) ICES statistikkområde 6b1, 7c1, 7k1 og underområde 5b1a: 1 157 tonn
- b) ICES statistikkområde 12b: 526 tonn
- c) ICES statistikkområde 10b, 12c og underområdene 12a1 og 14b1: 717 tonn

All fangst av arter i skolestfamilien (*Macrouridae*) skal avregnes kvotene av skolest.

4 FORBUD MOT DIREKTEFISKE

I 2011 innførte NEAFC et forbud mot direktefiske etter dyphavshaier i NEAFC området for 2012. Forbudet ble videreført for årene 2013-2016. På NEAFC-årsmøtet høsten 2016 ble det vedtatt å videreføre forbudet frem til og med 2019. Dersom det tas hai som bifangst i andre fiskeri, skal disse søkes levende gjenutsatt.

I 2017 innførte NEAFC et forbud mot direktefiske etter tre skatearter¹ og tre havmusarter² som varer frem til og med 2019.

¹ rundskate (*Raja fyllae*), isskate (*Raja hyperborea*) og svartskate (*Raja nidarosiensis*)

² Staightnose rabbitfish (*Chimaera monstrosa*), blåvinget havmus (*Hydrolagus mirabilis*) og havmus (*Rhinochimaera atlantica*)

5 ØVRIGE FORVALTNINGSTILTAK

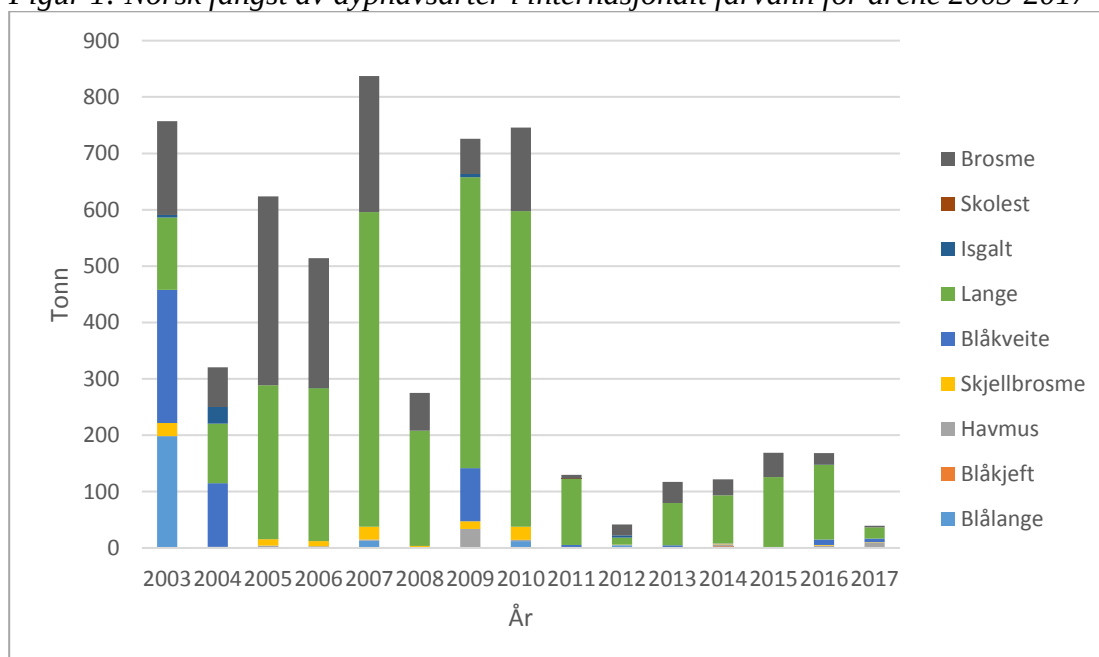
I 2006 vedtok NEAFC at det er forbudt å sette garn dypere enn 200 meter.

NEAFC vedtok høsten 2016 en videreføring av reguleringen som forbyr fiske med bunnredskap (bunntrål, bunnline og bunngarn) i perioden 15. februar til 15. april innenfor et område i ICES statistikkområde 14. Formålet er å beskytte et gytefelt for blålange. Forbudet gjelder til og med 2020.

6 FANGST I PERIODEN 2003-2017

Fangsten av dyphavsarter i internasjonalt farvann har gått fra et nivå på ca. 800 tonn i 2003 til om lag 200 tonn i 2016. Dette er i all hovedsak linefiske etter lange og brosme som utgjør om lag 80 % av fangsten i perioden 2003 til 2016. Så langt i 2017 er det fisket under 50 tonn som i all hovedsak er lange. Figur 1 gir en oversikt over norsk fangst av dyphavsarter i internasjonalt farvann for årene 2003 til 2017.

Figur 1: Norsk fangst av dyphavsarter i internasjonalt farvann for årene 2003-2017

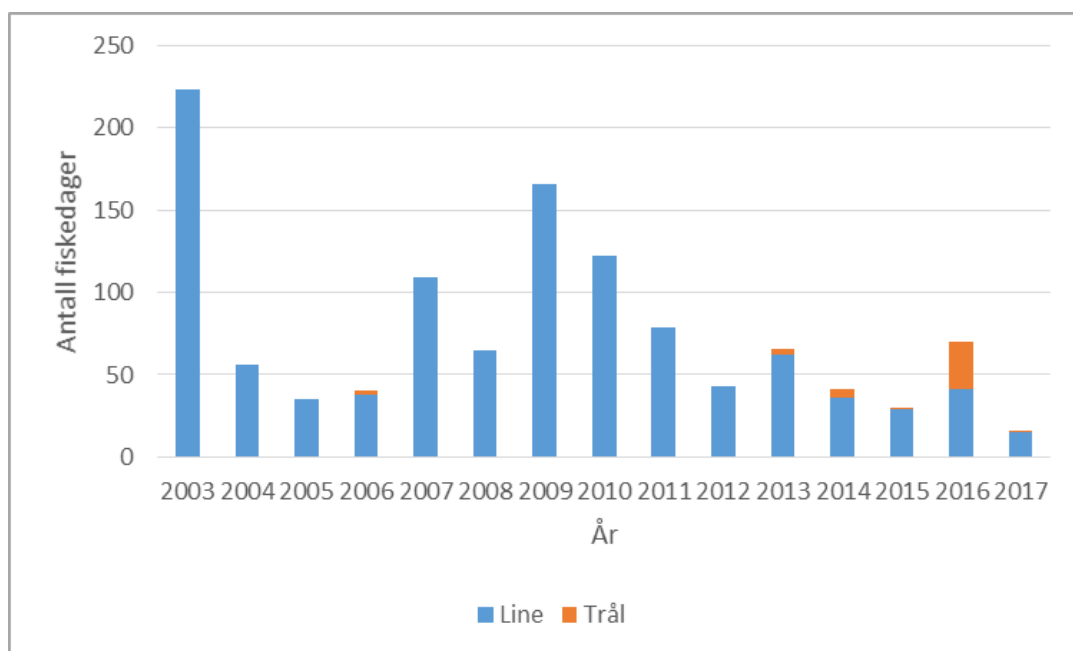

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister på 20. oktober 2017

7 INNSATS I PERIODEN 2003-2017

Figur 2 viser norsk aktivitet målt i antall fiskedager i fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann for perioden 2003 til 2017. Det er en nedgående trend i den norske aktiviteten. I toppåret 2003 var det 223 fiskedager mens det i 2016 var kun 70 fiskedager. Som nevnt er det i all hovedsak et linefiske etter lange og brosme som har foregått. Det har blitt fisket et marginalt kvantum blåkveite som bifangst i trålfiske etter torsk i ICES området 1a.

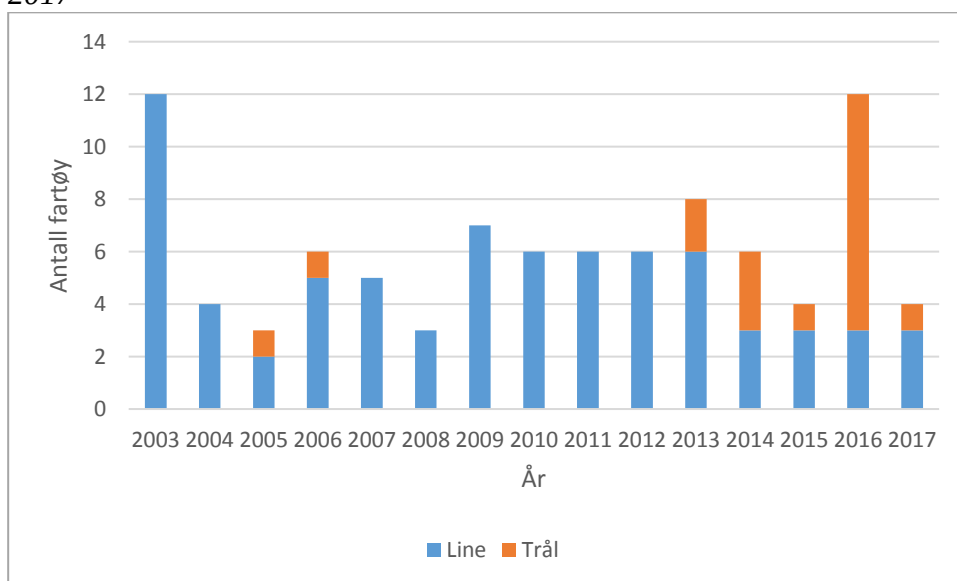
Figur 2: Benyttede fiskedager av norske fartøy i internasjonalt farvann for årene 2003-2017

Kilde: Fangstdagbøker/ Fiskeridirektoratets elektroniske fangstrapportering per 20. oktober 2017

Figur 3 viser antall deltakende fartøy per år i fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann. Trenden er nedadgående fra 12 linefartøy i 2003 til 3 linefartøy i 2017. Forklarende faktorer til denne nedgangen er strukturering i den norske fiskeflåten og redusert insentiv til å fiske lange og brosme i internasjonalt farvann med økte kvoter i fisket etter torsk og hyse i ICES områdene 1 og 2. I tillegg har den norske lineflåten hatt større fokus på line- og brosmefiske i ICES områdene 4 og 5 i EU-sonen.

Figur 3: Norsk deltakelse i fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann for årene 2003-2017

Kilde: Fangstdagbøker/ Fiskeridirektoratets elektroniske fangstrapportering per 26. oktober 2017

8 REGULERING AV FISKET I 2018

NEAFC sitt årsmøte i 2017 avholdes 13. - 17. november, og er dermed etter høstens reguleringsmøte.

Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket etter dyphavsarter i internasjonalt farvann i 2018 reguleres i samsvar med NEAFCs vedtak.

Sak 17/2017

Regulering av fisket etter vassild i
2018

SAK 17/2017

REGULERING AV FISKET ETTER VASSILD I 2018

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår en totalkvote på 15 656 tonn vassild i Norges økonomiske sone i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 3 000 tonn til bifangst sør for 62°N.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 20 tonn til forskning.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket åpnes 1. januar.

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvotene settes til 600 tonn pr. vassildtråltillatelse.

Fiskeridirektøren foreslår å stenge et område på Trænadjupet for fisket etter vassild i perioden 25. februar til 31. mars.

Fiskeridirektøren foreslår å tillate fiske i et forbudsområde fra 1. januar til 31. mai, betinget av at Havforskningsinstituttet finner dette forsvarlig.

2 FISKE ETTER VASSILD I NORGES ØKONOMISKE SONE

På grunn av en sterk økning i fangsten i 2006 og usikkerheten om bestandssituasjonen har fisket etter vassild vært kvoteregulert fra juli 2006. Fartøy med vassildtråltillatelse fisket totalt 20 562 tonn vassild nord for 62°N i 2006. Fra og med 2007 til og med 2015 har fisket vært begrenset av en kvote på 12 000 tonn. I 2016 og 2017 ble kvoten satt til 13 047 tonn.

2.1 FISKET I 2016

Av totalkvoten på 13 047 tonn vassild i 2016 ble det satt av 20 tonn til forskning.

Fra og med 2016 ble det innført kvotefleksibilitet i vassildfisket, og det ble ikke lenger en egen avsetning til bifangst.

Tabell 1: Kvote, fordeling og fangst av vassild i 2016

	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Ordinær kvote vassildtrål	13 027	12 912	115
Forskning	20	0	20
Bifangst	0	94	-94
<i>Hvorav bifangst nord for 62°N</i>		21	
<i>Hvorav bifangst sør for 62°N (inkl. vassildtrål)</i>		73	
Totalt	13 047	13 006	41

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 22. september 2017

Fisket ble startet 1. februar, og var fra årets start regulert med maksimalkvoter på 500 tonn pr. vassildtråltillatelse; det ble ikke tildelt garanterte kvoter i 2016. Den 28. september ble maksimalkvotene økt til 800 tonn før fisket ble stoppet 7. desember. Fire fartøy hadde da nådd det nye kvotetaket.

I 2016 ble det innført et RTC-regime for fisket etter vassild for å begrense bifangster av uer, sei og hyse. Stengingskriteriet ble satt til 1 000 kg i samlet vekt av uer, sei og hyse i de enkelte fangster. I 2016 ble Trænadjupet stengt to ganger á 14 dager i mars.

2.2 FISKET I 2017

2.2.1 Kvotesituasjonen i 2017

For 2017 er det fastsatt en totalkvote på 13 047 tonn vassild, og all fangst av vassild i NØS avregnes denne totalkvoten. Av dette er det avsatt 20 tonn vassild til forskningsfangst.

Kvotefleksibiliteten innebærer at over- eller underfiske av totalkvoten på inntil 10 % kan overføres til neste år, og gjør at en ikke trenger en egen avsetning til bifangst.

2.2.2 Avviklingen av fisket

Fartøy som er tildelt vassildtråltillatelse i medhold av forskrift av 13. oktober 2006 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst § 2-24, kan delta i direktefisket etter vassild i Norges økonomiske sone.

Oppstartdatoen i fisket etter vassild for 2017 ble satt til 1. januar.

Fisket var fra årets start regulert med en maksimalkvote på 550 tonn vassild pr. vassildtråltillatelse.

Den første fangsten ble tatt 6. januar, og frem til og med 22. mai ble det landet 11 903 tonn vassild. Per 4. oktober er det landet 11 928 tonn vassild, en utnyttelse på drøyt 91 %. Det gjenstår altså 1 119 tonn av kvoten.

Tabell 2 :Fordeling av fangst i 2017

	Kvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Ordinær kvote vassildtrål	13 027	11 737	1 290
Forskning	20	0	20
Bifangst	0	190	-190
Hvorav bifangst nord for 62°N		2	
Hvorav bifangst sør for 62°N (inkl. vassildtrål)		187	
Totalt	13 047	11 928	1 119

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister pr. 4. oktober 2017.

Hittil i år er det registrert fangst på 25 vassildtråltillatelser, hvorav 20 har registrert fangst på over 500 tonn og er nær eller over maksimalkvoten slik den var ved årets start. Ytterligere to fartøy har betydelige fangster og tre har tatt vassild kun som bifangst.

Ofte er det betydelige avvik mellom et fartøys maksimalkvote og faktiske fiske. Elleve tillatelser er registrert med over 550 tonn vassild; gjennomsnittlig overfiske blant denne gruppen er 37 tonn, nesten 7 % av maksimalkvoten. Gjennomsnittlig avvik fra maksimalkvoten blant de 20 fartøyene som har tatt over 500 tonn vassild er 11 tonn, drøyt 2 % av maksimalkvoten.

Det er en relativt stabil basisflåte som fisker etter vassild. Av de 22 tillatelsene som er registrert med over 100 tonn i år, hadde alle registrert over 100 tonn vassild også i 2016. Én tillatelse kom inn i 2016, og én har ikke fisket ennå i år. Tre aktive tillatelser har ikke hatt fangster de siste tre år.

Tabell 3: Fangst pr. rettighet og maksimalkvote 2011-2017

Fangster fordelt på rettighet	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
All fangst	22	24	25	25	25	24	25
Fangst over 100 tonn	19	21	21	23	23	23	22
Fangst over 300 tonn	19	20	20	22	21	22	21
Fangst over 500 tonn	15	17	20	17	18	15	20
Maksimalkvote ved årets start	500	600	550	520	500	500	550

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister pr. 4. oktober 2017.

Trenden de siste årene er at Norges Råfisklag i større og større grad dominerer førstehåndsomsetningen av vassild; i 2015 og 2016 omsatte disse i snitt 95 % av all vassild, mot 86 % de fire foregående årene. Per 4. oktober har de omsatt 98 % av all vassild.

Tabell 4: Fangst fordelt på salgslag i tonn (prosent av total) 2011-2017

Antall fangster fordelt på salgslag	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Norges Råfisklag	10 115 (86%)	10 713 (89%)	10 773 (88%)	9 656 (81%)	11 528 (96%)	12 208 (94 %)	11 705 (98%)
Norges Sildesalgslag	217 (2%)	32 (0%)	258 (2%)	190 (2%)	60 (0%)	146 (1 %)	10 (0%)
Sunnmøre og Romsdal Fiskesalgslag	1 368 (12%)	1 290 (11%)	1 205 (10%)	2 110 (18%)	471 (4%)	656 (5 %)	182 (2%)
Vest-Norges Fiskesalgslag	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	30 (0%)
Totalt	11 701	12 035	12 237	11 956	12 060	13 006	11 928

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister pr. 4. oktober 2017.

Fisket etter vassild foregår stort sett på våren (se Tabell 5). Spesielt 2012, etter at periodiseringen av kvoten ble avsluttet, har det blitt fanget svært lite vassild på høsten.

Tabell 5: Fangst av vassild fordelt på de første fem månedene 2008-2016

Leveringsmåned	Fangst (tonn)									
	2008 ¹	2009 ¹	2010 ¹²	2011 ¹²	2012 ¹²	2013 ²	2014 ²	2015 ²	2016 ²	2017 ²
Januar	0	0	0	0	0			0	0	612
Februar	693	1 912	1 424	1 693	1 932	938	822	1 533	3 531	3 582
Mars	6 409	4 075	1 342	3 263	4 184	6 639	6 275	4 698	3 229	2 757
April	2 663	4 029	6 781	3 603	5 471	4 026	3 308	5 148	3 726	3 222
Mai	141	197	685	518	0	36	1 211	512	457	1 730
Totalt	9 906	10 213	10 232	8 784	11 588	11 297	11 616	11 891	10 944	11 903
Fangst hele året	-	-	12 200	11 701	12 035	12 237	11 956	12 060	11 074	11 928
Fangst etter mai	-	-	1 968	2 917	447	940	340	170	130	25

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister pr. 4. oktober 2017.

¹ For 2008 til og med 2012 - fangst første periode.

² For 2010 til og med 2017 - fangst i hele NØS

Så langt i 2017 har det blitt gjennomført to stengninger i fisket etter vassild. Som i 2016 fant begge stengningene sted på Trænadjupet, og begge var i mars. Den siste stengningen i 2017 ble opphevet før det var gått to uker basert på kontroller utført av overvåkningstjenesten under fiske med observatør i det stengte området.

I begge tilfellene var stengningene basert på observasjoner av bifangst godt utover stengningskriteriet.

For detaljer om stengning av Trænadjupet og om bifangst i fisket etter vassild, vises det til reguleringsmøtet vår 2017, sak 4.9.

Etter anbefaling fra HI, og etter diskusjon med næringen, valgte Fiskeridirektoratet i 2017 å innføre et minstemål for vassild på 27 cm. Dette er antatt å være under det kommersielle minstemålet og vil dermed ikke få betydelige konsekvenser for avviklingen av fisket. Minstemålet er ment å beskytte yngel, og kan spesielt bli viktig dersom fiskemønsteret endres i fremtiden.

Innblanding av fisk under minstemålet er ikke satt som et stengningskriterium i RTC-regimet.

I fisket etter vassild er det tillatt å ha en innblanding av fisk under minstemål på inntil 20 %

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2018

3.1 BESTANDSSITUASJONEN

Fra og med 2015 begynte ICES å gi et separat råd for fiske etter vassild i områdene 1, 2, 3a og 4. Dette har ført til at ICES-rådet nå kan brukes mer direkte inn i den norske rådgivingen. ICES-rådet er gitt for to år.

I sin rådgivning benytter ICES i stor grad akustiske tokt ved Eggakanten. Tidsserien av akustiske biomasseestimer er fortsatt kort (2009-2016), men viser en økning fra 2012 til 2016. Også mengdeindeksen fra det norske reketoktet i Skagerrak og Norskerenna viser gode resultater de siste årene.

Ut ifra det ovenstående anbefaler ICES at landingene av vassild ikke skal overstige 15 656 tonn i hvert av årene 2018 og 2019. Dette er en økning på 2 609 tonn sammenlignet med rådet for 2016/17. Alle fangster antas å bli landet.

Havforskningsinstituttet (HI) anbefaler at 3 000 tonn av totalkvoten avsettes til bifangst i pelagiske fiskerier sør for 62°N. ICES sin anbefaling er basert på fangster av vassild nord for 62°N og bifangster av strømsild/vassild i pelagisk fiskerier sør for 62°N. Norsk direktefiske etter vassild foregår nord for 62°N, og det er fangster derfra som bør utgjøre grunnlaget for anbefalt uttak i det samme området. Gjennomsnittlige fangster av strømsild/vassild sør for 62°N de siste fem år er på omtrent 3 000 tonn, derav HI sin anbefalte avsetning.

Havforskningsinstituttet skriver følgende i sin kommentar til rådet i 2015:

ICES reviderte rådgivingsenhetene for vassild i 2015. Bestandsstruktur i Nordøst-Atlanteren er ukjent, men arten er ikke antatt å være i stor grad vandrende og gyting forekommer i store deler av utbredelsesområdet. Fiskeriene forekommer i avgrensede områder (i hovedsak rundt Island, Færøyene og i Norge mot skråningen utenfor Trøndelags-/Mørekyten). Som en forevar tilnærming, for å redusere faren for lokal nedfisking, gir ICES nå råd for fire rådgivningsenheter. Før var de to med vassild rundt Island som egen enhet, mens resten ble definert i én geografisk vidtrekkende rådgivningsenhet. For Norges vedkommende er det rådgivningsenheten som nå defineres av ICES områdene 1, 2, 3a og 4 (Barentshavet, Norskehavet, Skagerrak og Nordsjøen) som er av størst interesse. Direktefiske har i de senere år foregått i Norskehavsområdet. I Nordsjøen og Skagerrak har det vært lave fangstmengder og selv om antallsindeksen fra reketoktet i Nordsjøen viser en oppgang de aller siste årene er økt fangstpress i dette området ikke å anbefale.

Havforskningsinstituttet anbefaler at direktefiske for vassild kun foregår nord for 62°N.

4 REGULERING AV FISKET ETTER VASSILD I 2018

Fiskeridirektøren legger til grunn at fisket etter vassild også i 2018 omfatter hele Norges økonomiske sone.

4.1 TOTALKVOTE

Det er generelt lite kunnskap om vassildbestanden i Barentshavet, Norskehavet, Nordsjøen og Skagerrak. ICES sitt kvoteråd for fisket etter vassild er basert på en føre-var-tilnærming.

Fiskeridirektoratet anbefaler at ICES sin rådgivning legges til grunn for årets kvote.

Fiskeridirektøren foreslår en totalkvote på 15 656 tonn vassild i Norges økonomiske sone i 2018.

Fiskeridirektoratet anbefaler at man følger HI sin anbefaling om avsetning til andre fiskerier sør for 62°N i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at det av totalkvoten på 15 656 tonn avsettes 3 000 tonn til bifangst i andre fiskerier sør for 62°N i 2018.

Det forutsettes at avsetningen til forskning blir som i år.

Fiskeridirektøren foreslår at det av totalkvoten på 15 656 tonn avsettes 20 tonn til forskning i 2018.

Totalkvoten etter avsetning til bifangst og forskning blir 12 636 tonn.

4.2 MAKSIMALKVOTER

Totalkvoten for vassild i 2018 etter avsetning til bifangst og forskning er noe lavere enn i fjor; dette taler isolert sett for en noe lavere maksimalkvote.

Per 4. oktober 2017 er det ifølge Fiskeridirektoratets konsesjons- og deltakerregister totalt 31 aktive vassildtråltillatelser.

Fra Tabell 3 i kapittel 2.2.2 ser vi at deltakelsen har vært relativt stabil de siste årene. Basert på denne deltagelsen bør man regne med at minst 25 fartøy vil delta, hvorav de fleste tar hele eller størstedelen av maksimalkvoten som tildeles.

Fiskeridirektoratet legger til grunn at opp til 20 fartøy vil utnytte sin maksimalkvote fullt ut i 2018; det samme antallet som i år har over 500 tonn fangst av vassild. Kun i 2013 har like mange fartøy så høye fangster.

Fiskeridirektoratet legger til grunn et lite overfiske av maksimalkvotene i 2018. Så langt i 2017 utgjør overfisket blant fartøy som omtrent har tatt maksimalkvoten (fangster over 500 tonn) omtrent 2 % av maksimalkvoten. Tilsvarende tall for 2016, før maksimalkvoteøkningen i september, var 4,6 %.

Siden flåten som fisker vassild har holdt seg relativt stabil, samtidig som det er innført kvotefleksibilitet på totalkvoten, er det rom for å øke maksimalkvoten noe sammenlignet med i år. Under forutsetning om at det ikke overføres et kvantum fra 2017 til 2018 foreslår Fiskeridirektøren følgende:

Fiskeridirektøren foreslår at maksimalkvoten for fisket etter vassild i 2018 settes til 600 tonn.

Av hensyn til planlegging av inspeksjoner om bord på fartøy som fisker etter vassild er det hensiktsmessig at Sjøtjenesten får beskjed om utseiling god tid på forhånd.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som vil fiske etter vassild må melde fra til Sjøtjenesten 48 timer før utseiling.

4.3 ÅPNINGSDATO

Åpningsdatoen for 2017 ble fremskyndet til fra 1. februar i 2016 til 1. januar. Bakgrunnen var blant annet at en tidlig på året har fått uønsket bifangst av sild; dette er ikke lenger tilfellet. Fisket i januar i år var svært begrenset; ett fartøy landet 612 tonn. Fiskeridirektoratet forutsetter at fiskere og industri avklarer hensiktsmessige tidspunkt for leveranser av vassild, og anbefaler åpningsdatoen videreført.

Fiskeridirektøren foreslår å sette åpningsdatoen i fisket etter vassild i 2018 til 1. januar.

4.4 STENGTE OMRÅDER

I Norges økonomiske sone nord for 62°N er det to området som av hensyn til uønsket bifangst, spesielt av uer, er stengt for fiske med småmasket trål. Vassildtrålere kan likevel fiske etter vassild i området mellom 17. februar og 31. mai.

I lys av at åpningsdatoen for fisket etter vassild er fremskyndet er det hensiktsmessig og vurdere å utvide unntaket for vassildtrålere i det stengte området, slik at det gjelder fra 1. januar til 31. mai.

En slik åpning kan bare anbefales dersom det forventes tilstrekkelig lite uønsket bifangst i perioden 1. januar til 16. februar. Ettersom området har vært stengt i perioden de siste årene har det ikke vært fisket der, har ikke Fiskeridirektoratet grunnlag for å utføre en slik analyse.

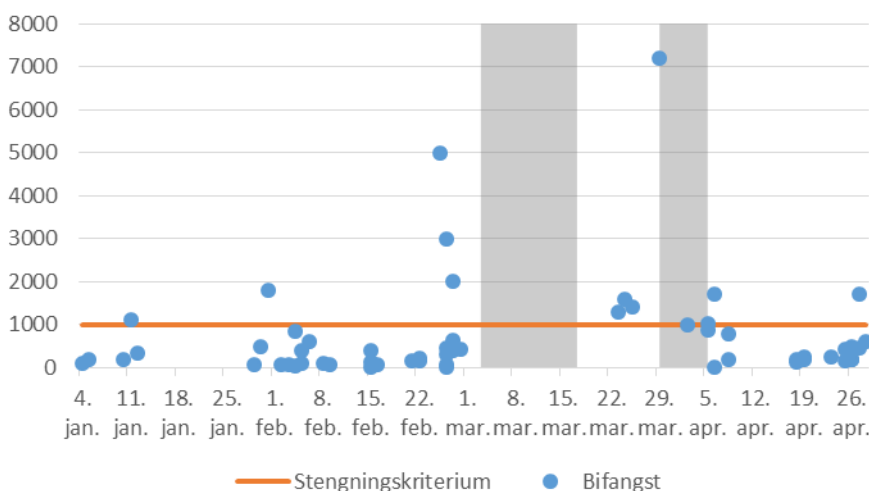
Fiskeridirektoratet har derfor bedt Havforskningsinstituttet vurdere om en utvidelse som beskrevet over er tilrådelig.

Fiskeridirektøren foreslår at dersom Havforskningsinstituttet finner det tilrådelig, endres § 16, bokstav c), andre ledd i utøvelsesforskriften, slik at fartøy med vassildtråltillatelse kan fiske etter vassild i forbudsområdene i perioden 1. januar til og med 31. mai.

Både i 2016 og 2017 ble det på Trænadjupet utført to stengninger i mars. I perioden 25. februar til 31. mars finner Fiskeridirektoratet, basert på inspeksjoner utført av Sjøtjenesten, at det i praksis ikke lar seg gjøre å overholde bifangstbestemmelsene i RTC-regimet for vassild.

Figur 1 illustrerer når og hvor mye bifangst av hyse, sei og uer som er tatt i enkelte hal i vassildfisket på Trænadjupet i 2017. De grå områdene angir tidspunkt for stengning. Tall fra sluttsedler gir et lignende bilde.

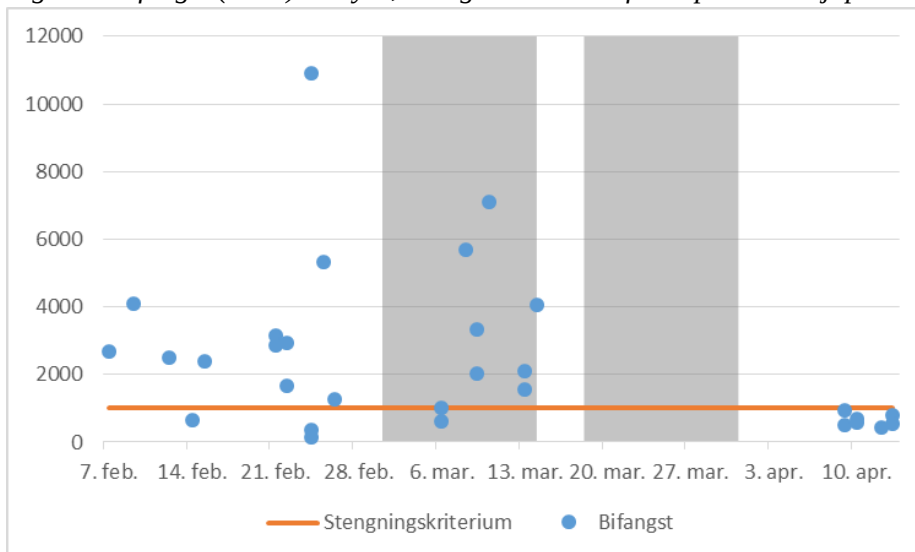
Figur 1: Bifangst (i kilo) av hyse, sei og uer i vassildfisket på Trænadjupet i 2017

Kilde: Fiskeridirektoratets elektroniske fangstrapportering per 2. november 2017

Figur 2 viser tilsvarende tall for 2016. I begge årene ble det tatt mye bifangst i og rundt mars.

Figur 2: Bifangst (i kilo) av hyse, sei og uer i vassildfisket på Trænadjupet i 2016

Kilde: Oversendelse fra Sjøtjenesten per oktober 2016

I perioden fra og med 3. mars til og med 17. mars 2017 var det forbudt å fiske etter vassild i et område på Trænadjupet innenfor Norges økonomiske sone avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1.	66° 57,0' N	008° 10,0' Ø
2.	67° 20,0' N	008° 50,0' Ø
3.	67° 20,0' N	009° 02,0' Ø
4.	66° 57,0' N	008° 22,0' Ø

herfra videre til posisjon 1.

Fiskeridirektoratet er kjent med at området som beskrevet over inneholder større vassild enn det som er tilgjengelig i andre områder. Hensynet til å unngå uønsket bifangst veier imidlertid tungt, og området anbefales stengt i en periode tidlig på året.

Fiskeridirektøren foreslår at området beskrevet over stenges for vassildfiske i 2018 i perioden 25. februar til 31. mars.

Sak 18/2017

Regulering av fisket etter reker i
2018

- a) Ved Grønland
- b) I Nordsjøen og Skagerrak
- c) Nord for 62°N

SAK 18/2017**REGULERING AV FISKET ETTER REKER I 2018****A) REGULERING AV FISKET ETTER REKER VED GRØNLAND I 2018****1 SAMMENDRAG**

Forutsatt at Norge etter kvoteforhandlingene med EU blir tildelt en rekekvote i ICES område 5a og 14 i Grønlands økonomiske sone (GØS) i 2018, foreslår Fiskeridirektøren en videreføring av et fleksibelt reguleringsopplegg.

2 FISKET I 2016

Den disponible norske kvoten var 2 000 tonn reker i 2016.

Ingen norske fartøy deltok i fisket etter reker ved Grønland i 2016.

3 FISKET I 2017

Inneværende år har norske fartøy hatt en disponibel kvote på 1 750 tonn reker i grønlandske farvann. Fra 1990 har kvoten bare vært tilgjengelig for norske fartøy ved Øst-Grønland.

For å opprettholde deltakeradgangen i rekefisket ved Grønland har det i flere år vært krav om deltakelse i fisket i ett av de fem siste årene. Deltakerkriteriene ble endret fra 2016, slik at det er tilstrekkelig at fartøy har deltatt i fisket i ett av årene fra og med 2009. Dette har imidlertid ikke økt deltakelsen i fisket, se tabell 1.

Fiskeridirektøren har ønsket i størst mulig grad å legge til rette for et fleksibelt reguleringsopplegg, slik at fartøyene skal kunne utnytte så stor del av kvoten som mulig. I likhet med de siste årene har fisket derfor fra årets begynnelse vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten på 1 750 tonn reker. Det ble heller ikke i år fastsatt utseilingsfrist.

Tabell 1 viser fisket i 2017 sammenlignet med tidligere år.

Tabell 1: Kvoter, fangst og utnyttelse i årene 2006-2017

År	Kvote (tonn)	Antall deltakende fartøy	Fangst (tonn)	Utnyttelse (%)
2006	2 750	9	2 738	99,6
2007	3 250	5	1 835	56,5
2008	3 250	6	1 530	47,1
2009	3 500	2	979	28,0
2010	3 100	4	886	27,2
2011	3 100	1	35	1,1
2012	2 900	2	2	0,1
2013	2 700	1	3	0,1
2014	2 550	0	0	0
2015	2 550	2	0	0,1
2016	2 000	0	0	0
2017	1 750	0	0	0

Kilde: Fiskeridirektoratets kvotekontroll per 10. oktober 2017

Tabellen viser at kvoteutnyttelsen har gått nedover i denne perioden, og per 10. oktober har ingen fartøy deltatt i fisket i år. Årsaken til den manglende deltakelsen er dårlig tilgjengelighet av reker ved Øst-Grønland, og det har ikke vært mulig for fartøyene å drive et lønnsomt rekefiske i dette området. Grønlandske myndigheter har også de siste årene fastsatt TAC over ICES sin anbefaling.

4 REGULERING AV FISKET I 2018

Den disponible norske rekekvoten ved Grønland tildeles som nevnt i de årlige kvoteforhandlingene med EU. Kvoten vil ikke være fastsatt før disse forhandlingene er avsluttet, trolig primo desember. Det legges imidlertid til grunn at norske fartøy vil få tildelt kvote i tilsvarende størrelsesorden som tidligere.

Fiskeridirektøren viser til at kvotene ved Grønland i realiteten ikke er utnyttet siden 2010, og er opptatt av at det etableres et reguleringsopplegg som legger til rette for størst mulig kvoteutnyttelse.

Fiskeridirektøren foreslår at årets reguleringsopplegg videreføres i 2018.

Sak 18/2017

B) REGULERING AV FISKET ETTER REKER I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2018

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår i hovedsak en videreføring av reguleringsopplegget for inneværende år.

2 FISKET I 2016

Fra årets start kunne norske fartøy fiske til sammen 10 377 tonn reker i Nordsjøen og Skagerrak. Dette ble fordelt med like periodekvoter på 3 459 tonn.

Den 18. mars kom et oppdatert kvoteråd fra ICES. Dette førte til at Norge og EU den 18. mai ble enige om en kvotereduksjon for 2016. Den 3. juni ble endringene tatt inn i forskrift.

Med den nye avtalen kunne norske fartøy fiske inntil 9 302 tonn reker i Nordsjøen og Skagerrak. Ettersom første periode var over kunne ikke denne periodekvoten endres; periodekvotene for andre og tredje periode ble satt til 2 922 tonn.

203 fartøy deltok i fisket, hvorav 105 fartøy var under 11 meter største lengde.

Norske fartøy fisket 7 796 tonn reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2016. På tross av hyppige refordelinger gjensto det altså 1 506 tonn av kvoten ved årets slutt. Inntil 10 % av ufisket kvote kunne overføres til neste år, så 930 tonn ble tatt med inn i 2017.

3 FISKET I 2017

3.1 KVOTER OG REGULERINGER I 2017

For 2017 ble Norge og EU enige om en foreløpig kvote på 10 000 tonn i påvente av ICES sitt kvoteråd i mars 2017.

Basert på den foreløpige kvoten kunne norske fartøy fra årets start fiske inntil 2 672 tonn reker i Nordsjøen og 3 262 tonn reker i Skagerrak. Rekene i Nordsjøen og Skagerrak tilhører imidlertid samme bestand og i kvotesammenheng blir dette regulert som ett område med samlet kvote på 5 934 tonn. Kvotene ble fordelt likt over de tre periodene, med periodekvoter på 1 978 tonn.

Maksimalkvotene ble satt til 20 tonn per periode.

Den 27. april ble totalkvoten endret i tråd med oppdatert kvoteråd fra ICES og ny avtale med EU. Norske fartøy kunne nå fiske og lande inntil 2 761 tonn reker i Nordsjøen og 3 365 tonn reker i Skagerrak, til sammen 6 126 tonn reker, og periodekvotene ble endret til 2 042 tonn per

periode. Da økningen i totalkvoten var på bare 3 % ble det ikke foretatt en justering av maksimalkvotene.

I tillegg til kvotene tildelt i EU-forhandlingene kan norske fartøy fiske 930 tonn reker som er overført fra 2016. Disse ble i samråd med næringen fordelt likt på de tre periodene og hensyntas i reguleringsopplegget for 2017. Norske fartøy kan altså fiske til sammen 7 056 tonn reker i 2017.

Maksimalkvoten for andre periode ble økt til 28 tonn den 4. august.

Fartøy under 20 meter største lengde kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene selv om periodekvotene er oppfisket.

Det er ikke tillatt å drive rekefiske på søn- og helligdager sør for 62°N.

3.2 DELTAKELSEN I FISKET I 2017

Fra og med 1998 har det vært en begrensning i adgangen til å delta i rekefisket sør for 62°N for fartøy over 11 meter. Per 1. november har til sammen 208 fartøy deltatt i rekefisket i 2017, hvorav 112 fartøy er under 11 meter, noe flere enn normalt. Tabell 1 viser den fylkesvise deltakelsen i rekefisket.

Tabell 1: Fylkesvis deltakelse i rekefisket i Nordsjøen/Skagerrak.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Akershus	3	4	3	2	2	2	2
Aust-Agder	29	27	30	24	28	27	30
Buskerud	1						
Hordaland	10	8	10	12	12	15	14
Møre og Romsdal	4	3	3	2	3	2	4
Nordland	1	1	1	1	1	2	1
Nord-Trøndelag	1						
Oslo	2	3	2	2	4	4	4
Rogaland	48	37	36	40	38	35	35
Sogn og Fjordane	4	1	1		1	2	3
Telemark	19	18	16	14	17	12	12
Vest-Agder	40	37	33	36	42	36	43
Vestfold	23	22	22	20	22	27	23
Østfold	33	34	30	31	30	32	37
Sum	218	195	187	184	200	196	208
Herav under 11 m	98	91	94	97	104	100	112
Herav under 20 m	189	170	163	159	173	166	179

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 1. november 2017

3.3 UTVIKLINGEN I FISKET I 2017

Ved årets start var totalkvoten 5 934 tonn, med 1 978 tonn per periode og maksimalkvoten var på 20 tonn per periode.

29. april ble totalkvoten endret til 6 126 tonn, og periodekvotene til 2 042 tonn på bakgrunn av et oppdatert kvoteråd fra ICES.

Den 4. august ble periodekvoten for andre periode økt til 28 tonn. Utviklingen i periodekvoter og maksimalkvoter i 2017 er gjengitt i tabell 2 (endringer i uthevet skrift):

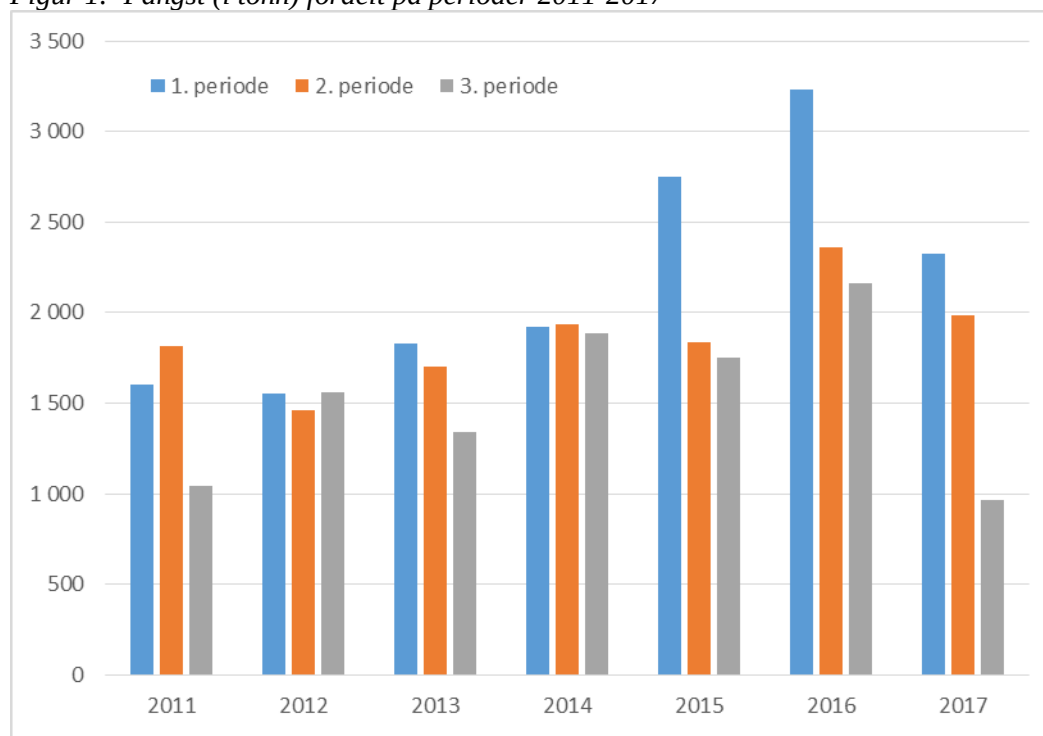
Tabell 2: Gruppekvoter og maksimalkvoter i 2017

Gyldig f.o.m.	Periode	Periodekvote (tonn)	Maksimalkvote (tonn)
1. januar	1. januar – 30. april	1 978	20
	1. mai – 31. august	1 978	20
	1. september – 31. desember	1 978	20
27. april	1. januar – 30. april	2 042	20
	1. mai – 31. august	2 042	20
	1. september – 31. desember	2 042	20
4. august	1. januar – 30. april	2 042	20
	1. mai – 31. august	2 042	28
	1. september – 31. desember	2 042	20

Figur 1: Fangst (i tonn) fordelt på perioder Figur 1 nedenfor viser utviklingen i rekefisket i 2017 sammenlignet med årene 2011-2015. Per 1. november er det til sammen fisket 5 273 tonn av totalkvoten på 6 126 tonn, en kvoteutnyttelse på 86 %. Inkluderer vi overføringen fra 2016 har vi en kvoteutnyttelse på 75 %.

I første periode i 2017 landet norske fartøy 2 323 tonn reker, 30 tonn under periodekvoten inkludert 310 tonn som ble overført fra 2016. I andre periode ble det landet 1 987 tonn, slik at det gjensto 366 tonn av tilsvarende periodekvote. Til nå er det landet 963 tonn i tredje periode. Fisketakten siden juli ser ut til å ha tatt seg opp noe sammenlignet med snittet for de foregående fem år.

Figur 1: Fangst (i tonn) fordelt på perioder 2011-2017

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet per 1. november 2017. Periodene i 2015 gikk fra 1. januar til 5. april, 6. april til 16. august og 17. august til 31. desember; dette er *ikke* reflektert i data.

3.4 REAL TIME CLOSURE (RTC)

I 2016 ble det innført RTC i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak. Forskrift av 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) §47 lyder: «For å begrense fisket av reker under minstemål kan Fiskeridirektoratet forby fiske etter reker i visse områder sør for 62° N dersom det ved fiske etter reker er større innblanding enn 15 % reke under minstemål i antall i de enkelte fangster. [...] Fiskeridirektoratet kan tillate fiske innenfor det stengte området dersom det er innmontert seleksjonssystemer for utsortering av reker under minstemål.»

I 2017 har det blitt foretatt tre stengninger – alle i Skagerrak – en i januar, en i februar og en i mai. Områdene, som var av begrenset geografiske utstrekning, forble i hvert tilfelle stengt i omtrent 14 dager. Det var mulig å fortsette fisket ved bruk av innmontert sorteringsristsystem i trål med minimum spileavstand på 10mm – dette for utsortering av reker under minstemål. Flere reketrålere benyttet seg av denne ordningen.

4 BESTANDS- OG KVOTESITUASJONEN I 2018

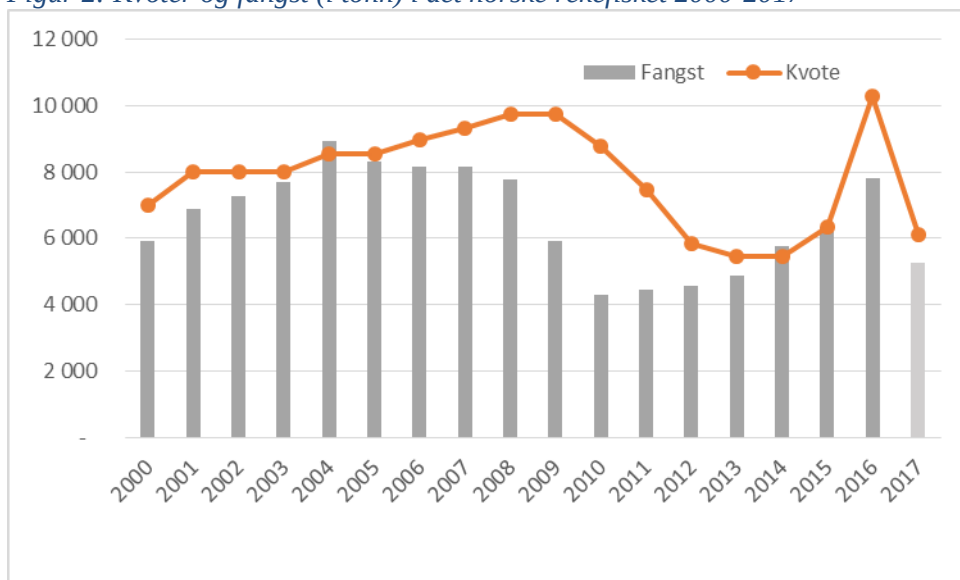
ICES anbefaler at totalt uttak av reker i Nordsjøen og Skagerrak ikke overstiger 10 475 tonn i 2018.

Kvoteforhandlingene med EU for 2018 er heller ikke påbegynt, og rekekvotene for 2018 for Nordsjøen og Skagerrak er følgelig ikke fastsatt. I kvotesammenheng har man fordelt 30 % av TAC til Nordsjøen og 70 % til Skagerrak. Norge har 100 % av TAC i Nordsjøen og 46,6 % av TAC i Skagerrak. Norge bytter normalt vekk et lite kvantum reker til Sverige og til EU.

Dersom en legger til grunn at den tradisjonelle fordelingen av kvoten følges får Norge en kvote på 6 599 tonn før kvotebytter. Av dette er 15 tonn planlagt avsatt til forskning.

Fisket har vært godt de siste år. Siden kvoten i 2016 var unormalt høy ble det likevel gjenstående et kvantum hvorav 930 tonn ble overført til 2017.

Figur 2: Kvoter og fangst (i tonn) i det norske rekefisket 2000-2017

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 1. november 2017.

Selv om fisketakten ser ut til å ha tiltatt noe de siste månedene, ser det fremdeles ut som om det kan gjenstå noen hundre tonn ved årets slutt. Et slikt kvantum vil i så fall overføres til 2018, innenfor et kvantum på 10 % av kvoten for 2017.

5 REGULERING AV REKEFISKET I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2018

Hovedmålet med reguleringene i dette fisket er å legge til rette for å fiske opp den norske kvoten samtidig som en unngår at fisket blir stoppet i løpet av året. Dette vil bidra til stabilitet i markedet med en jevn tilgang på råvarer, noe som igjen bidrar til at fiskerne får en sikrere avsetning for sin fangst og en best mulig prissituasjon.

Den norske kvoten av reker er i henhold til Skagerrakavtalen og EU-avtalen fordelt på to kvoteområder. Rekene i de to områdene tilhører imidlertid samme bestand og det er ingen biologisk begrunnelse for å regulere fisket separat for hvert område. I tillegg kommer det forhold at det foregår stor trålkaktivitet i grenseområdet, noe som medfører store praktiske problemer med en særskilt regulering av fisket i hvert av områdene. Selv om det fastsettes kvoter særskilt for de to områdene, har fisket siden 1998 vært regulert med felles periode- og maksimalkvoter.

5.1 ADGANGSREGULERING I 2018

Nærings- og Fiskeridepartementet (NFD) sendte i januar ut et høringsnotat om adgangsregulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak for fartøy under elleve meter.

Den 27. september fulgte NFD opp med en pressemelding der de fastslo at det ikke blir aktuelt å lukke fisket for fartøy under elleve meter, og at gjeldende adgangsregulering skal videreføres i 2018.

5.2 PERIODEKVOTER

Tabell 3 illustrerer at andelen av rekene som er landet i første periode de to siste årene er på 42 og 43 %, mot gjennomsnittlig 35 % årene før. Som nevnt i kapittel 4 er det sannsynlig at vi ser en tilsvarende fordeling i 2017 som de siste to årene.

Tabell 3: Andel av totalkvoten tatt per periode 2011-2016

Periode	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1. periode	36 %	34 %	38 %	33 %	43 %	42 %
2. periode	41 %	32 %	35 %	34 %	29 %	30 %
3. periode	23 %	34 %	27 %	33 %	28 %	28 %
Totalt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Selv om det de siste årene har blitt fisket mest reker i første periode taler markedshensyn for at periodiseringen av totalkvoten bør være lik i de tre periodene. Dersom totalkvoten blir tilstrekkelig høy er det sannsynlig at enkelte periodekvoter ikke vil bli oppfisket. I såfall vil Fiskeridirektoratet i samråd med næringen vurdere justeringer av disse.

Fiskeridirektøren foreslår å periodisere totalkvoten av reker i Nordsjøen og Skagerrak i tre perioder i 2018 på fire måneder hver. Totalkvoten foreslås likt fordelt på de tre periodene.

5.3 MAKSIMALKVOTER

Fiskeridirektoratet avventer kvotefastsettelse for 2018. Overreguleringen avhenger primært av to ting; størrelsen på totalkvoten og antall deltagende fartøy.

En høy totalkvote krever en høyere overregulering enn en lav kvote. Årsaken er at ikke alle fartøy responderer fullt ut på en økning i maksimalkvotene utover et visst nivå. Nivået på årets overregulering vil også i år avhenge av størrelsen på totalkvoten.

Det har de siste årene vært en svak økning i fartøymassen (tabell 1). Dette tilsier, alt annet like, at kvotene for 2018 fastsettes med en overregulering som er omtrent lik årets, men ikke høyere.

Når totalkvoten for 2018 og fordelingen av denne fastsettes, vil Fiskeridirektøren foreslå maksimalkvoter med overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår å fastsette egne maksimalkvoter for hver av de tre periodene, slik det har blitt gjort i tidligere år.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i 2018 kan forskuttere maksimalkvoten i en påfølgende periode i 2018 med inntil 15 %.

5.4 GARANTERT KVOTE PER FARTØY

Fartøy under 20 meter har et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene. Kvantumet kan fiskes selv om periodekvoten eller totalkvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 20 meter største lengde kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene.

5.5 PÅBUD OM BRUK AV SORTERINGSRIST INNENFOR 4 NAUTISKE MIL

I 1993 ble det innført påbud om bruk av sorteringsrist i fiske med rekeetrål nord for 62° N i Norges økonomiske sone (NØS) og Russisk økonomiske sone (RØS). Senere er denne teknologien introdusert i flere havområder.

Den 1. januar 2013 ble det påbudt å bruke sorteringsrist i rekeetrål utenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjene i Skagerrak. Reglene er harmonisert mellom Norge og EU, slik at samme regler gjelder både i NØS og i EU-farvann. Påbudet ble utvidet til også å gjelde for Nordsjøen med virkning fra 1. januar 2015 i NØS.

I Fiskeridirektoratets strategi for bedre forvaltning av rekebestanden i Nordsjøen og Skagerrak som ble lagt frem i reguleringsmøtet 4. juni 2015, ble det presentert flere tiltak for å redusere utkast av småreker, fiskeyngel og småfisk i Nordsjøen og Skagerrak. Direktoratet har implementert tiltakene som er beskrevet i punkt 1 og 2 i strategien. Videre er det startet prosesser både internt og med EU (Sverige og Danmark) for å håndtere tiltakene som er beskrevet i punkt 3 og 5. Gjenstående tiltak er å utvide virkeområdet om bruk av sorteringsrist til også å gjelde innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene i Nordsjøen og Skagerrak (strategiens punkt 4).

For å begrense uønsket bifangst og av harmoniseringshensyn anbefaler Fiskeridirektoratet at det påbys bruk av sorteringsrist i rekeetrål innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene i Nordsjøen og Skagerrak, i tråd med gjeldende regler utenfor 4 nautiske mil.

Fiskeridirektøren foreslår å utvide virkeområdet om bruk av sorteringsrist i Nordsjøen og Skagerrak til også å gjelde områdene innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene, etter samme retningslinjer som gjelder for rekefisket utenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene.

SAK 18/2017

C) REGULERING AV FISKET ETTER REKER NORD FOR 62°N I 2018

1 SAMMENDRAG

Det er ikke gitt egen reguleringsforskrift for fisket etter reker nord for 62°N.

Fiskeridirektøren foreslår at det innføres en felles dybderegulering i fisket etter reker i Nordland, Troms og Finnmark fylker, slik at det tillates fiske av reker på dypere vann enn 170 meter. Samtidig oppheves en rekke lokale reguleringer av rekefisket.

Det foreslås å beholde de lokale reguleringene for Porsangerfjorden og Tanafjorden, og som en prøveordning tillate fiske på dypere vann enn 170 meter i samråd med Havforskningsinstituttet.

2 REGULERING OG LOKALE FORSKRIFTER I 2017

Fiskeridirektoratet har startet et arbeid for å gjennomgå forvaltningen av reker nord for 62° N med vekt på å videreutvikle en bærekraftig og samfunnsmessig lønnsom forvaltning av kystrekefisket i samsvar med forvaltningsprinsippet i havressursloven. I dette arbeidet vil det være behov for å arbeide systematisk gjennom flere av de forvaltningsmessige elementene slik disse er nevnt i havressursloven § 7.

Bakgrunnen for arbeidet er at Norges Fiskarlag har bedt Fiskeridirektoratet gå gjennom regelverket for dydbegrensningene for Nordland, Troms og Finnmark i forbindelse med fisket etter reker med trål, med det formål å utarbeide ens regler for disse fylkene. Norges Fiskarlag ba også Fiskeridirektoratet vurdere endringer i fisketidene, slik at disse blir lik i de tre fylkene.

På reguleringsmøtet i november 2016 ble det etter forslag fra Fiskeridirektoratet enighet om å foreslå en felles minste dybde for fiske etter reke i Nordland, Troms og Finnmark på 170 meter. Det ble også enighet om Fiskeridirektoratets forslag om endring av fisketiden slik som foreslått av næringen for å få ens regler og en liberalisering av fisketiden som er bedre tilpasset de forskjellige driftsmønstre.

3 PRØVEFISKE I 2017

Fiskeridirektoratet fulgte opp begge forslagene gjennom endring i de lokale reguleringsforskriftene og endring av utøvelsesforskriften § 16. Når det gjaldt forslaget om felles dybdegrense på 170 meter har Fiskeridirektoratet imidlertid av hensyn til kontroll og dokumentasjon av trålfisket på dypere vann enn 170 meter åpnet for et prøvefiske, der ingen kan starte tråling uten særskilt tillatelse.

Prøvefisket har pågått i perioden fra ca. 10. mars til og med 1. oktober 2017, og ble senere utvidet til å gjelde inntil videre, men ikke lengre enn til 31. desember 2017. Kravene for deltakelse i dette forsøksfisket er at fiskeren er påmeldt til Fiskeridirektoratet, at trålhål som foretas grunnere enn 200 meter registreres, at det fylles ut et skjema som viser hvor, hvor lenge og når det ble trålet, med dato og klokkeslett. I tillegg skal fangstene og bifangst av andre arter registreres, herunder også bifangst av sjøfjær.

Det er påmeldt 25 fartøy til forsøksfisket hvorav 12 fartøy har sendt inn skjemaene i utfylt tilstand etter å ha fisket grunnere enn 200 meter. Det er meldt inn fiske grunnere enn 200 meter i områdene Kvænangen, Reisafjorden, Grøtsundet og Balsfjorden. Tilbakemeldingene fra fiskerne er udelt positive, og dette fisket har for flere vært et viktig tiltak for å opprettholde tilfredsstillende økonomi i fiskeriet. Det er også presisert at det er svært viktig at de har tilgang til flere rekefelt for å få kontinuitet i fisket gjennom året.

Ut i fra de innmeldte fangstene rapporteres det om svært mye søppel, særlig plast. Søppel bringes til land. Tabell 1 viser samlede fangsttall fra fiskernes rapporter.

Tabell 1: Fiskeforsøk, fiske med reketrål på dybder mellom 200 og 170 meters dybde.

Sted	Tråltid timer	Antall tråltrekk	Fangst reker i kg	Bifangst torsk i antall	Bifangst hyse i antall	Bifangst uer i antall	Bifangst annet i antall	Korall og sjøfjær	Kommentarer
Kvænangen	345,24	70	18 386	339	37	0	148,75 kg mix	0	Tatt opp noe plast, tau, noen bunnarter av blant annet sjøstjerner og sjøanemoner tang og tare, i tillegg til bifangst av ulike pelagiske arter og en kongekrabbe.
Balsfjorden	1 220,68	207	52 227	161	5	0	201,8 kg pelagisk	1 sjørose	Bifangst av sjøstjerner, sjøpølse, kråkebolle, sjøgress og tang, i tillegg til bifangst av ulike pelagiske arter og skater. En god del plast.
Reisafjorden	15,7	3	600	3	4	0	0	0	Bifangst av sild og lodde.
Grøtsundet	99,6	20	3 577	1	248	0	79 kg mix	0	Bifangst av lodde, øypål og noen hyseyngel.
Sum	1 681,22	300	74 790	504	294	0	429,55 kg mix	1 sjørose	

Forsøksfisket har blitt fulgt opp av Fiskeridirektoratet ved Utviklingsseksjonen, Fiskeridirektoratets sjøtjeneste har utført kontroller av fartøyenes bifangst m.v.

4 NASJONAL REGULERING AV REKEFISKET NORD FOR 62°N I 2018

En generell tillatelse til å bruke reketrål på dypere vann enn 170 meter i Nordland, Troms og Finnmark vil medføre at det kan tråles i flere områder enn i dag. Dette vises i *vedlegg 1: Kart over utvalgte områder*, der eksisterende dydbegrensning på 200 meter er vist i tynn, blå strek, og nye trålfelter med dydbegrensning på 170 meter er markert med rødt felt. Det bemerkes at ikke alle områder markert i rødt vil være aktuelle for tråling, da lokal bunntopografi likevel kan gjøre trålfiske umulig enkelte steder. Selv om det i de fleste tilfeller er snakk om små utvidelser, tilsier erfaringene fra prøvefisket i 2017 at utvidelsen likevel har stor økonomisk betydning for de som driver fisket.

Med bakgrunn i de forsøkene som er gjennomført og de observasjoner som er gjort av Fiskeridirektoratet, så finner en å kunne anbefale at dydbegrensene for rekefisket nord for 62°N endres på generelt grunnlag.

Fiskeridirektøren foreslår å oppheve prøveordningen med særskilt tillatelse, og at det i stedet innføres en generell tillatelse til å bruke reketrål på kysten av Nordland, Troms og Finnmark fylker på dypere vann enn 170 meter.

5 ENDRINGER I LOKALE REGULERINGER AV REKEFISKET NORD FOR 62°N I 2018

Ved fiske med reketrål for fartøy over konsesjonsgrensen (19,81 meter) er det i utøvelsesforskriften § 33 f gitt forbud mot å fiske med reketrål innenfor de såkalte fjordlinjer. Reketrålere under 19,81 meter må i tillegg til fjordlinjene og dydbestemmelsene forholde seg til en rekke lokale reguleringsbestemmelser med hensyn til hvilke områder og tidsrom det er tillatt å fiske. Disse fremgår av *vedlegg 2: Referat fra møte om forvaltning av fisket etter reker nord om N62° den 23. februar 2017*. I referatet viser kursiv rød tekst områder der reguleringen er foreslått fjernet, blå tekst områder som ønskes åpnet med egen prosess videre (se punkt 18.5), og sort tekst områder som er foreslått beholdt regulert som i dag. Det er havressursloven § 33 som nå gir hjemmel til å fastsette, endre eller oppheve lokale reguleringsforskrifter. Tidligere var det departementet som fastsatte lokale reguleringsforskrifter med hjemmel i lov om saltvannsfiske. Havressurslova gir nå denne kompetansen til Fiskeridirektoratet. I forarbeidene til loven (ot.prp.nr.20 (2007-2008) s. 201) heter det at det også kan være aktuelt å delegere kompetansen videre til Fiskeridirektoratets regionkontor.

I forarbeidene blir det også påpekt at formålet med lokale forskrifter er å «*gjøre reglar for gjennomføring av fiskeri eller anna hausting, der dei som gjev reglane har særleg praktisk innsikt i dei lokale forholda*».

For Fiskeridirektoratet er det viktig at fiskere som er berørt av lokale reguleringsbestemmelser trekkes sterkt med i gjennomgangen av bestemmelsene. I henhold til retninglinjene for lokale reguleringer skal saker av større rekkevidde og prinsipiell karakter forelegges reguleringsmøtet.

Store endringer har skjedd i forvaltningen av fiskeriene generelt i de to siste tiår, med hensyn til strukturering, effektivisering og økende krav til kvalitet på fisk og skalldyr. Endringene har ført til færre og mer spesialiserte og fangsteffektive fiskefartøy. Dermed øker behovet for å utnytte potensialet i de enkelte fiskeriene på en optimal måte. Som følge av de generelle endringene som er blitt gjennomført har konkurransen om arealene i kystsonen mellom de ulike fiskeriene avtatt betydelig. Behovet for en del av de reguleringene som ligger til grunn for dagens regelverk er sannsynligvis ikke lenger tilstede.

Formålet med de lokale reguleringsbestemmelsene i rekefisket var å unngå at det ble trålt i konkurranse med andre redskapstyper, og å unngå innblanding av fisk og fiskeyngel i rekefangstene. Sorteringsristen kom inn i kystrekefisket i 1990. Dermed ble bifangstproblematikken vesentlig redusert. I tillegg er situasjonen i dag en annen gjennom de oppdaterte dybdebestemmelsene. Her må også nevnes Fiskeridirektoratets sjøtjeneste, som er etablert for å gjennomføre stenging/åpning av felt for å ivareta hensynet til et bærekraftig fiske.

Fiskeridirektøren foreslår at de særskilte områdereguleringene i forskrift om lokal regulering av fiske med reketrål i Troms fylke, og i forskrift om forbud mot bruk av reketrål i Finnmark fylke, oppheves. Unntatt fra dette er gjeldende områdereguleringer for Porsangerfjorden og Tanafjorden.

Bakgrunnen for at Fiskeridirektoratet ønsker å vente med å gjenåpne områder for reketrål i Porsangerfjorden og Tanafjorden er at dette er områder der en ser det hensiktsmessig med et tett samarbeid med Havforskningsinstituttet før en åpner, for å sikre at informasjon som kan bidra til økt kunnskap om økosystem og bærekraft blir dokumentert.

Fiskeridirektøren foreslår at det som en prøveordning kan åpnes for reketrål også i Porsangerfjorden og Tanafjorden på dypere vann enn 170 meter i samråd med Havforskningsinstituttet.

Arbeidsgruppen som er nedsatt for å komme med tilrådninger for å videreutvikle et bærekraftig og samfunnsmessig lønnsomt rekefiske vil bruke nødvendig tid på å følge fisket og komme opp med felles tilrådninger der de ser potensiale til forbedringer. Det vil også være anledning til å utvide gruppen dersom en finner det hensiktsmessig. I dag består arbeidsgruppen av rekefiskere fra Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Rekelaget Nord, Fiskarlaget Nord, samt representanter fra Havforskningsinstituttet, Fiskeridirektoratets sjøtjeneste og Fiskeridirektoratet.

6 FORSØKSFISKE I PORSANGER- OG TANAFJORDEN, MED SIKTE PÅ ÅPNING FOR REKEFISKE

Fiskeridirektoratet har som mål å komme i gang med forsøksfiske etter reker i Porsanger- og Tanafjorden i 2018, for om mulig å kunne åpne disse fjordene for kommersielt fiske. Det er mange år siden det har vært et kommersielt fiske etter reker med trål i disse fjordene. Skal en få utnyttet rekeresurssene langs kysten på en tilfredsstillende måte vil det være formålstjenlig at Porsanger- og Tanafjorden åpnes for fiske.

Fiskeriene på disse fjordene er p.t. innrettet etter de redskapsgruppene som har tillatelse til å fiske der, men ut i fra dagens teknologi med god instrumentering om bord i fartøyene og mulighetene som ligger for innrapportering av faststående fiskeredskaper til Kystvaksentralen, vil det ikke by på store praktiske utfordringer ved å slippe kystrekeflåten inn her. Hvorvidt det vil oppstå problemer med bifangst av kongekrabbe er noe usikkert, men et forsøksfiske vil kunne avdekke det.

I forberedelsene til et forsøksfiske har vi opprettet samarbeid med Havforskningsinstituttet. På den måten kan en benytte muligheten til å innhente mer informasjon som kan bidra til økt kunnskap om økosystem og bærekraft. I forslagene fra Havforskningsinstituttet ser de for seg at forsøkene deles opp i et kartleggingsfiske og et utviklingsfiske.

6.1 KARTLEGGINGSFISKE

Kartleggingsfisket bør gjøres årlig i første kvartal, både i Tana- og Porsangerfjorden. Kartleggingen har som mål å kartlegge hvilke arter som finnes på fjordene. Hvordan dette skal gjennomføres i praksis vil en diskutere nærmere sammen med Havforskningsinstituttet. En kan se for seg at det gjennomføres ett tråltrekk på inntil 30 min innenfor nærmere definerte områder. Det skal tråles uten sorteringsrist og med maskevidde på maksimum 35 mm. All fangst skal måles, veies og registreres i dagbok, enten elektronisk dagbok eller forenklet dagbokskjema for fartøy under 15 meter.

6.2 UTVIKLINGSFISKE

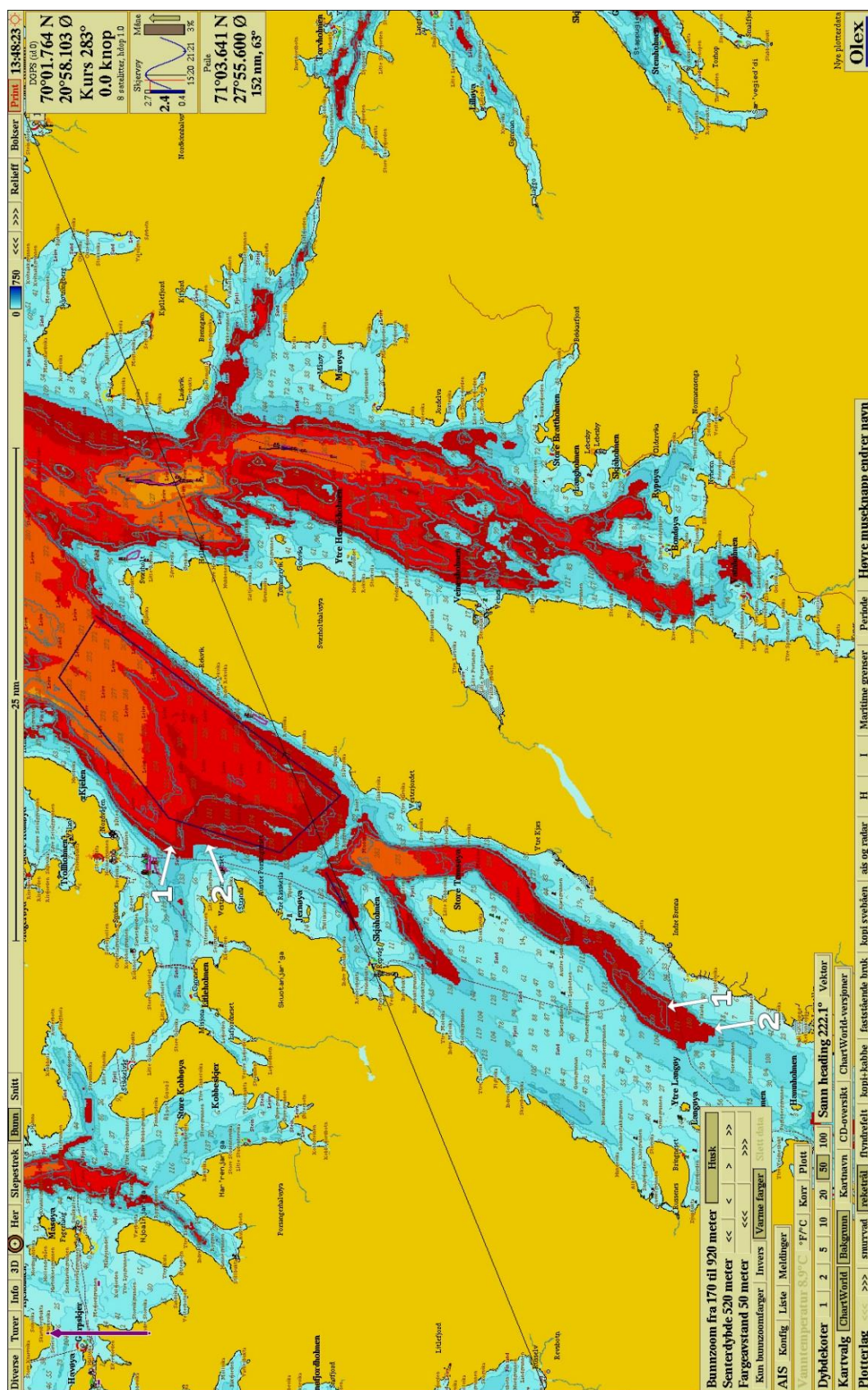
Utviklingsfisket starter opp i første kvartal 2018 og kan foregå gjennom hele året. Det vil lages en påmeldingsordning med spesifikke vilkår for å kunne delta. Kravene vil blant annet kunne være at det føres dagbok for alle fangster, at reke- fiske- og benthosprøver fra fangster gjennom hele året sendes til Havforskningsinstituttet, eller annet.

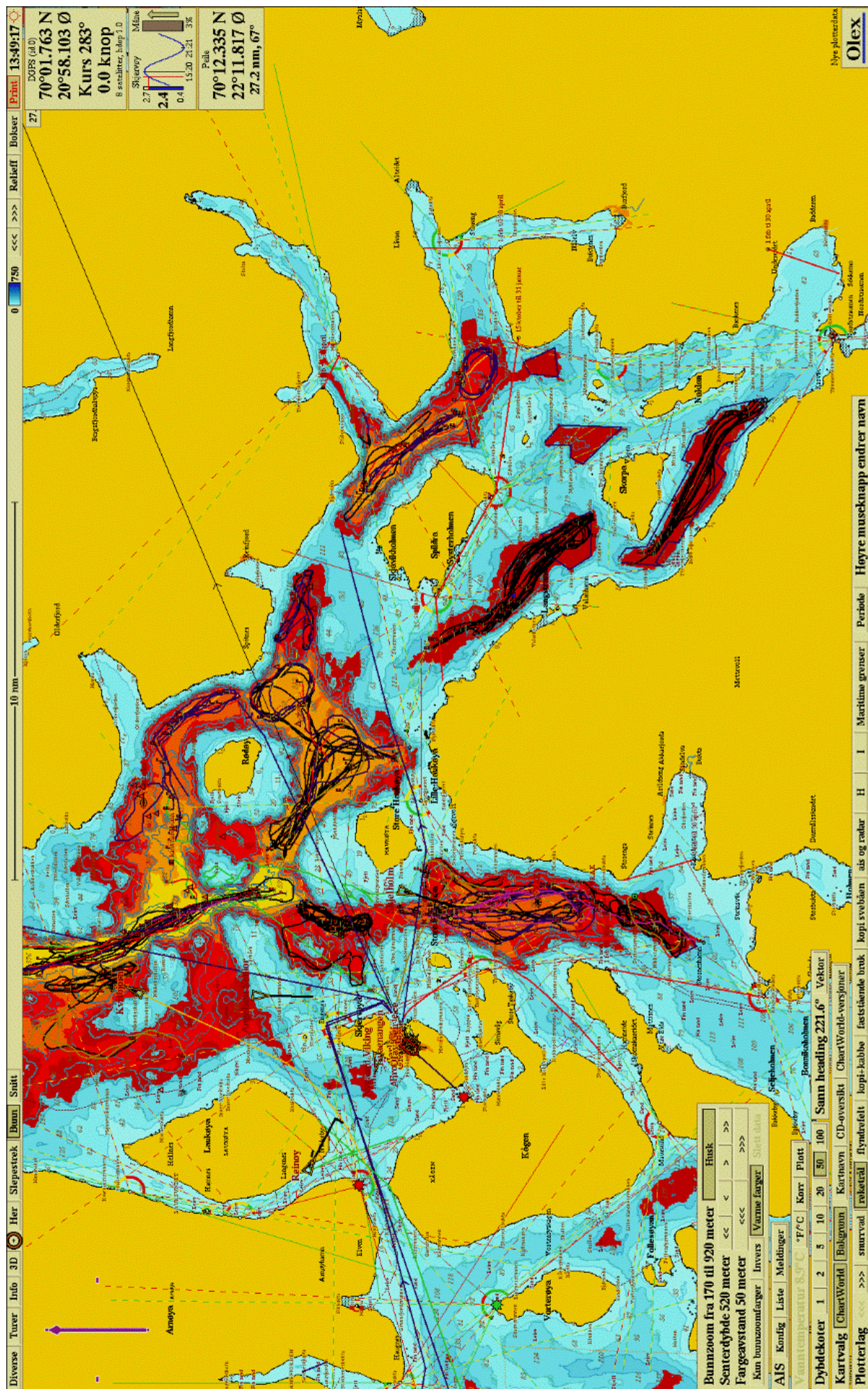
Ut over ordinær prøvetaking vil det i perioder bli montert kamera på trålen for å danne et bilde av hva som passerer trålapningen uten å havne i trålen. Herunder får en vurdert om kongekrabben vil kunne skape utfordringer for utøvelsen av fisket, og eventuelt når på året kongekrabbeutfordringene vil være størst. I tillegg vil en kunne få et bilde av hvorvidt det er andre observasjoner som kan være av interesse og som bør hensyntas.

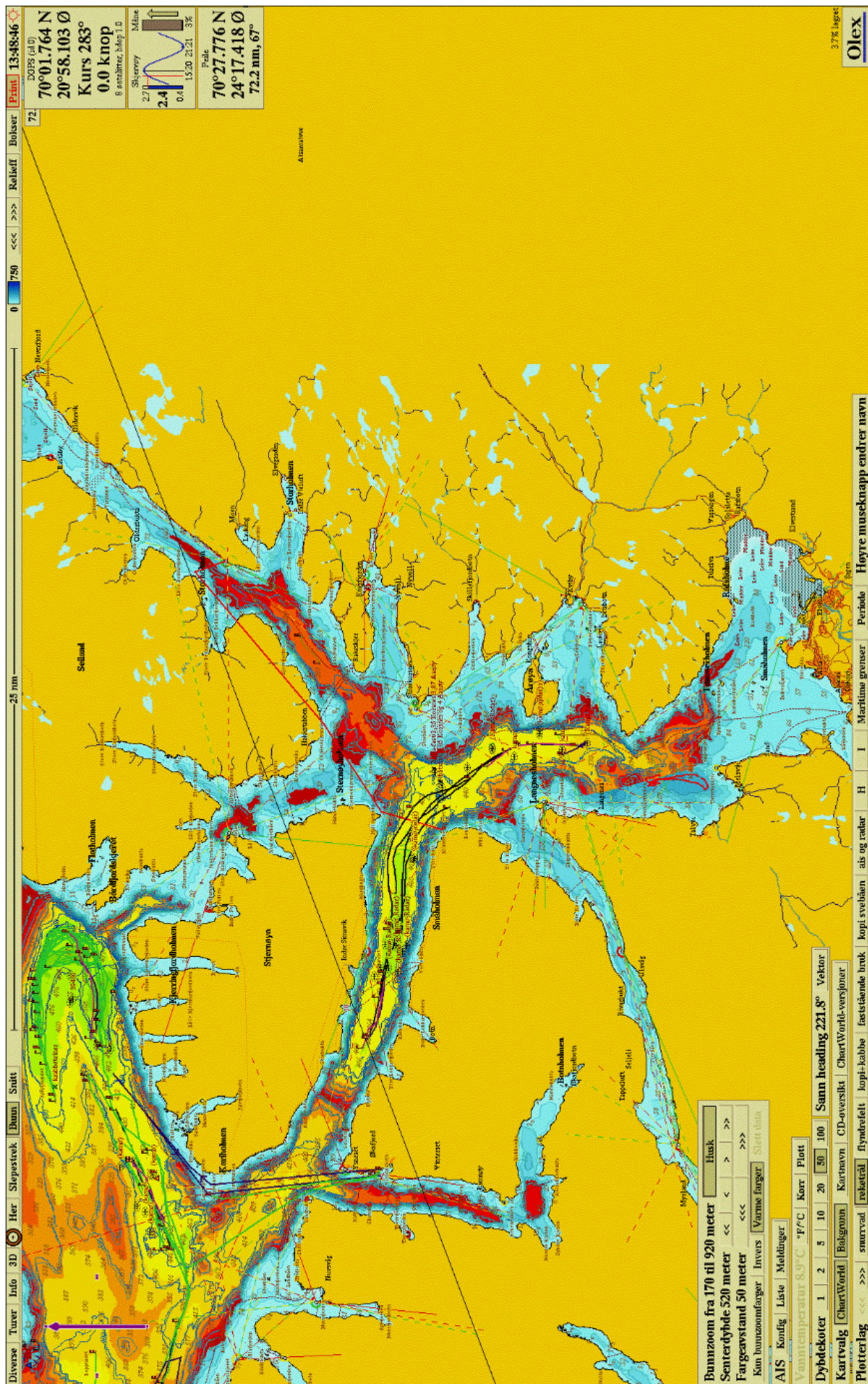
Hvordan en i detalj utformer forsøksoppsettet for kartleggingsfisket og utviklingsfisket vil vi avgjøre i samarbeid med Havforskningsinstituttet.

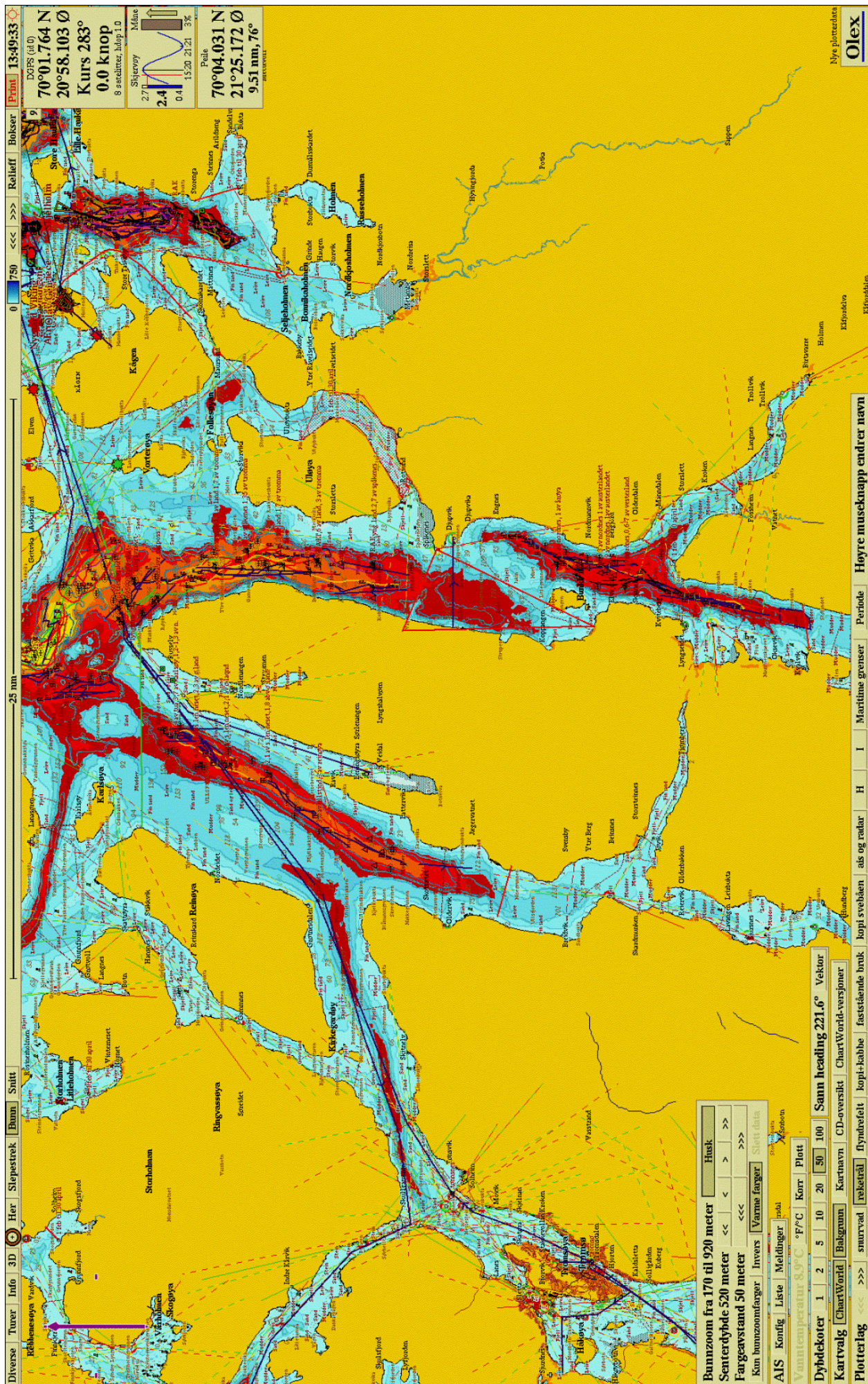
Eksisterende dybdegrense (200 m) vises i tynn, blå strek (markert med tallet 1 på første kartbilde). Nytt fangstområde med ny dybdegrense på 170 m vises med rødt område (markert med tallet 2 på første kartbilde).

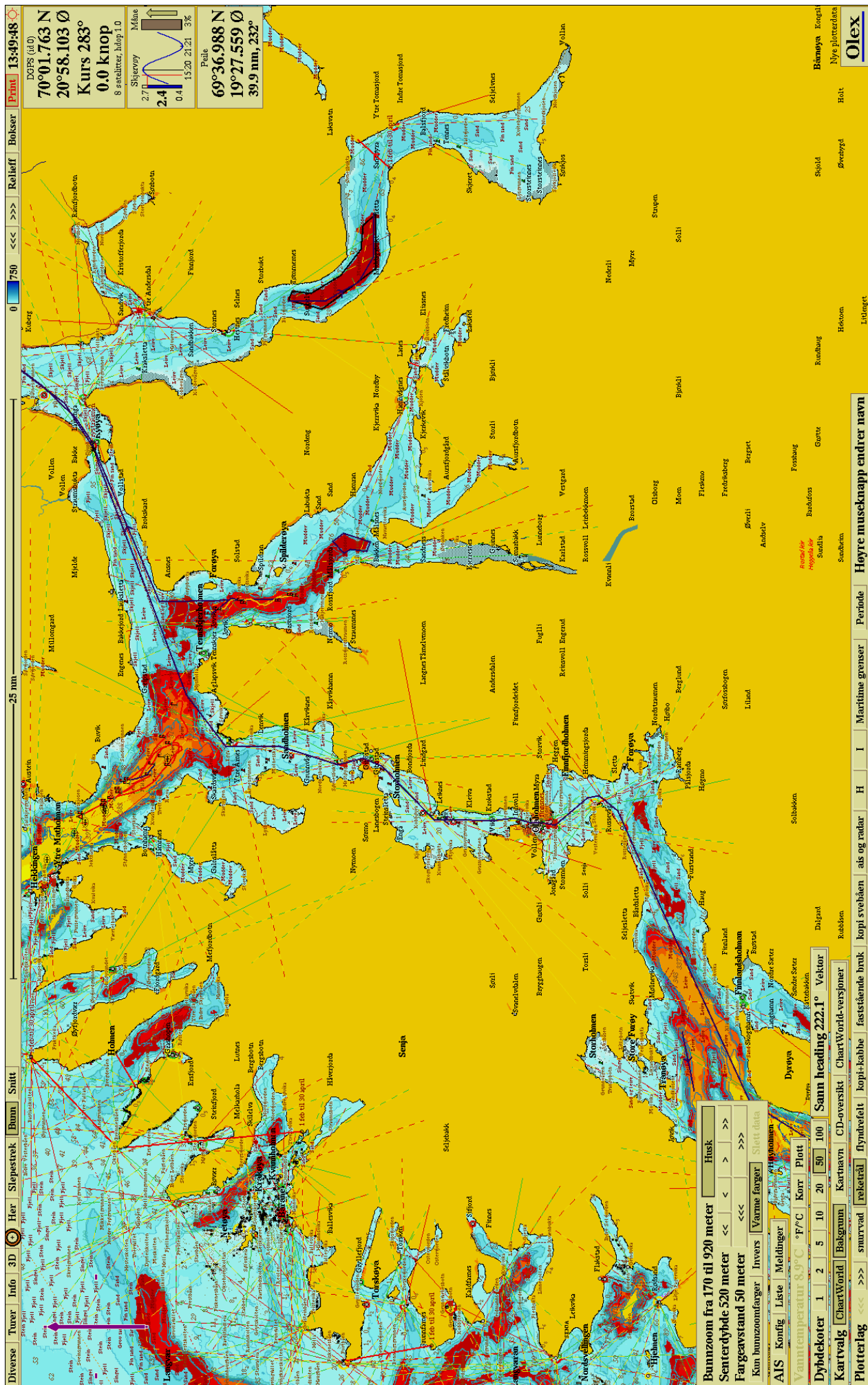
SAK 18 C - VEDLEGG 1
Eksempler vist i kart

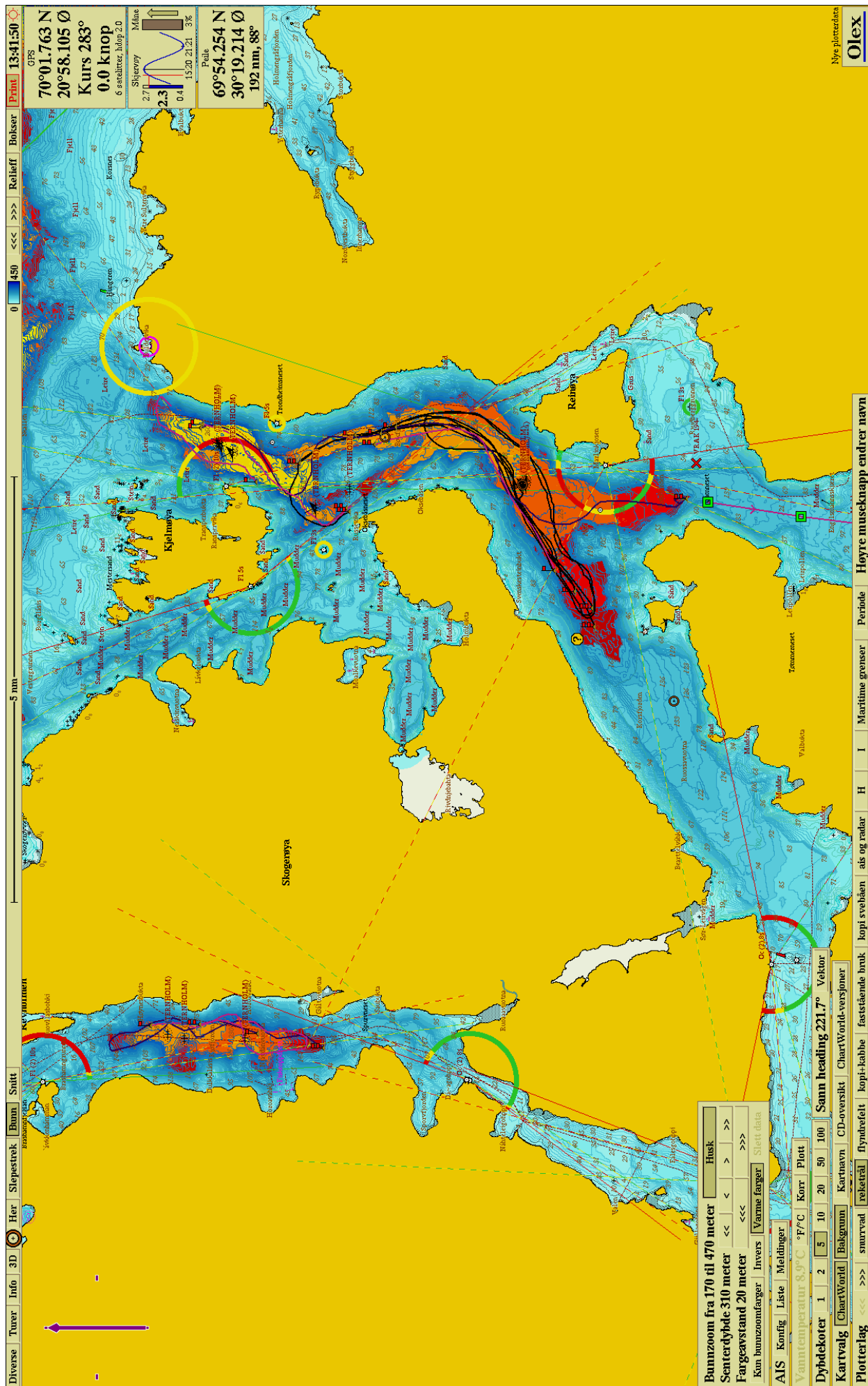

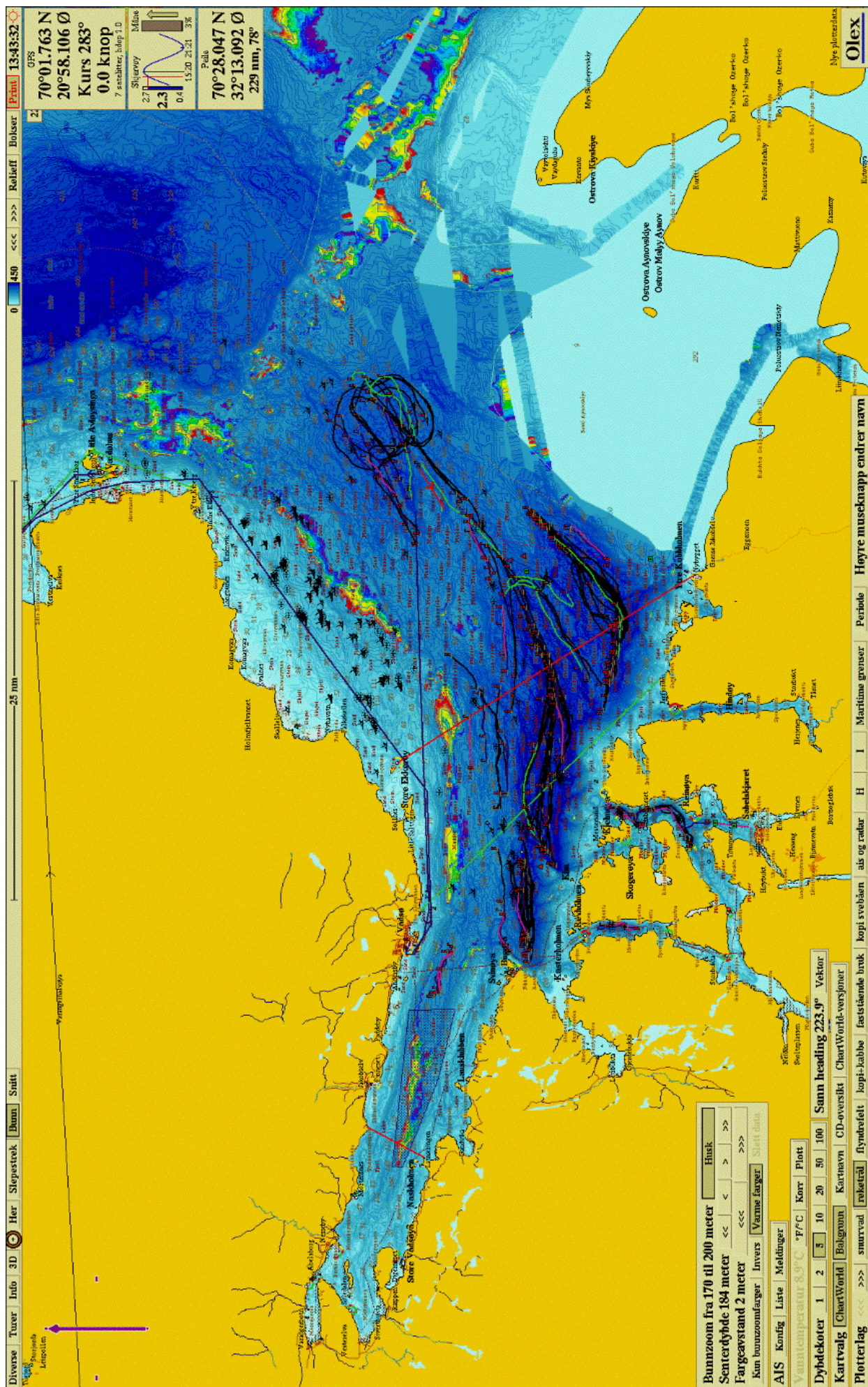

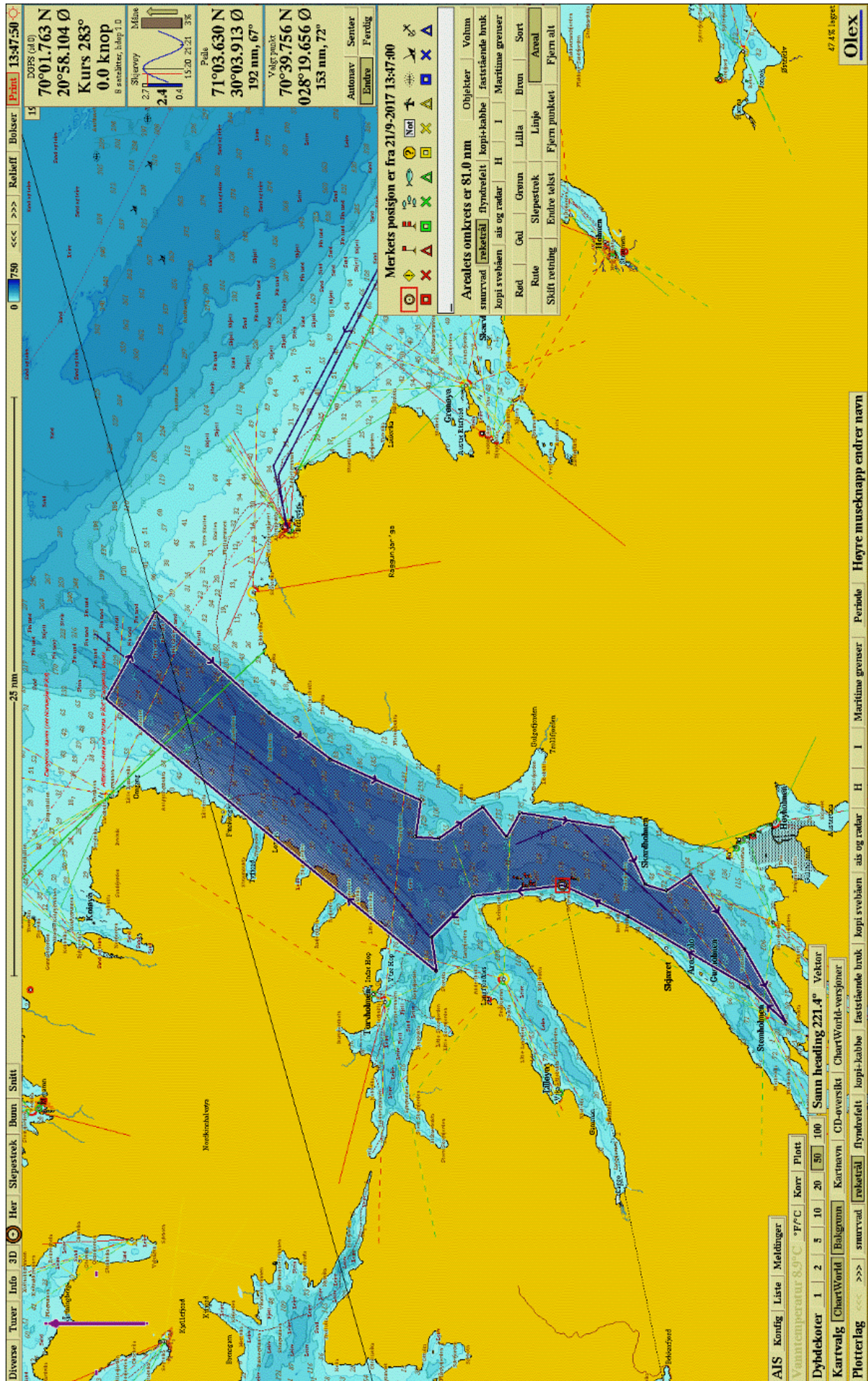

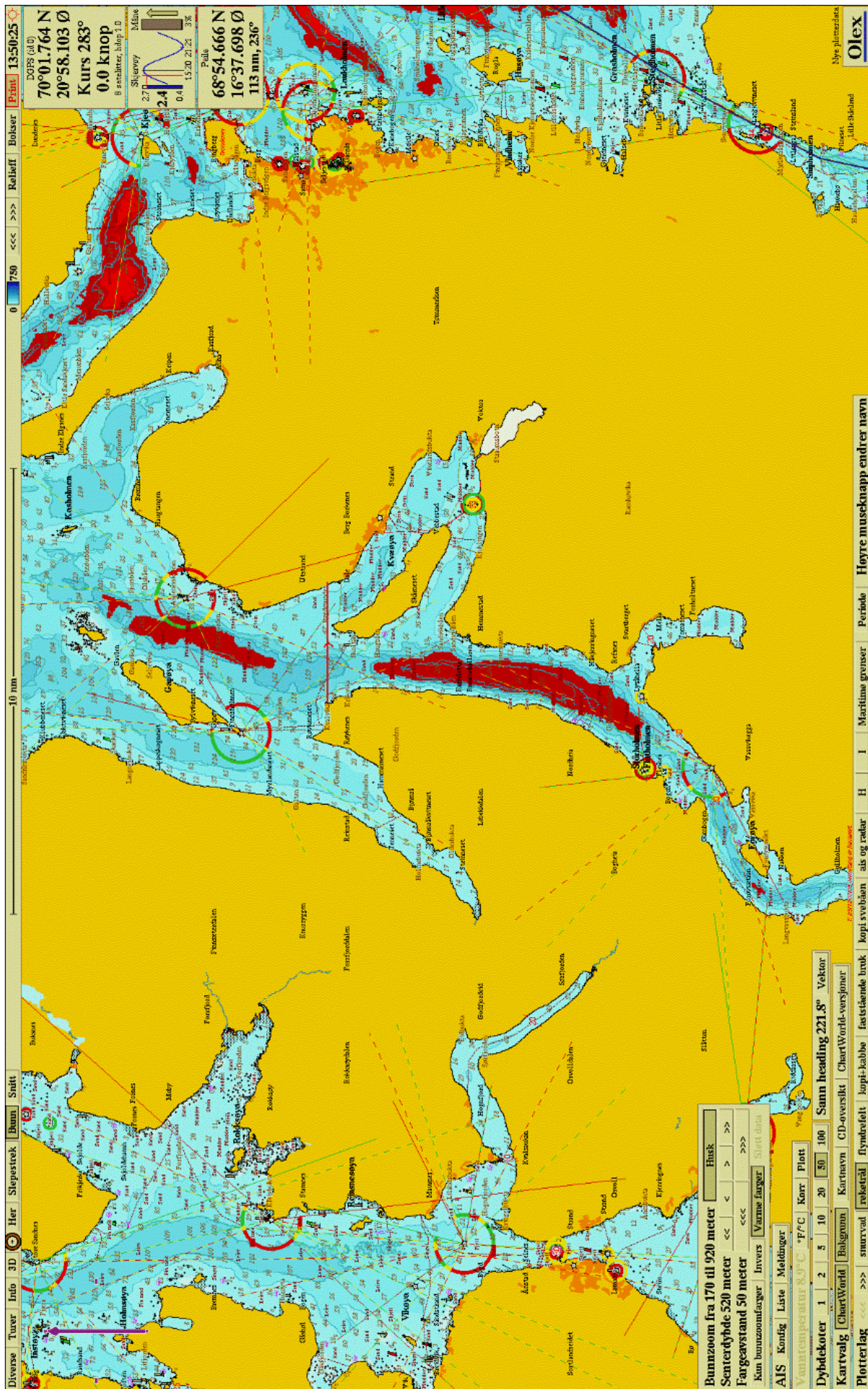

Referat fra møte om forvaltning av fisket etter reker nord om N62°.

Hvor: Scandic Ishavshotell, Tromsø

Når: Den 23.02.2017 kl. 0900-1600

Hvem: Kent Jensen, rekefisker
Willy Børge Pedersen, rekefisker
Jouni M. Sörgård, rekefisker
Erik-Andrè O. Krag, rekefisker
Oddgeir Krag, rekefisker
Dag Mollan, rekefisker
Jon-Erik Henriksen, Fiskarlaget nord
Rolf H. Jensen, Fiskeridirektoratet
Carsten Hvingel, Havforskningsinstituttet
Terje Halsteinsen, Fiskeridirektoratet
Dagfinn Lilleng, Fiskeridirektoratet (møteleder)

Referent: Dagfinn Lilleng, Fiskeridirektoratet

Innledning

Møtet ble innledet med at møtedeltakerne presenterte seg selv etter tur.

Status for reker nord om N62 graden og HIs kunnskap vedrørende oppdrett vs reke:

Carsten Hvingel fra Havforskningsinstituttet holdt en god presentasjon av den kunnskap som foreligger om reker nord om N 62° og påvirkning av lusemidler fra fiskeoppdrett på reker. Hvingel var klar på at det manglet tilstrekkelig kunnskap om de lokale kystrekebestandene langs kysten, og kunne av den årsak ikke si noe konkret om det. Men den totale tilstanden for reker i nordøst-atlanteren er god. Videre når det gjelder påvirkning på reker av lusemidler som benyttes i oppdrett så kunne ikke den forskningen som er gjennomført påvise noen skadelige effekter. Hvingel var allikevel ikke fremmed for at det kunne være en ikke målbar effekt på rekene selv om det så langt ikke kunne påvises med den metodikken som er brukt i forskningen så langt. Se vedlegg

Kriterier for dispensasjoner vedrørende fiske av reker opp til 170 meter i Troms og Finnmark:

I utøvelsesforskriften § 16 d, siste ledd, er det åpnet opp for at Fiskeridirektoratet kan uten hinder av første ledd gi tillatelse til å bruke reketrål på kysten av Troms og Finnmark på dybder opp til 170 meter. Med hjemmel i denne paragrafen i utøvelsesforskriften ønsker Fiskeridirektoratet å åpne opp for et slikt prøvefiske, men har behov for å diskutere med

næringen hvilke vilkår som kan være fornuftig å legge til grunn for et slikt prøvefiske. Representantene fra rekenæringen så ikke helt behovet for slike vilkår, men skjønte forvaltningens behov for opplysninger. Næringen mente at forvaltningen kunne utforme vilkårene ut i fra de informasjonsbehovene som vil være nødvendig i den videre prosessen for å få åpnet fjordene på permanent basis.

Lokale reguleringer vedrørende sperrelinjer, stengte fjorder m.v.

I gjennom flere tiår er det gjennom lokale reguleringsutvalg gjennomført reguleringer for å begrense bruken av reketrål på kysten nord for N 62°. Størstedelen av disse reguleringene ble laget i en tid hvor konfliktnivået var stort mellom forskjellige redskapsgrupper og problemet med bifangst i reketrålfisket var stort. I fra 1990 ble det innført påbud om bruk av sorteringsrist i reketrål, dermed var bifangstproblematikken redusert til et minimum. Utover det har en Overvåkningstjenesten for fiskefelt som åpner og stenger felt i forhold til gitte yngelinnblandingskriterier i rekefisket. Det er minste tillatte dybde på 200 (170) meter som det kan fiskes etter reker på, noe som har stor betydning for de vurderingene som er gjort nedenfor. Utover det har en gjennom struktureringer m.v. redusert kystfiskeflåten kraftig og aktivitetsnivået i kystsonen er dermed på et vesentlig lavere nivå enn tidligere. Med bakgrunn i dette finner en behov for å gjennomgå samtlige forskrifter som omhandler forbud mot bruk av reketrål nord for N 62°, jfr. j-melding 4 og 5-2017 og 160-1989 for å se om det er mulig å fjerne noen av de gjeldende reguleringer.

Møtet kom frem til følgende forslag:

- *Rød tekst i kursiv foreslås fjernet fra forskriften*
- *Områder som ønskes åpnet, men trenger egen prosess.*
- Sort tekst er det som møtet mener skal beholdes

Finnmark fylke (J-5-2017)

a) Alta:

Altafjorden og Vargsundet, sjøkart nr. 96 og 98, innenfor en rett linje fra Klubbenesskjæret 70° 11,95' N og 22° 57,8' Ø til Gavlodden på Stjernøy 70° 14,2' N og 22° 59,7' , derfra en rett linje til sydligste punkt på Seiland 70° 16,3' N og 23° 09,2' og sør for en rett linje trukket fra Lille Bekkarfjordnes 70° 21' N 23° 25,7' Ø rettvise 156° til Vargsundet lykt. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. november - 1. mars.

b) Porsanger og Nordkapp:

Porsanger, sjøkart nr. 103, 104, 105 og 106, innenfor en rett linje fra Helnes fyr i rettvise 121° til Svartholtklubben 70° 58,1' N og 26° 41,5' Ø og øst for Magerøysundet. Forbudet gjelder hele året.

Fra næringen ble det uttrykt et stort ønske om å få åpnet Porsangerfjorden for direktefiske etter reker. Næringen mente at en kunne åpne Porsangerfjorden med utgangspunkt i en lignende forsøksordning som en legger opp til for forsøksfiske opp til 170 meter i Troms og

Finnmark. Fiskeridirektoratet var enige om å prøve å få til en åpning, men gjorde næringen oppmerksom på at en måtte regne med en litt større prosess hvor en i større grad inkluderer Havforskningsinstituttet slik at en får samlet inn data om feltet før en eventuelt tar det i bruk..

c) Lebesby:

Laksefjorden, sjøkart nr. 107 og 108, innenfor en linje trukket fra Trottviknæringen 70° 55,8' N og 27° 06,1' Ø i rettviseende 229° over Kartøy til Godviknes 70° 49,4' N og 26° 44' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. desember - 1. mars.

d) Tana, Gamvik og Berlevåg:

Tana fjorden, sjøkart nr. 109 og 110 (324), innenfor en rett linje fra Omgang lykt til Skarvenes lykt. Forbudet gjelder hele året.

Fra næringen ble det uttrykket ønske om å få åpnet Tana fjorden for direktefiske etter reker. Næringen mente at en kunne åpne Tana fjorden med utgangspunkt i en lignende forsøksordning som en legger opp til for forsøksfiske opp til 170 meter i Troms og Finnmark. Tana fjorden var på ønskelisten som nr. 2 etter Porsangerfjorden.

Fiskeridirektoratet var enige om å prøve å få til en åpning, men gjorde næringen oppmerksom på at en måtte regne med en litt større prosess hvor en i større grad inkluderer Havforskningsinstituttet slik at en får samlet inn data om feltet før en eventuelt tar det i bruk.

e) Nesseby:

Varangerfjorden, sjøkart nr. 115, innenfor en rett linje fra Krøknaset ved Latnæringen 70° 03,5' N og 29° 06,8' til Hatten 70° 06,9' N og 29° 12' Ø. Forbudet gjelder hele året.

f) Sør-Varanger:

Jarfjorden, sjøkart nr. 116, innenfor en linje fra Jarfjord lykt rettviseende vest til vestsiden av fjorden. Forbudet gjelder hele året.

Forbud mot bruk av rekestrål om natten.

Det er forbudt å bruke rekestrål fra kl 2000 til kl 0400 innenfor følgende grenselinjer: Innenfor en linje fra Brynildan lykt til Skagen (nordre punkt på Loppa), herfra rettviseende nord til grunnlinjen, langs denne til grunnlinjepunkt 20, Darupskjeret og videre fra Tarhalsen lykt til grunnlinjepunktene 14, 13 og 12 på Knivskjærodden.

I Laksefjorden innenfor en linje fra Sværholtklubben til Store Finnkjerka lykt. I Varangerfjorden innenfor en linje fra østre båke på Store Ekkerøy gjennom båken på Bugøy til Bugøynes lykt på Oterneset.

Det er forbudt å bruke rekestrål fra kl 2000 til kl 0400 i tiden 1.1. - 1.5. og 1.8. - 31.12. innenfor følgende grenselinjer:

I Varangerfjorden avgrenset i vest av en rett linje fra østre båke på Store Ekkerøy gjennom båken på Bugøy til Bugøynes lykt på Oterneset. I øst avgrenses området av en rett linje fra Lille Ekkerøy til Grense Jakobselv.

Troms fylke (J-4-2017)

Gratangen:

Gratangen, sjøkart nr. 77, innenfor en grenselinje trukket fra Rantua lykt på fjordens nordside i rettviseende retning til Skarberget på fjordens sørside. Forbudet gjelder hele året.

Lavangen:

Lavangenfjorden, sjøkart nr. 77, innenfor en rett linje fra Lavangsnes, 68° 39,9' N og 17° 28,6' Ø til Svarthammeren, 68° 39,2' N og 17° 28' Ø. Forbudet gjelder hele året.

Kvæfjorden:

Kvæfjorden, sjøkart nr. 77, innenfor en linje fra Bergeneset rettviseende øst til østsiden av fjorden. Forbudet gjelder hele året.

Ibestad:

Straumbotn, sjøkart nr. 80, innenfor Straumen. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Torsken:

Torskenråsa med Gryllefjord og Torskenfjord, sjøkart nr. 82, innenfor en linje trukket fra Månesodden på fjordens nordside 69° 22,5' N og 16° 52,4' Ø i rettviseende retning 170° til Kjerringneset, fjordens sørside 69° 18,8' N og 16° 54,3' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Balsfjord:

Stålvikbotn i Malangen, sjøkart nr. 84, innenfor en linje trukket fra Mestervik på fjordens nordside til Lanes på fjordens sørside. Forbudet gjelder hele året.

Balsfjorden, sjøkart nr. 87, innenfor en linje fra Sandneset på sydvestsiden av fjorden 69° 20,6' og 19° 18' Ø til Naustnes på nordøstsiden av fjorden 69° 22' N og 19° 21,5' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Berg:

Ersfjorden, sjøkart nr. 85, innenfor en linje trukket fra Bøneset på fjordens nordside 69° 31,9' N og 17° 18,5' Ø i rettviseende retning 170° til Tongenest på fjordens sydside 69° 24,4' N og 17° 20,4' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Mefjorden, sjøkart nr. 85, innenfor en grenselinje trukket fra Mefjordvær lykt på fjordens sydvestside til Holmen på fjordens nordvestside. Forbudet gjelder hele året.

Mefjorden, sjøkart nr. 85, innenfor en linje trukket fra Oksneset på fjordens sydvestside 69° 32,6' Ø og 17° 19,2' Ø i rettviseende retning 45° til Kjølva på fjordens nordøstside 69° 36,05' N og 17° 29,5' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Tromsø:

Indre Kaldfjord, sjøkart nr. 86, innenfor en linje trukket fra Vikarneset på fjordens østside 69° 62,35' N og 18° 41,3' Ø i rettviseende retning 283° til Indre Susanna-jord på fjordens vestside 69° 42,5' N og 18° 39,3' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Ramfjorden, sjøkart nr. 87, innenfor en linje trukket mellom Ramfjordnes 69° 31,7' N og 19° 0,9' Ø i rettviseende 176° til Haugbergneset fyr. Forbudet gjelder hele året.

Lyngen og Tromsø:

Ullsfjorden, sjøkart nr. 90, innenfor en grenselinje trukket fra Bakkeby 69° 42,5' N og 19° 48,2' Ø i rettviseende retning 286° til Kavelbergen 69° 43,1' N og 19° 41,8' Ø. Forbudet gjelder hele året.

Lyngen og Storfjord:

Lyngen og Storfjorden, sjøkart nr. 90, innenfor en grenselinje trukket fra Kvalvikneset på fjordens vestsida til Klakkeberg på fjordens østside. Forbudet gjelder hele året.

Lyngen og Kåfjord:

Lyngenfjorden, sjøkart nr. 90, sør for en linje fra Spåkenes lykt til St. Vaggastind og vest for en linje fra Spåkenes lykt over Årøyholmen til Årøybukt. Forbudet gjelder hele året.

Lyngen:

Kåfjorden, sjøkart nr. 90, innenfor en linje trukket fra Ystebynes på fjordens østside 69° 36,8' N og 20° 28,8' Ø i rettviseende retning 225° til Nordnesodden på fjordens sørvestside 69° 35,5' N og 20° 26,1' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Kåfjord:

Kåfjorden, sjøkart nr. 90, innenfor en linje trukket fra Manndalsklubben 69° 32,9' N og 20° 34,5' Ø til Kroken 69° 33,7' N og 20° 36,2' Ø. Forbudet gjelder hele året.

Lervik:

Øyjorden, sjøkart nr. 85, innenfor en linje trukket fra Fuglneset til Kjølva. Forbudet gjelder hele året.

Karlsøy:

Skogsfjorden, sjøkart nr. 88, innenfor en linje trukket fra Gammelgårdnes, Skogsfjordens nordøstside 70° 2,6' N og 19° 3,2' Ø i rettviseende retning 220° til Jøvikfjordens sydsida 70° 2' N og 19° 1,5' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Dåfjorden, sjøkart nr. 92, innenfor en linje trukket fra Skarpeneset 70° 0,80' N og 19° 23,4' Ø i rettviseende retning 267° til Bergeneset 70° 0,72' N og 19° 19,7' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Nordreisa:

I Rotsundet, sjøkart nr. 91, mellom en linje fra Rotsund lykt til Havnnes på Uløy og en rett linje fra Ravelseidet til Uløybukt. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Oksfjorden, sjøkart nr. 94, innenfor en linje trukket mellom Oksfjordklubben og Klubbneset. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Nordreisafjorden, sjøkart nr. 94, innenfor en linje trukket fra Storneset lykt til Torskeneset. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Skjervøy:

Langfjorden, sjøkart nr. 91, innenfor en linje fra Arnøy lykt rettviseende 320° til Nessøyra. Forbudet gjelder hele året.

Kvæningen:

Kvæningen, sjøkart nr. 94, innenfor en rett linje trukket fra Kvæningstraumen fyrlykt over et stående jernstakemerke til Nordstraumen. Forbudet gjelder hele året.

Badderfjorden, sjøkart nr. 94, innenfor en linje trukket fra Sekkemo, fjordens syd-sydvestside 69°50,4' N og 21° 58' Ø i rett linje 17° til Undereidet på fjordens nordøstside 69° 52,3' N og 21° 59,9' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Indre Kvæningen, sjøkart nr. 94, innenfor en linje trukket fra Reinneset, 70° 00,9' N og 21° 26,5' Ø til Skagklubben lykt og videre i en rett linje fra Spildra lykt til Klubben på Kvitberget 69° 58,9' N og 21° 53' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 15. oktober – 31. januar.

Burfjorden og Lille Altafjorden, sjøkart nr. 94, innenfor en linje trukket fra Låvan 70° 1,4' N og 22° Ø rettviseende syd til fastlandet Slettnes på sydsiden av fjorden 69° 59,9' N og 22° Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Jøkelfjorden, sjøkart nr. 94, innenfor en linje trukket fra Jøkelfjord fyrlykt på fjordens sørside til ytre Tverrfjordnes på fjordens nordside. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Olderfjorden, sjøkart nr. 95, innenfor en linje trukket fra Nærsøk, Olderfjordens sydøstside 70° 8,75' N og 21° 23' Ø i rettviseende retning 318° til Grunnrøra, fjordens nordvestside 70° 9,45' N og 21°24,9' Ø. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. februar – 30. april.

Nord-Trøndelag fylke (J-160-1989)**a) Nærøy:**

A. Eiterfjorden, sjøkart nr. 48, innenfor en rett linje fra høyeste punkt på Digermulen til Tømmerviken. Forbudet gjelder hele året.

B. Sørsalten, sjøkart nr. 48, innenfor broforbindelsene mellom Otterøy og fastlandet. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. september - 31. mars.

C. Arnøyfjorden, sjøkart nr. 48, innenfor en rett linje fra varden på Hestøya i sørlig retning til jernsøylen i Gildvangbukta. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. januar - 30. september.

b) Namsos og Fosnes:

Lauvøyfjorden, sjøkart nr. 47, nord for en linje rettvise vest fra Elvalandet til Lyngholmen og derfra til Holvikneset, og sør for en rett linje fra Skjærvika til Vedøy. Forbudet gjelder i tidsrommet 1. januar - 31. mars.

Vurdering av gjeldende lokale reguleringer i Nord-Trøndelag: Det var ingen deltakelse av fiskere fra områdene i Nord-Trøndelag fylke. Av den grunn ønsket ikke møtet å gjøre noen vurdering av de lokale reguleringene i dette området i denne omgang.

Eventuelt

Møteleder tok opp for diskusjon bruk av dobbeltrål og fartøystørrelse i enkelte områder for å redusere fiskepresset på lokale rekebestander på kysten. Fiskerne i møtet var av den oppfatning at det ikke er behov for strengere regulering enn det som allerede er. De fra forvaltningen mener at det er på sin plass å gjøre en vurdering av konsekvensen av redskaps- og fartøyutviklingen i rekefisket på kysten for å se om behovet for noen begrensninger utover gjeldende bestemmelser er til stede. Fiskeridirektoratet gjorde det klart at en må skrive en vurdering rundt dette i rapporten til reguleringsmøtet høsten 2017.

Slutt 15.15

Sak 19/2017

Regulering av fisket etter leppefisk i
2018

Sak 19/2017

REGULERING AV FISKET ETTER LEPPEFISK I 2018

1 SAMMENDRAG

Reguleringen av fisket etter leppefisk i 2017 ble fastsatt av Nærings- og Fiskeridepartementet i begynnelsen av juli 2017. Det har vært nødvendig å starte planleggingen av 2018-sesongen tidlig, med sikte på å få reguleringene på plass på et relativt tidligere tidspunkt til neste år.

Reguleringen av dette fisket har ikke funnet sin endelige form ennå og en fullstendig gjennomgang av reguleringen av fisket, slik som har vært gjort i tidligere høringer er derfor ikke hensiktsmessig i reguleringsmøtet. For å likevel sikre at reguleringen av fisket etter leppefisk kan fastsettes på et tidlig tidspunkt høres hovedprinsipper i dette møtet. Målet er å få presentert hovedprinsipper i reguleringen som tilfredsstiller krav om høring etter forvaltningsloven.

Fiskeridirektøren foreslår å benytte reguleringselementer som er kjente fra andre fiskeri. Vi foreslår å regulere fisket etter leppefisk med en totalkvote, og delkvoter fordelt på tre områder. Videre foreslår vi kvote på fartøynivå. Vi foreslår å fastsette en felles åpningsdato for alle leppefiskartene, men geografisk differensiert åpningsdato i tre områder. Vi foreslår også at det settes en sluttdato. Redskapsbegrensningen foreslås videreført som i årets fiske.

2 FISKET I 2017

Fisket etter leppefisk er i år regulert med fartøykvote, fredningstid, minstemål og seleksjonsinnretninger. I tillegg hadde vi regler knyttet til deltakelse, antall redskap og røkting. De fleste elementene har vært med siden vi startet å regulere fisket etter leppefisk. Et av de sentrale nye elementene i 2017 var fastsetting av fartøykvoter.

Tabell 2.1 gir en oversikt over fangst av leppefisk i årene 2013 til 2017. Per 26. oktober er det totalt fisket og landet 26,3 millioner leppefisk i 2017. Dette er den høyeste fangsten vi har hatt i hele perioden. Fisket etter leppefisk er blitt et viktig fiskeri, og førstehåndsverdien for leppefisk i 2017 er 320 millioner kroner.

Tabell 2.1: Fangst (antall) og verdi (1000kr) av leppefisk, samt antall fartøy i perioden 2013 – 2017.

	2013	2014	2015	2016	2017
Antall fisk (1000 stk)	15 487	21 266	20 782	22 172	26 722
Utbetalt (1000 kr)	132 760	193 246	209 848	243 181	318 433
Herav merkeregistrerte fartøy;					
Antall fisk (1000 stk)	15 005	20 789	20 348	21 716	26 284
Antall mrk-fartøy	349	370	421	470	683

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2017.

Personer som fisker leppefisk fra ikke-merkeregistrert fartøy, kan delta i fisket etter søknad. For å kunne få slik tillatelse må det foreligge en leveringsavtale med godkjent kjøper og fartøyet må være registrert i Småbåtregisteret hos Redningsselskapet eller i Skipsregistrene. Rundt 2 prosent av fangstene (i antall) er fisket av fritidsfiskere. I 2017 har 98 fritidsfiskefartøy deltatt i fisket etter leppefisk.

Fisket etter leppefisk ble midlertidig stoppet fra og med 30. september kl. 20.00 til og med 23. oktober klokken 08.00. Siste frist for levering av fangst ble satt til 4. oktober kl. 20.00.

Når det blir kaldere i sjøen går leppefisken dypere. Noen fiskere følger fisken når den går dypere, og vi har indikasjoner på at dødeligheten er høyere i dette fisket. Leppefisk har lukket svømmeblære, og tåler ikke å bli tatt raskt opp fra dypere vann. Utover høsten når det blir mørkere blir fisketiden kortere og værforhold kan være utfordrende for de små fartøyene. Når temperaturen i vannet synker blir leppefisken mindre aktiv. Den blir vanskeligere tilgjengelig og blir også mindre aktiv i oppdrettsmerdene. Ut i fra en samlet vurdering foreslår vi å stoppe fisket etter leppefisk fra og med 20. november klokken 20.00. Denne stoppdatoen vil gi fiskerne tid til det praktiske i forkant av stoppen og stopptidspunktet vil være felles for hele landet. Tabell 2.2 viser at det er noe fangst av leppefisk i november og desember.

Tabell 2.2: Fangst av leppefisk i perioden 2013 – 2017 fordelt på landingsmåned

	2013	2014	2015	2016	2017
Januar	61	30	23	22	
Februar		4	11		
Mars		10		0	
Mai		36		0	1
Juni	333	421	69	16	0
Juli	2 089	3 265	2 253	4 838	3 484
August	4 566	6 030	5 958	10 814	12 776
September	4 316	5 997	6 458	6 467	9 432
Oktober	3 013	3 432	3 955	14	1 029
November	786	1 587	1 629		
Desember	324	454	425		
Totalsum	15 487	21 266	20 782	22 172	26 722

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2017.

I 2016 ble fisket etter leppefisk på Sørlandet, Vestlandet og Midt-Norge stoppet med virkning fra hhv. 2. september, 9. september og 23. september.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk stoppes med virkning fra og med 20. november 2017 kl. 20.00.

Fiskeridirektøren foreslår at siste frist for levering av fangst blir satt til 24. november kl. 20.00.

Det vil ikke bli anledning til å levendelagre leppefisk som ikke er omsatt etter dette tidspunktet.

3 BESTANDSSITUASJONEN

Vi har seks arter av leppefisk i Norge. Leppefisken lever nær land og er svært bunntilknyttet. De finnes ikke i åpent vann eller på store dyp. De forskjellige artene har ikke samme utbredelse i norske farvann. Hva som begrenser leppefiskens utbredelse er ikke fullt ut kartlagt, men lengden på vekstsesongen, vanntemperatur i vekstsesongen, samt vanntemperaturen under gyting, egg og larvefase er viktige faktorer.

Det er i hovedsak bergnebb, berggylte, grasgylt og grønnngylt som benyttes som rensefisk. Reguleringsmessig har vi til nå behandlet leppefisk som én art, men hver av artene har sin egen livsstrategi og et fiske kan derfor påvirke artene ulikt.

Leppefisken er stasjonær og holder seg til et begrenset område. Det er store lokale og regionale variasjoner i forekomst, og mange små lokale bestander gjør det vanskelig å anslå en samlet bestandsstørrelse og effekten av fiske. Enkelte lokale bestander kan være nedfisket samtidig som andre nærliggende bestander kan være nærmest upåvirket av fiske.

Det er etablert et system for fangstrapportering ved at det er etablert en gruppe referansefiskere i fisket etter leppefisk. Fiskerne som deltar i referansegruppen sender inn utvidete opplysninger, som blant annet gir grunnlag for å beregne fangst-per-enhet-innsats (CPUE) som er en ofte brukt bestandsindikator.

Frem til og med 2015 ga innsamlede data ikke grunnlag for bekymring for det økende fisketrykket. I 2016 får Fiskeridirektoratet følgende anbefaling fra Havforskningsinstituttet; *«Basert på en helhetsvurdering av bestandssituasjonen med de bestandsindikatorne vi har, og inntil vi får bedre kunnskap om fisket, bestandsstørrelser, bestandsdynamikk og leppefiskens betydning i økosystemet, bør det ikke tillates ytterligere økning i fiskeinnsats og beskatning på Sørlandet og nord for Stad. På Vestlandet sør for Stad bør innsatsen reduseres med ca 15-20%¹».*

Havforskningsinstituttet sier i sitt råd om beskatningsgraden i 2017 at de *«holder fast på at det ikke er grunnlag for å anbefale reguleringer som fører til en ytterligere økning av beskatningen i 2017 enn anbefalt for 2016²».*

I brev fra Havforskningsinstituttet av 1. november 2017 om kunnskapsstøtte (vedlagt), vises det til tidligere anbefaling om ikke å tillate en total fangst ut over 18 millioner leppefisk. Det vises videre til at *«Per 21.10.2017 er denne anbefalingen overskredet med 8 millioner fisk i årets fiske. HI vurderer dette uttaket som trolig ikke bærekraftig i et lengre perspektiv. Dette begrunnes med reduserte fangstrater siden 2011 for enkelte arter/områder, endringer av størrelse og kjønnsandel (se nedenfor), og for å være føre-var siden man ikke har nok kunnskap om bestandsutviklingen, fisketrykket, endringer i rekrutteringspotensial og hvilke økologiske konsekvenser reduserte leppefiskbestander kan medføre».*

¹ Brev fra Havforskningsinstituttet av 19. januar 2016.

² Brev fra Havforskningsinstituttet av 22. februar 2017.

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2018

Deltakerforskriften for 2018³ er sendt på høring med høringsfrist 20. november 2017. Høringen omfatter blant annet alternative adgangsreguleringer i fisket etter leppefisk.

Fiskeridirektøren vil legge til grunn deltakelsen i fisket etter leppefisk når deltakerforskriften er fastsatt.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2018

5.1 TOTALUTTAKET

Havforskningsinstituttet anbefaler at fiskeinnsats og beskatning på Sørlandet og nord for Stad holdes på 2015 nivået. På Vestlandet sør for Stad anbefaler Havforskningsinstituttet at innsatsen reduseres med ca. 15 - 20 % sammenlignet med 2015 nivået. Denne anbefalingen tilsvarer et totalt uttak på 18 millioner leppefisk.

I 2016 fastsatte Fiskeridirektoratet totalkvote på bakgrunn av anbefalingen fra Havforskningsinstituttet. Totalkvoten ble basert på registrert fangst av leppefisk i 2015. Totalkvotene var geografisk fordelt på tre områder, og kvoten var satt til 4 millioner leppefisk på Sørlandet⁴ og i Midt-Norge⁵ og 10 millioner leppefisk på Vestlandet⁶.

Fiskeridirektoratet mottok mange tilbakemeldinger på reguleringsopplegget med totalkvote, og evalueringsmøtet var rimelig klar på at totalkvote ikke var et hensiktsmessig virkemiddel. Tilbakemeldingene fra fiskere og kjøpere var at totalkvote førte til et kappfiske, noe som ga mer ujevn kvalitet på fisken og et høyt fisketrykk over en relativt kort fiskeperiode.

På bakgrunn av disse tilbakemeldingene anbefalte Fiskeridirektoratet ikke totalkvote i 2017, men at det ble fastsatt kvote på fartøynivå.

Det har vært et godt fiske med høy fisketakt også i 2017. Fiskeridirektoratet har fulgt utviklingen i fisket tett. Figur 5.1.1 viser utviklingen i fangstene i perioden 2013 til 2017 (per 26. oktober). Hittil i år har 683 merkeregistrerte fartøy startet opp i fisket etter leppefisk.

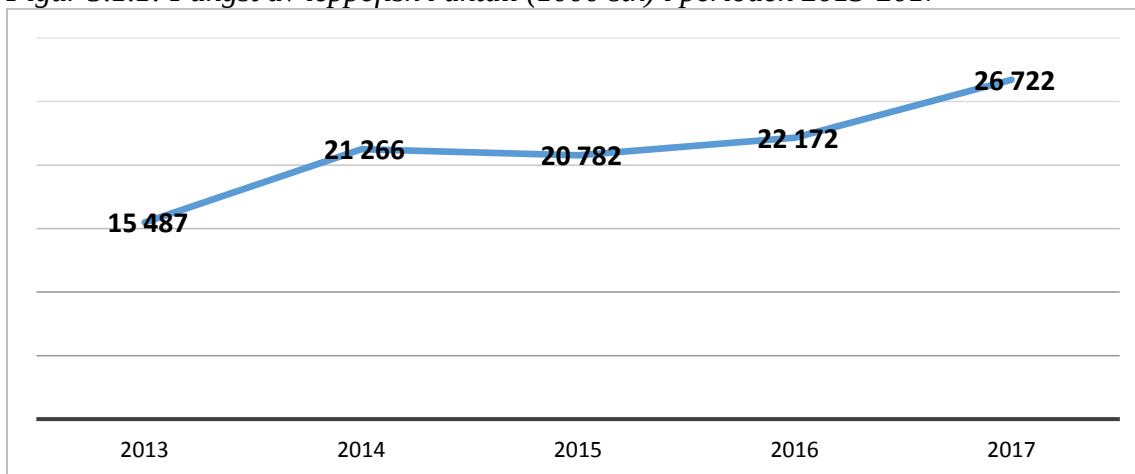
³ <http://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2017/1017/Hoering-om-deltakerforskriften>

⁴ På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Vest-Agder.

⁵ På kyststrekningen fra 62°N og nordover.

⁶ På kyststrekningen fra Rogaland til 62°N.

Figur 5.1.1: Fangst av leppefisk i antall (1000 stk) i perioden 2013-2017

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2017.

Økningen i uttaket etter 2015 viser at det har vært utfordrende å finne tiltak som på en god måte justerer beskatningstrykket i tråd med råd fra Havforskningsinstituttet.

I pressemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet datert 4. juli/17. august 2017 vises det til følgende: «Det innføres fartøykvoter på 75 000 fisk pr. fartøy. Det fastsettes ikke totalkvote. Formålet med fartøykvote er å strekke sesongen lenger ut over høsten enn fjorårets regulering, slik at den enkelte fisker får bedre mulighet til å planlegge driften, og oppdretterne får leveranser i en lengre periode. Det kan likevel bli aktuelt å stoppe fisket, for eksempel for en kortere periode, dersom det viser seg at fisketrykket blir for stort.»

Det er vanskelig å si når fisketrykket er for stort. I vurderingen når vi fastsatte den midlertidige stoppen i fisket etter leppefisk i 2017, så vi hen til innholdet i forvaltningsprinsippet i havressursloven § 7.

Erfaringene fra de siste års fiske viser at vi må forholde oss til det totale uttaket på en eller annen måte, og vi mener det er mest hensiktsmessig at næringen vet hva forvaltningen styrer etter.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes totalkvote i fisket etter leppefisk i 2018. Fisket kan stoppes når totalkvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår at totalkvoten for 2018 settes til 18 millioner leppefisk.

I 2016 var totalkvoten geografisk fordelt på tre områder. Tabell 5.1.2 viser fangsten fordelt på disse tre områdene.

Tabell 5.1.2: Antall leppefisk (1000 stk) fordelt på de tre geografiske områdene Sørlandet, Vestlandet og Midt-Norge.

	2013	2014	2015	2016	2017
Sørlandet	2 764	4 351	3 737	4 271	5 082
Vestlandet	9 077	11 329	12 606	12 627	15 623
Midt-Norge	3 647	5 586	4 439	5 274	6 016
Totalsum	15 487	21 266	20 782	22 172	26 722

Fiskeridirektoratet 26. oktober 2017.

I sin anbefaling i forkant av reguleringen av fisket i 2015 viste Havforskningsinstituttet til at fangstratene fra referansefiskerne i perioden 2011-2013 gir, med unntak for noen områder i Hordaland, ikke indikasjon på at fisketrykket har vært for høyt. Dette gjenspeiler at det er store geografiske forskjeller med hensyn til deltakelse, fisketrykk og fangstmengde. Totalkvote kan også danne grunnlag for en eventuell refordeling. Fangstene i de enkelte områdene avhenger av flere faktorer, men dersom det er liten tilgang på fisk i et geografisk område pga. bestandssituasjonen, er det ikke hensiktsmessig at denne kvoten blir refordelt til et annet geografisk område.

Fiskeridirektøren foreslår å fordele totalkvoten geografisk. Fisket kan bli stoppet når de geografisk fordelte kvotene er beregnet oppfisket.

I området nord for 62°N er det stor forskjell på gytetiden fra sør til nord innenfor området. Havforskningsinstituttet viser i vedlagte brev til at en bør vurdere å dele opp dette området når det gjelder åpning av fisket, for når fisken i sørlige deler av området er ferdig å gyte, er fisken i nordlige deler bare halvveis i gytingen. Fra deltakere i evalueringsmøtet (desember 2016) fikk vi innspill på å dele dette området ved 64°N⁷.

Fiskeridirektøren mener det er hensiktsmessig at de fastsatte reguleringsområdene mht. kvote samsvarer med de geografiske områdene for fiskets åpningstidspunkt. Det tas da blant annet hensyn til at alle skal få starte å fiske samtidig på felles kvote. Vi foreslår å videreføre de tre geografiske områdene som har vært gjeldende til nå.

Fiskeridirektøren foreslår at de tre geografiske kvoteområdene samsvarer med de områdene som gjelder mht. åpningsdato.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes følgende kvoter; 4 millioner leppefisk på Sørlandet⁸ og i Midt-Norge⁹ og 10 millioner leppefisk på Vestlandet¹⁰.

⁷ Midt-Norge fra 64°N og nordover tilsvarer fra hovedområde 07 og nordover.

⁸ På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Vest-Agder.

⁹ På kyststrekningen fra 62°N og nordover.

¹⁰ På kyststrekningen fra Rogaland til 62°N.

5.2 KVOTER PÅ FARTØYNIVÅ

I 2017 kan fartøy som har adgang til å delta i fisket etter leppefisk i medhold av deltakerforskriften, fiske og lande en fartøykvote på 75.000 stykk leppefisk. Tidligere år har det ikke vært fastsatt kvote på fartøynivå.

Kvoten som tildeles det enkelte fartøy, kan gis som en maksimalkvote eller som en fartøykvote. Forskjellen mellom disse to måtene å tildele kvote på er forutsigbarheten for kvotene til det enkelte fartøy. Maksimalkvote er det maksimale kvantum et fartøy kan fiske i en nærmere avgrenset tidsperiode. Det enkelte fartøy har ikke noen garanti for å kunne utnytte maksimalkvoten. Dersom fisket blir stoppet, faller adgangen til å utnytte resten av kvoten bort. Regulering med maksimalkvoter er anvendelig både når deltakelsen i fiske på forhånd ikke er begrenset/kjent eller når den deltakende flåten er svært ulik med hensyn til forventet oppfisket kvantum.

Fartøykvote (garantert kvote) er en individuell kvote i et adgangsregulert fiskeri som fartøyet i praksis har garanti for å kunne få fiske på ut året/perioden. Eksempler på fiskeri hvor det tildeles fartøykvoter er ringnot- og trålflåten i pelagiske fiskeri (makrell, kolmule, norsk vårgytende sild, sild i Nordsjøen), trålflåten i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N og åpen gruppe i fisket etter makrell og sild i Nordsjøen og Skagerrak.

Kvote på fartøynivå kan også gis som maksimalkvote med garantert kvote «i bunn». Det er en kombinasjon av garantert- og maksimalkvoteregulering. Fiske innenfor den garanterte kvoten er, som navnet tilsier, garantert ut året/perioden. Fiske på maksimalkvoten, kan bli stoppet i løpet av året når gruppeknoten beregnes å være oppfisket innen utgangen av året. Det kan da fortsatt fiskes innenfor den garanterte kvoten. Eksempel på fiskeri hvor det tildeles maksimalkvote med garantert kvote i bunn er kystgruppen i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak og den minste kystflåten i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N.

Kvote på fartøynivå kan kombineres med en totalkvote og områdekvote. Med en totalkvote/områdekvote kan fisket stoppes når kvotetaket er nådd. Dersom en skal dele ut kvantumet som fartøykvoter, må den individuelle kvoten ikke være satt større enn at en har sikkerhet for at den enkelte kan ta kvoten sin. Kvotene kan ikke være overregulerte.

Leppefisken, den som beholdes og den som skal gjenutsettes, må behandles på en skånsom måte for å sikre god kvalitet og høy overleving. Det er derfor viktig å regulere slik at fisker og kjøper får tilstrekkelig ro i fisket. Fartøykvoter (som ikke settes større enn at en har sikkerhet for kvoten) vil sannsynligvis kunne gi mer ro i fisket og fokus på kvalitet. Fiskeren får muligheten til å planlegge hvordan fiskesesongen skal gjennomføres og gjøre avtaler med kjøper slik at kjøper har behov for fisken som skal leveres og er klar til å ta imot den.

Fartøykvoter (garantert kvote) krever at en har oversikt over potensiell deltakelse i fisket. Deltakelsen vil bli fastsatt ved behandling av deltakerforskriften 2018. Dersom fisket etter leppefisk reguleres med en lukket gruppe, bør fisket reguleres med fartøykvoter. Dersom fisket adgangsreguleres med kun en åpen gruppe, bør fisket reguleres med maksimalkvote med garantert kvote «i bunn».

Fiskeridirektøren foreslår å regulere fisket etter leppefisk med kvote på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at kvote på fartøynivå gis som maksimalkvoter med garantert kvote «i bunn». Dersom fisket adgangsreguleres med en lukket gruppe foreslår Fiskeridirektøren at kvote på fartøynivå gis som fartøykvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøykvoten ikke settes høyere enn at den enkelte har sikkerhet for kvoten.

Ved innføring av kvote på fartøynivå vil alminnelige bestemmelser om kvoteutnyttelse ved kjøp og salg av fartøy gjelde.

5.3 FISKEPERIODE

5.3.1 Åpningsdato

Formålet med en fredningstid er å gi leppefisk ro i gyteperioden for å sikre en videreføring av bestandene, slik at det også blir tilgjengelig leppefisk i kommende sesonger. Fra 2011 har fisket etter leppefisk vært regulert med en felles åpningsdato for alle leppefiskartene, men med en geografisk differensiert åpningsdato. Tabell 5.3.1 gir en oversikt over åpningsdatoen i perioden fra 2011 til 2017.

Tabell 5.3.1: Åpningsdatoer i fisket etter leppefisk i perioden 2011 – 2017.

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Sørlandet ¹¹	17. juli	11. juli	10 juni	27. mai	27. mai	29. mai	30. mai
Vestlandet ¹²	17. juli	11. juli	1. juli	17. juni	17. juni	18. juni	20. juni
Midt-Norge ¹³	31. juli	25. juli	16. juli	1. juli	1. juli	2. juli	4. juli

I perioden 2011 til 2015 åpnet fisket på Sørlandet tidligere enn fisket på Vestlandet. Resultatene fra Havforskningsinstituttets gyteundersøkelser har imidlertid vist at gytetiden for leppefisk på Sørlandet ikke er tidligere enn på Vestlandet slik som tidligere har vært antatt. I 2016 viste Havforskningsinstituttet¹⁴ til at «Åpningen av fisket i 2015 var før hovedgytingen var over i alle områdene, men spesielt på Sørlandet åpnet fisket mange uker for tidlig i forhold til hovedgytingen hos leppefisk i dette området».

Gytingen foregår over en lang tidsperiode, og vi har i reguleringen forsøkt å skjerme leppefisk i hovedgyteperioden. Gjennomførte undersøkelser viser at det er sammenheng mellom temperatur og når gytingen starter om våren og hvor lenge hovedgytingen pågår. I Havforskningsinstituttets brev av 14. juli 2017 om gytestatus hos leppefisk i sonene Sørlandet og Vestlandet vises det til at gytingen hos de ulike leppefiskartene i Austevoll- og Flødevigområdet er fulgt tett siden starten av gytingen i mai måned, og hver uke etter det. I uke 28 (10.-16. juli) var gytingen hos grønnngylt og bergnebb helt i avsluttende fase begge

¹¹ På kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med Vest-Agder.

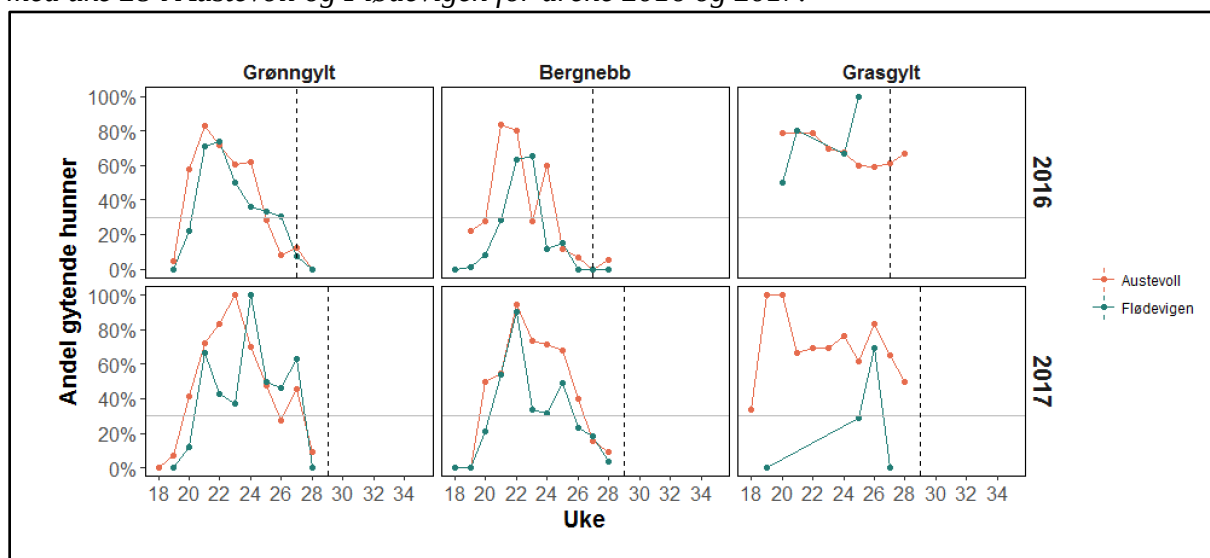
¹² På kyststrekningen fra Rogaland til og med 62°N.

¹³ På kyststrekningen fra og med 62°N.

¹⁴ Brev fra Havforskningsinstituttet av 19. januar 2016.

steder. Det var noe gytende grasgylt igjen i Austevollsområdet, men gytingen var på nedadgående. Grasgylt har normalt et gyteforløp som går raskt opp, holder seg høyt gjennom hele gytesesongen, og går raskt ned når gytingen nærmer seg slutten. Havforskningsinstituttet antar at gytingen hos grasgylt er i en avsluttende fase da de hunnene som hadde egg hadde ganske lite egg i forhold til når gytingen er på topp.

Figur 5.3.1: Prosentandel gytere av grønngylt, bergnebb og grasgylt fra og med uke 18 til og med uke 28 i Austevoll og Flødevigen for årene 2016 og 2017.

Kilde: brev av 14. juli 2017 fra Havforskningsinstituttet.

I brev fra Havforskningsinstituttet av 28. juli 2017 om gytestatus hos leppefisk i sone nord for Stadt vises det til at gyteundersøkelsene i uke 30 (24.-30.juli) viser at *gytingen stort sett er over i sonen nord for Stadt, men enkelte områder i den nordligste delen av fangstsonen fremdeles har en del gytefisk. Dette gjelder spesielt på eksponerte steder med kaldere vann.* Havforskningsinstituttet anbefaler at fiskerne unngår å fangste i slike områder i uke 31.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter leppefisk åpner på samme datoer som i 2017, dvs. 17. juli på Sørlandet og Vestlandet og 31. juli i Midt-Norge.

I 2016 og 2017 kunne åpningsdatoene endres på bakgrunn av vitenskapelige undersøkelser gjennomført av Havforskningsinstituttet. Basert på råd fra Havforskningsinstituttet ble fisket på Sørlandet og Vestlandet i 2016 åpnet 6. juli kl. 08.00. Nord for 62°N var åpningsdatoen uendret i 2016. I 2017 ble ikke åpningsdatoene endret.

De åpningsdatoene som er foreslått har to formål, å gi leppefisken ro i gytingen og å redusere fiskeperioden. Siden vi foreslår en så sen åpningsdato foreslår vi ikke et prøvefiske fordi hovedgyteperioden med stor sannsynlighet vil være over når fisket åpner. Av hensyn til forutsigbarhet for fisker og kjøper legges det ikke opp til at åpningsdatoene skal kunne endres like før oppstart.

Fiskeridirektøren foreslår at åpningsdatoene ligger fast.

I 2016 åpnet Fiskeridirektoratet for å ta en «pause» i fisket midt i sesongen, men i samråd med næringen ble det besluttet at det var mest hensiktsmessig å fortsette fisket til kvotene var beregnet oppfisket. I 2017 ble det gjennomført en midlertidig stopp på 3 uker.

En midlertidig stopp gir ingen forutsigbarhet for fiskerne, og det er utfordrende å finne det «korrekte» tidspunktet å ha en midlertid stopp på.

Fiskeridirektøren foreslår at det ikke fastsettes midlertidig stopp i fisket i 2018.

5.3.2 Sluttdato

Det vises til kapittel 2 «Fisket i 2017» om utfordringer ved å fortsette fisket etter leppefisk utover høsten. I vedlagte brev fra Havforskningsinstituttet vises det til at det «er også vist at overlevelse og effekt av leppefisk i laksemerder avtar ved kaldere temperaturer, og selv om dette er noen artsforskjeller, vil det være hensiktsmessig å unngå utsett av leppefisk på slutten av året». Ut i fra en helhetlig vurdering foreslår vi at det fastsettes et tidspunkt for når fisket etter leppefisk skal avsluttes. Dette tidspunktet bør være felles for hele landet.

Fiskeridirektøren foreslår at det fastsettes en felles stoppdato for hele landet.

Fiskeridirektøren foreslår videre at stoppdatoen settes til 1. november.

5.4 REDSKAPSMENGDE

Fra 2014 har fisket etter leppefisk på Sørlandet vært regulert med redskapsbegrensning, og et merkeregistrert fartøy har ikke kunnet benytte mer enn 100 teiner og ruser til sammen. I resten av landet (kyststrekningen nord for Varnes fyr på Lista) ble det innført redskapsbegrensning i år, og det kan fra et merkeregistrert fartøy ikke benyttes mer enn 400 teiner og ruser til sammen. Redskapsbegrensningene gjelder også når samme person eller de samme personene benytter flere fartøy.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre årets regulering.

6 KVOTE PÅ ART

Til nå har fisket etter leppefisk vært regulert som en art. De ulike artene har ulike livsstrategier, og fisket vil påvirke leppefiskartene på forskjellig måte. Artene av leppefisk er ikke jevnt fordelt i utbredelsesområdet og den nordligste grense varierer avhengig av art.

Oppdretters etterspørsel etter de ulike artene og tilgjengelighet vil være bestemmende for uttaket. Tabell 6.1. viser fangst av leppefisk fordelt på art.

Tabell 6.1: Fangst (antall, 1000 stykk) av leppefisk, fordelt på art i perioden 2013 – 2017.

	2013	2014	2015	2016	2017
Berggyllt	1 206	1 269	1 526	1 425	2 091
Bergnebb	8 907	11 685	9 165	8 612	12 389
Gressgyllt	266	352	290	543	621
Grønngyllt	5 106	7 957	9 798	11 591	11 618
Rødnebb/Blåstål	2	0	3	1	4
Annen leppefisk		3			
Totalsum	15 487	21 266	20 782	22 172	26 722

Kilde: Fiskeridirektoratet per 26. oktober 2017.

For å hindre at det ikke blir et uforholdsmessig høyt fiskepress på de enkelte artene, vil Fiskeridirektøren følge utviklingen for eventuelt å iverksette tiltak.

7 BEMYNDIGELSE

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvoten eller de geografiske kvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

8 RAPPORTERING

Levendelagring av fisk forlenger tiden mellom høstingsoperasjon og tidspunktet hvor fangsten føres på land. Dette er en utfordring i kontrollsammenheng ettersom en rekke faktorer kan medføre usikkerhet i det endelig registrerte ressursuttaket. Derfor er det behov for et regelverk som gir tilstrekkelige kontrollpunkter gjennom den aktivitetsskjeden som levendelagring av fisk innebærer. Fiskeridirektoratet gjennomførte derfor en høring hvor det ble foreslått regler om ressurs- og kvoteregistrering ved levendelagring av villfanget fisk. Høringen ble sendt ut i oktober 2015. Etter gjennomgang av høringsinnspill og møte med næringen ble forslag til endrede krav til rapportering ved levendelagring av torsk oversendt Nærings- og fiskeridepartementet 17. mars 2017.

Forslaget innebærer at det innføres en egen melding om levendelagring i det elektroniske rapporteringssystemet (ERS) og i kystfiskeappen, at tidspunktet for ressursregistrering og kvoteavregning mot fiskende fartøy skjer på bakgrunn av seddel utfylt og signert ved førstegangs landing, samt forenklet krav til antall sedler som skal skrives. Nærings- og fiskeridepartementet har ikke tatt stilling til forslagene. Forslaget omfatter i første omgang levendelagring av torsk, men det er naturlig at tilsvarende rapporteringskrav gjøres gjeldende for leppefisk.

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Att: Anne Marie Abotnes

Deres ref: 17/6268

Vår ref: 2017/545
Arkivnr: 323
Løpenr: 37606/2017

Storebø 01.11.2017

RÅD - BESTANDER OG RESSURSER - SVAR PÅ BESTILLING AV KUNNSKAPS-STØTTE - FISKET ETTER LEPPEFISK

Fiskeridirektoratet har i en bestilling datert 13.10.2017 bedt Havforskningsinstituttet gjøre en vurdering om beskatningstrykket på leppefisk er bærekraftig. Videre er det bedt om en vurdering om behovet for en mer artsspesifikk regulering og eventuelle utfordringer det vil kunne medføre. Det bes også om kunnskapsstøtte knyttet til følgende spesifikke reguleringstiltak:

- Kvote (totalkvote (på område), fartøykvote, maksimalkvote, på art)
- Åpningstidspunkt (dato, skal det være ulike datoer eller en dato for hele landet)
- Sluttdato, midlertidig stopp i fisket
- Redskapsbegrensning

Vurdering av bærekraft i fisket etter leppefisk

Som en konsekvens av at maksimalmål og strengere innsatsbegrensninger ikke ble innført i 2017, stod Havforskningsinstituttet (HI) fast på tidligere anbefalinger om ikke å tillate en total fangst utover 18 millioner leppefisk. Per 26.10.2017 er denne anbefalingen overskredet med 8 millioner fisk i årets fiske. HI vurderer dette uttaket som trolig ikke bærekraftig i et lengre perspektiv. Dette begrunnes med reduserte fangstrater siden 2011 for enkelte arter/områder, endringer av størrelse og kjønnsandel (se nedenfor), og for å være føre-var siden man ikke har nok kunnskap om bestandsutviklingen, fisketrykket, endringer i rekrutteringspotensial og hvilke økologiske konsekvenser reduserte leppefiskbestander kan medføre. Det er viktig å understreke at 18 millioner ikke reflekterer HIs generelle anslag på et bærekraftig uttak for alle arter i alle områder, men baserer seg på at en videre ekspansjon i fisket burde holdes tilbake til man har fått bedre kunnskap om bestandenes tåleevne til fiskeri.

Grunnet utfordringer med kappfiske og kortere fiskesesong, anbefalte HI å gå bort fra totalkvote-ordningen for 2017 sesongen og erstatte den med strengere innsatsbegrensninger og artstilpassede maksimalmål, som vi mener på en bedre måte kan regulere uttaket enn kappfiske. Denne anbefalingen videreføres for reguleringene i 2018.

Å unngå fiske av individer under kjønnsmoden størrelse er et grunnleggende forvaltningsprinsipp. Med årets regulering med minstemål er dette ikke tilfellet for berggyllt og grønngyllt. Videre er hanner større enn hunner for alle artene, og HI har derfor anbefalt at artstilpassede maksimalmål er nødvendig tiltak for å sikre en naturlig kjønnsandel og en tilstrekkelig andel av hunner med høy fekunditet. Dette vil øke rekrutteringspotensialet til bestandene. Videre er det dokumentert høy fiskedødelighet og reduserte forekomster av målartene i fiskede områder sammenliknet med referanseområder stengt for fiske. Data fra før fisket intensiverte på Vestlandet viser at størrelsesfordelinger og kjønnsandelen har blitt endret slik som forventet ved høyt fiskepress. Det må derfor antas en betydelig påvirkning på bestandene der fisket er intensivt. Det er ukjent i hvilken grad en reduksjon av leppefiskbestandene har økologiske konsekvenser. Havforskningsinstituttets anbefalinger for regulering av leppefiskeriet bygger på en føre-var-tilnærming.

Havforskningsinstituttet sin målsetning er å kunne gi en årlig artsspesifikk bestandsvurdering for leppefisk. De tilgjengelige bestandsindikatorer og tidsserier på disse er ikke lange og gode nok til å foreta dette inneværende år. Alle leppefiskartene er svært stasjonære, og det er store lokale og regionale variasjoner i forekomst og i fiskeriintensitet. I tillegg kommer de naturlige år-til-år variasjoner i rekruttering, vekst og overlevelse, som man enda ikke kjenner omfanget av eller underliggende mekanismer. Beskatningstrykket i hvert område vil være resultat av kombinasjonene av disse faktorene.

Siden det ikke finnes lengre dataserier for leppefisk på nasjonal skala, og at fiskeriet har vært i en kontinuerlig endring og økning siden 2009, er det behov for flere uavhengige og komplementære bestandsindikatorer. Fangst per enhet innsats (CPUE) er en mye brukt bestandsindikator, hvor man sammenlikner standardisert CPUE mål over en tidsserie. For leppefisk er det etablert et nettverk av referanseciskere fra og med 2011. Referanseciskerne registrerer antall utkast og beholdt fangst og bifangst per trekk. Leppefisk blir i denne sammenhengen ikke lengdemålt eller kjønnsbestemt. Siden referanseciskerordningen startet opp har det vært endringer i registreringskrav, hvilke fiskere som deltar og utstyrsmodifikasjoner. Fluktåpninger ble lovpålagt i 2015. Disse endringene påvirker fangstratene, også for fisk over minstemålet (Jørgensen et al 2017). I Havforskningsinstituttet egne forsøk har man påvist at CPUE i leppefisk redskap har høy variasjon som følge av temperatur, vær og sesong. Denne variasjonen bør tas høyde for før man vurderer en endring i CPUE som en effekt av fisketrykk.

Av overnevnte grunner bør man være forsiktig med å bruke CPUE fra referansefiskere som den eneste bestandsindikatoren. Den tar ikke høyde for mulige endringer i bestandens gytepotensial, slik som endringer i kjønnsandel og andelen stor fisk med høy fekunditet. For leppefisk vurderer HI lengdefordelinger og kjønnsandel som nødvendige supplerende bestandsindikatorer til CPUE. Dette fordi de gir informasjon både om bestandsstatus, rekruttering og total fekunditet. I motsetning til CPUE, er det dokumentert at bestandens lengde- og kjønnsfordeling påvirkes lite av værforhold og temperatur. Som en konsekvens av dette, ble det i 2017 igangsatt et prøveprosjekt hvor åtte fiskere samler inn data på lengde, kjønn og antall leppefisk og bifangst i en teine per trekk. Gjennomføringen har gitt gode erfaringer med denne ordningen, og den er planlagt å utvides betraktelig fra og med neste sesong. I tillegg er fiskernes teine utstyrt med en dybde og temperatur logger. Sammenhengen mellom fiskedyp og naturlig dybdefordeling for de ulike artene vil ha mye å si for beskatningstrykket og bestandsvurderinger. Det er derfor igangsatt et eget prosjekt som kartlegger sesongmessige variasjoner i dybdefordeling av de forskjellige artene samt bifangst, også på større dyp en normalt fiskedyp.

Det er helt avgjørende for en bestandsvurdering å få bedre informasjon om lokalt fisketrykk. I enkelte områder kan en fisker operere alene slik at påvirkning på bestanden er tilsvarende liten. Andre steder rapporteres det om over 40 fiskere i en liten kommune hvor man da vil forvente en tydelig respons i bestandsindikatorer. Leppefiskenes høye grad av stedbundenhet betyr at det er behov for svært finskala fiskeridata. Dette kunne vært løst ved å pålegge fiskere å rapportere fangstkommune for hver landing.

Kvoter

Havforskningsinstituttet har ikke pr høsten 2017 et godt nok kunnskapsgrunnlag til å tallfeste maksimalkvoter for leppefisk. Maksimalkvoter kan likevel være viktig for å hindre en ekspansjon i fiskeriet. Tilbakemeldingene fra både fiskeri- og oppdrettsnæringen er generelt negative til totalkvoteregulering, siden dette medførte et kappfiske og stopp i tilgang på leppefisk til høstutsetting av laks, og at leppefisk i mange tilfeller hadde lavere kvalitet enn tidligere år. Havforskningsinstituttet anser derfor artstilpassede minste- og maksimalmål kombinert med strammere reguleringer på innsats som bedre alternativer enn maksimalkvote. Til sammen forventes det at disse virkemidlene vil gi et mer bærekraftig og forutsigbart fiskeri. Slike reguleringer vil også kunne følge de naturlige bestandssvingninger bedre enn en maksimalkvote.

Begrenset fiskesesong og redskapsbergrensing er innført, men ytterligere tiltak bør også vurderes. Vekselbruk er en interessant mulighet, hvor man deler kysten inn i små soner og høster vekselvis hver tredje sone hvert år. Dette må i tilfellet kombineres med

de foreslåtte minste- og maksimalmål slik at nedfiskede bestander vil rekke å gjenopprette størrelses og kjønnsfordeling i den toårige fredningsperioden.

Fartøykvoter er en annen måte å regulere innsats på, men har liten effekt om en fisker kan benytte et ubegrenset antall fartøy for å få en høyere kvote. Derfor bør kvoter knyttes til fisker og ikke til fartøy for å ha en reell effekt.

Redskapsbegrensning

Innføring av redskapsbegrensning anses som et effektivt virkemiddel for å kontrollere beskatningstrykket. Redskapsbegrensning vil også kunne begrense et kappfiske. Per i dag er det satt en redskapsbegrensning på Sørlandet til 100 redskap, mens det på Vestlandet og nordover er satt en begrensning på 400 redskap. Hovedutfordringen med redskapsbegrensning er manglende mulighet for å kontrollere det reelle antallet redskaper som benyttes. En oblatordning vil gjøre det mulig å kontrollere redskapsmengde, hvor påmeldte leppefiskere for utstedt oblater (som festes på hver enkelt redskap) som tilsvarer maksimalt antall redskap det er lov å fiske med i området. Ved eventuelt tap av redskap så vil fisker måtte bestille nytt oblat. En obligatorisk oblatordning vil derfor også generere et register over redskapstap som vil gi en oversikt over omfang av redskapstap og spøkelsesfiske.

Behov for nedbrytbar naturfibertråd i leppefisketeiner.

Det foreligger per i dag ingen krav om at teiner og ruser skal utstyres med fluktåpninger som automatisk åpner seg dersom de blir liggende lenge i sjøen, til tross for at redskap av syntetiske materialer har en lang nedbrytningstid (~600 år). Erfaringer fra undersøkelser på hummerfiske på Sørlandet viser at det i 2008 var et teinetap på 9% for fritidsfiskere og 4% for yrkesfiskere noe som innebærer at anslagsvis 2200 teiner gikk tapt under hummerfiske dette året. Selv om dette er tall fra hummerfiske så er det grunn til å anta at redskapstap også er et problem i leppefiskeriet. For å unngå at tapte redskap spøkelsesfisker over lang tid, så anbefales det å innføre et påbud om biologisk nedbrytbar naturfibertråd på alle redskap. En skjøtetråd kan enten settes i strikken som holder en teine lukket eller flettes inn i en utskåret åpning i siden på fangstkammeret/posen (en nedbrytbar fluktåpning). Felles for løsningene er at tråden brytes ned etter en viss tid (~4 mnd, avhengig av materiale) og uskadeliggjør redskapet slik at fisk og skalldyr har mulighet til å rømme. Havforskningsinstituttet tester nedbrytningstid på ulike dimensjoner av råtnetråd og vil kunne være behjelpelig med anbefaling om valg av løsning.

Artsspesifikk regulering

De fem ulike leppefiskartene har ulike livshistorier (vekst, kjønnsmodning og livslengde), hvor det er helt nødvendig med egne størrelsesbaserte reguleringer (se *Minste- og Maksimalmål* under). Som tidligere nevnt, så har ikke HI grunnlag for å

anbefale maksimalkvoter, hverken for leppefisk sett under ett eller per art. Hvis dette likevel benyttes som reguleringstiltak så bør en eventuell regional og/eller nasjonal maksimalkvote være artsspesifikk og reflektere de ulike artenes sårbarhet i hvert område. Dette vil medføre at enkelte arter må sorteres ut når kvoten er oppfylt. Havforskningsinstituttet ser få ulemper med en slik regulering så fremt fiskere setter ut under- og overmåls fisk ut under vannoverflaten ved fangststedet. Innledende merkeforsøk har ikke påvist dødelighet ved skånsom utsetting av leppefisk.

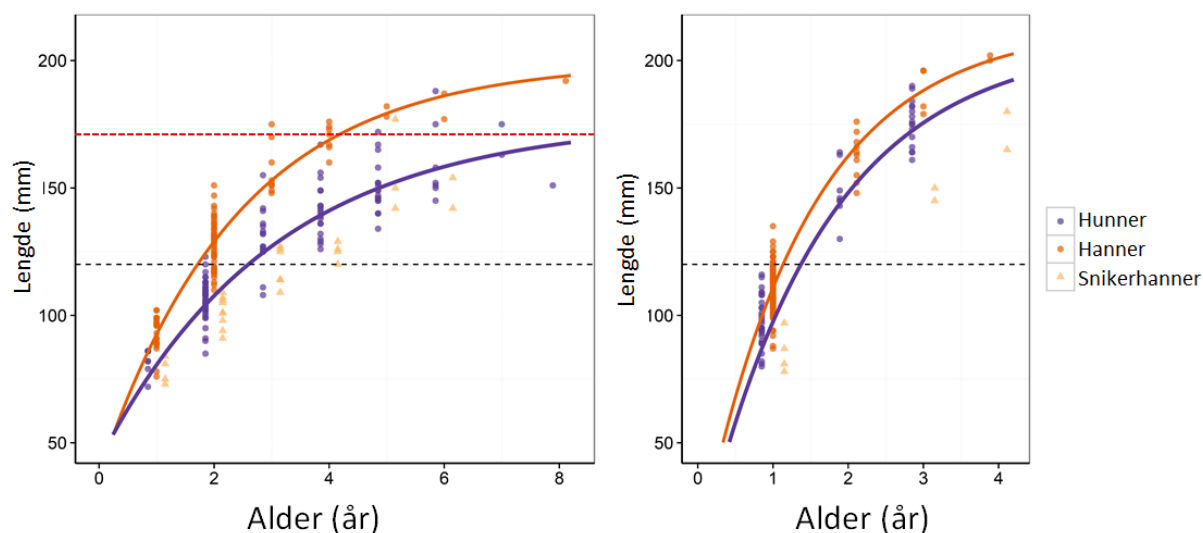
Minste- og Maksimalmål

Minstemål er et viktig verktøy for å redusere fangst av fisk som ikke har kjønnsmodnet, men uavhengig av minstemål vil et intensivt fiske redusere andelen store og eldre individer i populasjonen. Dette kan få konsekvenser for rekruttering siden fekunditet (antall egg/spermier) øker med fiskestørrelse for alle leppefiskartene. I tillegg kan et størrelsesselektivt fiskeri også være kjønnsselektivt. Hos både grønngylt, bergnebb, berggylt og rødnebb/blåstål er lengde ved alder større hos hannene enn hos hunnene, og hannene er dermed mindre beskyttet av minstemålene i dagens forvaltning. Hos grønngylt og bergnebb skyldes dette høyere vekstrate hos hanner, mens berggylt er en protogyn hermafroditt (født hunn og skifter til hann). For å ta høyde for de ulike livshistoriene og kjønnsforskjellene til artene anbefaler Havforskningsinstituttet å innføre maksimalmål (maks mål) i tillegg til minstemål for grønngylt, berggylt, bergnebb og rødnebb/blåstål. Det er en rekke gode biologiske argumenter for økt fokus på bevaring av større individer med høy fekunditet. Det vil kunne bidra til at naturlig kjønns- og størrelsesfordeling opprettholdes med positive effekter for rekrutteringspotensialet. Dette er også viktig for å opprettholde leppefiskenes rolle i økosystemet, siden diett og fødevalg er forskjellig mellom kjønn og ulike størrelser.

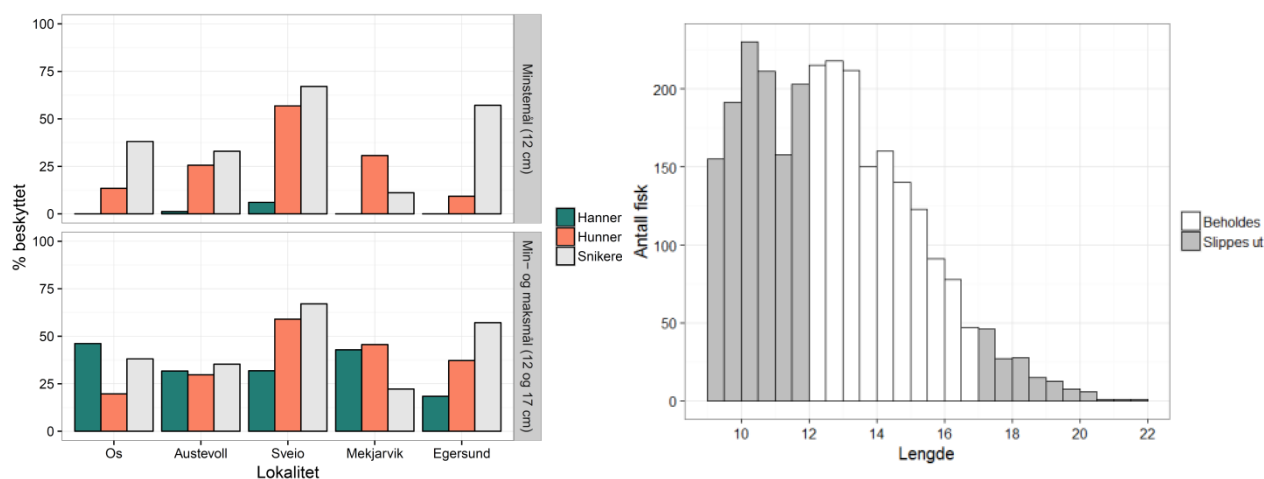
Maks mål er svært godt egnet i leppefiskeriet. Utsatt fisk har høy overlevelse, i tillegg til at leppefisk selges per individ og ikke per vekt, slik at stor fisk ikke har høyere verdi enn de mindre. For å vurdere hensyn til lønnsomheten i leppefiskeriet har vi estimert hvor stor andel av fangsten som må slippes ut ved et maks mål i forhold til nåværende reguleringer. Disse beregningene er basert på størrelsesfordelinger fra forskningsfiske rundt Flødevigen og Austevoll i tillegg til data fra to ulike år med prøvefiskeri der Havforskningsinstituttet har lengdemålt fangsten til et utvalg av fiskere fra Risør (Vest-Agder) til Os (Hordaland). Den reelle reduksjonen for ulike fiskeområder vil variere rundt disse estimatene siden det er stor regional og lokal variasjon i størrelsesfordeling, noe som skyldes både naturlige variasjoner og geografiske forskjeller i fisketrykk i tidligere fangstsesonger. Om maks målene tas til følge bør det utføres forsøk for å finne optimal størrelse på inngangsåpning i redskapen som hindrer at berggylt over maks målet ikke går inn. Det vil også kunne redusere bifangst av andre større fisk.

Under følger de spesifikke anbefalingene for de ulike artene:

Grønngylt: Hannene bygger reder og gir yngelpleie og har derfor en spesielt viktig rolle i reproduksjonen. I tillegg er det en mindre andel snikerhanner som har ikke bidrar til å bygge eller vokte reder. Som hunnene er disse bedre beskyttet av dagens minstemål enn hannene (Figur 2). Havforskningsinstituttet har et godt datagrunnlag for å anbefale et maksimum for grønngylt vest for Lista fyr, hvor dagens minstemål beholdes (12 cm) og det samtidig blir innført et maksimum på 17 cm. Et maksimum vil føre til en mer jevnt fordelt beskatning av kjønnsmodne hanner, hunner og snikerhanner (Figur 3). Ved å bruke data samlet inn fra forsøksfiske og kommersielt fiske i 2014 flere steder på Vestlandet vil maksimum på 17 cm redusere den fangbare andelen av bestanden med 10 % i forhold til nåværende situasjon (Figur 3). På Skagerrakkysten er det påvist at grønngylten vokser betraktelig fortere, kjønnsmodner tidligere og lever kortere enn på Vestlandet (fire mot åtte år – Figur 2.) Forskjellene i vekst og livslengde reflekterer genetisk bestandsstruktur. Det anbefales derfor ikke maksimum for grønngylt på Sør-Østlandet (Øst for Lista fyr til Svenskegrensen). I dette området vil maksimum ha lav nytteverdi; en grønngylt på 17 cm vil være 3-4 fire år gammel og dermed ha lav sannsynlighet for å overleve en ny gytesesong. Minstemålet på 12 cm anbefales videreført.

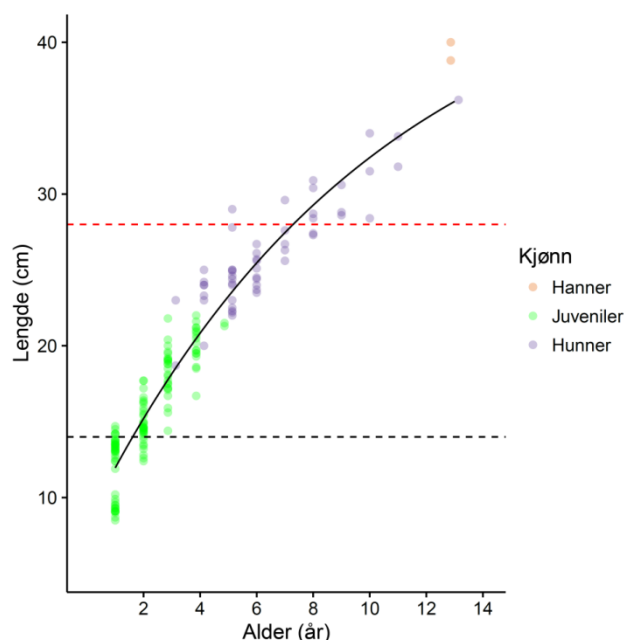

Figur 2. Vekst hos grønngylt (lengde ved alder) fra Vestlandet til venstre og Sørlandet til høyre. Blå er hunner, mørkoransje er hanner mens lys oransje er snikerhanner. Det nåværende minstemålet på 12 cm er markert med sort stiptet linje. Stiptet rød linje viser det foreslåtte maksimumet på 17 cm for Vestlandet. Data fra Halvorsen *et al.* 2016a

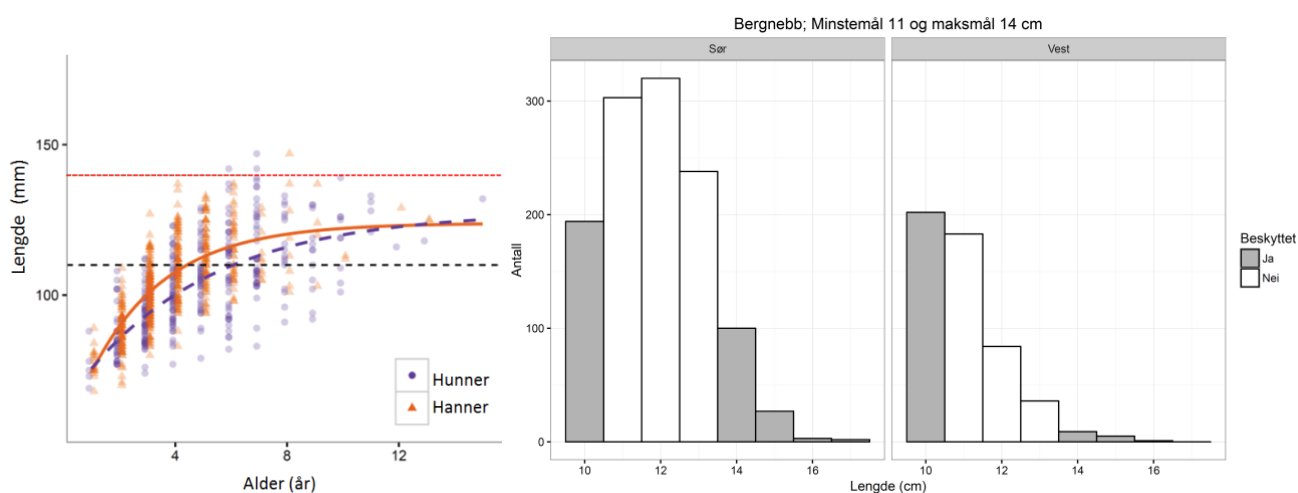
Figur 3. *Venstre*: Prosentandel kjønnsmoden grønnfylt som er beskyttet (slippes ut ved fangst) ved nåværende minstemål på 12 cm (øverste panel) og i det anbefalte forslaget der fisk under 12 og over 17 cm fredes Vest for Lista. Et maksimum vil bidra til å beskytte en større andel av hannene som bygger reder. Data fra både forsøksfiske og kommersielt fiske i 2014 (Halvorsen *et al.* 2016a). *Høyre*: Størrelsesfordeling av grønnfylt slått sammen fra fem lokaliteter på Vestlandet 2014. Ved å frede individer over 17 cm vil fangbar andel av bestanden reduseres med 10 % i forhold til dagens regler med minstemål på 12 cm.

Berggyllt: Som hos grønnfylt vokter hannene eggene i reder. Berggyllten er den mest sårbare arten for fiskeri siden de skifter kjønn fra hunn til hann ved 34-41 cm og er langlivet (opptil 29 år). Ingen hanner eller kjønnsmodne hunner er beskyttet av det nåværende minstemålet (14 cm). For å sikre at det opprettholdes en gytebestand av både hunner og hanner anbefales det et maksimum på 28 cm for berggyllt. Den kraftige økningen i berggylltfangstene gir bekymring og det tilrådes derfor å øke minstemålet fra 14 til 22 cm (hunnens størrelse ved kjønnsmodning, figur 4). Det vil være fordelaktig med et bedre datagrunnlag på geografisk variasjon for vekst, kjønnsmodning og kjønnskifte slik at det i fremtidige reguleringer kan tas høyde for eventuelle variasjoner mellom regionene.

Figur 4. *Venstre*: Vekst og kjønnsskifte hos berggyt. Grønne sirkler er juveniler, lilla er kjønnsmodne hunner og oransje er hanner. Det nåværende minstemålet på 14 cm er markert med sort stiptet linje. Stiptet rød linje viser det foreslåtte maksimum på 28 cm. Vekstdata er samlet inn i gyteundersøkelser på Sørlandet (2014-16) og størrelsesfordeling er fra forsøksfiskeri for utprøving av selektivt fiske etter berggyt i 2016

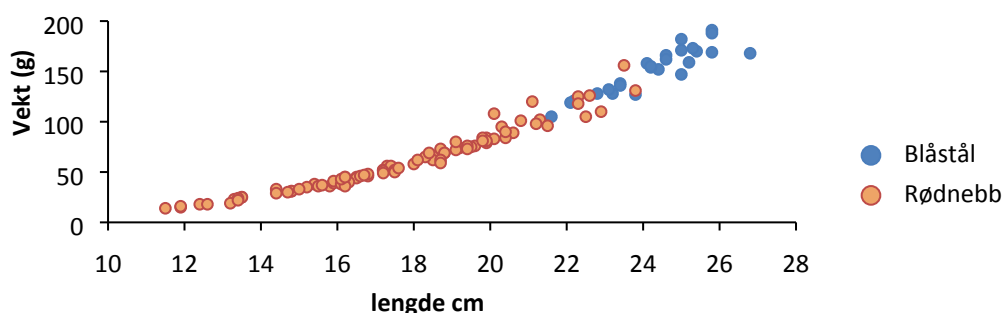
Bergnebb: Som hos grønnngylt når hannene minstemålet før hunnene og er dermed mer utsatt for fiske (Figur 5). Minstemålet på 11 cm reflekterer størrelse ved kjønnsmodning bra og det anbefales at dette videreføres. Bergnebb kan bli 20 år gammel og 21 cm lang, men det er sjelden at slike størrelser blir registrert i Norge. Den sene veksten og den relativt lange livslengden gjør den spesielt sårbar for overfiske, og på Skagerrak-kysten er det dokumentert høyere tetthet i områder stengt for fisket enn i fiskede områder. Det anbefales et nasjonalt maksimum på 14 cm for å bevare og øke andelen av store individer med høy fekunditet. Dette vil redusere sannsynligheten for at fiskeriet påvirker rekrutteringen negativt. Et maksimum vil redusere fangstene noe på Sørlandet (anslagsvis 13 %; Figur 4), men antageligvis mindre på Vestlandet hvor det er relativt færre bergnebb over 14 cm (5 %).

Figur 5. *Venstre*: Vekst hos bergnebb i Skagerrak. Lilla er hunner og oransje er hanner. Det nåværende minstemålet på 11 cm er markert med sort stiptet linje. Stiptet rød linje viser det foreslåtte maksimum på 14 cm. Fra Halvorsen 2017. *Høyre*: Ved å frede bergnebb over 14 cm er det estimert at den andel av fangsten som kan beholdes reduseres med 13 % på Sørlandet og 5 % på Vestlandet i forhold nåværende fiskeri med minstemål på 11 cm. Størrelsesfordeling er fra prøvofiske i samarbeid med fiskere mai - juli i 2014.

Grasgylt: Selv om det er stedvis store forekomster av grasgylt er etterspørselen lav i forhold til de øvrige artene. Grasgylt er relativt kortlivet (maks 8 år) og kjønnsmodnes ved 9-11 cm. Det anbefales å videreføre det nåværende minstemålet på 11 cm.

Rødnebb/Blåstål: Denne arten har vært lite brukt som rensefisk, men det rapporteres om at den nå tas i bruk i økende grad enkelte steder på Vestlandet. Havforskningsinstituttet har også observert at enkelte fiskere bruker dem som agn i krabbeteiner (som igjen brukes til agn i leppefiskteinene). Som berggylt skifter den kjønn fra hunn til hann (mellom 22 og 25 cm; Figur 6) og derfor særlig sårbar for beskatning. Vår anbefaling er maksimum på 20 cm og minstemål på 11 cm.

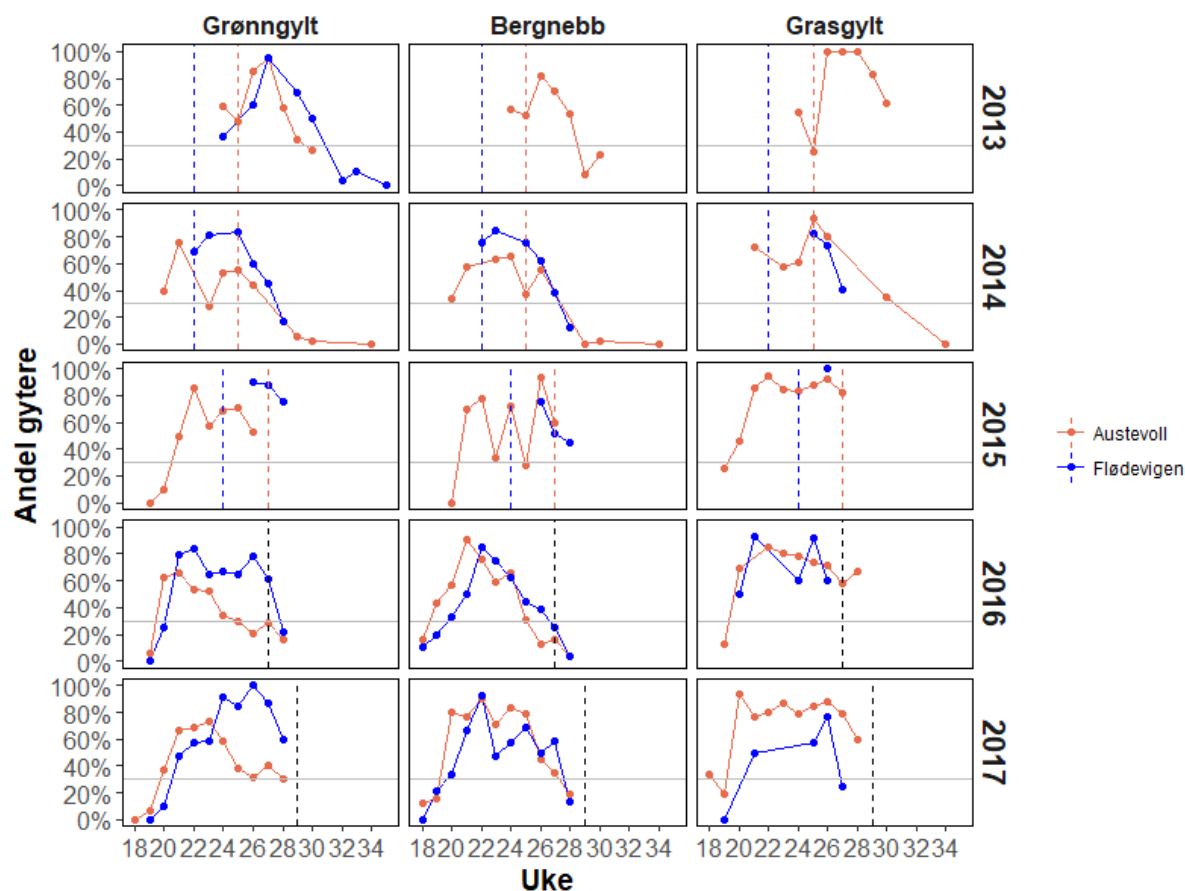
Figur 6. Lengde-vekt kurve hos rødnebb/blåstål innsamlet i Austevoll. Kjønnsskifte skjer mellom 22 og 25 cm.

Åpningstidspunkt

Alle leppefiskene er territorielle i gytetiden. Flere av leppefiskartene har yngelpleie og er ekstra sårbare for å bli fisket i denne perioden. For å få maksimal rekruttering er det viktig at leppefisken får fred i gytetiden. Åpningstidspunktet har gradvis blitt utsatt til senere på året de siste sesongene etter hvert som det er framkommet bedre kunnskap om gyteperioden. Fra gyteundersøkelser i Austevollsområdet ser vi at det kan forekomme stor år-til-år variasjoner i gytesesongen for leppefisk, og oppstart av gytingen har variert fra første uke i mai til midt i juni, og synes å være sterkt temperaturavhengig. I tillegg til en tentativ åpningsdato basert på tidligere års erfaring, anbefaler vi at gyteundersøkelsene fortsetter slik at åpningsdatoen kan justeres dersom gytingen er spesielt tidlig eller spesielt sein. De siste årene har gytingen på Sørlandet og Vestlandet sør for 62° nord vært relativt synkron (Figur 7), mens den har vært senere lengre nord. Det kan imidlertid være lokale variasjoner i gyteperiode i forhold til temperaturutviklingen i disse områdene.

I området nord for 62° nord kan det være forholdsvis store forskjeller på gytetiden fra sør til nord i denne sonen. En bør vurdere å dele opp dette området når det gjelder

åpning av fisket, for når fisken i sørlige deler av sonen er ferdig å gyte, kan fisken i nordlige deler av sonen bare være halvveis i gytingen. Vår anbefaling er at fisket i 2018 starter opp etter et prøvafiske slik som i foregående år, men at det settes tentative datoer for oppstart av fisket basert på tidligere års erfaring.

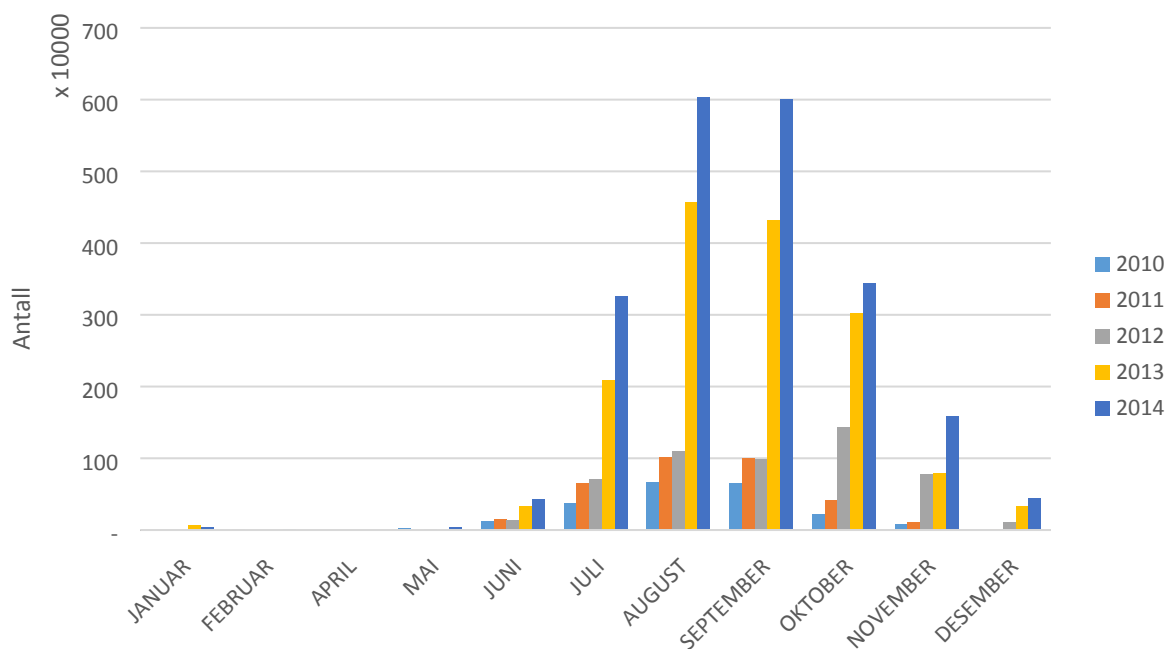
Figur 7: Andel gytefisk i fangstene for grønngylt, bergnebb og grasgylt i Flødevigen og Austevoll 2013-2017. Stiplet linje er når fisket etter leppefisk ble åpnet i de respektive områdene. I 2016 og 2017 ble begge områdene åpnet på samme tid.

Sluttdato og midlertidig stopp i fisket

Det har tidligere ikke vært satt noen sluttdato for fiskeriet etter leppefisk, og ifølge innrapporterte data fra før 2015 er andelen av fangsten på slutten av året mindre (figur 8). Fangstdata fra disse årene vil i grove trekk gjenspeile når det er størst behov for leppefisk i lakseneringen. Ved innføring av kvoter i 2016 ble det mye tidligere stopp i fisket, da takten i fiskeriet i større grad ble styrt av fiskerne.

For å utnytte ressursene på best mulig måte mener Havforskningsinstituttet at det er gode faglige argumenter for innføring av både midlertidig stans og sluttdato for fisket. Slike reguleringer vil i sin helhet begrense fiskeperioden samtidig som det kan føre til at ressursene blir bedre fordelt. Det er også vist at overlevelse og effekt av leppefisk i laksemerder avtar ved kaldere temperaturer, og selv om dette er noen artsforskjeller, vil det være hensiktsmessig å unngå utsett av leppefisk på slutten av året. Det ble i 2017 innført midlertidig stopp i fiskeriet fra 1.oktober. Vi er positive til innføring av midlertidig

stans i fiskeriet, men mener dette bør avspeile behovet i næringen for bedre utnyttelse av ressursene.

Figur 8: Fordeling av innrapportert fangst av leppefisk per måned i årene før det ble innført reguleringer.

Vennlig hilsen

Jan Atle Knutsen
Programleder
Kystøkosystemer

Anne Berit Skiftesvik
Forsker
Marin økosystemakustikk

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift. Innholdet er godkjent faglig gjennom prosess for rådgivning.

